Pla local de Cooperació

TARRAGONA 2023 / 2024

DOCUMENT ANNEX

TGN COOP Cooperació

tarragona.cat/cooperacio

ÍNDEX

1. Consulta Pla Local Cooperació de Tarragona. Entrevistes i Enquesta. 2

Informe de resultats. 2022 2

2. Estudis dels quals ha participat la Conselleria de Cooperació i que han guiat el desenvolupament del Pla: 48

2.1 International Action for Peace, Associació Catalana per la Pau. (2022) Agenda 2030. Persones defensores i cooperació internacional als municipis catalans. Barcelona 48

2.2 Reds-Red de solidaridad para la transformación social (2019) Drets Humans, un assumpte de responsabilitat política. Guia per a la promoció i protecció internacional dels Drets Humans des de l'àmbit local. Barcelona 48

3. Tarragona ciutat d'horitzons. Compromesos amb la justícia social i la solidaritat.. 49

4. Articles elaborats en el marc dels treballs d'assessorament del Pla Local 60

4.1 Enfocament de gènere i basat en els Drets Humans: implicacions i reptes 61

4.2 El repte va més enllà de la cooperació 64

4.3 Com ha canviat (o no) la cooperació internacional. L'evolució de la Cooperació a Tarragona 68

4.4 L'Agenda 2030 per la SOStenibilitat L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible 72

4.5 L'Agenda 2030 i la protecció internacional dels drets humans L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible 76

4.6 Empreses i drets humans: una visió panoràmica. 80

4.7 Coherència de polítiques: més enllà de la cooperació. 84

4.8 40 anys de moviment solidari a Tarragona. 88

4.9 El gran repte de reexplicar la cooperació 92

5 Glossari Terminològic 97

6 Avaluació de la política de cooperació al desenvolupament de Tarragona 2018-2021 104

1. Consulta Pla Local Cooperació de Tarragona. Entrevistes i Enquesta. Informe de resultats. 2022

Consulta pel Pla Estratègic de Cooperació de Tarragona

Entrevistes i Enquesta

Informe de resultats

Departament de Cooperació - Ajuntament de Tarragona
Francisca Casas-Cordero

10 de gener 2022

Presentación

El Departamento de Cooperación del Ayuntamiento de Tarragona tiene el desafío de desarrollar participativamente el Plan Estratégico de Cooperación 2022-2021, para ello se plantea realizar un proceso de consulta y sistematización de información que sirva como uno de los inputs para la elaboración de este plan en conjunto con el Consejo Municipal de Cooperación Internacional y Solidaridad.

Para ello, se ha solicitado la realización de dos procesos de consulta. Por una parte, una serie de entrevistas a personas que participan activamente en entidades de cooperación de Tarragona (ya sean trabajadores o voluntarios) y que indaga cualitativamente en una serie de temas clave como el concepto de cooperación internacional y justicia global, los desafíos de la cooperación, el trabajo en redes y el rol de las administraciones. Por otra parte, se realizó una encuesta en línea a la ciudadanía, que tuvo por objetivo indagar en el nivel de información general que se maneja sobre cooperación y algunos conceptos relevantes, así como la sobre la aprobación de los compromisos y la evaluación del trabajo del Ayuntamiento en la materia.

El presente informe, presenta los resultados de ambos procesos, realizados entre octubre y diciembre del 2021. En una primera sección se entregan los resultados de las entrevistas, donde encontraremos por cada uno de los temas un breve resumen con ideas relevantes y además una descripción del contenido por cada persona entrevistada. En la segunda sección se encuentran los detalles de la encuesta, donde encontraremos una descripción con tendencias generales por cada variable, así como, en algunos casos, el cruce con variables de identificación, que colaboran en una mejor comprensión de los resultados.

Primera parte: Entrevistas

a) Objetivo del instrumento

- Contar con la mirada de diferentes entidades y personas vinculadas con la Cooperación al Desarrollo en Tarragona sobre temas claves, como uno de los insumos para la elaboración de la planificación estratégica 2022-2026.
- Recopilar material audiovisual de las entrevistas, de modo de poder elaborar, en una segunda etapa, un video resumen o varios videos breves con declaraciones de interés sobre la Cooperación al Desarrollo en Tarragona, con miras tanto a su uso en otros espacios de participación para la planificación estratégica o bien como material para la web y redes sociales del Departamento.

b) Metodología

- La entrevista se realizó de manera presencial, en lengua catalana y registrando cada una en video Full HD.
- Se realizó una selección de entrevistados junto con el equipo del Departamento de Cooperación, que procuraba tener diversidad en cuanto a tipo de entidad y temática en la que trabaja.
- Las entrevistas se articularon en base a una pauta que fue propuesta por el Departamento de Cooperación y adaptada para mejorar su aplicación:

1. Presentació persona y entitat de referència

2. Polítiques de cooperació y justícia global
    1. Què entens per cooperació i Justícia global?
    2. Què creus que aporta de nou aquest paradigma de la justícia global?

3. Reptes
    - Quins són els reptes de la cooperació del s. XXI.
    - Què es podria millorar des de l'administració ? I des de les entitats?
    - Quin és el paper de les ONGD en l'àmbit de la cooperació? Com veus la implicació d'altres sectors (moviments socials, entitats no estrictament de desenvolupament...) en aquest àmbit?

4. Cooperació a Tarragona
    - Què aporta el treball en xarxa a la cooperació? Creus que funciona correctament? Com es podria millorar?
    - Quin és el futur i els reptes de la cooperació a la ciutat de Tarragona?
    - Quins són els aspectes clau en els quals prioritzar el treball del Servei Municipal de Cooperació?

5. Nivell municipal
    - Quin creus que és el valor afegit de la cooperació municipalista?
    - Quin és el futur i els reptes de la cooperació dels ens locals?

6. Motivacions
    - Per què és important per a tu la solidaritat internacional?

c. Descripción de la muestra

Josep Alcoceba
Coordinador de la Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya. Investigador y docente en temas de movilidad. (13 de octubre en la URV)

Joan Fuster
Parte de "URV Solidària"- Oficina de Compromís Social, Universitat Rovira i Virgili (13 de octubre en la URV)

Aurora Sáez
Voluntaria ONG Cooperacció, trabajadora social y docente. Participa como formadora en la escuela de Economía Feminista de la misma entidad. (26 de octubre, Camp de Mart)

Laura Aguadé i Gonçal Barrios
Miembros de Coordinadora d'ONGs de Tarragona. Laura es miembra y socia activista de SETEM y Gonçal es parte de la junta directiva de la ONG Entrepobles. (26 de octubre, Pati Jaume I de l'Ajuntament)

José Luis Rodríguez y Mercè Rota

José Luis es técnico de proyectos de la ONG Cooperació Activa al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre y Mercé es miembra fundadora de El sueño de la Campana. (31 de octubre, Casa Castellarnau)

d. Resultados

A partir de la lectura y transcripción de las entrevistas se agrupan los temas abordados y se presentan los resultados en las siguientes dimensiones:

1. Conceptos de Cooperación y Justicia Global
2. Desafíos de la Cooperación del Siglo XXI
3. Mejoras desde la administración pública en materia de Cooperación
4. Roles y desafíos de las ONGD
5. Trabajo en red e Implicación de otros sectores en la Cooperación
6. Cooperación municipalista: valor agregado y desafíos en Tarragona
7. Importancia de la solidaridad internacional

1. Conceptos de Cooperación y Justicia Global

Vivimos en un mundo que no reconoce que es injusto, tanto con respecto a la justicia económica, de género y ambiental, (la cooperación) es una herramienta para la justicia global. Debe poder paliar estas diferencias y discriminaciones, desde el centro occidental a la periferia"

(Aurora Sáez - Cooperacció)

Se consulta por ambos conceptos, su vínculo y la importancia de la aparición de la justicia global como paradigma. Las respuestas se presentan como un todo, ya que la mayoría de los participantes dieron respuestas integradas.

Con respecto al concepto de cooperación existe un acuerdo con respecto a que ésta tiene como característica principal la colaboración, si bien algunas personas lo definen como movimiento, otros como herramienta y otros como la propia acción de colaborar. Con respecto al para qué de la cooperación, hay acuerdo que su existencia está vinculada con contribuir a un cambio de esas injusticias, en ese sentido se menciona la capacidad de denuncia, la sensibilización y la ejecución de proyectos como formas de acción al respecto.

Algunas personas hacen mención también al hecho de que el paradigma de la justicia global vino a enfatizar el tema de la interdependencia y de la conexión que hay entre las acciones de los países del norte global sobre los del sur global. Se menciona un antes y un después del posicionamiento de este paradigma en relación a estar más conscientes de las causas de la injusticia global, poniendo como año de referencia 1994.

Todos parecen reconocer y dar importancia a dicha interdependencia en la actualidad, sin embargo, sólo uno de los entrevistados reconoce explícita y enfáticamente la expoliación hecha por Europa desde la colonización como causa histórica de dicha

injusticia global y la forma en que esto se extiende hasta nuestros días. Los otros discursos parecieran sólo reconocer o enfatizar una interdependencia actual y daños actuales o de la historia más reciente.

Cabe mencionar que uno de los entrevistados advierte el peligro de utilización de la cooperación para el greenwashing, tanto por administraciones como por empresas, y que ese sería un aspecto a considerar a la hora de planificar acciones.

Persona / Organización	Respuestas
Joan Fuster URV Solidària	Cooperación: **Movimiento histórico y mundial** que se basa en colaborar. Que se realiza desde personas e instituciones **desde el norte al sur, desde el sur al sur e incluso desde el norte al norte.** Se hace a través de la mejora de los derechos humanos, ecología, desde el desarrollo económico y desde la ayuda humanitaria. Justicia Global. **No cree que sea nuevo paradigma** pues ya lo vienen utilizando e integrado a su forma de trabajar. Incorpora DDHH, la equidad de género y desigualdad, y temas urgentes como la lucha contra el cambio climático y por el desarrollo sostenible.
Josep Alcoceba Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya	Es una **herramienta** para que la ciudadanía y la administración puedan **denunciar** todo aquello que no es justo y **proponer proyectos y actitudes** que vayan hacia el bienestar global. Es también un arma de doble filo pues puede utilizarse como **greenwashing** tanto para administraciones como para empresas. La justicia global es la idea de que hay cosas **que no son justas y que es la razón de ser** del ámbito de la cooperación.
Aurora Sáez Cooperacció	**Cooperación es contribuir a la justicia global**. "Vivimos en un mundo que no reconoce que es injusto" tanto con respecto a la justicia económica, de género y ambiental, es una herramienta para la justicia global. Debe poder **paliar estas diferencias y discriminaciones, desde el centro occidental a la periferia**. En ese sentido, debe estar alienada del asistencialismo, precisamente porque reconocemos que desde aquí también estamos contribuyendo a que este mundo sea injusto.
Laura Aguadé Coordinadora d'ONGs de Tarragona / SETEM Tarragona	La Cooperación es colaborar con otras personas y otros países que están **empobrecidas a nivel económico y contribuir al cumplimiento de sus derechos.** La Justicia Global tiene una **visión más transformadora.** Ya hace años salimos del "yo rico, te ayudo a ti pobre", esto desde el 94 de la Plataforma, en que nos empezamos a preguntar las causas que estaban provocando esas desigualdades, creo que antes no nos preguntamos eso. Engloba el medio ambiente, la guerra, la crisis de las personas refugiadas, el modelo de banca. El concepto sirve para **seguir preguntándonos siempre por las brechas.**

Gonçal Barrios Coordinadora d'ONGs de Tarragona / Entrepobles	Entendemos que hay **causas estructurales de las desigualdades**, donde hay una élite económica de 20% viviendo bien y es incuestionable el poder que esta elite tiene. Hay países enriquecidos y empobrecidos (no ricos y pobres) y estos últimos nos están pagando a nosotros el nivel de vida que tenemos. Hubo una expoliación a Latinoamèrica y África trayendo todos los recursos al menor costo. Nuestra región ha creado una red de financiamiento en la que esos países no pueden gestionar sus recursos (alimentos, minerales, energía, etc.) Esto crea una pobreza que no tiene por qué existir. **La cooperación es desentrañar este tema e intentar retornar una pequeña parte de lo que se ha expoliado**. Si hablamos de Justicia Global, estamos asumiendo la existencia de una **injusticia global**. Nuestra manera de actuar ha sido de intervención política y económica, cuando se ponen en juego nuestros intereses. Existe una expoliación criminal y asesina que estamos provocando. No puede haber Justicia Global si no respetamos los intereses, las necesidades y la forma de vida de los otros países.
José Luis Rodríguez Cooperació Activa al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre	Juntar esfuerzos entre personas y organizaciones de diferentes países para mejorar una situación. Hay una tendencia a separar cooperaciòn internacional de cooperación al desarrollo, pero la idea es la misma. Luego han cambiado los paradigmas y se habla de justicia global, esto viene promovido más desde La Fede y desde el Ayuntamiento de Barcelona, se nos ha hablado de eso en las formaciones. **Se enfatiza más la responsabilidad global**, hay una intención de garantizar derechos tanto en el norte como en los países del sur, y que esta ayuda se debe impulsar también desde aquí, pero con una mirada global.
Mercè Rota El sueño de la Campana	Estoy de acuerdo, el paradigma de la justicia global **acentúa una mirada global e interdependiente**, nos llama a que tenemos que enfrentar aquellas injusticias globalmente.

2. Desafíos de la Cooperación del Siglo XXI

Debe situarse en primer orden de las preocupaciones en el día a día de la ciudadanía. Muchas veces se considera a la cooperación como "naíf", al margen de nuestras preocupaciones diarias o como una herramienta pública de tercer orden, ahora es como la "hermana pobre" de las estrategias de economía o de las acciones públicas.

(Josep Alcoceba - Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya)

Con respecto a esta pregunta hubo respuestas muy diversas que se pueden resumir en los siguientes puntos:

- Dar seguimiento a la agenda 2030 y crear una agenda 2050 con conceptos actualizados.

- Posicionar a la Cooperación como una preocupación transversal y de primer orden, vinculada con el cotidiano de la ciudadanía y comunicada de manera que se entienda su relación con el resto de los problemas sociales que usualmente se consideran aparte.
- Cuestionar el uso del concepto de Solidaridad para hablar de Cooperación dado que aún se entiende como algo más asistencial o vinculado con la caridad.
- Cuestionar las relaciones de poder, integrando una perspectiva feminista y decolonial a toda acción o estrategia que se emprenda desde la cooperación.
- Cambio del trato que se tiene con los países empobrecidos y reconocimiento real de la responsabilidad que los países del norte global tienen sobre dichas injusticias.
- Conciencia de las desigualdades que producimos en otros territorios.
- Poner a las personas en el centro y acabar con el sistema económico neoliberal
- En relación a los temas a abordar se mencionan: Derechos humanos básicos: salud, educación, vivienda y agua potable; Cambio climático; Desplazamientos forzados y migración; Enfoque de género; Pobreza, hambre, discriminación y medio ambiente.

Persona / Organización	**Respuestas**
Joan Fuster URV Solidària	El seguimiento de la agenda 2030, ya que la del 2015 ha sido un fracaso. Los resultados de dicha agenda nos darán pauta para el resto del siglo. Luego de eso, corresponde hacer una **nueva agenda 2050 en base a conceptos actualizados.** Se enfatizan las acciones sobre emergencia climática y equidad de género y el aprovechamiento de nuevas tecnologías. El uso de energías renovables también será un reto. Con respecto a la formación, se debe enfatizar que ésta sea **crítica y capaz de contribuir a la incidencia**.
Josep Alcoceba Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya	**Situarse en primer orden de las preocupaciones** en el día a día de la ciudadanía. Muchas veces se considera a la cooperación como naif, al margen de nuestras preocupaciones diarias o como una herramienta pública de tercer orden, ahora es como la "hermana pobre" de las estrategias de economía o de las acciones públicas. Debe ser de primer orden y **transversal.** Por ejemplo, hay muchos problemas del día a día, que los consideramos al margen de la cooperación como el cambio climático o el conflicto con algún colectivo, y la cooperación la vemos aparte, sólo cuando hablamos de **solidaridad**. Esto es un trabajo que debe hacerse tanto desde las administraciones, como desde de los medios de comunicación y desde la de la ciudadanía
Aurora Sáez Cooperacció	Poder **analizar las relaciones de poder y descolonizar nuestras acciones**. Aplicar la perspectiva **decolonial y feminista** a todas las acciones, organizaciones y a todo lo que envuelve esas prácticas.

Laura Aguadé Coordinadora d'ONGs de Tarragona / SETEM Tarragona	Acabar con el hambre del mundo sería un reto, cada día mueren más de 100 mil personas. Otro reto sería el de **poner a las personas al centro de todas las acciones** que hacemos, hasta que no pongamos a las personas al centro de todas las acciones que hacemos (y no la economía). De la misma manera es importante **acabar con la economía neoliberal**, ya que no está funcionando y está destruyendo el planeta.
Gonçal Barrios Coordinadora d'ONGs de Tarragona / Entrepobles	**Reconocimiento de la situación de injusticia y dejemos de tratar a los países empobrecidos como los estamos tratando**. Es tan grave esta injusticia que hay un nivel de **inmigración** gravísimo: columnas de personas intentando salir de Centroamérica, países ricos con biodiversidad y agricultura. Acá pasa lo mismo, con la frontera del mar Mediterráneo. Migrar es natural si no hay alimentos, la gente no migra por vicio o por gusto, si no por asegurar la vida de sus hijos. Otra muestra de esto es el tema del **cambio climático**, nos afecta a todos, pero los Países del sur son quienes sufren mayores consecuencias. El mundo tiene un límite y no lo estamos considerando. **Derechos humanos básicos: alimentación, salud, vivienda y agua potable.** Incluso cuando hablamos de seguridad alimentaria en el primer y en el tercer mundo se hace diferente, para nosotros sería, por ejemplo, alimentos libres de pesticidas, pero para un país del tercer mundo hablamos de que las personas puedan comer las 2000 calorías que se necesitan al día para mantenerse vivo.
José Luis Rodríguez Cooperació Activa al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre	**Los retos son los mismos, cambia el contexto y por lo tanto cambia la manera de mirar y de trabajar**, antes se hacía de manera más segmentada. Ahora el enfoque es más transversal y más global. Importante es tener **conciencia de las desigualdades que producimos en otros territorios**. Ahora se acentúa más el enfoque de **género**, también el **cambio climático**. La idea es la misma, crear un mundo más justo.
Mercè Rota El sueño de la Campana	**Pobreza, hambre, discriminación, medio ambiente,** son globalmente los mismos desafíos, pero con matices diferentes en diferentes entornos. Es crear un mundo más justo, poco a poco, justo y en coherencia.

3. Mejoras desde la administración pública en materia de Cooperación

Que no se tenga que estar defendiendo el porcentaje destinado a cooperación con cada cambio de administración, que cada vez se tenga que demostrar o convencer sobre su importancia. Si no que de una vez asuman que el 0.7 es un compromiso adquirido ante Naciones Unidas.

(Gonçal Barrios - Coordinadora d'ONGs de Tarragona)

Se menciona la coherencia como una demanda importante desde la administración pública, esto en varios sentidos. Por una parte, se habla de una paradoja, vinculada con el hecho de que, por ejemplo, existe una vinculación entre disminución de presupuesto para proyectos de cooperación y el éxodo masivo de personas, ante el cual los estados igualmente gastan recursos que se podrían haber evitado al mejorar condiciones de territorios de países empobrecidos. Otra mención a la coherencia se vincula con las decisiones de gasto público, donde muchas veces las administraciones no serían coherentes con los valores y objetivos que promueve la cooperación, desde la compra de café hasta los servicios financieros de bancos, que, por ejemplo, estén causando graves daños en un determinado territorio. Así mismo, se menciona que las administraciones muchas veces guardan silencio frente a problemas e injusticias graves, pasando a ser cómplices de éstas.

Vinculado a lo anterior también está la demanda por transversalidad y relevancia de la Cooperación, es decir, que ésta no sea un anexo a la labor de las administraciones, sino que se le dé la importancia que merece y que sea aplicada como enfoque transversal a toda su acción. Esta demanda por relevancia se traduce también con respecto al compromiso con un presupuesto, pues se espera que las administraciones reconozcan que el 0,7% del PIB es un compromiso adquirido ante la Unión Europea, además de un imperativo ético. Se menciona en este sentido la necesidad de que ese compromiso se materialice en la estabilidad de esa partida presupuestaria, esto, dado que se menciona que en cada cambio de administración hay que hacer un gran esfuerzo por justificar y mantener los recursos destinados a Cooperación.

Por último, se espera que las administraciones sigan haciendo esfuerzos por vincular y articular organizaciones diversas para así optimizar esfuerzos, no solaparse y generar más impacto con las iniciativas de cooperación.

Persona / Organización	Respuestas
Joan Fuster URV Solidària	Las administraciones no se deberían dejar llevar por la corriente. No caer en el greenwashing. **Permitir la participación y mantenerse cercanas** a la sociedad civil, dar voces. **Se requiere coherencia.** Ejemplo**:** la asignación de presupuesto para cooperación con la proporción de personas desplazadas. Las administraciones bajan la asignación a cooperación e inmediatamente aumenta el éxodo masivo de gente que no puede sobrevivir en sus territorios. Se produce entonces una paradoja, pues en vez de invertir en eso debe utilizar recursos en defenderse, cuando podrían haberlo utilizado en cooperación. Eso ocurre por no escuchar a la sociedad y sus demandas.

Josep Alcoceba Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya	**Dar más importancia al tema de la Cooperación,** pues debería impregnar todas las decisiones ya sea a nivel local como de gobierno estatal. No puede ser que hagamos cosas y que después haya un pequeño departamento que dice todo lo contrario. Las decisiones tienen que estar impregnadas del tema de la cooperación, no solo hacia afuera, sino que **también internamente.**
Aurora Sáez Cooperacció	La **coherencia entre el discurso y la práctica.** La administración local tiene mucho poder en todo lo que hace, y las políticas sociales que surgen deben ir en concordancia con estos principios. Por ejemplo, si el café que se consume en el ayuntamiento no es de comercio justo, están en contra de la justicia social. **Desde el café a todo el gasto público.** Puede hacer un buen trabajo, pero si no es coherente no sirve de mucho. ¿Qué servicios financieros están usando?, hay banca como La Caixa que están explotando un territorio, y contribuyendo al desplazamiento forzado.
Laura Aguadé Coordinadora de ONGs de Tarragona / SETEM Tarragona	**Poner a las personas al centro**, es una frase reiterada, pero es así. Otro tema urgente es la **crisis de los refugiados** y los miles de muertes que se producen cada año de personas intentando migrar, hay políticas europeas que están avalando todo eso, La administración pública debe hacerse cargo de aquello. Apostar por el medio ambiente, cooperativismo, economía social y solidaria. **La administración pública guarda un silencio brutal** con respecto a este y otros temas, y que no se puede permitir.
Gonçal Barrios Coordinadora de ONGs de Tarragona /Entrepobles	**Cumplimiento del 0,7%**, acá en Tarragona llegamos al 0,5, que es alto comparado con otras administraciones. Una mejora importante es también que no se tenga que estar defendiendo el porcentaje destinado a cooperación con cada cambio de administración, que cada vez se tenga que demostrar o convencer sobre su importancia. Si no **que de una vez por todas las administraciones asuman que el 0.7 es un compromiso** adquirido ante Naciones Unidas.
José Luis Rodríguez Cooperació Activa al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre	Habría de preservar lo público, en el sentido de estar **cercana a las problemáticas de la población**. Las administraciones deberían ser más **cercanas a la ciudadanía y trabajar conjuntamente para unificar esfuerzos,** pues identificamos varias cosas que se solapan y se podrían trabajar de manera **más articulada y con mayor impacto.**
Mercè Rota El sueño de la Campana	Intentar **vincular las entidades** que trabajan los mismos temas, de modo de **crear red y no solaparse.** Pienso que también es importante compartir y retornar. A diferencia de otros ayuntamientos del entorno, **el ayuntamiento de Tarragona ha mantenido la partida de financiamiento** para cooperación y eso ha de valorarse, y a quienes estamos trabajando en proyectos nos da calma y seguridad.

4. Roles y desafíos de las ONGD

Con respecto al tercer mundo, lo que intentamos es trabajar en conjunto y horizontalmente con las organizaciones solidarias. No exportar modelos, o crear proyectos que no les sirva, aprender mucho de estas organizaciones, tener una relación fraternal, digna, que ayude a su desarrollo. Esto, mientras exista la pobreza, porque cuando no exista debemos desaparecer, nuestro objetivo es no ser necesarios.

(Gonçal Barrios - Coordinadora d'ONGs de Tarragona)

Se reconoce como roles de las ONGD el de ser organismos "Impulsores de la solidaridad" y "facilitadores de causas esenciales desde la sociedad civil", algunos entrevistados enfatizan que este rol es complementario, no principal, pues no tienen la capacidad de ser impulsores principales. En ese sentido, demandan acompañamiento de las administraciones.

Otro rol que se les reconoce a las ONGD es evidentemente el de ejecutar proyectos en los países empobrecidos, al respecto se enfatiza que éste debe ser un trabajo horizontal y conjunto con organizaciones solidarias locales, fuera de imposiciones y reconociendo sus capacidades.

Se hace mención el rol de ser "Altavoces" de los temas que son relevantes de posicionar tanto ante las administraciones como a nivel de la ciudadanía con iniciativas de educación y sensibilización. Se habla de que este rol educativo debe procurar sensibilizar a la población sobre las desigualdades entre el norte y el sur.

Un primer desafío es el de conseguir mayor impacto y para ello se menciona como fundamental adquirir más visibilidad y relevancia. De la misma manera, se menciona como desafío una mayor implicación de la ciudadanía, donde se identifica la necesidad de integrar a más personas, con perfiles más diversos, especialmente a los y las jóvenes.

Una observación interesante, en relación al acercamiento a la ciudadanía y las acciones de sensibilización es que sería necesario no "criminalizar" a las personas cuyo comportamiento, por ejemplo, en términos de decisiones de consumo, no se ajusta a los valores que la cooperación promueve, esto sería estratégicamente equivocado, pues termina generando más bien un alejamiento de las personas.

Persona / Organización	Respuestas
Joan Fuster URV Solidària	No se entiende la cooperación sin las ONGs, es fundamental

Josep Alcoceba Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya	A nivel de entidades sería que lo que ellas hacen día a día a nivel de denuncia o de conciencia ciudadana, puedan tener un carácter **más presente y puedan conseguir más impacto**. La red intenta ser altavoz de muchos proyectos que el ciudadano, "siempre somos los mismos...a toda reu". Conseguir una mayor relevancia. **Ser altavoces de todos los temas que no están bien y posicionarnos frente a las administraciones y de concientización ciudadana, tanto a nivel local como global.** A nivel de ONGDs hay tres grandes objetivos: Uno de **llegar a la ciudadaní**a todo lo que hacen. Hacer partícipes a **más personas** a nuestras decisiones diarias e **implicar gente más joven y con otros perfiles.** **No criminalizar a las personas que no actúan como queremos desde la cooperación**, pues a nivel comunicativo es poco atrayente. Creo que hay que **acompañar** a la ciudadanía en este cambio de paradigma, pero sin criminalizar. Por ejemplo: en una campaña de comercio justo, y casi que ir a comprar al Mercadona era un acto salvaje de injusticia y eso aleja a las personas, es poco estratégico, hay que ir poco a poco.
Laura Aguadé Coordinadora d'ONGs de Tarragona/ SETEM Tarragona	**Sensibilización sobre las desigualdades** entre el norte del sur
Gonçal Barrios Coordinadora d'ONGs de Tarragona/ Entrepobles	Son **organizaciones estructuradas en la base social de la población**, que trabajan con sus propios fondos, pero que también demandan financiamiento a las administraciones. Debemos asegurar la **transparencia ante todo** y en ese sentido son muy importantes las auditorías que se realizan cada año. **Solicitamos que nos acompañen, tal como nosotros acompañamos a las administraciones.** **Con respecto al tercer mundo, lo que intentamos es trabajar en conjunto y horizontalmente con las organizaciones solidarias.** No exportar modelos, o crear proyectos que no les sirva, aprender mucho de estas organizaciones, tener una relación fraternal, digna que ayude a su desarrollo. Esto, mientras exista la pobreza, porque cuando no exista debemos desaparecer, nuestro objetivo es no ser necesarios.
José Luis Rodríguez Cooperació Activa al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre	Las entidades deben p**resionar y demandar el rol de las administraciones en general.** Lo que tenemos es voluntad de solidaridad internacional pero el contenido lo han de establecer otros. Por ejemplo: organizamos, intentamos articular agentes educativos de allà y de acá, trabajamos con las administraciones públicas de allà y de acá. Somos una especie de **impulsores de la solidaridad.**
Mercè Rota El sueño de la Campana	Somos **defensores de causas esenciales desde la sociedad civil,** pero somos un complemento a las entidades públicas que tienen otras posibilidades, que pretendemos dar soporte positivo, pero no trabajamos solos. Somos un **facilitador, pero no un motor principal,** porque no podemos solos y necesitamos ese motor principal.

5. Trabajo en red e Implicación de otros sectores en la Cooperación

Es imprescindible para la Cooperación, debemos unir fuerzas para todos los retos que estamos enfrentando, conjuntamente con la población y las entidades y movimientos sociales. Enxarxarnos es vital, no se puede actuar de manera aislada.
(Laura Aguadé - Coordinadora d'ONGs de Tarragona / SETEM)

El trabajo en red se considera como definitorio del ámbito de la Cooperación, pues la globalidad y transversalidad de los problemas lo hacen imprescindible, y afortunadamente hoy la tecnología contribuye a facilitar dicho trabajo en red.

La incorporación de otros sectores es una opinión compartida, donde se mencionan los siguientes:

- **Grandes entidades internacionales de cooperación**, pues éstas trabajan usualmente autónomamente y con las cuales no se tiene mayor vinculación
- **Profesionales e investigadores independientes** que trabajan en cooperación sin estar conscientes de ello y con los cuales se podría generar mayor sinergia
- **Entidades que trabajen nuevos temas,** es decir, temas que antes no estaban incluidos en el ámbito cooperación como la movilidad y el urbanismo.
- **Movimientos sociales,** ya que estarían haciendo un trabajo importante pero que no es conocido necesariamente por las entidades de cooperación.
- **Organizaciones especialistas** en un determinado tema relevante para la cooperación, que no han tenido la oportunidad de implicarse y que por lo tanto su expertise no se está aprovechando ni poniendo en valor desde la cooperación.
- **Organizaciones locales de los territorios** donde se realizan los proyectos de cooperación, donde aún haría falta poner en valor su expertise y donde el énfasis debería estar puesto en un compartir conocimiento.

Dada la importancia que se le reconoce al trabajo en red, existe acuerdo con respecto a la necesidad de seguir fortaleciéndolo de manera intencionada y sistemática. Una acción que se menciona en ese sentido, sería la generación de espacios de encuentro entre organizaciones, que permita en primer lugar conocerse y en segundo, generar sinergias. Esto, pues se detecta que, por ejemplo, existen organizaciones que trabajan el mismo tema en diferentes territorios y éstas no se están comunicando ni actuando en conjunto necesariamente. Por otra parte, la sensibilización y el trabajo educativo se mencionan como fundamentales para que el trabajo en red se potencie.

Si bien se reconoce que el trabajo en red está avanzando, se menciona como una dificultad la heterogeneidad de organizaciones y realidades locales, así como el hecho de que sólo en 3 ayuntamientos existe Departamento de Cooperación con lo cual no hay una entidad impulsora y asesora tan directa para potenciar las redes.

Persona / Organización	Respuestas
Joan Fuster URV Solidària	Es imposible funcionar sin el trabajo en red. **Los problemas globales y la transversalidad hacen que sea inevitable, y las nuevas tecnologías lo facilitan.** Las ONGs de tamaño mediano son imprescindibles. Todos aprendemos de todo, que es un fundamento de la cooperación. Se hace necesario incorporar las **entidades internacionales de tamaño de multinacionales** que usualmente trabajan más autónomamente. También incorporar a **profesionales que trabajan de manera independiente:** Hay grandes investigadores que están trabajando en cooperación sin estar conscientes de ello, ese conocimiento e iniciativas no están siendo aprovechados. Es importante **conseguir más interés de otros sectores**. Por ejemplo: las **Universidades** no eran consideradas agentes de cooperación, a pesar de que hace mucho tiempo ya venían desarrollando iniciativas, hoy son un agente de cooperación de primer orden. Así mismo hay que abrir otros sectores, como los movimientos sociales.
Josep Alcoceba Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya, URV	Una de las cosas que tiene que pasar y que la red lo está haciendo, es producir **sinergias interesantes entre entidades que trabajan en el mismo tema,** pero por estar en territorios diferentes no se conocían o se no se conocían en profundidad. Un ejemplo es lo que hicieron con el Manual que acaban de publicar, donde se preguntó a las entidades con que ODS se sentían más cercanas y a partir de eso se generaron sinergias entre las entidades. Confío en el trabajo en red y se está avanzando, pero se está avanzando poco a poco pues la realidad de las entidades de Tarragona es muy heterogénea. Además, sólo hay 3 municipios donde hay departamento de cooperación que son Tarragona, Reus y Cambrils, entonces no hay quien las asesore, a excepción de Tortosa que tiene un técnico. El trabajo en red se podría mejorar: **Generando encuentros (presenciales o virtuales)** entre entidades para detectar necesidades y sinergias, propiciar proyectos comunes. Cuando se hizo ese encuentro que mencionaba, nos dimos cuenta de que había 5 pilares con respecto a los cuales se podía trabajar. Los planes estratégicos de la Agencia Catalana de Cooperación ya hablan del protagonismo de otro tipo de entidades y se está abriendo la ventana a otro tipo de organizaciones más allá de las ONGD. A nivel nacional es importante **ampliar las entidades que están involucradas** en la cooperación internacional. En la agenda 2030 se evidencia mucho esta situación: los objetivos del 1 al 9 trabajan en ámbitos más tradicionales de la cooperación, pero también **nuevos ámbitos, como movilidad y el urbanismo,** están incluidos. Estos van adquiriendo mayor relevancia y es beneficioso.

Aurora Sáez Cooperacció	Es **imprescindible seguir Implicando a la ciudadanía.** Si bien debe haber personal remunerado, se debe hacer esfuerzo por convocar a personas interesadas en colaborar. **Jornadas, formación, espacios físicos, encuentros con organizaciones locales. Buscar puntos en común,** organizaciones diferentes luchan por cosas parecidas y es necesario el acercamiento. Importante saber que está haciendo cada una, juntar energía, pues muchas veces quienes estamos en movimientos sociales y en cooperación a veces nos faltan fuerzas. **Colaboración en materiales, espacios, reflexiones.** Es necesario tener en cuenta que las acciones aquí representan cambios, para bien o para mal en otros territorios.
Laura Aguadé Coordinadora d'ONGs de Tarragona / SETEM Tarragona	Es imprescindible para la Cooperación, si unimos fuerzas para todos los retos que estamos enfrentando, si no lo hacemos conjuntamente con la población y las entidades y movimientos sociales. "Enxarxarnos" es vital, no se puede actuar de manera aislada. Se debe hacer un **esfuerzo por conocernos más, saber quiénes somos y qué hace cada entidad**. También conocer más a los movimientos sociales que a veces desconocemos y poder hacer actuaciones de manera conjunta. Por ejemplo, el 2 de diciembre haremos una actividad conjunta sobre los DDHH. Estamos en riesgo de caer de nuevo en el paradigma de caridad y es algo que se debe vigilar mucho con la ayuda de otros sectores también.
Gonçal Barrios Coordinadora d'ONGs de Tarragona / Entrepobles	Desde que nacen las ONGs trabajamos en red, **no entendemos la lucha sin ser red**. Tanto aquí, con las organizaciones compañeras, como en los territorios donde desarrollamos proyectos. La Xarxa permite potenciar toda la riqueza y todo el poder que puede tener la población Como ONGs tenemos relación con todo tipo de organizaciones y no solo trabajamos con proyectos de Cooperación Internacional, sino que también hacemos Educación para el Desarrollo Sostenible. Algunas tienen énfasis más en una de estas áreas y la otra en otra de estas áreas, pero todas compartimos ambos matices. Porque si la lucha no es transformadora no sirve de nada, si haces caridad necesitas que haya pobres. Necesitamos que haya un nivel de vida en el que la persona se pueda desarrollar.
José Luis Rodríguez Cooperació Activa al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre	Está todo por hacer en temas de trabajo en red. En general, si miramos desde la administración, la agencia Catalana de Cooperación y el Plan Anual, se intenta implicar a otros departamentos. A nivel del tejido asociativo se habría de implicar a otros agentes, pero cuesta porque todo el mundo hace lo que hace y se queda ahí. También es característica de la propia cooperación que tiene un fin en sí mismo, tienen unos recursos para hacer un proyecto, y eso me aísla un poco del entorno en el cual esté. Se habría de abrir a todos, con el riesgo de que, lo que siempre entra en debate: ¿Dónde queda la cooperación si empiezas a implicar a un montón de entidades? Lo que debemos hacer es **ayudar a articular, no apoderarnos de una parcela**

	concreta y se debe hacer mucha sensibilización para que esto resulte. Si implicas a otros actores, ya tienes tareas hechas. Cuando se hace cooperación se hace cooperación sobre algo, y existen agentes que son especialistas en estos temas, sin embargo, no tienen experiencia necesariamente en cooperación, pero se deben implicar sí o sí. **Hay organizaciones que no han tenido la oportunidad de implicarse y es importante poner en valor su experticia.**
Mercè Rota El sueño de la Campana	Por ejemplo, Tarragona está adherida a una serie de redes como municipio, de Economía Social y Solidaria, y otras, es ciudad defensora de los DDHH, etc. Esta adhesión es concreta sobre el terreno, lo que hay que hacer es mucha información y educación a niños y niñas en las escuelas, eso es básico e imprescindible y que es un cambio hacia el paradigma de la justicia global. También hacer consciente de la riqueza que te aporta, porque es una generosidad egoísta entrecomillas. Porque cuando uno se involucra, una está muy plena, cuando abres las puertas y lo aprovechas, nos va bien a todos. Nosotras aquí tenemos una serie de **recursos** y ellos tienen otras y eso hay que conectarlo. Así mismo en los países donde trabajamos, hay **experticias que han de ser valoradas**, se trata de compartir, no de donar.

6. Cooperación municipalista: valor agregado y desafíos en Tarragona

Su ventaja comparativa es estar más cerca de la ciudadanía. Hay corta distancia entre políticos, técnicos y ciudadanos, hay que saber gestionar esto inteligentemente. Esta característica también implica que se puede hacer un trabajo más cercano y expedito también con otros territorios donde se realizan proyectos de cooperación.
(Joan Fuster - URV Solidària)

El trabajo del Servicio de Cooperación de Tarragona es muy positivo, y creo que el reto es comunicar lo que son y todo lo que hacen y pasar esa barrera que hay con la ciudadanía que está de espaldas a la cooperación.
(Josep Alcoceba - Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya)

Entre los entrevistados se valora mucho la cooperación municipalista y la existencia de departamentos de Cooperación, los cuales marcarían mucha diferencia con respecto a administraciones que no lo tienen, tanto en términos éticos como en términos de las posibilidades de acción que esto permite.

Como valor agregado de la cooperación municipalista se mencionó en términos generales su cercanía tanto con la ciudadanía como con el mundo político y técnico, y por lo tanto, la capacidad de articulación y trabajo horizontal que se puede establecer desde esa posición estratégica. En este sentido, se ve como una ventaja también la capacidad que tiene la cooperación municipalista de incidir para una mayor integración

de los objetivos de cooperación con los objetivos y planificación a nivel del ayuntamiento en general, mencionando lo relevante que es que la acción de cooperación no funcione como una parcela aparte, si no que sea un elemento transversal.

Se demanda poner más énfasis en la ampliación y diversificación de actores en la cooperación, esto tiene varias implicancias. Se sugiere como estrategia una revisión de los mecanismos de participación que hoy día existen, pues la pertenencia a una ONG parece ser la única vía para vincularse, a pesar de que existen hoy nuevas formas de organización ciudadana que demandan maneras más flexibles de participar. Esto se replica en los mecanismos burocráticos que existen para postular a proyectos, donde la complejidad de algunos de los procesos termina haciendo muy limitada la participación a un tipo de organizaciones, mientras organizaciones más jóvenes o aquellas con estructuras más flexibles o menos tradicionales se ven excluidas.

Existe una evaluación positiva del Departamento de Cooperación de Tarragona, algunos entrevistados destacan la calidad del equipo y reconocen un trabajo muy comprometido con acciones de interés para la ciudadanía y las entidades. Sin embargo, hay una observación que es interesante con respecto a la capacidad que tendría el departamento de comunicar tanto lo que están haciendo como los valores que promueve, de modo de llegar a la ciudadanía que hasta ahora "está de espaldas a la cooperación". Tanto para la participación como para las comunicaciones se menciona que la tecnología debe tener un rol fundamental y que por lo tanto hay que poner atención a dicho aspecto.

Otro desafío que mencionan los entrevistados es contar con una mayor profesionalización del trabajo de las ONGDs, donde muchas son de pequeño tamaño y trabajan con voluntariado, en ese sentido se requeriría capacitación técnica, tarea a la cual el Servicio de Cooperación de Tarragona podría tener un rol importante.

Por último, se menciona nuevamente el tema del 0,7% del PIB como algo en lo que debería priorizar el Ayuntamiento dado que es un compromiso adquirido. Para esto se menciona como necesario también realizar procesos de educación y de incidencia dentro de la administración.

Persona / Organización	**Respuestas**
Joan Fuster URV Solidària	Su ventaja comparativa es estar más **cerca de la ciudadanía.** Hay corta distancia entre políticos, técnicos y ciudadanos, hay que saber gestionar esto inteligentemente. Esta característica también implica que se puede hacer un trabajo más cercano y expedito también con otros territorios donde se realizan proyectos de cooperación. El Servicio de Cooperación de Tarragona cuenta con profesionales de primer nivel.

	Hay una demanda histórica de las entidades para que el porcentaje de cooperación sea incrementado. (el 0.07 %) y esto hay que abordarlo. Las entidades de Tarragona son pequeñas y por lo tanto **están poco profesionalizadas,** eso es algo en lo que podría aportar al Ayuntamiento. No necesariamente se refiere a personas contratadas, aunque también, si no a una favorecer la expertise técnica. Formación en **diseño y evaluación de proyectos.**
Josep Alcoceba Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya	En nuestro día a día podemos **actuar de manera directa en las líneas estratégicas** de la administración local y de la cooperación local. Esto tendrá cada vez más importancia. Y con las **herramientas digitales** creemos que la participación será cada vez más sencilla, ya se vio con la crisis de la COVID donde las organizaciones vecinales se reunían ante situaciones que el estado no respondía, y en ese sentido, esta capacidad de articulación hará que sea cada vez más importante el papel de las administraciones locales. Si nos fijamos, también en los planes directores de la Agencia Catalana de Cooperación, la balanza entre EPD y Cooperación se está equilibrando en relaciòn a la asignación de presupuesto; si hace años la cooperación era un 80% y la EPD un 20, ahora la tendencia es a equipararse. Entonces **los procesos vinculados con participación ciudadana, tendrán mayor relevancia**. Herramientas en el ámbito local: Creo que son aún **muy rígidas**. Yo me relaciono con mi ayuntamiento a través de una organización de cooperación oficial, que tiene una comisión de cooperación y después a través de proyectos de cooperación que tiene unos formatos bastante estrictos. **No hay interacción más directa, esto debería de cambiar por medio de la tecnología** que es como la gente se está articulando actualmente. Entonces se debía avanzar a la participación de ciudadanía que no está vinculada a una ONGD. "O trabajar para una ONGD o no tienes acceso" También toda postulación a proyectos tiene que pasar por una ONGD, para las formas de organización ciudadana que se vienen dando desde hace dos años, estas formas de vinculación con la cooperación deben ser revisada. Hay que **revisar las rigideces en el ámbito burocrático** a la hora de postular a proyectos. Hay entidades nuevas o con una estructura muy pequeña a las cuales les resulta complejo postular, por lo tanto, se hace difícil que entren nuevas entidades más frescas y con estructuras más dinámicas. El trabajo del Servicio de Cooperación de Tarragona es muy positivo, y creo que el reto es **comunicar lo que son y todo lo que hacen y pasar esa barrera que hay con la ciudadanía que está de espaldas a la cooperación**. Esto es casi un objetivo utópico, es muy difícil. Por ejemplo, se han hecho campañas de comercio justo, que son muy interesantes para todo el mundo, pero no se ha conseguido el quórum suficiente de alcance. Donde hay la actuación es en el día a día, más aún cuando las líneas estratégicas dan cada vez menos presupuesto a los proyectos de

	cooperación y más a los de concientización ciudadana. La parte municipal tendrá cada vez más importancia, más si se van promoviendo las tecnologías.
Aurora Sáez Cooperacció	La cooperación municipalista tiene la capacidad de **conectarse de una manera horizontal**, de modo que estén al mismo nivel tantas entidades, estado y otros actores sociales. **Alinear las políticas de cooperación con el resto de las políticas públicas de la administración**. Trabajar para que dentro de las entidades **se cumplan principios como el trabajo digno, como el feminismo, etc.** Ponernos de acuerdo para que se aplique a todas las entidades.
Laura Aguadé Coordinadora d'ONGs de Tarragona / SETEM Tarragona	La Cooperación **no puede debe ser asignatura optativa,** sino que obligatoria a nivel de administración local, no podemos decir "esos pobres a mí no me tocan". Temas que se deberían priorizar: el **0,7%, medio ambiente, migración** (que condiciones de vida le estamos ofreciendo es cero). Como las **bancas** convencionales, dejen de invertir en empresas de armamento, porque eso está causando guerras. Desde **recursos propios** de la administración pública se debe también implementar proyectos de manera directa y evitar tanta subcontratación de empresas que hacen servicios sociales.
Gonçal Barrios Coordinadora d'ONGs de Tarragona / Entrepobles	Puede establecer a nivel local procesos de educación que permitan que las personas entiendan la interrelación entre los territorios y la responsabilidad que tenemos frente a ésta. La cooperación es necesaria, obligatoria, hace personas., por lo tanto, una administración que tiene eso, es muy superior en cuanto a los valores humanos frente a una que no tiene. También se debe hacer una educación para el desarrollo dentro de las administraciones, que se acepte la responsabilidad de haber adquirido el compromiso del 0.7%. También es importante aprovechar toda la riqueza de las entidades, trabajadores y voluntarios que están involucrados en la Cooperación. Además, gestionan un dinero que es nuestro y se debe gestionar con la mayor empatía con nuestra sociedad.
José Luis Rodríguez Cooperació Activa al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre	El municipalismo es cercano y directo, es un tipo de cooperación que se refleja más directamente el nexo con los territorios y proyectos donde se trabaja. La escala a la cual nos movemos y donde tiene experticia Tarragona que es ejecutar políticas y asesorar en aquel ámbito, eso se puede potenciar y exportar. El ámbito municipal debe responder a la ciudadanía, nosotros estamos más cercanos a la realidad, eso se debe poner en valor y utilizarlo para hacer una mejor cooperación. El reto es **abrirlo a otros agentes,** ha de implicar a **otros departamentos** y

	también la administración tiene influencia a la hora de **llegar a tejido asociativo** para involucrarles en proyectos.
Mercè Rota El sueño de la Campana	La capacidad que tiene de **alinear políticas a nivel local** y que a nivel municipal puede crear un tejido y un hilo conductor para que se desarrolle la cooperación. El ayuntamiento es un **núcleo que nos reúne** y que hace muchas cosas muy positivas Promover aún más las **iniciativas de EDS, fomentar una ciudadanía crítica y tejer una base social solidaria.**

7. Importancia de la solidaridad internacional

Hacemos lo que hay que hacer por un mundo más justo, y lo que das se devuelve, en forma de satisfacción, pero también en forma de justicia. Queremos cambiar cosas

(José Luis Rodríguez - Cooperación Activa)

Con esta pregunta se buscaba indagar en las motivaciones personales de quienes están trabajando en cooperación, por lo tanto, se formuló "¿Por qué es importante *para ti* la solidaridad internacional?" Las respuestas fueron diversas y se pueden resumir en los siguientes puntos:

- Por la suerte de haber nacido en el hemisferio norte y tener las necesidades cubiertas, por lo tanto, hay un deber moral al respecto. Asegurar los DDHH para todas las personas.
- Solidaridad internacional como herramienta para cambiar la agenda política y convencer a la sociedad.
- La necesidad de algunos países de una sociedad que los avale y los ayude, ya que nosotros (europeos) tenemos instituciones para defendernos
- Reconocimiento de la interconexión e interdependencia entre todos los territorios del mundo y la importancia de tener presente dicha mirada. Pensamiento global, comunitario
- No ayudar como caridad sino como justicia, satisfacción por dicha justicia.
- El contacto positivo, empático y saludable entre las personas.
- Satisfacción al dar, pero también por recibir y compartir mucho. Hacer que el dolor y la impotencia se calmen.

También existió una mención sobre la palabra "solidaridad", la cual tendría asociados algunos conceptos que no atraen hoy en día a las personas, se asocia con el concepto de "caridad".

Persona / Organización	Respuestas
Joan Fuster URV Solidària	Algunos han tenido la **suerte de nacer en una determinada sociedad** y tener las necesidades cubiertas. Los que hemos nacido en el hemisferio norte hemos tenido, por una cuestión azarosa, lo que otros no han tenido. Por lo tanto, hay un deber moral de hacer algo al respecto, tenemos que trabajar para que todos tengamos cubiertos los DDHH. La solidaridad internacional debe servir para **cambiar la agenda política y convencer a la socieda**d. Saramago decía que hay en el planeta unos 1500 millones de habitantes que son desechables, que no compran ni votan. Siempre nos hacen la pregunta de por qué colaborar con otros países si aquí también hay necesidades, hay muchas razones, una de ellas es que **nosotros tenemos herramientas para defendernos**, como por ejemplo sindicatos, partidos políticos, podemos votar (sé que eso es muy matizable). Y estos países **necesitan alguna sociedad que los avale,** que los ayude, eso es la solidaridad internacional desde mi punto de vista.
Josep Alcoceba Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya	Como ciudadanía es importante no sólo por su actuación, que reconozcamos que no estamos solos, que **debemos pensar en global y en comunidad.** La palabra **"solidaridad" tiene, por desgracia, etiquetas que no son positivas y que alejan a algunos ciudadanos**, no es una palabra que hoy en día tenga uso para despertar un interés general. Me suena a caridad, a campañas de navidad.
Aurora Sáez Cooperacció	Para mí es importante que exista el concepto de Solidaridad Internacional para que estemos conscientes de que vivimos en un mundo en que **estamos todas conectadas**. Que todo lo que hacemos acá repercute, por ejemplo, en una mujer de otro territorio, **tenemos que hacer ese análisis y tener esa conciencia.** Por otra parte, como vivo la vida desde la perspectiva de la solidaridad, me representa tener esto en cuenta para hacer lo mejor posible en la cooperación y las vidas personales.
Laura Aguadé Coordinadora d'ONGs de Tarragona / SETEM	La COVID, de una cierta forma nos ha igualado un poco de cierta forma, en los barrios se han creado redes de solidaridad. La solidaridad siempre **ha de ser transformadora y un intercambio entre personas**, tú me donas esto, yo te dono esto, y todos nos respetamos. Creo que vale la pena seguir picando piedra y seguir luchando.
Gonçal Barrios Coordinadora d'ONGs de Tarragona / Entrepobles	El **contacto con las personas tiene que ser positivo**. Para mí es muy importante eso en todo momento y con toda persona, tener **empatía.** La cooperación y la solidaridad son sentimientos humanos. **No ayudar no como caridad sino como justicia.** Lo que no entiendo son los sentimientos ruines como el racismo. La cooperación es una de las **formas más dignas y más saludables de entender las relaciones humanas.**

José Luis Rodríguez Cooperación Activa	**Hacemos lo que hay que hacer por un mundo más justo, y lo que das se devuelve**, **en forma de satisfacción, pero también en forma de justicia**. Queremos cambiar cosas.
Mercè Rota El sueño de la Campana	Produce una **satisfacción muy grande** a la persona que se implica, te hace **sentir parte de este mundo global**. Intentas dar un poco de lo que tienes, recibes y compartes mucho. ¿Qué hacer para que este dolor e impotencia se calmen?, te hace sentir mejor estar activo en ese sentido, más que estar simplemente negativo con respecto a los problemas del mundo.

Segunda Parte: Encuesta a la ciudadanía

I. Objetivos, metodología y alcances del instrumento

El objetivo de este instrumento era realizar un sondeo a la ciudadanía en relación a la información y la opinión con respecto al rol de las entidades públicas en materia de cooperación internacional especialmente en relación al trabajo realizado por el Ajuntament de Tarragona.

La encuesta se aplicó de manera on line, entre el 25 de octubre y el 15 de noviembre, desde la plataforma *Google Forms* y fue distribuida tanto desde la web del Ajuntament de Tarragona como en la redes y contactos de las entidades de cooperación que forman parte del Consell Municipal de Cooperació.

Las dimensiones y preguntas fueron propuestas por el equipo del Departamento de Cooperación, con quienes luego se consensuaron reducciones y mejoras, para una mayor pertinencia metodológica. Es importante destacar que la forma en que se aplica (on line) y los canales de distribución de la encuesta (desde el Ajuntament y entidades) implican un sesgo que es importante considerar a la hora de leer los datos y que por lo tanto limitan los alcances del instrumento. Este sesgo se informó desde un inicio. Evidentemente no corresponde a una muestra representativa, sino que un sondeo que permite tener una idea general de las opiniones de un segmento de la ciudadanía bastante concreto, que se describe más adelante en la caracterización de la muestra.

Se aplicó un cuestionario con 5 preguntas de identificación, 10 preguntas cerradas y una pregunta abierta. El detalle de las dimensiones, preguntas y alternativas se especifica en la siguiente tabla:

Dimensions	Preguntes	Alternatives
Identificació	1. Amb quin gènere t'identifiques?	● Masculí ● Femení ● No binari /altre
	2. Edat	● De 16 a 24 anys ● De 25 a 34 anys ● De 35 a 49 anys ● De 50 a 64 anys ● De 65 o més anys
	3. Lloc de naixement	● Catalunya ● Altres Comunitats Autònomes d'Espanya i Europa ● Àfrica ● Àsia i Oceania ● Nord, Centre i Sud Amèrica
	4. On vius?	● Centre ● Ponent ● Nord ● Llevant ● Fora de Tarragona
	5. Nivell d'estudis	● Sense estudis ● EGB o ESOFP ● Batxillerat ● Estudis universitaris
Món Global i Cooperació	6. Considero que estic informat/-da sobre la realitat dels països empobrits i les causes que generen pobresa i desigualtat:	● Molt ● Bastant ● Gens ● Poc
	7. Dels següents problemes mundials, MARCA ELS 3 QUE CONSIDERIS més rellevants.	● La pobresa i les desigualtats Nord/Sud ● Emergència climàtica ● Migracions forçades i refugi ● Les guerres i els conflictes armats ● La pèrdua de drets econòmics, socials i culturals ● Espoli, destrucció de béns naturals i vulneració drets humans ● Pandèmia de la COVID-19 ● L'auge de l'extrema dreta

	8. Coneixes o has sentit a parlar dels Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS) i l'Agenda 2030 ?	● Sí, sé que és ● N'he sentit a parlar però no sé ben bé que és ● No, és la primera vegada que en sento parlar ● No ho sé
	9. Saps que l'Estat Espanyol té el compromís internacional de destinar un 0,7% del PIB a la cooperació per al desenvolupament?	● Sí ● No
	10. Tot i aquest compromís, històricament pocs països l'han complert. Estàs d'acord amb que s'hauria de complir?	● Molt d'acord ● D'acord ● Desacord ● Molt en desacord
Entitats públiques i cooperació	11. Saps que l'Ajuntament de Tarragona dedica una part del seu pressupost a la cooperació al desenvolupament amb els països empobrits?	● Sí ● No
	12. Estàs d'acord amb que l'Ajuntament de Tarragona dediqui part del seu pressupost a la cooperació al desenvolupament amb els països empobrits?	● Sí ● No
	13. Estaries d'acord amb augmentar aquests recursos per part de l'Ajuntament de Tarragona fins assolir el 0,7% dels ingressos propis?	● Molt d'acord ● D'acord ● Desacord ● Molt en desacord
	14. Consideres que estàs informat/-da sobre el treball que es realitza, des de l'Ajuntament de Tarragona, en matèria de cooperació per al desenvolupament i educació per al desenvolupament?	● Molt ● Bastant ● Poc ● Gens Filtre: Si marca "Molt" o "Bastant" pot respondre les preguntes: 14, 14.1 y 15
Valoració de la Cooperació a Tarragona	14.1. En una escala de 0 a 10, com valores la cooperació que es fa des de l'Ajuntament de Tarragona?	● 0-10

Informació sobre cooperació	15. Reps informació de les activitats de cooperació que es fan des de l'Ajuntament de Tarragona?	● No ● SÍ, principalment a través de xarxes socials (Facebook, Twitter, Instagram) ● Sí, principalment a través de la web del departament de Cooperació ● Sí, principalment a través de correu electrònic (butlletins o altres)
ONGs	16. Coneixes entitats que treballen en l'àmbit de Cooperació, a la ciutat de Tarragona? Nomena aquelles que coneixes	Pregunta oberta

Caracterización de la muestra

225 personas contestaron la encuesta. En una forma muy simplificada, se podría decir que la muestra está formada principalmente por **mujeres, nacidas en Catalunya, residentes en la ciudad de Tarragona y con alto nivel de educación**. Se trata de una muestra **relativamente homogénea** pues en aspectos relevantes como el nivel de educación, o la edad hay mucha concentración de casos y muy pocos casos en algunas categorías.

Más específicamente la muestra se puede describir en base a los siguientes puntos:

- Se trata **mayoritariamente de mujeres (60%)**, presentándose 4 casos de personas que se declaran "no binarias u otras".

- En términos de edad, **son mayoritariamente de entre 35 y 49 años, con un 44, 4% de los casos**, a lo que le sigue el grupo de 25 a 35 años con un casi 21% de los casos. Tanto los más jóvenes (de 16 a 24 años) como los adultos mayores (de 65 o más) tienen baja representación, llegando sólo a un 7,6% en el caso de los primeros, y a un poco más de un 10% en el caso de los segundos.

- Con respecto al lugar de nacimiento, **la gran mayoría de los casos corresponde a personas nacidas en Catalunya (83,1%)**, seguida por personas de otros territorios europeos con un (13%) y sólo 9 casos de personas nacidas en América (4%). No se presentan casos de personas nacidas en África, Asia u Oceanía.

- La mayoría de las personas encuestadas **declaran vivir en Tarragona (72%), principalmente en el Centro, con un 42, 7 % del total de los casos.**

II. Resultados

Se presentan a continuación los resultados por pregunta. En primer lugar, se describen las tendencias generales de las variables con tablas de frecuencia y/o gráficos circulares para mostrar mejor las proporciones de cada categoría.

Luego se obtuvo tablas de contingencia para cada variable segmentada por las categorías de identificación (edad, género, lugar de nacimiento, lugar de residencia y nivel de educación) y se realizó la prueba estadística de chi-cuadrado para identificar si al comportarse la variable diferente dentro de las categorías, esto se debía realmente a una relación entre las variables. A partir de dicha prueba, sólo se presentan los resultados donde sí existe una diferencia significativa.

Pasemos a ver entonces los resultados por pregunta:

<u>Pregunta 6:</u> Considero que estic informat/da sobre la realitat dels països empobrits i les causes que generen pobresa i desigualtat

Se puede observar que más de la mitad de las personas encuestadas se consideran a sí mismas bastante informadas de la realidad de los países empobrecidos y las causas de la pobreza y la desigualdad, si unimos ese porcentaje con la categoría "Muy informado/a" el porcentaje llega a los 67,6 %. Por otra parte, casi un tercio de la muestra se considera poco o nada informado/a.

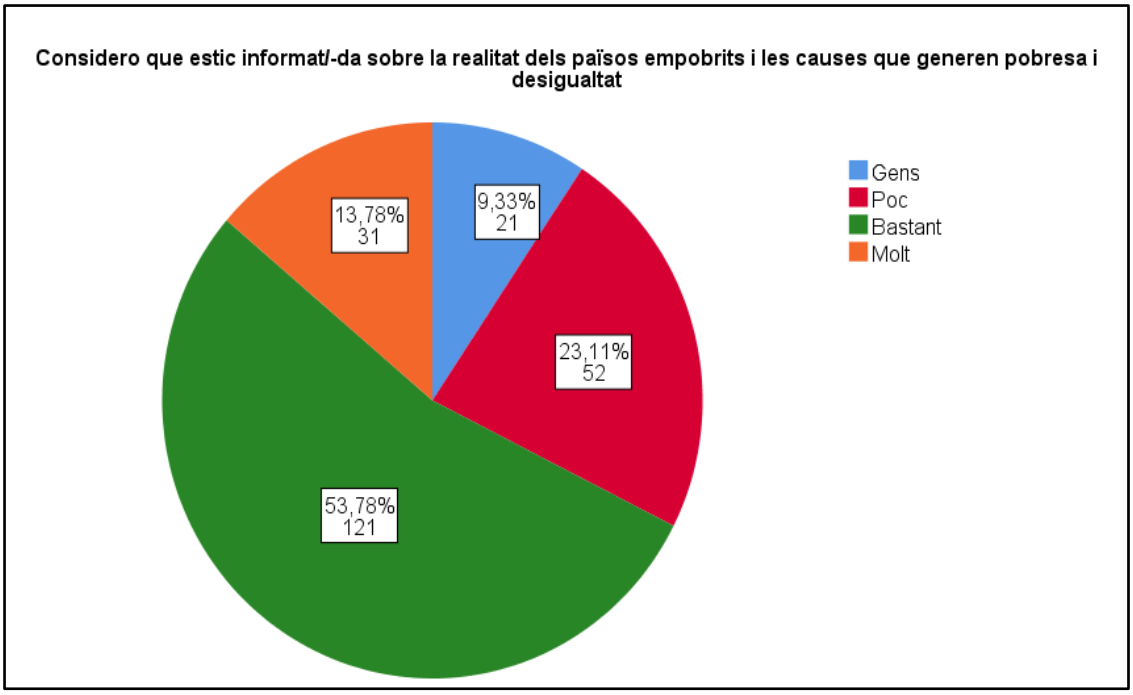

Nivell de studis / Em considero informat

			Em considero informat		
			Bastant o molt	Poc o gens	Total
Nivell de studis	EGB o ESO	Recuento	4	4	8
		% dentro de Nivell de studis	50,0%	50,0%	100,0%
	Estudis universitaris	Recuento	118	51	169
		% dentro de Nivell de studis	69,8%	30,2%	100,0%
	FP, Batxillerat	Recuento	30	18	48
		% dentro de Nivell de studis	62,5%	37,5%	100,0%
Total		Recuento	152	73	225
		% dentro de Nivell de studis	67,6%	32,4%	100,0%

Si cruzamos por la variable sexo y agrupamos los resultados de esta variable en dos categorías, podemos ver que, dentro del grupo de las mujeres, un 63,2% se considera "bastante o muy informada", mientras que en el caso de los hombres es de un 10% más, llegando al 74,1%. La categoría "no binario/otro" se comportó similar a la categoría "Masculino".

Gènere / Em considero informat

			Em considero informat		
			Bastant o molt	Poc o gens	Total
Amb quin gènere te identifiques	Femení	Recuento	86	50	136
		% dentro de gènere	63,2%	36,8%	100,0%
	Masculí	Recuento	63	22	85
		% dentro de gènere	74,1%	25,9%	100,0%
	No binari /altre	Recuento	3	1	4
		% dentro de gènere	75,0%	25,0%	100,0%
Total		Recuento	152	73	225
		% dentro de gènere	67,6%	32,4%	100,0%

Ahora bien, si hacemos el análisis por edades, hay diferencias muy notorias entre el grupo más joven, que se considera sólo en un 47% "bastante o muy" informado, mientras que el grupo de mayor edad tiene un 91,7% para la misma pregunta. Los rangos de edad intermedios se comportan de manera cercana a la tendencia general (entre 67 y 72%).

Edat / Em considero informat

			Em considero informat		
			Bastant o molt	Poc o gens	Total
Edat	De 16 a 24 anys	Recuento	8	9	17
		% dentro de Edat	47,1%	52,9%	100,0%
	De 25 a 34 anys	Recuento	34	13	47
		% dentro de Edat	72,3%	27,7%	100,0%
	De 35 a 49 anys	Recuento	63	37	100
		% dentro de Edat	63,0%	37,0%	100,0%
	De 50 a 64 anys	Recuento	25	12	37
		% dentro de Edat	67,6%	32,4%	100,0%
	De 65 o mes anys	Recuento	22	2	24
		% dentro de Edat	91,7%	8,3%	100,0%
Total		Recuento	152	73	225
		% dentro de Edat	67,6%	32,4%	100,0%

En la variable nivel de estudios se identificó que, como era de esperar, que a mayor nivel de estudios más casos se percibieran como informados en relación a los países empobrecidos y las causas de dicha pobreza y desigualdad.

Al realizar el mismo ejercicio con la variable lugar de nacimiento y con la variable "On vius" y la prueba estadística de chi cuadrado, no se obtuvieron datos que permitan hablar de una relación entre las variables.

<u>Pregunta 7:</u> Dels següents problemes mundials, MARCA ELS 3 QUE CONSIDERIS més rellevants

Cada encuestado (225 en total) tenía la posibilidad de marcar 3 problemas como relevantes. La siguiente tabla presenta los temas por orden de aparición en el cuestionario.

	Número de veces seleccionado	% de casos que selecciona este problema
La pobresa i les desigualtats Nord/Sud	112	49,8%
Emergència climàtica	159	70,7%
Migracions forçades i refugi	107	47,6%
Les guerres i els conflictes armats	84	37,3%
La pèrdua de drets econòmics, socials i culturals	55	24,4%
Espoli, destrucció de béns naturals i vulneració drets humans	70	31,1%
Pandèmia de la COVID-19	12	5,3%
L'auge de l'extrema dreta	53	23,6%

Los problemas con mayor número de selecciones son: "Emergència climática" que fue seleccionado por un 70% de los encuestados (159 veces), seguido de "La pobresa i les desigualtats Nord/Sud" marcado como prioritario por casi un 50% de las personas encuestadas y en tercer lugar "Migracions forçades i refugi" que fue seleccionado por un 47,6% de los encuestados.

En el siguiente gráfico se puede ver más claramente las preferencias de prioridad seleccionadas, pues están ordenadas de mayor a menor preferencia.

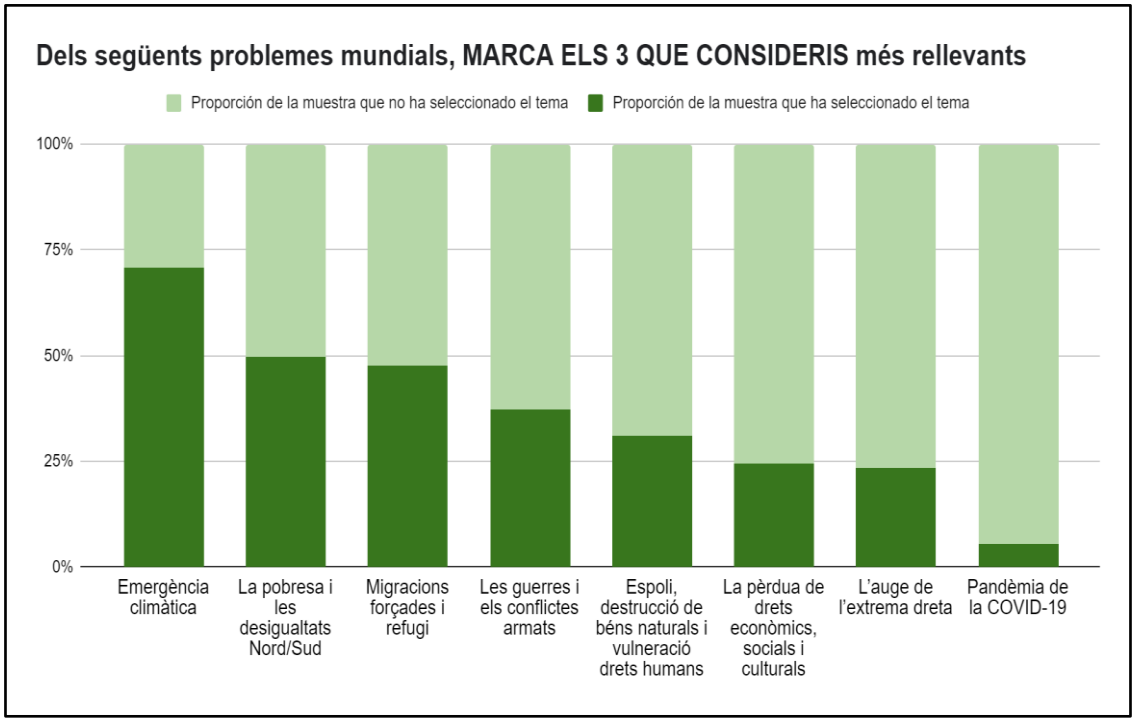

Luego de las tres primeras mayorías, con 70 y 84 casos cada uno están "Les guerres i els conflictes armats" y con 85 menciones y "Espoli, destrucció de béns naturals i vulneració de drets humans".

A estos le siguen dos problemas con un poco más de 50 menciones cada uno y marcados por alrededor del 24% del total de encuestados, que fueron "La pèrdua de drets econòmics, socials i culturals" y "L'auge de l'extrema dreta".

Finalmente, el tema menos seleccionado por las personas entrevistadas fue por lejos la "Pandèmia de le COVID 19", con sólo 12 marcas.

Pregunta 8: Coneixes o has sentit a parlar dels Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS) i l'Agenda 2030?

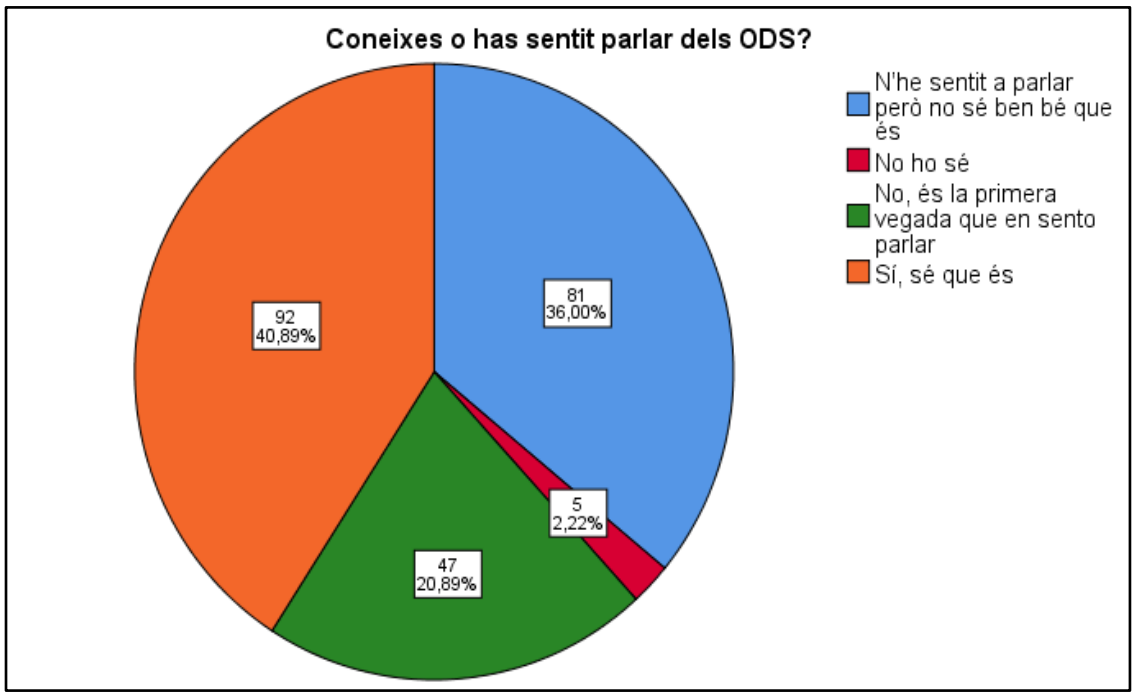

Se puede observar que las respuestas se reparten mayoritariamente entre aquellos que dicen sí saber que son los ODS con casi un 41%, y aquellos que han oído hablar, pero no entienden bien qué son, con un 36%. Hay también un 23% de personas que declaran escuchar por primera vez dichos conceptos o manifiestan directamente no saber. (20, 89% + 2,2%)

Al hacer el cruce con la variable género, no hay una diferencia significativa en el comportamiento de esta variable. Por otra parte, al cruzar con la variable lugar de residencia, la prueba chi cuadrado no da como resultado una relación entre las variables.

En relación a la variable de nivel de estudios, podemos identificar que efectivamente existe una diferencia dentro del grupo con educación universitaria, un 47% declara saber que son los ODS.

Nivell de studis / Coneixes que son los ODS

			Coneixes que son los ODS			
			N'he sentit a parlar però no sé ben bé que és	No ho sé	Sí, sé que és	Total
Nivell de studis	EGB o ESO	Recuento	3	3	2	8
		% dentro de Nivell de studis	37,5%	37,5%	25,0%	100,0%
	Estudis universitaris	Recuento	57	32	80	169
		% dentro de Nivell de studis	33,7%	18,9%	47,3%	100,0%
	FP, Batxillerat	Recuento	21	17	10	48
		% dentro de Nivell de studis	43,8%	35,4%	20,8%	100,0%
Total		Recuento	81	52	92	225
		% dentro de Nivell de studis	36,0%	23,1%	40,9%	100,0%

Con respecto a la variable "Considero que estic informat", se podía esperar una relación con la variable sobre conocimiento de los de ODS y así es, pues dentro del grupo de personas que se consideran bastante o muy informados, la proporción de personas que declaran conocer qué son los ODS es de más de 50%, es decir mayor que la tendencia general y por supuesto que el grupo que declara conocer poco o nada, que sólo un 19,2% declara saber qué son los ODS.

Considero que estic informat / Coneixes que son els ODS

			Coneixes que son els ODS			
			N'he sentit a pa	No ho sé	Sí, sé que és	Total
Considero que estic informat	Bastant o molt	Recuento	50	24	78	152
		% dentro de Considero_informat_2cat	32,9%	15,8%	51,3%	100,0%
	Poc o gens	Recuento	31	28	14	73
		% dentro de Considero_informat_2cat	42,5%	38,4%	19,2%	100,0%
Total		Recuento	81	52	92	225
		% dentro de Considero_informat_2cat	36,0%	23,1%	40,9%	100,0%

<u>Pregunta 9</u>: Saps que l'Estat Espanyol té el compromís internacional de destinar un 0,7% del PIB a la cooperació per al desenvolupament?

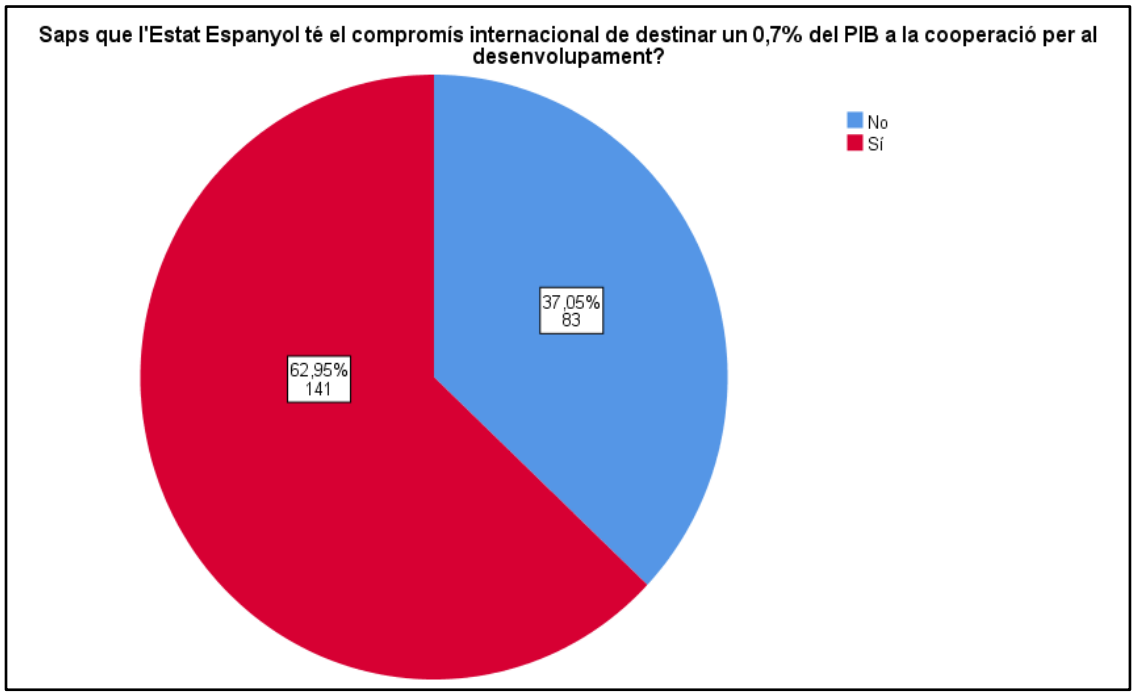

Como se puede ver en el gráfico, la mayoría de las personas que participaron en la encuesta declaran saber el compromiso que adquirió el Estado Español de destinar un 0,7% del PIB para la cooperación al desarrollo.

Edat / Saps que l'Estat Espanyol té el compromís internacional de destinar un 0,7% del PIB

			Saps que l'Estat Espanyol té el compromís internacional de destinar un 0,7% del PIB			
			No contesta	No	Sí	Total
Edat	De 16 a 24 anys	Recuento	0	13	4	17
		% dentro de Edat	0,0%	76,5%	23,5%	100,0%
	De 25 a 34 anys	Recuento	0	22	25	47
		% dentro de Edat	0,0%	46,8%	53,2%	100,0%
	De 35 a 49 anys	Recuento	0	37	63	100
		% dentro de Edat	0,0%	37,0%	63,0%	100,0%
	De 50 a 64 anys	Recuento	1	6	30	37
		% dentro de Edat	2,7%	16,2%	81,1%	100,0%
	De 65 o mes anys	Recuento	0	5	19	24
		% dentro de Edat	0,0%	20,8%	79,2%	100,0%
Total		Recuento	1	83	141	225
		% dentro de Edat	0,4%	36,9%	62,7%	100,0%

Si analizamos esta pregunta por edades, tendremos que, en los dos tramos de edad mayores, la proporción de personas que declaran saber de este compromiso es mayor, cercano a un 80% en ambos casos. Siguiendo dicha tendencia, a menor edad, menor proporción de personas que declaran saber de este compromiso, llegando en el grupo más joven a una proporción de sólo un 23%.

<u>Pregunta 10:</u> Tot i aquest compromís, històricament pocs països l'han complert. Estàs d'acord amb que s'hauria de complir?

Para esta pregunta la tendencia es bastante categórica, pues casi un 98% de los encuestados está de acuerdo con cumplir el acuerdo histórico del 7% del PIB para la Cooperación al Desarrollo.

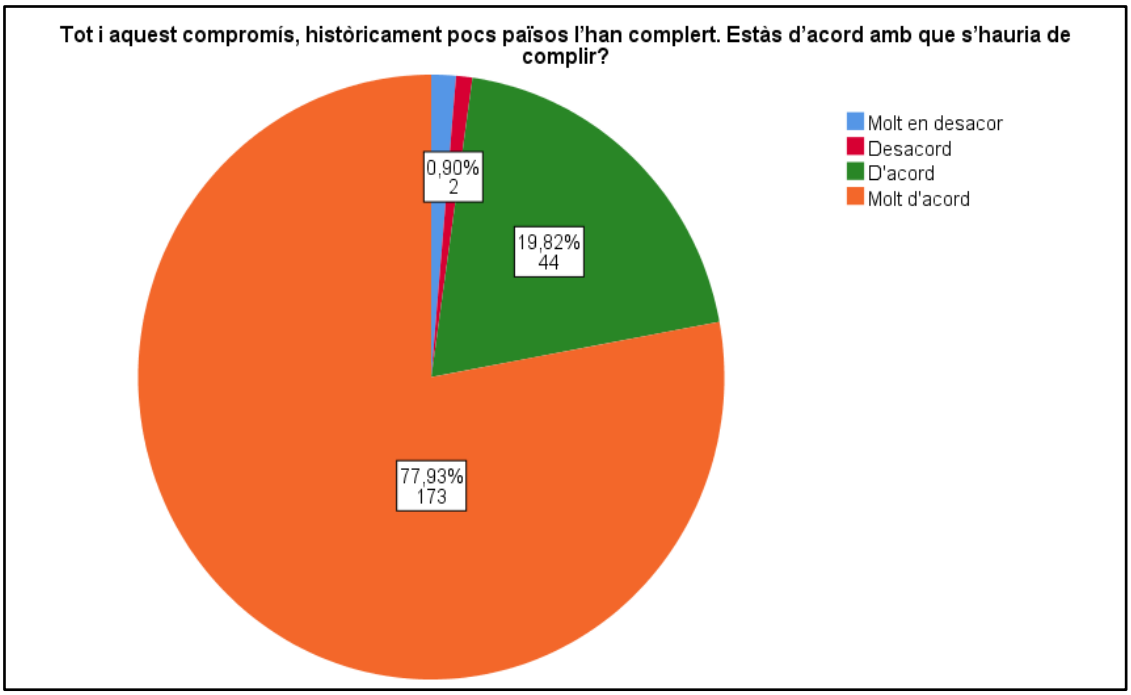

<u>Pregunta 11</u>: Saps que l'Ajuntament de Tarragona dedica una part del seu pressupost a la cooperació al desenvolupament amb els països empobrits?

La mitad de los entrevistados declara saber que el Ayuntamiento de Tarragona dedica una parte de su presupuesto a Cooperación para el Desarrollo para países empobrecidos.

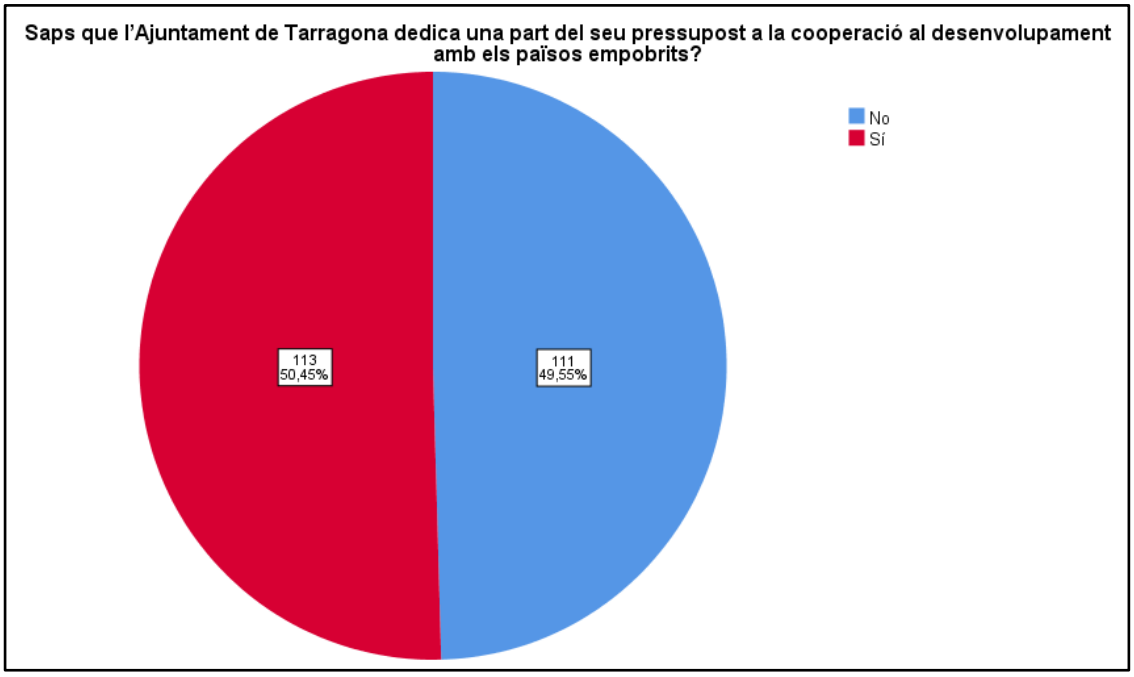

Si diferenciamos por la variable edad tenemos que no existe una tendencia clara en relación al comportamiento de ésta en las edades intermedias. Sí se puede distinguir que dentro del grupo de menor edad (16 a 24 años) hay mayor tendencia a declarar no saber (88,2%), mientras que en el grupo de mayor edad un 67% declara sí saber que el Ayuntamiento de Tarragona dedica una parte de su presupuesto a la cooperación.

Edat / Saps que l'Ajuntament de Tarragona dedica una part del seu pressupost a la cooperació al desenvolupament amb els països empobrits?

			Saps que l'Ajuntament de Tarragona dedica una part del seu pressupost a la cooperació al desenvolupament amb els països empobrits?		
			No	Sí	Total
Edat	De 16 a 24 anys	Recuento	15	2	17
		% dentro de Edat	88,2%	11,8%	100,0%
	De 25 a 34 anys	Recuento	25	21	46
		% dentro de Edat	53,2%	44,7%	100,0%
	De 35 a 49 anys	Recuento	47	53	100
		% dentro de Edat	47,0%	53,0%	100,0%
	De 50 a 64 anys	Recuento	16	21	37
		% dentro de Edat	43,2%	56,8%	100,0%
	De 65 o mes anys	Recuento	8	16	24
		% dentro de Edat	33,3%	66,7%	100,0%
Total		Recuento	111	113	224,00
		% dentro de Edat	49,50	50,5%	100,0%

<u>Pregunta 12</u>: Estàs d'acord amb que l'Ajuntament de Tarragona dediqui part del seu pressupost a la cooperació al desenvolupament amb els països empobrits?

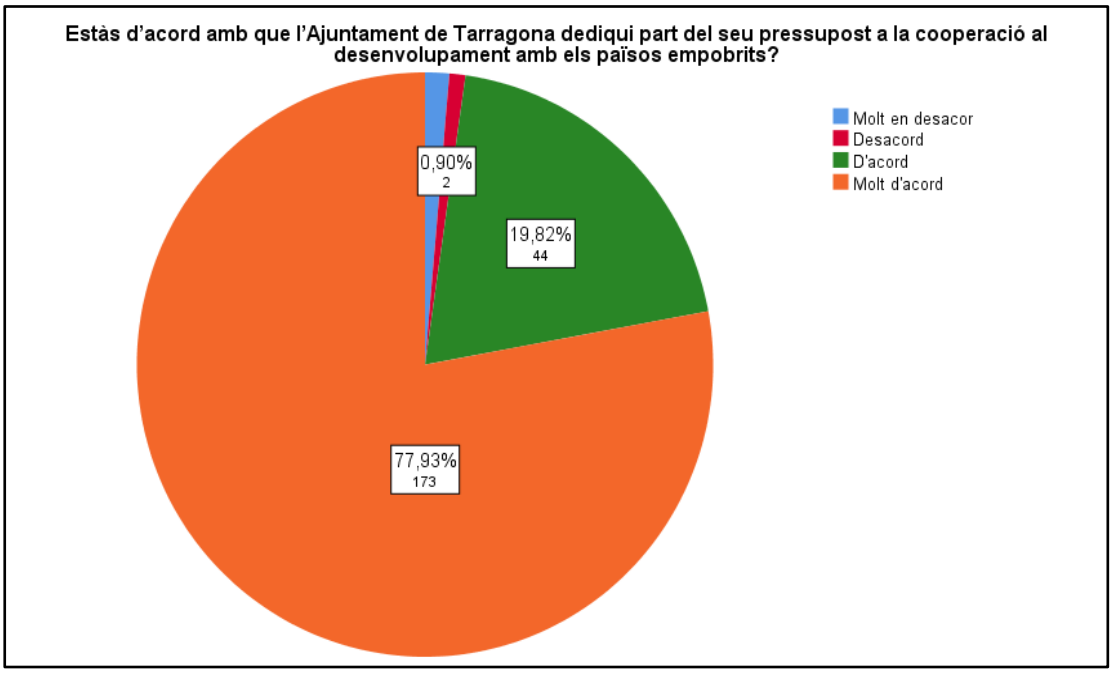

Sólo un mínimo porcentaje de las personas encuestadas (2,25%) se mostraron en desacuerdo o muy en desacuerdo con la idea de que el Ayuntamiento de Tarragona dedique parte de su presupuesto a la cooperación. De hecho, el porcentaje de personas que declaran estar "Muy de acuerdo" es casi un 78%, que al complementarse con las personas que declaran estar "De acuerdo", nos da un 97,75% de personas que apoyan esta idea.

<u>Pregunta 13</u>: Estaries d'acord amb augmentar aquests recursos per part de l'Ajuntament de Tarragona fins assolir el 0,7% dels ingressos propis?

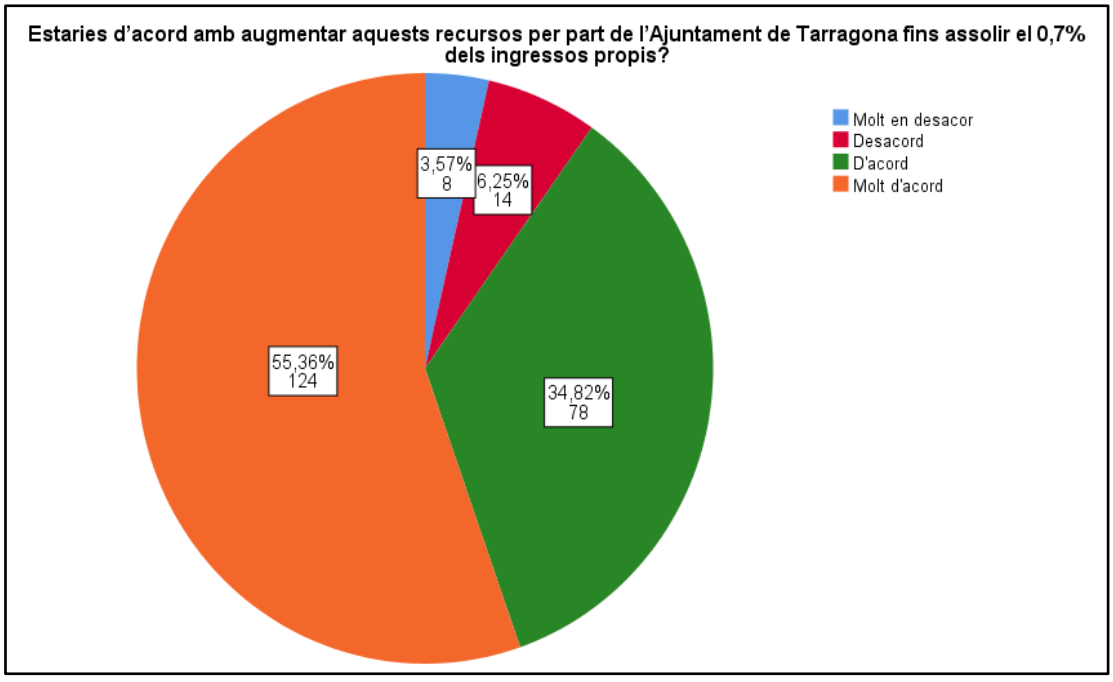

También existió una gran aprobación de las personas encuestadas con respecto a aumentar el gasto en cooperación hasta llegar al compromiso del 0,7%. Un 55,36% declaró estar "Muy de acuerdo" con la idea y un 34,82% declara estar "De acuerdo", mientras que las respuestas de "Desacuerdo" (6,25%) y "Muy en desacuerdo" (3,57%), no llegan al 10%.

<u>Pregunta 14</u>: Consideres que estàs informat/-da sobre el treball que es realitza, des de l'Ajuntament de Tarragona, en matèria de cooperació per al desenvolupament i educació per al desenvolupament?

Se observa que la gran mayoría de las personas que contestan la encuesta se consideran poco o nada informados sobre el trabajo que realiza el Ayuntamiento de Tarragona en materia de Cooperación y Educación para el Desarrollo, sumando ambas categorías un 75,48% de los casos.

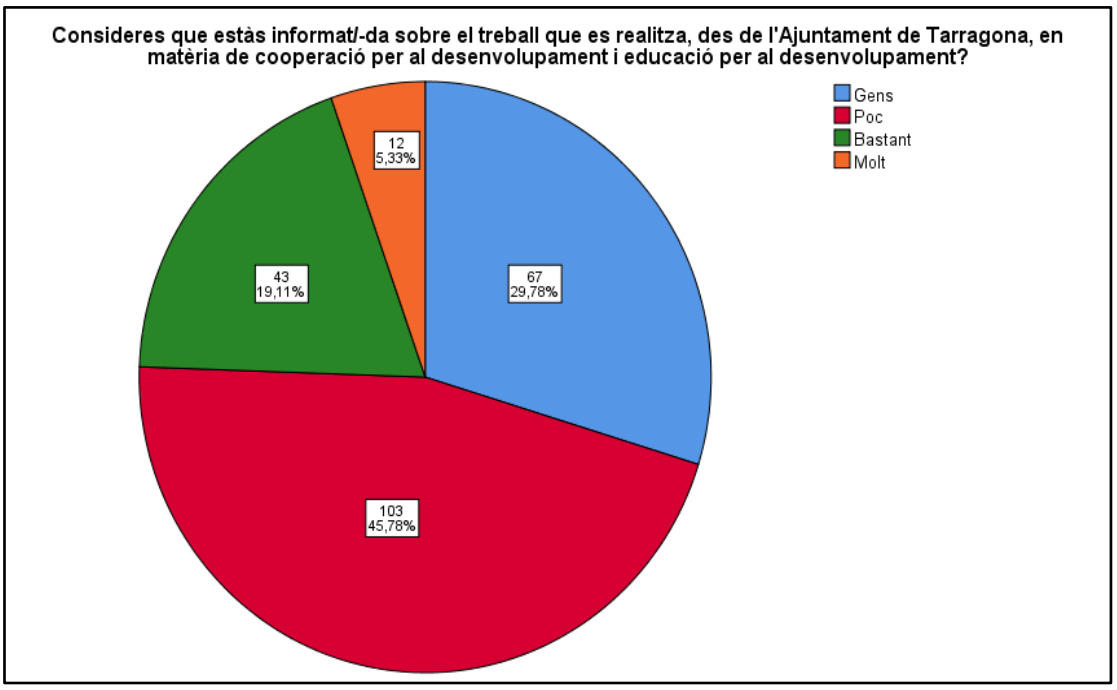

<u>Pregunta 14.1</u>: En una escala de 0 a 10, com valores la cooperació que es fa des de l'Ajuntament de Tarragona?

Esta pregunta sólo fue aplicada a quienes se consideraban bastante o muy informados del trabajo realizado por el Ayuntamiento en materia de Cooperación en la pregunta 14. Con un total de 55 casos, la nota promedio de valoración fue bastante alta: un 7,18 de un máximo de 10.

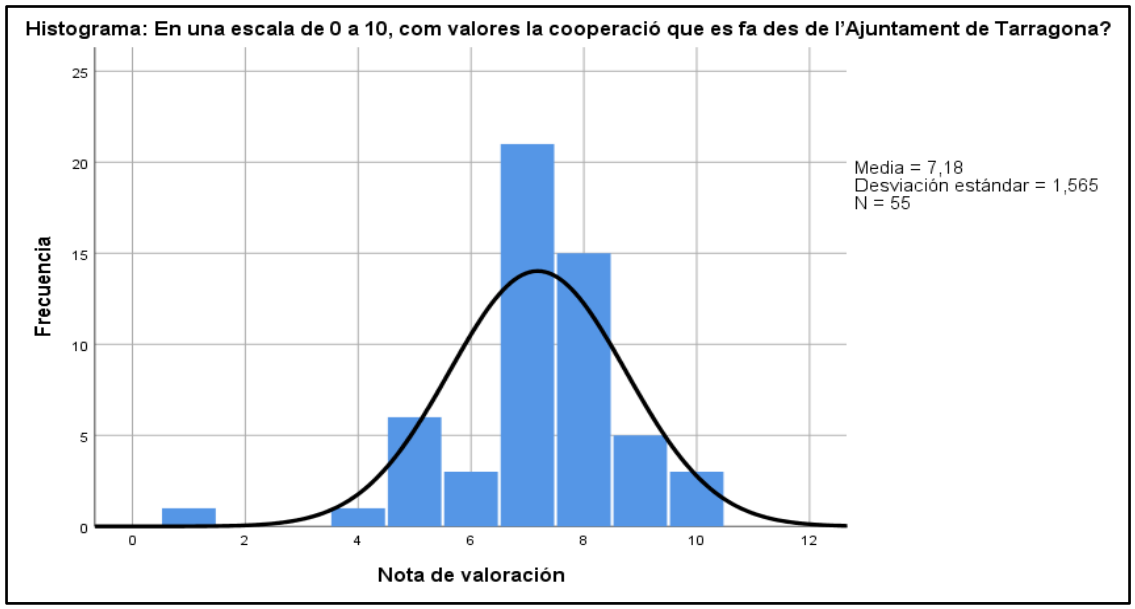

En una escala de 0 a 10, com valores la cooperació que es fa des de l'Ajuntament de Tarragona?

		Frecuencia	Porcentaje válido	Porcentaje acumulado
Nota de evaluación	1	1	1,8	1,8
	4	1	1,8	3,6
	5	6	10,9	14,5
	6	3	5,5	20,0
	7	21	38,2	58,2
	8	15	27,3	85,5
	9	5	9,1	94,5
	10	3	5,5	100,0
	Total	55	100,0	

<u>Pregunta 15:</u> Reps informació de les activitats de cooperació que es fan des de l'Ajuntament de Tarragona?

Esta pregunta sólo fue aplicada a quienes se consideraban bastante o muy informados del trabajo realizado por el Ayuntamiento en materia de Cooperación en la pregunta 14. Presentamos la tabla con un total de 55 casos, donde se observa que la mitad de las personas declaran recibir información, lo hacen por medio de redes sociales. A esto le sigue el correo electrónico con un 21% y la web del Departamento de Cooperación con un 9,1%. Sólo un 12,7% declaró no recibir información de las actividades del Ayuntamiento en materia de Cooperación.

Reps informació de les activitats de cooperació que es fan des de l'Ajuntament de Tarragona?	Freqüència	Percentatge
No	7	12,7
Sí, principalment a través de la web del Departament de Cooperació	5	9,1
Sí, principalment a través de correu electrònic (butlletins o altres)	15	27,3
SÍ, principalment a través de xarxes socials (Facebook, Twitter, Instagram)	28	50,9
Total	**55**	**100**

<u>Pregunta 16:</u> Coneixes entitats que treballen en l'àmbit de Cooperació, a la ciutat de Tarragona? Nomena aquelles que coneixes

Esta corresponde a una pregunta abierta donde los encuestados mencionan de manera espontánea entidades de Cooperación. Se ha recodificado la variable y hemos establecido tres categorías: "No conoce / no menciona", "Menciona 1 o 2" y "Menciona 3 o más". A partir de esto vemos que más de un 60% de las personas entrevistadas no conoce o no menciona ninguna entidad de Cooperación, mientras que el resto de los entrevistados se reparten entre conocer 1 o 2 y conocer más de tres, ambas con valores cercanos al 19%. Finalmente es baja la proporción de encuestados que conoce varias entidades de Cooperación.

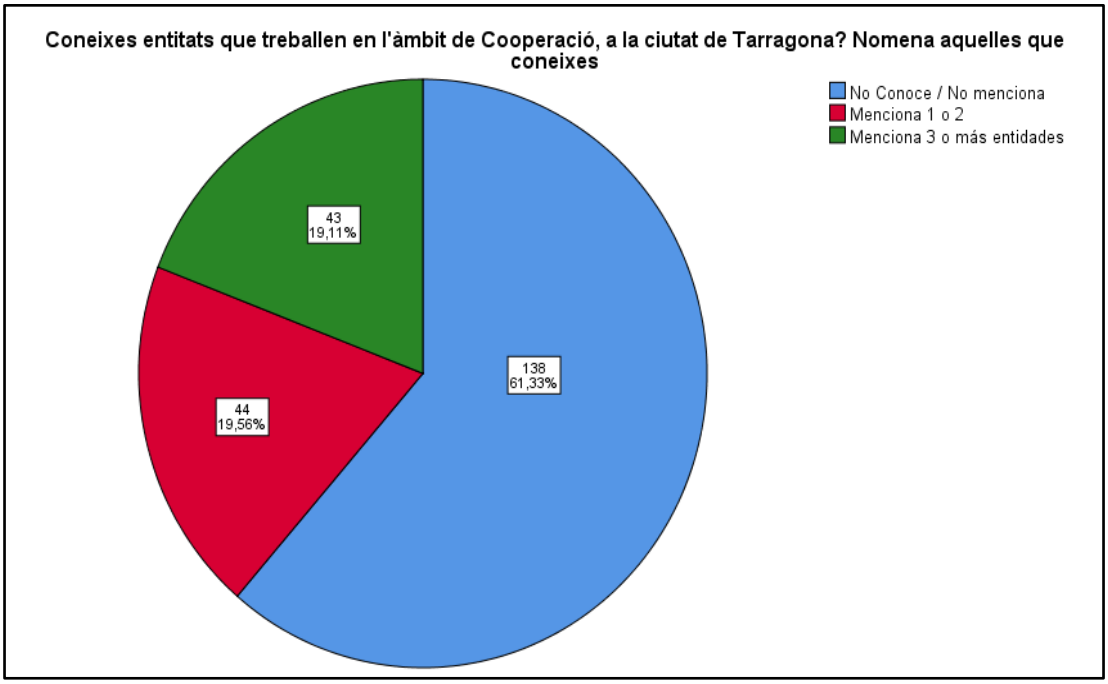

Ahora bien, el siguiente gráfico nos muestra por orden de cantidad de menciones, las entidades que tuvieron más de una mención. Las entidades con más menciones fueron SETEM (24), Creu Roja (22) y Mans Unides (18). A éstas les siguen Entrepobles (13) y Una finestra al món (11). Luego con 9 menciones tenemos al Comité Oscar Romero, Cuculmeca y Vicente Ferrer. Cabría indagar si las entidades más mencionadas tuvieron un rol más activo o más alcance en la distribución de la encuesta ciudadana.

Agregamos también tabla con la misma información para su mejor manejo.

Entitat de Cooperació	Número de mencions
Setem	24
Creu Roja	22
Mans unides	18
Entrepobles	13
Una finestra al món	11
Comité Oscar Romero	9
Cuculmeca	
Vicente Ferrer	
Stop Mare Mortum	7
Sueño de la Campana	6
Intermón Oxfam	
ACNUR	4
Càrites	3
Casal Sageta	
Pau i Solidaritat	
Enginyers sense fronteres	
Asso	2
Metges Sense Fronteres	
Mare Nostrum	
UNICEF	
Open Arms	
Coop Camp	
Proide	
Altres	1

2. Estudis dels quals ha participat la Conselleria de Cooperació i que han guiat el desenvolupament del Pla:

2.1 International Action for Peace, Associació Catalana per la Pau. (2022) Agenda 2030. Persones defensores i cooperació internacional als municipis catalans. Barcelona

Disponible a https://acpau.org/wp-content/uploads/2022/10/ODS_final-rotado.pdf

2.2 Reds-Red de solidaridad para la transformación social (2019) Drets Humans, un assumpte de responsabilitat política. Guia per a la promoció i protecció internacional dels Drets Humans des de l'àmbit local. Barcelona

Disponible a https://drive.google.com/file/d/12sS8nDfYDH0rAXOTEJcNVUF7hWmRAkAb/view

3. Tarragona ciutat d'horitzons. Compromesos amb la justícia social i la solidaritat.

Recomanacions per millorar la comunicació de la cooperació amb motiu de l'elaboració del Pla director de cooperació 2022-2026

Tarragona ciutat d'horitzons. Compromesos amb la justícia social i la solidaritat.

Recomanacions per millorar la comunicació de la cooperació amb motiu de l'elaboració del Pla director de cooperació 2022-2026.

Tarragona, com una de les principals capitals del país, té una llarga tradició de cooperació que comença amb el moviment solidari de 1994 i el Consell Municipal de Cooperació de 1998, data en què també es va crear la Coordinadora d'ONG pel Desenvolupament, la Defensa dels Drets Humans i la Pau de Tarragona. El teixit associatiu de Tarragona, com correspon a una de les principals capitals del país, va impulsar el naixement d'aquesta política pública municipal que s'ha mantingut fins a dia d'avui.

Malgrat caldria una anàlisis molt més aprofundida, a Tarragona trobem alguns dels problemes habituals a molts dels municipis que van iniciar aquesta política els anys 90. Es tracta d'un model de treball molt basat en el diàleg entitats-Ajuntament i en la concessió de subvencions i ajudes, model que s'ha estancat per dues raons fonamentals: l'envelliment i la manca de renovació del teixit social majoritàriament voluntari, superat sovint per un entorn molt professionalitzat i digitalitzat, i la manca progressiva de rellevància política. La conseqüència directa és un alt grau de desconeixement d'aquesta política per part de la ciutadania en general, i de les noves generacions en particular. Comunicar la cooperació no ha estat durant dècades un objectiu prioritari i la sensació generalitzada de tècnics i entitats és d'endogàmia i de no sortir del "*cercle dels convençuts*".

Així es desprenia d'un estudi específic de 2014 realitzat per Lafede.cat i la Diputació de Barcelona que analitzava la comunicació de la cooperació de 10 ajuntaments. En general es va observar que hi havia molt poca visió comunicativa per part de tècnics, polítics i entitats, i molt poca innovació en continguts. La informació depenia en molts casos de professionals amb una visió molt tècnica de la rendició de comptes i molt poc periodística, el que contaminava el llenguatge i la manera d'explicar la política i els projectes, i els feia poc comprensibles. La majoria d'informacions que apareixien a la premsa local eren sobre diners (concessió de subvencions o activitats de captació de fons), però era difícil trobar informació sobre les raons de fons de les iniciatives o els seus resultats.

Recomanacions per millorar la comunicació de la cooperació

No comunicar la política i els projectes de cooperació local és desaprofitar l'enorme potencial que tenen per ajudar a construir societats cohesionades, compromeses i multiculturals.

1. Lideratge polític de la cooperació: una bona inversió i una responsabilitat pedagògica

Per a la visibilitat de la cooperació és fonamental el lideratge polític i la reivindicació i defensa activa per part dels partits polítics, i del seu responsable directe. Només així tindrà un espai assegurat en l'agenda de comunicació municipal. Donat que l'Ajuntament és la principal font d'informació de la ciutat, això tindrà una repercussió directa en els mitjans de comunicació locals. Com va fer notar un periodista en el taller adreçat específicament a aquests professionals, el tema no s'aborda més perquè l'Ajuntament no li dona més rellevància.

Els ajuntaments juguen un paper essencial com actors de l'educació per al desenvolupament o educació transformadora, i els regidors tenen una important responsabilitat pedagògica. Com en el cas de la resta de polítiques hi ha una obligació de transparència i rendició de comptes que passa per informar puntualment de en què s'inverteixen els fons de cooperació i per a què serveixen. Més enllà però de considerar-la una política d'interès només per a un sector reduït d'entitats, la política de cooperació, en diàleg amb altres polítiques municipals, és una eina molt valuosa per fomentar el coneixement del món i fomentar la solidaritat i comprensió mútues, bases per construir societats diverses i multiculturals.

La convicció política fa també molt més fàcil la imprescindible coordinació interna. Primer entre la regidoria de cooperació i el departament de premsa i comunicació, i després entre la regidoria i totes les altres amb què pot interactuar de manera natural (joventut, migracions, gènere, cultura, participació), per tal de treballar el tema de manera transversal, i ampliar els àmbits o espais on s'abordi.

Amb el pas del temps i les crisis econòmiques a molts ajuntaments s'han instal·lat unes idees equivocades sobre l'acceptació de la política de cooperació. Molts responsables polítics han sucumbit al marc mental del "primer nosaltres" i, sense dades que ho avalessin, han considerat inadequat fer difusió de la inversió en cooperació internacional, contribuint a la seva escassa difusió. Tal i com confirmen totes les enquestes d'opinió pública i eurobaròmetres anuals, la ciutadania espanyola i catalana donen suport a la cooperació internacional i a l'ajut oficial al desenvolupament. La primera enquesta sobre cooperació del Centre d'Estudis d'Opinió data del 2009, i allà ja es feien evidents tres aspectes rellevants: que la ciutadania donava suport majoritàriament a la cooperació internacional (86,4%), fins i tot en situació de crisi (68%); que també estava d'acord en que els ajuntaments hi destinessin recursos (73,8%), i que la gran part de la població no tenia ni idea de si ja es feia (80,2%).

Dotze anys després les coses no han canviat significativament, com es dedueix d'una altra enquesta del Fons Català de Cooperació publicada el gener de 2021. Poques polítiques públiques tenen un nivell tan alt de suport en el temps: més del 80% dels catalans creuen avui que s'han de destinar recursos als països empobrits, i més de la meitat de les persones enquestades estaria d'acord en augmentar la despesa en

cooperació del seu ajuntament fins assolir el 0,7%. El que mostren però les dades és el poc esforç pedagògic que s'ha fet en explicar què són i com funcionen les polítiques de cooperació perquè un 44% de la població no sap que n'hi han i, 27 anys després de les acampades pel 0'7, només un terç de la població sap què significa aquesta xifra.

Tots els ajuntaments que han començat a preguntar específicament pel tema s'han trobat amb realitats similars. Suport majoritari a la cooperació, però desconeixement també majoritari del treball que fan les ONG locals o el consistori al respecte.
És el cas de Sant Cugat, un dels consistoris que més recursos dedica a cooperació i on, no obstant, la majoria de la població, quan fa uns pocs anys va ser consultada, desconeixia que el seu ajuntament destinés recursos a aquest fi. Tampoc la majoria de ciutadans podia mencionar el nom de cap ONG local ni havia participat mai en activitats relacionades amb la cooperació, la pau o els drets humans. L'any passat Vilafranca, en plena elaboració del seu pla director va realitzar la seva enquesta i de nou el *89% de la població estava* bastant o molt d'acord amb dedicar el 0,7% del pressupost municipal a cooperació, però menys de la meitat de les persones consultades era capaç de citar una ONG local, i només una quarta part recordava algun projecte, acció o vincle de cooperació internacional.

Dos fets més podrien encara confirmar aquestes dades. Durant la crisi d'acollida de refugiats de 2015 molts ajuntaments s'hi van bolcar i van destinar recursos, i van comprovar que la resposta de la ciutadania era molt positiva. De fet, en molts casos aquesta va ser la primera vegada que molts ciutadans i ciutadanes van descobrir que el seu ajuntament s'ocupava de qüestions de solidaritat internacional. Un altre element, potser poc representatiu però a tenir en compte, és que a la sessió de formació en comunicació realitzada a la UPF, les entitats no percebien en cap cas un rebuig a la seva tasca.

La política de cooperació és doncs una de les inversions més rendibles ja que, amb relativament pocs recursos del total del pressupost, el retorn social és elevat. Calen però inputs i dades, indicadors i algun sistema de monitoreig, per poder, primer valorar-ho, i després, orientar correctament les estratègies comunicatives. L'enquesta realitzada des del departament de Cooperació "La cooperació que volem" per tal de realitzar la diagnosi del Pla Municipal de Cooperació 2022-2026 seria, en aquest sentit, una bona pràctica, i caldria repetir-la i ampliar-la al final del període de vigència d'aquest nou pla.

2. Planificació de la comunicació i estratègies de millora

La difusió de la política de cooperació, l'aprofundiment en el seu sentit i resultats, requereix de plantejaments a mig i llarg termini. El nou Pla director hauria d'incorporar estratègies de sensibilització i comunicació ciutadanes, dissenyades i compartides amb tots els actors del municipi, i és una immillorable oportunitat per generar noves estratègies i rutines comunicatives dins l'Ajuntament. Els tallers realitzats pel departament de cooperació amb el departament de comunicació i diferents periodistes

constitueixen, en aquest sentit, un excel·lent punt de partida.

Un dels factors més rellevants a l'hora de millorar la comunicació de la cooperació en l'àmbit local és millorar i enfortir la relació existent entre els departaments de cooperació i els de comunicació, d'una banda, i entre els de cooperació i la resta, de l'altre. Les persones tècniques de cooperació són l'element clau en aquest sentit com a enllaç entre els actors de la cooperació (entitats, consells i comissions, regidories), i els actors de la comunicació (mitjans de comunicació, tècnics de comunicació de l'Ajuntament).

Als tallers realitzats tant les tècniques de comunicació com els/les periodistes han mostrat una bona acceptació i predisposició a revisar la manera d'informar sobre la cooperació. Cal replantejar el relat sobre la cooperació, però també explicar més i millor els projectes i els seus resultats. La planificació d'activitats al llarg de l'any (aprovació subvencions, programació d'activitats de sensibilització per estacions de l'any, Setmana dels Drets Humans) permet també planificar continguts noticiables i la presència regular del tema a l'agenda informativa municipal.

D'altra banda, i més enllà dels mitjans de comunicació i dels públics externs, els departaments de cooperació tenen uns primers públics interns amb els que han de buscar la manera de comunicar-se de manera fluïda per poder ampliar el coneixement de la política de cooperació, i garantir la seva correcta difusió: els grups polítics municipals, i els tècnics i tècniques d'altres àrees han de conèixer la política de cooperació, els seus objectius i resultats.

Dins la macroàrea de Ciutadania la cooperació pot transversalitzar-se d'una manera molt orgànica amb la resta d'àrees (Feminismes- LGTBIQ+- Ajuts socials- Immigració- Cooperació- Participació ciutadana- Nova ciutadania- Joventut- Voluntariat). En el cas, per exemple, del públic jove, és necessari trobar canals i llenguatges apropiats i tan les associacions de lleure com les de cultura popular (diables, esbarts, castellers) o els clubs esportius són espais de possibilitat, i aquí el paper dels tècnics/ques de Joventut és i portant per tal que el tema estigui present a espais i activitats municipals per joves, així com als continguts de les xarxes socials. També d'una manera natural pot compartir públics i estratègies comunicatives amb l'àrea d'Educació i Cultura (Infància- Educació- Universitats- Cultura) i amb la de territori (Medi ambient).

Més enllà de les estratègies de sensibilització i comunicació vinculades al Pla director de cooperació, i directament vinculat al lideratge polític, l'estratègia global de comunicació de l'Ajuntament podria incorporar la cooperació com un valor de marca ciutadana i multiplicar la presència i posar en valor el lema "Tarragona ciutat d'horitzons. Compromesos amb la justícia social i la solidaritat".

3. Reforçar les capacitats en cooperació i comunicació

El nou Pla director hauria d'incloure un pla de formació en cooperació i comunicació, i el Consell Municipal de cooperació hauria de tenir un paper rellevant en definir-ho, sobretot tenint en compte la presència de la Fundació URV Solidària.

La cooperació no és ni hauria de ser igual que quan va començar a finals dels anys 90. Cal ampliar i actualitzar els coneixements sobre la cooperació, i la seva evolució, dels diferents actors municipals amb un rol comunicatiu (polítics, tècnics, entitats, periodistes i educadors/es locals) per tal allunyar-los dels estereotips i les simplificacions en relació als països empobrits, i al treball de cooperació.

Els periodistes municipals i locals solen tenir una idea estereotipada o limitada de la cooperació que, en molts casos, ni es correspon amb el que es finança, ni ajuda a l'apropament de la ciutadania ni a descobrir el seu valor social, però als tècnics/es de cooperació els falta en general formació i visió comunicativa.

Cal d'altra banda enfortir les capacitats comunicatives dels diferents actors de la cooperació (tècnics i entitats) per tal que entenguin les rutines informatives i les necessitats dels mitjans, allunyar-los del llenguatge i la lògica tècnica dels projectes, i presentar-los nous formats, llenguatges i públics o comunitats locals a què arribar, més enllà de les habituals.

Particularment important és apoderar comunicativament les entitats i cercar la seva complicitat i complementarietat comunicativa, tant en el disseny con en l'elaboració d'eines i continguts propis. Els actors del món local són imprescindibles per renovar el discurs de la cooperació i fer-ho arribar als espais de proximitat, però cal tenir molt presents la diversitat d'ONG i les capacitats instal·lades. Hauria d'incentivar-se en les convocatòries que les entitats milloressin la seva visibilitat i dediquessin esforços a informar sobre la seva tasca, però caldria facilitar recursos amb aquest fi.

A l'informe de Lafede.cat les entitats demanaven majoritàriament campanyes públiques de defensa de la cooperació dels seus ajuntaments. Aquestes campanyes es podrien dissenyar en el marc del Consell de Cooperació, o de manera participativa, i una altra possibilitat a valorar seria incentivar el treball comunicatiu col·lectiu o donar-hi suport econòmicament a eines o espais col·lectius de difusió i comunicació.

4. Renovar el discurs i les narratives sobre la cooperació

Malgrat totes les enquestes mostren el suport de la ciutadania a l'ajut oficial al desenvolupament, també el desconeixement sobre el sistema, les polítiques i les seves diferents modalitats. La idea majoritària fixada en l'imaginari social és la de les ONG com únics actors i l'ajut d'emergència com a única modalitat. Els estudis realitzats a nivell local mostren uns esforços limitats per contrarestar-ho amb unes informacions en

general de baixa qualitat (formats curts, desconnectats, sense context ni seguiment), centrades en les carències i necessitats d'altres pobles o regions, i ens els aspectes econòmics de l'ajuda (subvencions, captació de fons), i molt poc en l'explicació pedagògica dels projectes i els resultats de la seva implementació.

Més enllà de millorar tots aquests aspectes, el sector treballa des de fa temps en el canvi progressiu de missatges per tal que aquesta deixi de perpetuar idees o mentalitats colonials o purament assistencialistes. Això és particularment útil a nivell local ja que les idees preestablertes sobre altres pobles o cultures acaben afectant a la imatge que es té sobre els veïns i veïnes que arriben d'altres països més pobres que el nostre. La diversitat és una de les conseqüències més clares de la globalització i d'un món absolutament interconnectat i interdependent, i les activitats i projectes de cooperació ens poden ajudar a entendre-ho amb una visió de proximitat i transnacional al mateix temps. Les polítiques de cooperació i les de Nova ciutadania haurien de poder treballar-se conjuntament, a nivell comunicatiu, i els col·lectius de persones migrants o els projectes de codesenvoluapment són una bona eina per fer-ho.

Un dels grans reptes és trencar amb el relat fortament arrelat, però també fortament colonial, del Nord i el Sud, del nosaltres i ells, a unes societats que ja son multiculturals. L'Agenda 2030 de Nacions Unides ja va en aquesta línia, igual que el concepte de justícia global que moltes entitats han adoptat per superar la idea d'un desenvolupament ideal, blanc i occidental. Com explica Josep Alcoceba hi ha però encara un gran desconeixement sobre els ODS, "**el pla estratègic mundial en matèria de desenvolupament (...) i** quan parlem de conèixer-l, no vol dir saber de la seva existència, sinó de què implica, de qui depèn la seva governança i de com la podem traduir a les nostres realitats locals".

La pandèmia o la crisi climàtica són ja realitats globals que ens permeten entendre les idees d'interdependència i ecodependència, entre països i amb la natura, i els projectes de cooperació poden resultar molt útils per explicar com fer-hi front. A Tarragona tenen presència a més algunes de les ONG que ja treballen a nivell local i global al mateix temps per mirar d'assenyalar l'arrel global d'algunes problemàtiques i les seves diferents manifestacions. Enginyeria sense Fronteres per exemple té projectes a Equador per garantir el dret a l'aigua, i al mateix temps, ha realitzat estudis sobre la gestió de l'aigua o les injustícies ambientals a Tarragona.

5. Millorar les eines i canals de comunicació municipals

Malgrat caldrien dades més actualitzades, segons les de l'enquesta Valora Tarragona de fa uns anys que es troba a la web, tots els canals de comunicació municipals són prou coneguts, a excepció dels butlletins electrònics.

L'espai de l'àrea de cooperació és central per a l'estratègia comunicativa (requereix del complement indispensable de les xarxes socials) però millorable en molts aspectes. Tot

i que no es disposa per aquesta anàlisi de dades sobre les pàgines o apartats més visitats, bàsicament es tracta d'un web per a consum intern, per a "iniciats" o gent d'entitats o molt relacionada amb el món de la cooperació. Més enllà dels destacats de la home, és poc comprensible i atractiva per algú que hi arribi per primera vegada, i hi ha una manca notable d'informació de presentació o context sobre la política de cooperació. Semblaria que es dona per fet que la gent que hi aterri sabrà de què s'està parlant.

Algunes recomanacions serien:

a) Millorar i completar la part de presentació (qui som/què fem)

No hi ha informació històrica (des quan) i no deriva a la següent pàgina per entendre la infografia. No queda molt clara la diferència entre cooperació directa i indirecta (fons 0'7- assignat al departament).

b) Caldria ordenar i diferenciar les notícies sobre subvencions o esdeveniments dels textos dels Microcicles que són uns valuosos materials formatius i de reflexió. En altres casos no s'entén el criteri editorial ja que la notícia no es relaciona de cap manera amb el programa de cooperació o la realitat de Tarragona (Informe sobre Palestina).

c) Caldria millorar la informació sobre els projectes finançats, dels quals només coneixem la petita presentació del formulari del projectes. Caldria buscar estratègies per explicar-los de manera menys tècnica i més comprensiva (notícies resum, entrevistes, fitxes amb mapes, infografies etc), i orientar-se als resultats que es pretén aconseguir, i a la problemàtica que volen resoldre.

d) La Memòria d'activitats podria millorar-se i convertir-se en una oportunitat informativa a finals d'any, o resumir-se en una infografia (nombre de projectes finançats, de països on arriben els fons, d'activitats realitzades, de persones a les que s'ha arribat etc).

e) Revisar l'estructura web en general perquè fos més intuïtiva i actualitzar-la (com s'ha fet en concloure una secció per a Directes). Es podria per exemple modificar el nom i contingut de la secció Participa que no convida a participar enlloc en concret sinó a formar-se o informar-se. El text d'aquesta secció seria apropiat no obstant per presentar els microcicles.

f) Millorar els menús de presentació d'algunes seccions i revisar les majúscules arreu: als del Centre de Recursos i el de Ciutats defensores hi ha noms d'arxiu en pdf que envaeixen la secció. La imatge que dona és de poca atenció o capacitat tècnica.

Quants als perfils de xarxes, caldria disposar d'una analítica actualitzada de nombre i tipus de visites, seguidors etc per tal d'incorporar a l'estratègia de comunicació una estratègia en xarxes socials. Com a norma general no cal tenir molts perfils a diferents xarxes si no garantir que estiguin actualitzats i generin conversa, tasca que suposa en

general una gran dedicació. A mode d'exemple, el Twitter de cooperació té la meitat de seguidors que el de Tarragona Jove, i molts menys que el de Cultura que sembla un dels meus seguits quasi al mateix nivell que el perfil oficial de l'Ajuntament. L'enquesta Valora Tarragona de 2016 confirmava un gran interès ciutadà per l'agenda cultural i una de les estratègies a explorar seria justament generar continguts sobre cooperació que encaixessin a l'agenda cultural.

6. Noves relacions amb els mitjans i nous continguts noticiables

Tal i com deia l'enquesta Valora Tarragona de 2016 el mitjà preferit de la ciutadania per informar-se sobre la ciutat eren la premsa digital i la tradicional, i les xarxes socials. Tot i que caldrien dades actualitzades, i segregar-les per edats, és obvi que cal dedicar una atenció especial als periodistes i mitjans locals, i als continguts que se'ls proposin per ampliar el ressò i la comprensió de la política de cooperació. Als mitjans els haurien arribar informacions i propostes regularment, i caldria conèixer bé les diferents línies editorials, necessitats i interessos, i periodistes o seccions a qui fer-los arribar.

Una petita anàlisi fruït de diferents cerques a les webs de Tots21, el Diari de Tarragona, Tarragona Ràdio, TAC12, Notícies Tarragona i Nació Digital Tarragona mostra un interès desigual pel tema, pel que fa al nombre de notícies. Es desprèn també que "cooperació internacional", "solidaritat internacional" o "ONG" són cada vegada etiquetes menys rellevants, mentre que etiquetes com "ajuda humanitària" s'ha ampliat a l'ajuda social a Tarragona durant la pandèmia, i que l'etiqueta preferida i el contingut preferit per la majoria de mitjans és la de "Refugiats", un tema reconeixible per a la societat, del qual es parla en múltiples ocasions i per diferents raons. Les informacions sobre ODS denoten la manca de coneixement sobre el tema.

Tot i que caldria fer una estratègia de mitjans en funció de la seva rellevància i públic al que arriben, aquestes cerques superficials ja evidencien que caldria revisar i actualitzar els continguts noticiables. Més enllà de les subvencions i els projectes, els testimonis i les entrevistes són més noticiables que els informes tècnics, i cal aprofitar totes les visites de persones del Sud global relacionades amb els projectes i/o les activitats de sensibilització, i també és útil disposar d'una bossa d'experts locals del sector per proposar articles d'opinió als mitjans, o que el responsable en parlés regularment. Si es parla a les notes de premsa d'assoliment d'ODS caldrà fer prèviament una tasca pedagògica al respecte.

Els balanços o resums sempre ajuden a ubicar els lectors. Una de les últimes notícies publicades a la web i recollida per alguns mitjans locals és un bon exemple: *Aquest 2021 Tarragona, a través del Departament de Cooperació, ha contribuït a la millora de les condicions de vida de més de 53.000 persones, de les quals més del 50 % són dones. / S'han dut a terme 36 accions com tallers, xerrades, concerts o actuacions teatrals a través de les quals s'ha parlat, entre d'altres, de drets humans, consum responsable, feminismes o l'emergència climàtica, arribant a més de 5.000 tarragonins i tarragonines. / Aquestes*

accions han suposat, per cada tarragoní i tarragonina, una inversió de 3,77 €.

Malgrat als mitjans locals els costa incloure informacions d'àmbit internacional, cal explorar possibilitats i continguts diferents: a) aprofitar les oportunitats de l'agenda nacional o estatal que sempre facilita incorporar aquests temes (si es parla de la situació de crisi de qualsevol país informar sobre el projecte que finança l'Ajuntament allà); b) un enfocament local-global dels drets humans a partir de problemàtiques locals ; c) nous formats o fórmules de col·laboració: un bon exemple recent ha estat el llibre "Cròniques del Quetzal" d'Enric Garcia, un recull d'articles publicats al Reusdigital.cat, que expliquen el context dels projectes del Comitè Óscar Romero de Tarragona i Reus a Guatemala.

Cerques als mitjans

TOTS 21

- Cooperació internacional

http://diaridigital.tarragona21.com/?s=Cooperaci%C3%B3+internacional

- ONG de cooperació

http://diaridigital.tarragona21.com/?s=ONG+de+cooperaci%C3%B3

- Solidaritat internacional

http://diaridigital.tarragona21.com/?s=solidaritat+internacional

- Ajuda humanitària

http://diaridigital.tarragona21.com/?s=ajuda+humanit%C3%A0ria

- Refugiats

http://diaridigital.tarragona21.com/?s=Refugiats

Diari de Tarragona

TAC12

- Cooperació internacional -res (internacional)
- ONG de cooperació

https://www.tac12.tv/resultats-cerca?searchword=ONG%20de%20cooperaci%C3%B3&ordering=newest&searchphrase=all&limit=20

- Solidaritat internacional res- solidaritat
- Ajuda humanitària- res
- Refugiats

https://www.tac12.tv/resultats-cerca?searchword=refugiats&ordering=newest&searchphrase=all&limit=20

Notícies de Tarragona

- Refugiats

https://www.noticiestgn.cat/?s=Refugiats

- Ajuda humanitària = a Tarragona

Tarragona Ràdio

- Cooperació internacional

https://www.tarragonaradio.cat/?s=cooperaci%C3%B3+internacional

- Solidaritat internacional

https://www.tarragonaradio.cat/?s=solidaritat+internacional

- ONG de cooperació

https://www.tarragonaradio.cat/?s=ONG+de+cooperaci%C3%B3

- Ajuda humanitària

https://www.tarragonaradio.cat/?s=ajuda+humanit%C3%A0ria

- Refugiats

https://www.tarragonaradio.cat/?s=refugiats+

- Nació Digital

https://www.naciodigital.cat/tarragona/cercador/refugiats

Santolino, M. (2022, 12 de gener).

4. Articles elaborats en el marc dels treballs d'assessorament del Pla Local

4.1 Enfocament de gènere i basat en els Drets Humans: implicacions i reptes

L'Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans (EGiBDH) adopta una mirada que va més enllà dels efectes superficials –els més visibles i immediats- d'un problema determinat, i ho fa identificant les causes estructurals que el provoquen i les conseqüents vulneracions de drets humans. La principal característica i valor de l'EGiBDH és el seu anàlisi de la realitat en termes d'inequitat i desigualtats en l'accés i en la realització dels drets, situant el focus sobre els grups més vulnerabilitzats, especialment sobre les dones i les nenes.

Partir de les causes estructurals requereix superar la visió purament material per a donar resposta a necessitats bàsiques –propi de la tradicional orientació assistencialista- i considerar també altres factors determinants: les capacitats, eleccions, oportunitats, el poder i les relacions que aquest genera i com repercuteixen en la satisfacció de drets. Una visió holística que es trasllada necessàriament a l'anàlisi del context, en el qual hi tenen un paper fonamental la família, la comunitat, la societat civil i les autoritats, així com el marc social, polític i legal.

L'EGiBDH integra i combina dos enfocaments que s'han desenvolupat i normalment abordat per separat: l'Enfocament Basat en Drets Humans (EBDH) i l'Enfocament de Gènere (EdG). L'EBDH sorgeix a principis del segle XXI davant la ineficàcia de les estratègies internacionals de desenvolupament i es concreta a la *Declaració d'enteniment comú de les Nacions Unides sobre un enfocament basat en els drets humans en la cooperació i la programació del desenvolupament*[1], adoptada l'any 2003 pel Grup de Desenvolupament de les Nacions Unides (UNDF)[2]. Es fonamenta en les normes internacionals de drets humans i s'orienta a la seva promoció i protecció, des d'un punt de vista operacional.

El nou enfocament integrat incorpora de l'EBDH, l'anàlisi en clau de drets humans, que identifica no només a titulars de drets, sinó també a titulars d'obligacions i de responsabilitats[3]. Aquesta metodologia analítica assegura el lloc central de les persones a les intervencions de cooperació: deixen de ser beneficiàries passives de l'ajuda per a convertir-se en titulars de drets, protagonistes actives dels seus propis processos de desenvolupament. La participació es torna clau: no només com un dret humà en si mateix, sinó també com una estratègia essencial de dignificació i apoderament per a la qual haurem de posar tots els mitjans.

[1]Veure el document íntegre a: http://hrbaportal.org/the-un-and-hrba#footer

[2] Grup format per 32 fons, programes, agències i oficines de l'Organització de les Nacions Unides (ONU).

[3] Els T. d'obligacions són els poders públics (l'Estat i les diverses administracions, inclosos els tres poders: executiu, legislatiu i judicial), que tenen el deure de respectar, protegir i complir els DH. Es consideren com a T. de responsabilitats els actors privats no pertanyents a institucions estatals com: empreses, ONG, mitjans de comunicació, però també a les famílies, les comunitats i les persones individuals que, per la seva influència o incidència en un context determinat, tinguin responsabilitats en matèria de DH. Els T. de drets seran totes les persones, sense discriminació de cap tipus.

De l'EdG, l'enfocament integrat assumeix com a pròpia la seva finalitat: corregir les pràctiques discriminatòries, sobre tot de gènere, l'injust repartiment de poder, de recursos, d'oportunitats i de capacitats. Per això, analitza la inequitat, la discriminació i els desequilibris de poder específics que pateixen les dones en tots els àmbits de la vida (social, laboral, familiar, econòmic, personal cultural, etc.), examinant, entre d'altres coses, la seva capacitat d'accés i de control dels recursos.

Encara que l'EGiBDH va néixer en el marc de la cooperació internacional, la seva aplicació no ha de limitar-se a les intervencions en aquest àmbit. L'apropiació d'un enfocament amb l'objectiu de garantir els drets humans hauria de ser una prioritat tant al nord com al sud i a tots els nivells de decisió. Les polítiques públiques han de respectar-los i assegurar la seva efectivitat (nivell polític); els drets humans impregnen els programes i projectes d'intervenció (nivell estratègic, tècnic i operatiu); i, inevitablement, aquest canvi de mirada requereix també un canvi en les estructures, en el funcionament i en les relacions internes i externes de qualsevol organització (nivell organitzacional).

Un canvi de paradigma tan substancial no està exempt de reptes i dificultats que hem d'afrontar si apostem decididament per l'adopció i la incorporació de l'EGiBDH en els nostres diferents àmbits de treball:

- Estratègic: Suposa un canvi de visió, de missió i de línies de treball. El gran canvi, sense deixar necessàriament les accions "tradicionals" orientades a la satisfacció de necessitats bàsiques, és deixar de considerar aquestes accions com una finalitat en si mateixes per a integrar-les en una estratègia més ampla, de naturalesa política i transformadora. Treballar cap al respecte i el compliment dels drets humans suposarà dur a terme activitats que potser no s'han implementat en l'organització fins ara, com són la capacitació i la incidència política.

- Política de socis i aliats: Suposa també repensar la naturalesa i les formes de relació amb les organitzacions (T. de responsabilitats) i institucions (T. d'obligacions) amb les que treballem i altres amb les que potser no hem treballat amb profunditat però hem de fer-ho, com són les persones o els grups vulnerabilitzats (T. de drets). Hem d'abordar qüestions com l'enfortiment organitzatiu, la producció conjunta de coneixement, el treball en xarxa o la incidència.

- Intern de les organitzacions: Suposa necessàriament la construcció de capacitats, també amb les nostres sòcies. Són necessàries noves capacitats relacionades amb l'anàlisi de polítiques i de drets humans, la incidència, el coneixement de les estructures de l'Estat, entre d'altres. Un altre aspecte important és el replantejament de la nostra pròpia estructura, la forma en què es prenen les decisions i les relacions de poder, la equitat de gènere, etc.

- Planificació, gestió de programes, projectes i accions: l'anàlisi holístic de la situació de drets humans, inclosos els grups vulnerabilitzats, els marc normatius existents

als diferents nivells de govern i l'anàlisi de les causes de vulneracions i les relacions de poder, requereix canvis profunds en la planificació, la gestió de programes, projectes i accions.

Treballar sota el paradigma de l'EGiBDH pot resultar aclaparador, però no és impossible. La seva incorporació no esdevindrà un procés immediat i la seva aplicació no exclou altres metodologies. Com a paradigma en construcció, ha d'anar incorporant-se progressivament, adaptant-se als recursos econòmics, tècnics i humans disponibles.

Orenga, J. (2021, 26 de febrer).
https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2021/feminismes/enfocament-de-genere-i-basat-en-els-drets-humans-implicacions-i-reptes

4.2 El repte va més enllà de la cooperació

Per segon any consecutiu, hem rebut l'encàrrec de fer una molt breu diagnosi de l'estat de salut de la cooperació. I de fer-ho a escala local i nacional. Tradicionalment, un dels grans reptes en cooperació ha sigut augmentar la seva notorietat i la incidència de les seves accions en la quotidianitat ciutadana. Per aquest motiu, abans de fer aquesta anàlisi s'han repassat, al llarg de la setmana en què hem rebut l'encàrrec, els grans titulars de la premsa —nacional i local—, i buscat esdeveniments relacionats amb cooperació i educació pel desenvolupament (a partir d'ara, EpD) al Camp de Tarragona.

Començant per la lectura de la premsa nacional, les portades dels principals diaris ens parlen de la pujada del preu —històricament car des de fa massa dies— de l'energia, de nous atacs homòfobs, d'una nova víctima mortal en mans de la seva parella, de l'actualització estadística d'un atur especialment agressiu amb els joves —el motor econòmic de qualsevol país—, i de les últimes dades de pressió hospitalària amb malalts de la covid-19, amb les conseqüents restriccions socials, que semblen no relaxar-se mai.

En clau local, la premsa parla dels mateixos temes, amb l'afegitó de l'augment de casos de violència i inseguretat als nostres carrers. Tot i no ser objecte d'aquest article, cal mencionar que és especialment preocupant això últim, no tant per la notícia, sinó pel que sembla una voluntat premeditada d'alguns d'aquests mitjans "informatius" de mantenir aquest tema sempre d'actualitat. Encara que no hi hagi res noticiable, es creen gràfics preparats per "demostrar" l'augment de casos i es fan enquestes que inviten el lector a posicionar-se i que, en definitiva, faciliten un creixent racisme de classe molt preocupant a la nostra ciutat.

La mateixa setmana que llegíem aquests titulars, molts hem rebut una invitació per assistir a la inauguració de l'exposició "Activistes per la vida", del fotoperiodista Gervasio Sánchez, una exposició que es farà a la ciutat de Tarragona. Sabent això, tornem a repassar els diaris de la ciutat i trobem la notícia de l'exposició en la secció de cultura d'alguns diaris. No en tots.

Finalment, i també la mateixa setmana, la xarxa de ràdios locals del Camp de Tarragona inaugura una nova secció dedicada a parlar dels ODS i de l'Agenda 2030. De fet, tenim la sort de ser invitats en el programa inaugural per parlar del *Manual d'anàlisi dels ODS* (Publicacions URV), que vam fer l'any 2020 amb el conjunt d'entitats de cooperació i medi ambient del territori. Minuts abans d'entrar en directe, els dos periodistes ens explicaven que s'havien informat darrerament sobre què eren els ODS. I és que aquesta és la realitat de l'Agenda de Nacions Unides. Amb tot el que això implica. Sis anys després de la seva implementació, que, sobre el paper, ha de marcar el pla estratègic mundial en matèria de desenvolupament, l'Agenda continua sent una gran incògnita per al conjunt de la ciutadania. I quan parlem de conèixer-la, no vol dir saber de la seva

existència, sinó de què implica, de qui depèn la seva governança i de com la podem traduir a les nostres realitats locals.

Que l'Agenda 2030, amb tots els recursos econòmics que s'hi han dipositat perquè estigui present en qualsevol esfera política i institucional, continuï sent una gran desconeguda per al conjunt de la societat és significatiu. I ho és en negatiu. I continuarà sent una ignorada fins que els àmbits als quals apel·la no aconsegueixin sortir de l'espai de "cultura" o "d'altres afers" i es situïn a primera pàgina. La lluita pels drets humans mobilitza la ciutadania només quan es percep que aquesta lluita ens afecta directament en el nostre dia a dia. I no sempre. Per això el repte és tan gran. La cooperació s'ha d'entendre com una eina que ajuda a construir una ciutadania més valenta, crítica amb la informació que rep, menys il·lusa i, en definitiva, més preparada. Recordeu la lectura en diagonal de les portades d'avui: preu de l'energia, atur, pandèmia i violència als barris. Doncs bé, i ni que no ho sembli, tots aquests àmbits són treballats directament per la cooperació i l'EpD.

Context: per què parlem de la fi del model socioeconòmic dels últims 70 anys

L'any passat obríem el capítol d'anàlisi del context dient que "[...] ens trobem immersos en l'era de la hiperconnectivitat i la Internet de les coses, però també en un moment de creixent inestabilitat i incertesa generalitzada. Una evolució que precaritza les nostres relacions laborals i, en conseqüència, minva les nostres decisions vitals i personals". Un any després ho subscric, i afegeixo que aquesta situació de fragilitat també minva les nostres relacions socials i crea una ciutadania amb més pors, més conservadora i susceptible al canvi —de qualsevol tipus— i, en definitiva, menys acollidora.

Els primers mesos de la crisi social, accelerada i agreujada (però no provocada) per la covid-19, es caracteritzaven per una sensació generalitzada, com si fos un gran despertar, del fet que l'Estat tenia cada vegada menys incidència com a agent social regulador i que, quan actuava, ho feia a les espatlles d'un deute inassumible. Aquestes carències s'han evidenciat en pilars socials com la salut, la riquesa i l'educació. De fet, són molts els autors que apuntaven a la fi de l'Estat del benestar, entès com la ruptura del pacte establert entre l'Estat i els diferents agents socials, i que era la pedra angular del model socioeconòmic viscut al llarg dels últims setanta anys. Un any després, és evident, la situació no ha millorat.

I és que el model socioeconòmic viscut fins a l'actualitat se sostè sobre uns pilars cada vegada més debilitats: plena ocupació, demanda de treball contínuament creixent, salaris indexats a la inflació i esperança de vida reduïda després de la jubilació. Un model que fa fallida davant de l'expressió més salvatge del neoliberalisme, aquella sustentada en el creixement infinit i que ja ha aconseguit que la meritocràcia impregni tots els àmbits laborals i socials i hi predomini, fins al punt que es criminalitza la persona en situació de pobresa.

La cursa cap al creixement infinit es basa en la millora de la productivitat i l'eficiència dels processos de producció. L'automatització de processos, el fort paper de l'economia de serveis estacionals, fins i tot el canvi en els models de consum, tenen una conseqüència directa en la flexibilització i la precarietat del mercat laboral. Els contractes per projectes i canvis freqüents de feina, inclús la combinació de diverses feines, ja són una realitat. Una situació assumida per molts no per enriquir-se, sinó per sostenir-se. Situació que s'assumeix sota la promesa d'un futur millor, d'un canvi de situació que, a la llarga, només farà que repetir rols. Ser flexibles, no rendir-se, superar-se un mateix i aprendre permanentment són els dogmes per sobreviure en un mercat laboral salvatge.

Aquesta precarització del mercat laboral i la consegüent reducció de la capacitat recaptatòria de l'Estat sembla minvar, encara més, la capacitat d'assumir els compromisos establerts en el pacte del benestar abans mencionat. Almenys fins que les seves prioritats de despesa no canviïn. De moment, però, és el ciutadà qui està assumint directament aquestes "noves responsabilitats". I ho fa a través de la privatització dels plans de pensions, del servei sanitari, de l'educació, etc. I, encara més perillós que això, hi ha la victòria última del capitalisme, que és aquella que aconsegueix justificar que *servei privat* és *servei de qualitat*, que ambdós conceptes vagin associats i que aquesta associació impregni totes les nostres decisions i aspiracions, és a dir: poder permetre's un servei privat, en detriment del que és públic. I precisament per això és tan important el treball de la cooperació i l'educació pel desenvolupament.

De quan ens diuen que la cooperació ha de ser sexy

I és que això passa. Potser un dels majors despropòsits formatius als quals he assistit aquest darrer any ha estat una formació liderada per una persona teòricament experta en comunicació per a entitats de cooperació. Una *gurú,* ens van dir. En aquesta sessió se'ns va explicar que s'havien d'acompanyar les entitats a "abandonar el discurs victimista i començar a crear una imatge sexy". Després d'intervenir en aquesta afirmació i abandonar la formació, la sensació que ens queda és d'estar fent un salt abismal cap endarrere. I s'ha d'anar amb compte.

Vivim immersos en una lògica informativa d'un present asfixiant, on l'ahir ja no és noticiable i els plans a curt termini són ciència-ficció. En aquest context, on creieu que queda la lluita per uns drets humans que —erròniament— creiem que no ens apel·len directament? I una agenda efímera proposada per una organització internacional —molt allunyada del nostre dia a dia— que ens parla d'uns objectius per resoldre a deu anys vista? Tal com explicàvem en la introducció, el gran repte informatiu, aquell que aconsegueix la mobilització ciutadana, és aquell que percebem que és evident i immediat.

En aquest sentit, i per tal d'agafar-nos a alguna cosa positiva, sembla haver-hi un cert creixement i enfortiment dels moviments civils per la defensa mediambiental del

territori. Les situacions climàtiques extremes viscudes darrerament i directament provocades per l'acció humana semblen haver despertat un moviment social cada vegada més fort. Un moviment que, a casa nostra, s'oposa a la (re)construcció sistemàtica dels passejos marítims, qüestiona directament el model de turisme de masses i aposta per la biodiversitat i la conservació natural d'aquests espais. Uns grups en constant creixement, tot i les enormes dificultats, les pressions i l'oposició política i de l'altra part de la ciutadania.

Els brots seran verds

El Centre d'Estudis de Dret Ambiental de la URV (CEDAT) i la Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya (XCD) tancaven el curs passat realitzant una formació pionera a tot Catalunya: una formació en medi ambient orientada i específica per a entitats i professionals del món de la cooperació. La formació va ser un encàrrec de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. No hi ha res escrit, però aquesta formació sembla que és un avís per a navegants de per on van les línies estratègiques governamentals en cooperació a Catalunya.

En termes generals, la formació va ser un èxit per la seva assistència i l'heterogeneïtat dels participants i les formadores. Però en clau local, el resultat va ser preocupant: s'hi van trobar a faltar moltes entitats del Camp de Tarragona. Els motius poden ser varis, tot i que el més evident sembla que és la incapacitat per part dels organitzadors de fer entendre la importància d'aquesta formació i, per part de les entitats, de no considerar-la com a estratègica. Potser peco d'optimista, però crec en la incidència de l'Administració en l'especialització de les entitats. I ho fa a través de les formacions o de les avaluacions dels projectes de cooperació. L'exemple més evident el tenim amb l'elaboració del *Manual d'anàlisi dels ODS*, on es va reflectir que l'ODS 5, el de gènere, era el més treballat pel conjunt de les entitats. Tot i no poder demostrar-se una relació directa causa-efecte, a ningú se li escapa que hi ha una clara vinculació entre l'obligatorietat d'incloure aspectes de gènere en els projectes de cooperació i EpD i la conseqüent especialització de les entitats en aquest àmbit. Seguint el fil, potser d'aquí a uns anys les entitats amb major creixement i incidència seran aquelles que, des d'avui, inclouen clàusules mediambientals en els seus projectes.

Alcoceba, J. (2021, 4 de novembre).
https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2021/levolucio-de-la-cooperacio-a-tarragona/el-repte-va-mes-enlla-de-la-cooperacio

4.3 Com ha canviat (o no) la cooperació internacional. L'evolució de la Cooperació a Tarragona

Es pot dir que la idea que hom té de la cooperació internacional ha evolucionat força durant les darreres dècades i dir exactament el contrari, sense contradir-nos ni equivocar-nos. Hi ha moltes cooperacions internacionals, sense sortir de casa nostra, i ens equivocaríem pensant que les darreres tendències o les formulacions més avançades són sempre seguides per ONG i administracions públiques de manera immediata. En realitat, la situació és una mica més complexa i les velocitats d'assimilació del que hauria de ser la cooperació o de la seva naturalesa són múltiples.

D'ajudar a construir

Si ens fixem en l'agenda que marca Nacions Unides, com a referent mundial més o menys acceptat, la situació ha canviat notablement. Fa poc més de dues dècades, l'Assemblea General aprovava a Nova York els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM). Era un llistat de fites prou òbvies, les quals fins i tot avui podrien encabir gran part dels desitjos i activitats que hi ha al darrera del magma de la cooperació, com ara reduir la pobresa i la mortalitat infantil, combatre un seguit de grans malalties o reduir les diferències de gènere, entre d'altres. Hi havia, però, una anàlisi força tecnocràtica i financera al darrere: els mals de la humanitat venien a ser una mena d'epidèmies, fins a cert punt descontextualitzades, que podien ser solucionades posant una mica d'ordre en l'acció mundial contra elles. És a dir, aconseguint prou recursos i centrant-se en una sèrie d'actuacions clau, era qüestió de temps aconseguir arribar als indicadors de progrés que s'havien identificat i proposat a la comunitat internacional. Tot plegat, tan racional com naïf, però també un primer pas per disposar d'una agenda política que interpel·lés tots els governs del món en la resolució d'una sèrie de reptes que, ni que fos per raons ètiques, el món d'aquella època no podia continuar permetent.

Certament, els següents anys van demostrar les carències d'una agenda més preocupada a posar d'acord els donants internacionals que a entendre, denunciar i atacar les causes que hi havia darrere de les iniquitats a tot el món. Pel que feia a la pobresa, el Nord global tenia exclusivament la responsabilitat de democratitzar i d'estendre el desenvolupament (la seva idea de desenvolupament) entre tots els països del Sud global, com una medecina miraculosa, per abordar un fenomen totalment aliè a ell. Els ODM posaven el fil a l'agulla d'una idea que va monopolitzar durant molts anys els debats teòrics de la cooperació: l'eficàcia de l'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD). La gran preocupació era demostrar l'impacte dels milers de milions de dòlars invertits en països i organitzacions, i el progrés en l'acompliment de les fites amb els que programes i projectes buscaven alinear-se amb els ODM, aportant tothom el seu granet de sorra. Es van dissenyar grans iniciatives internacionals, que buscaven ajuntar esforços, clarament focalitzats i fàcilment resseguibles. Tants euros invertits, tants

percentatges (del que fos) assolits. Fins i tot, i això és quelcom que va quedar instaurat, d'alguna manera es va donar carta de naturalesa a la participació de les empreses privades en l'arquitectura de la política pública de cooperació, esperant nous fluxos financers i importants contribucions tecnològiques, en el millor dels casos molt qüestionables.

Això va tenir les seves conseqüències: els grans programes internacionals de salut van acabar drenant gran part dels recursos que durant dècades s'havien invertit a construir sistemes públics de sanitat a molts dels països del Sud global. Ara era més important posar el focus, tal com deien els ODM, en grans malalties com la SIDA, que no pas a reforçar la xarxa primària d'assistència sanitària o la salut comunitària, molt més basada en la prevenció o en els determinants socials. Simplement, calia demostrar l'impacte dels recursos invertits en coses tangibles, no en dinàmiques socials i en polítiques públiques àmplies, que podien trigar anys fins que comencessin a oferir fotografies i resultats. Pel que fa a l'accés a l'aigua i el sanejament, quelcom semblant: era més evident mostrar infraestructures executades amb els nostres impostos que apostar per la millora contínua de la gestió dels serveis públics, per continuar alimentant la màquina de la cooperació.

Segurament, la crisi mundial de finals de la primera dècada d'aquest segle, l'emergència climàtica i l'escenari bèl·lic i geopolític que va resultar de l'11S, van fer entendre que aquella lògica estava esgotada. I amb ella, en certa manera, una cooperació basada en una idea de l'abundància del Nord global, i de l'obligació moral de repartir-la amb els pàries de la Terra. Passar d'ajudar a construir de manera conjunta i a col·laborar en reptes compartits. Quan es va signar l'Acord de París sobre el clima, el 2015, l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) ja havien incorporat una mirada molt més complexa del desenvolupament que la que oferien els ODM. Les crisis en què el món havia entrat formaven part, si més, no d'una anàlisi de causes més treballada que en l'anterior paradigma, en el qual es transferien recursos (només quan sobraven) d'un Nord ric a un Sud exhaust. Insuficient, a totes llums, però amb algunes idees interessants: d'una banda, pensar en sentit global. Els problemes no són del Sud, sinó compartits. També a Catalunya patim les conseqüències de la pobresa energètica o de la manca d'accés a l'habitatge, i existeixen operadors i mecanismes mundials que ens afecten a totes les persones, relacionats amb aquestes dinàmiques. Més encara: en aquesta globalitat, totes les administracions són responsables de col·laborar i alinear les seves polítiques públiques amb un grapat de fites de consens, fent aquestes coherents entre sí. I la cooperació internacional és un instrument a l'abast de totes aquestes administracions per avançar i participar globalment en aquesta feina, no simplement una aposta voluble o prescindible. Quelcom important per a un sistema de cooperació que fa de la participació d'ajuntaments, diputacions i governs autonòmics un dels seus fets diferencials.

Altres agendes

En certa manera, aquesta agenda àmplia i interconnectada, amb una visió política i sistèmica, més enllà de les cintes d'inauguració d'infraestructures i les vicissituds burocràtiques, existeix des de fa molt de temps. Ha estat reivindicada per una bona part de la societat civil organitzada i algunes administracions subestatals, les quals van haver de defensar la necessitat de la cooperació com a palanca per treballar per a la justícia global, fins i tot en el moment en què aquesta política col·lapsava el país, en paral·lel a la crisi immobiliària inaugurada amb la fallida de Lehman Brothers. És cert, però: moltes ONG (i segurament la majoria del públic) continuen instal·lades en una imatge assistencial de la cooperació internacional, i només han incorporat enfocaments com el de gènere o el de la construcció de drets en els formularis amb què opten als recursos públics. Ha estat necessari els darrers anys construir teòricament aproximacions d'aquesta mena per fer efectiu el pas al paradigma en què ens trobem en l'actualitat. Però la pràctica i el que entén la societat pot ser, evidentment, quelcom força diferent: en això no ajuda en absolut el relat que construeixen els mitjans de comunicació de masses, alimentant la centralitat de l'ajuda humanitària d'emergència o la mirada del *white man savior*, que aprofundeix en la cooperació com a instrument neocolonial. El clixé aventurer, ple de bonhomia i descontextualitzat de les raons estructurals que han portat als escenaris en què es desenvolupen, quan no directament vinculat a operacions militars, és encara present, com s'ha vist darrerament amb l'operació d'evacuació a l'Afganistan per part dels exèrcits occidentals.

En aquest sentit, cal continuar reivindicant el rol que juga la Ventafocs de la cooperació: l'educació per a la justícia global (o com es digui). Els constants canvis de denominació de la feina que entitats, comunitats i centres educatius realitzen al voltant de les causes i situacions que mobilitzen la cooperació lluny de casa nostra, són la millor mostra de com ha evolucionat la idea que l'alimenta. Efectivament, hi ha etapes clarament identificables de l'educació[4], partint de paradigmes proselitistes i desenvolupistes que, malgrat el temps i els estrats, continuen actius. Sovint, aquestes mirades entren en contradicció o disputa amb els intents d'interseccionar i fer més complexes les interpretacions, o de generar la mobilització internacionalista o globalista entre la ciutadania. En aquest sentit, la desigual adaptació a instruments pedagògics en marxa avui en dia a Catalunya, com l'aprenentatge servei, al si de les assignatures de servei comunitari, en poden ser exemple, tot i el seu relatiu èxit entre determinades ONG i centres.

Probablement, el més important dels darrers anys a la cooperació internacional ha estat la importància que la feina educativa, incloent-hi també la defensa de l'espai cívic global que representen persones defensores i moviments socials, ha pres entre tots els actors

[4] Mesa, Manuela. (Desembre, 2014). Precedentes y evolución de la educación para el desarrollo: un modelo de cinco generaciones. *Sinergias – diálogos educativos para a transformação social.* Pag. 24-56. http://www.sinergiased.org/index.php/revista/item/52-manuela-mesa-precedentes-y-evolucion-de-la-educacion-para-es-desarrollo-un-modelo-de-cinco-generaciones

clau. Ja sigui per la involució democràtica a molts escenaris habituals de la nostra cooperació i l'assetjament que pateix aquest espai cívic, com per la necessitat d'explicar a la ciutadania per què al final la pobresa que genera un sistema injust al final va acabar tocant a les nostres portes.

Carrillo, M. (2021, 28 d'octubre).
https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2021/levolucio-de-la-cooperacio-a-tarragona/com-ha-canviat-o-no-la-cooperacio-internacional

4.4 L'Agenda 2030 per la SOStenibilitat L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible

L'Agenda 2030 és l'estratègia actual que regeix els programes de desenvolupament mundials. Un pla d'acció per al desenvolupament sostenible a través de disset objectius a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, que té la intenció d'enfortir la pau universal i l'accés a la justícia. Una agenda de compromisos per als propers quinze anys —adoptada el 2015 per l'Assemblea General de l'Organització de les Nacions Unides— en la qual els estats membres reconeixen que el major desafiament del món actual és l'erradicació de la pobresa i que, sense aconseguir-la, no pot haver-hi desenvolupament sostenible.

Aconseguir la seguretat alimentària, garantir una vida sana i una educació de qualitat, avançar cap a la igualtat de gènere, assegurar l'accés a l'aigua i l'energia, i promoure el creixement econòmic sostingut i l'adopció de mesures urgents contra el canvi climàtic són punts imprescindibles dels objectius i de les cent seixanta-nou metes del pla —de caràcter integral i indivisible— en la lluita contra les desigualtats, des del respecte als drets humans.

Context dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS): un món desigual

Moltes societats es caracteritzen per una gran bretxa social, marcada per la precarietat i la falta d'oportunitats en un escenari de desigualtat global, que té efectes directes i perversos en la sanitat, l'educació, l'habitatge i el treball. La pandèmia del coronavirus aprofundeix obertament en la vulnerabilitat de les classes populars i treballadores d'arreu del món, i colpeja amb més duresa allà on el repartiment de la riquesa és més desigual.

L'augment de la pobresa, del risc d'exclusió social, de les desigualtats, de l'atur i dels salaris baixos és una dinàmica que s'ha agreujat amb la covid-19. Una crisi que ha deixat al descobert els problemes estructurals d'un sistema econòmic global en què les desigualtats són conseqüència directa de la concentració de la riquesa en poques mans i del model neoliberal de gestió dels recursos. En aquest sentit, l'informe «El virus de la desigualdad» d'Oxfam Intermón denuncia que la pandèmia posa contra les cordes la salut i l'economia dels més precaris i exacerba les desigualtats econòmiques, de gènere i racials, alhora que se n'alimenta.

Per altra banda, l'Organització Internacional del Treball estableix que el virus, a més de ser una amenaça per a la salut pública, afecta profundament el món del treball a través d'unes pertorbacions econòmiques i socials que posen en perill els mitjans de vida a llarg termini i el benestar de milions de persones. Sobre això, l'observatori de l'OIT sobre la covid-19 i el món del treball posa de manifest, en la setena edició, una disminució

generalitzada de les hores de treball i dels ingressos i estableix per a 2021 una recuperació lenta, desigual i incerta, tret que els plans de reconstrucció recolzin sobre polítiques públiques de recuperació centrades en les persones.

Un altre informe concloent és l'«Impacte de la crisi de la covid-19» de Càritas Diocesana de Barcelona, el qual estableix que el context econòmic de crisi i d'incertesa té uns impactes desiguals en la població, i que les persones en situació de més vulnerabilitat n'estan rebent les conseqüències de manera molt intensa. L'informe concreta una fragilitat econòmica i laboral més gran d'aquestes persones, així com els impactes en altres dimensions de les condicions de vida de les llars, tals com l'alimentació, l'habitatge, la bretxa digital, l'escolarització o la salut mental i psicoemocional.

Les polítiques que produeixen i mantenen la pobresa, la precarietat i les desigualtats són el repartiment no equitatiu de la riquesa, una fiscalitat injusta, el frau i l'evasió fiscal, les desigualtats Nord-Sud i una demolició de la protecció social amb l'aplicació, durant dècades, de retallades en la despesa social, seguint els postulats neoliberals. Tot això, sumat a la crisi de la covid-19, configura la globalització d'una societat dual de pobres i rics.

Canvi de paradigma

Partint d'aquest context, entenem que la superació de les seqüeles econòmiques i socials de la pandèmia de la covid-19 i la disminució de les desigualtats globals no poden venir per tornar a reproduir i perpetuar un sistema econòmic que precaritza la vida, genera desigualtats i depreda el medi ambient, sinó que han de passar per potenciar unes polítiques públiques lligades a la consecució de l'Agenda 2030 i els ODS. Una agenda global com a brúixola que ha de guiar les actuacions de les administracions públiques, de les empreses, de les treballadores i treballadors i de les entitats ciutadanes, per avançar cap a una societat més justa, igualitària, solidària i mediambientalment sostenible.

En aquest sentit, els estats s'han compromès a actuar en les esferes econòmica, social i ambiental i a mobilitzar els mitjans i recursos necessaris per dur a terme aquesta agenda. La Unió Europea mostra el ferm compromís d'aconseguir una economia sostenible i climàticament neutra, per la qual cosa ha acordat preveure recursos per a projectes relacionats amb el clima i el compliment dels ODS. Són paraules grandiloqüents i bons propòsits, que cal concretar començant per alinear el Pla de recuperació i reconstrucció, el qual orientarà la inversió de milers de milions d'euros a través dels fons Next Generation UE, amb les propostes econòmiques, socials i ambientals de l'Estratègia per al desenvolupament sostenible per a la consecució de l'Agenda 2030.

Implicació global

Els ODS han marcat un canvi de cicle en l'agenda de desenvolupament mundial, establint un nou full de ruta per solucionar alguns dels principals dèficits dels Objectius del Mil·lenni. En aquest sentit, per assolir l'Agenda 2030, institucions, empreses, agents socials i ciutadania han de transitar conjuntament per la ruta marcada pels ODS.

Les **administracions públiques** en general i **les d'àmbit local** en particular tenen un paper fonamental i un repte majúscul per aterrar els ODS en l'àmbit municipal. Promoure estratègies d'impuls de l'Agenda 2030 i indicadors per avaluar-la, com estableix, per exemple, el *Manual d'anàlisi dels ODS* (publicacions URV), és fer polítiques públiques clau per a la consecució dels ODS. Per altra banda, apostar per la mobilitat sostenible i per mesures de sensibilització ciutadana envers els ODS és cabdal, però també ho és enfocar-se sobre el teixit empresarial i les persones emprenedores, pel que fa a les oportunitats que els pot suposar l'Agenda 2030. En aquest sentit, l'Administració pública també ha de donar suport a les empreses perquè incloguin els ODS en el seu model de negoci.

Així mateix, l'Agenda 2030, com a nou horitzó en l'organització política internacional actual —que es basa en una lògica de poder policèntrica, multinivell i multiespacial—, promou aconseguir el creixement inclusiu i sustentable durant els propers anys, mitjançant la cogestió i cooperació entre actors públics i privats i la participació de la societat civil global. En aquest sentit, els ODS són un exemple de governança global en la qual, un cop més, apareix l'esfera privada com a part imprescindible per al desenvolupament a través de la Responsabilitat Social Corporativa (RSC).

Tanmateix, aquesta RSC no pot servir com a *greenwashing* —rentat d'imatge verd— ni per devaluar la reglamentació dels estàndards laborals, ambientals i socials. És aquí on **el món empresarial** ha de veure l'oportunitat de participar en la governança global, sent partícip del desenvolupament sostenible. Una integració dels ODS en l'estratègia empresarial, prioritzant els objectius més adients, facilitaria augmentar l'impacte de les activitats empresarials i, en conseqüència, de les oportunitats de negoci, alhora que donaria un impuls fonamental per a la consecució dels ODS. No obstant, aquesta no deixa de ser una situació complexa, a la qual se suma el fet que els compromisos que adopten els estats en el marc de l'Agenda no són d'obligat compliment, sinó de caràcter voluntari, i no hi ha una concreció quant a com exercir el control polític del seu compliment.

Finalment, el nou pla estratègic mundial en matèria de desenvolupament posa al centre de l'agenda global el fet que, per garantir la vida i els drets de les persones i del planeta, és necessari un canvi de model cap a un de sostenible. Una qüestió cabdal, en un món on els recursos són limitats, que no pot quedar en mera retòrica, com va passar en la fracassada cimera pel clima de la COP26, sinó que ha de situar-se en el primer pla de l'agenda global de reconstrucció posterior a la pandèmia de la covid-19. Pel que fa a això, una **ciutadania** polititzada —en un sentit ampli i no limitat al de la política

institucional— és imprescindible en el camí cap a la consecució dels ODS. Un camí pel qual s'avança de manera decidida des de l'impuls de multitud d'iniciatives de producció, comercialització, consum i finançament, que ofereixen ara com ara alternatives socials, econòmiques i ambientals més justes i vinculades de manera directa als ODS. I tot plegat constatant que el crit per la **SOS**tenibilitat és un crit d'auxili del planeta i de la societat global, en què el desenvolupament sostenible és l'única alternativa viable.

Gellida, J. (2022, 9 de novembre).
https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2022/lagenda-2030/l2019agenda-2030-per-la-sostenibilitat

4.5 L'Agenda 2030 i la protecció internacional dels drets humans L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible

Des de la irrupció de la pandèmia, s'ha pogut observar com les diferències existents entre els habitants del planeta es feien més que evidents. En aquest sentit, l'últim informe de l'ONG Amnistia Internacional[5] ha deixat constància de l'accés desigual a les vacunes que hi ha hagut entre els diversos estats i de les dificultats, a l'hora d'universalitzar la creació d'aquestes vacunes, per afavorir que països amb menys recursos farmacèutics i menys capacitat econòmica poguessin subministrar-les als seus ciutadans.

Més enllà de les qüestions sanitàries, aquest mateix informe constatava que arreu del planeta s'han anat multiplicant els conflictes armats, amb els últims grans exponents de la invasió russa a Ucraïna o la guerra al Iemen. A més a més, les vulneracions de drets humans que afecten pobles sencers, sovint silenciades, com la qüestió del Kurdistan, la situació dels rohingya a Myanmar o els uigurs a la Xina, han demostrat la delicada situació dels drets humans en moltes zones del planeta. Un planeta que, malauradament, pateix les conseqüències d'un capitalisme desbocat que ha posat els interessos de les elits i del capital per davant del benestar del medi ambient i les persones.

En aquest sentit, les catàstrofes mediambientals s'han reproduït i les conseqüències només han fet que créixer. Una mostra ha sigut el passat estiu al continent europeu, amb temperatures extremes i una sequera que ha provocat a França els incendis més grans dels últims anys. De fet, un informe de l'Organització Mundial de Meteorologia (WMO en les sigles en anglès) de l'any 2021 constatava que una altra part del planeta, concretament Amèrica llatina i el Carib, són les zones on el canvi climàtic seria més sever, amb sequeres extremes, huracans, incendis i l'augment del nivell del mar[6]. Aquesta situació d'emergència, sumada a la destrucció del medi natural d'aquella zona degut a l'actuació de grans multinacionals que busquen explotar-ne els recursos naturals, ha provocat que les persones defensores del territori i de les formes de vida tradicionals de la zona s'hagin vist directament atacades. D'acord amb l'informe d'Amnistia Internacional, ha retrocedit l'exercici del dret a la llibertat d'expressió i s'han limitat les veus crítiques amb els governs, i és en aquest context que, per exemple, s'han dissolt manifestacions amb l'únic pretext de la securitització de l'espai públic.

Davant d'aquesta situació perllongada de crisi climàtica i de vulneracions de drets humans, els estats membres de les Nacions Unides van adoptar, l'any 2015, el que es

[5] AMNISTIA INTERNACIONAL, *Informe general d'Amnistia Internacional 2021/22*, Ed. Amnesty International Ltd, Londres, 2022. Disponible a: https://bit.ly/3B48VJZ.
[6] WMO, *State of the Climate in Latin America and the Caribbean*, WMO-núm. 1272, 2022. Disponible a: https://bit.ly/3MXlN8K [Recurs electrònic, consultat per última vegada el 23 d'octubre de 2022].

coneix com l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible. Aquest document havia de servir com a pla d'acció per posar fi a la pobresa, combatre les desigualtats, erradicar la fam, assegurar el respecte per les minories, garantir unes condicions de treball dignes o, fins i tot, lluitar per la pau i la justícia, entre d'altres. A més a més, si s'observen en detall els disset objectius de desenvolupament sostenible (ODS), i sense perdre l'emergència climàtica de vista, aquest pla d'accions estava enfocat també a crear les condicions per a un creixement econòmic respectuós amb l'entorn natural.

En definitiva, no resulta agosarat defensar que l'Agenda 2030 i els ODS busquen garantir els drets humans arreu del planeta. S'ha de reconèixer que aquesta agenda fou la primera consensuada àmpliament a escala internacional, de manera que actualment gaudim d'un full de ruta aplicable a tothom que busca conciliar el desenvolupament amb el respecte pels drets humans i el medi ambient. Amb aquesta idea ben present, l'Agenda 2030 i els ODS van vertebrar un sistema de responsabilitat compartida entre els estats i tota la seva estructura, els òrgans i els organismes que els componen. Això, traduït a efectes pràctics, volia dir implicar també els ens locals en la protecció internacional dels drets humans.

Amb aquest objectiu a l'horitzó, els ens locals hi juguen un paper clau. Són recents els avenços en això que s'ha conegut com a paradiplomàcia, és a dir, «l'acció exterior que duu a terme un ens subestatal, regional o local amb l'objectiu de promoure assumptes socioeconòmics i culturals i establir contactes permanents o *ad hoc* amb organismes públics o privats d'un altre país»[7]. És un concepte nou que va més enllà de la tradicional percepció que només l'estat, com a ens, és qui pot incidir en el que passa arreu del planeta. La consolidació de les organitzacions internacionals com a subjectes, encara que limitats, de Dret internacional ha provocat que siguin aquestes les que han buscat noves fórmules per intentar protegir internacionalment els drets humans[8]. La tendència ens diu que s'aniran desenvolupant noves formes de cooperació internacional, ja que els ens locals són les entitats més preparades per promoure i protegir els drets humans gràcies a la relació de proximitat que tenen amb les persones[9].

Un informe recent elaborat per membres del grup de recerca Territori, Ciutadania i Sostenibilitat de la Universitat Rovira i Virgili per a l'ONG Red de Solidaridad para la Transformación Social (REDS), en el marc del projecte «De l'àmbit local al global: enfortiment de les competències municipals catalanes en la protecció internacional dels drets humans», finançat per l'Agència Catalana de Cooperació al

[7] TERMCAT, «Paradiplomàcia» al *Cercaterm*. Disponible a: https://bit.ly/3SuiAP4 [Recurs electrònic, consultat per última vegada el 22/10/2022].
[8] Per citar algun exemple, el Consell de Drets Humans de les Nacions Unides va considerar que «els ens locals assumeixen l'obligació jurídica» de protegir els drets humans que emanen de les normes internacionals. *Vid*. CONSELL DE DRETS HUMANS DE LES NACIONS UNIDES, «El paper de l'administració local en la promoció i la protecció dels drets humans», *Informe final del Comitè assessor del Consell de Drets Humans*, A/HRC/30/49 de 7 d'agost de 2015. Disponible a: https://bit.ly/3oioYfw [Recurs electrònic, consultat per última vegada el 22/10/2020].
[9] REDS, *Drets humans, un assumpte de responsabilitat política. Guia per a la promoció i protecció internacional dels Drets humans des de l'àmbit local*, 2019, p. 19. Disponible a: https://bit.ly/3B4RkBM [Recurs electrònic, consultat per última vegada el 23/10/2022].

Desenvolupament, ha analitzat la capacitat que tenen els ens locals de contribuir a la protecció internacional dels drets humans. Aquesta anàlisi obeeix a la lògica local-global, que considera que la situació global dels drets humans necessita una intervenció constant des de qualsevol àmbit, especialment el local, perquè —i recuperant aquí la idea de la paradiplomàcia— es consideren els ens locals com a agents de la mundialització[10]. El que passa, però, és que sovint s'al·lega una falta de legitimació perquè els ajuntaments, els consells comarcals o les diputacions puguin incidir en la protecció internacional dels drets humans.

Amb l'objectiu de facilitar un discurs jurídic, el dit informe parteix d'una idea establerta a l'Agenda 2030 i que, sota el meu punt de vista, resumeix una de les principals aspiracions d'aquest full de ruta: «Ningú quedarà enrere». Així doncs, aquest informe va concloure que els ens locals efectivament podien protegir internacionalment els drets humans. Ara bé, amb certes condicions. Per una banda, cal que l'estat del qual són part hagi assumit algun tipus de compromís internacional en aquest sentit. Per altra banda, i en el cas espanyol, cal que els ens locals tinguin habilitada la capacitat per poder intervenir en la garantia dels drets humans més enllà del seu territori.

Sobre la primera condició, l'informe esmentat va analitzar vint-i-sis instruments internacionals, tant del marc de les Nacions Unides com de l'àmbit regional europeu, a partir dels quals es va poder constatar que, en el cas de l'Estat espanyol, s'havien assumit certes obligacions respecte a la protecció internacional dels drets humans. En aquest sentit, es van analitzar tractats internacionals, resolucions del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides, directives i resolucions de la Unió Europea o resolucions i recomanacions del Comitè de Ministres del Consell d'Europa. Tots aquests documents, alguns d'una manera més evident i altres de manera indirecta, han establert que l'Estat, idea que s'ha d'interpretar en un sentit ampli, ha assolit compromisos internacionals respecte a la protecció dels drets humans. Això vol dir que tota l'estructura de l'Estat, de la qual formen part els ens locals, ha de treballar per protegir i garantir els drets humans arreu del planeta.

Quant a la segona condició, la protecció internacional dels drets humans a l'Estat espanyol s'ha vehiculat a través de la cooperació internacional per al desenvolupament, la qual, d'acord amb una sentència del Tribunal Constitucional espanyol[11], pot ser assumida pels ens locals. De fet, si bé és el Govern central l'encarregat de desenvolupar les relacions internacionals, s'ha reconegut una certa capacitat de les comunitats autònomes i dels ens locals per celebrar acords amb entitats d'altres estats, de manera que en l'àmbit espanyol ja existeix una via per poder canalitzar la protecció internacional dels drets humans.

[10] COMITÈ DE LES REGIONS EUROPEU, «Llibre blanc del Comitè de les Regions sobre la governança multinivell», adoptat al 80è ple celebrat entre els dies 17 i 18 de juliol de 2009. DOUE C 211, de 4 de setembre de 2009. Disponible a: https://bit.ly/3SBSrhv [Recurs electrònic, consultat per última vegada el 21 d'octubre de 2022].
[11] Sentència del Tribunal Constitucional espanyol 41/2016, de 3 de març de 2016. BOE núm. 85, de 8 d'abril de 2016.

Per concloure, doncs: tot i aquesta capacitat jurídica, cal voluntat política. Aquí és necessari subratllar la importància de la tasca de les entitats civils que treballen directament sobre el terreny, i que són un actor clau per pressionar els ens locals perquè facin tot el que està a les seves mans per protegir internacionalment els drets humans més enllà del territori i, en definitiva, complir amb les obligacions internacionals del seu país. Cal tenir la mirada posada en els avenços que han comportat l'Agenda 2030 i els ODS en la lluita contra les desigualtats, la destrucció del planeta i la violació dels drets humans. En aquest sentit, és necessari que tots els actors implicats, i dins de les seves possibilitats, assegurin un respecte pels drets més bàsics de les persones. I això vol dir exigir, no només a l'estat sinó a tots els òrgans i organismes que els componen, que siguin valents a l'hora de vehicular polítiques de cooperació per al desenvolupament. Només així es complirà amb les exigències de l'Agenda 2030 i del sistema de corresponsabilitat política respecte a la protecció internacional dels drets humans.

Dr. Moreno Urpí, A. (2022, 11 de novembre).
https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2022/lagenda-2030/l2019agenda-2030-i-la-proteccio-internacional-dels-drets-humans

4.6 Empreses i drets humans: una visió panoràmica.

El debat sobre les responsabilitats de les empreses en relació amb el respecte dels drets humans no és nou, encara que ara ocupi un lloc destacat en l'agenda internacional.

Hi ha hagut diferents intents de regulació internacional de les empreses multinacionals o transnacionals (ETN) perquè com més gran és l'àmbit d'activitat i el poder econòmic d'una empresa, major pot ser el seu impacte potencial negatiu sobre els drets humans de treballadors, clients i comunitats on realitzen les seves activitats. Els més importants han estat a les Nacions Unides. Entre 1975 i 1983, una Comissió va estar negociant un "Codi de Conducta de les Empreses Multinacionals". El 2003, la Subcomissió de Promoció i Protecció dels Drets Humans va adoptar unes "Normes sobre les responsabilitats de les empreses transnacionals i altres empreses comercials en l'esfera dels drets humans", però la Comissió de Drets Humans no les va assumir. En ambdós casos l'oposició frontal dels països més desenvolupats, en els que tenen la seva seu principal la major part d'aquestes empreses, va impedir que es fes efectiu cap acord. Mai ha estat possible adoptar normes internacionals obligatòries per a les empreses transnacionals. Una nova temptativa es va iniciar, però, el 2014, en el marc del Consell de Drets Humans de l' ONU, com veurem més endavant.

En canvi, la resposta d'aquests països i dels grups empresarials a la pressió de l'opinió pública s'ha orientat a la formulació de marcs voluntaris d'autoregulació. Els més importants, entre d'altres, són les "Línies directrius de l'OCDE per a empreses multinacionals" 1976 (última revisió el 2011); la "Declaració tripartida de principis sobre les empreses multinacionals i la política social", en el marc de l'Organització Internacional del Treball, el 1977; el "Pacte Mundial" o *Global Compact*, impulsat per l'ONU el 1999i, més recentment, el "Principis Rectors sobre les empreses i els drets humans", aprovats pel Consell de Drets Humans de l'ONU el 2011. A més s'han elaborat nombrosos marcs sectorials de regulació, com ara el document de Montreux, la Guia de deguda diligència de l'OCDE sobre les cadenes de subministrament de minerals en zones de conflicte, el Procés Kimberley, el Codi NICE, etc. Però la majoria de les empreses no se senten obligades a respectar aquests marcs.

Així doncs, el Consell de Drets Humans de l'ONU ha impulsat una doble via. D'una banda, el 16 de juny de 2011, va adoptar la Resolució 17/4 sobre els "Principis rectors sobre les empreses i els drets humans". I d'una altra, va adoptar, el 25 de juny de 2014, la Resolució 26/9, sobre l'elaboració "d'un instrument internacional jurídicament vinculant sobre les empreses transnacionals i altres empreses comercials en matèria de drets humans", i va crear un grup de negociació al respecte. Mentre la primera via va comptar amb els suport dels països occidentals, la segona va tenir els vots contraris, entre altres, dels Estats membres de la Unió Europea, de la República de Corea, dels Estats Units d'Amèrica i de Japó, oposats en principi a regular les empreses des del Dret

internacional. Pel que fa a la segona via, el grup de negociació treballa, sota la presidència d'Equador, des de 2015 i està elaborant un projecte de tractat internacional.

Els Principis rectors s'articulen al voltant de tres pilars: L'obligació de protegir els drets humans per part dels Estats; l'obligació de respectar els drets humans per part de les empreses i, l'existència de vies eficaces de reparació, tant judicials com no judicials, i tant en el marc de l'Estat d'origen de l'activitat com a l'Estat de recepció de la mateixa, aspecte que de nou correspon als Estats. De les empreses s'espera que posin en marxa plans de deguda diligència dirigits a avaluar els potencials impactes negatius de les seves activitats sobre els drets humans, a adoptar les mesures preventives necessàries per evitar aquests impactes i a establir mecanismes de reparació quan els impactes es produeixin.

En la pràctica hi ha hagut un amplia suport als Principis rectors, que s'ha manifestat, entre altres aspectes, en la modificació de les línies directrius de l'OCDE i de les normes sobre finançament de projectes per part del Banc Mundial; en l'Estratègia renovada de la UE per 2011-2014 sobre la responsabilitat social de les empreses; en la Recomanació CM / Rec (2016) 3 del Comitè de Ministres del Consell d'Europa, als Estats membres, sobre drets humans i empreses (2 de març de 2016). Els Estats estan desplegant els Principis Rectors mitjançant Plans d'Acció Nacionals d'Empreses i Drets Humans. Fins ara s'han aprovat en 24 països (Regne Unit, Holanda, Dinamarca, Finlàndia, Lituània, Suècia, Noruega, Colòmbia, Suïssa, Itàlia, Estats Units, Alemanya, França, Polònia, Espanya, Bèlgica, Xile, Rep. Txeca, Irlanda, Luxemburg, Eslovènia, Kenya, Tailàndia i Japó) i molts altres han iniciat el camí.

Pel que fa a Espanya, l'Oficina de Drets Humans del Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació va ser encarregada d'impulsar l'elaboració de Pla. El 17 de juny de 2013 es va publicar el primer esborrany del Pla i el 26 juny de 2014, el segon, que ja no va comptar amb el suport de les organitzacions de la societat civil. Després d'estar aturat durant un llarg període, el 28 juliol de 2017, el Consell de Ministres va aprovar un nou text del Pla d'Acció Nacional d'Empreses i Drets Humans, molt diferent al del segon esborrany i molt més breu. (BOE 2017.09.14). Entre les limitacions del primer pla hi ha diversos aspectes destacables: L'absència d'una avaluació prèvia de l'estat des drets humans; la falta d'al·lusió a la regulació del comportament de les empreses; l'absència de mesures concretes per a l'accés a la reparació; la manca de referència als aspectes de jurisdicció extraterritorial, relatives als impactes de les nostres empreses fora de les nostres fronteres, o als aspectes ambientals. Però el Pla preveia una Comissió de seguiment i diversos mecanismes de participació, grups de treball i un seguit d'informes intermedis a les Corts (en un pla que tenia una durada de 3 anys). Han passat els 3 anys: Tot i que la Comissió es va constituir no ha estat possible accedir de manera pública a cap dels informes ni cap de les mesures adoptades. Per tant no es pot dir que el nostre país hagi avançat molt.

A nivell europeu es registra una tendència a l'establiment per a les empreses, o com a mínim a les que tenen una dimensió més gran, d'una deguda diligència obligatòria. Si

les empreses no ho duen a terme de manera voluntària, cal que els Estats ho imposin amb la seva legislació. Aquest raonament està guanyant terreny entre diversos sectors socials, inclosos grups d'empreses i també hi ha cada vegada més pressió en molts països, en el mateix sentit. Això ha facilitat que s'aprovin algunes lleis sectorials al Regne Unit (2015) i els Països Baixos (2019), i una Llei de deure de vigilància a França (2017). Hi ha compromisos governamentals amb continguts diversos a Alemanya, Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, Itàlia, Luxemburg, Noruega, Suècia i Suïssa. A Espanya, des de fa més de dos anys diverses organitzacions socials treballen en una Proposta legislativa sobre deguda diligència. I també s'està elaborant una proposta de normativa de la Unió Europea sobre aquest tema. No serà la primera ja que algunes normes de la UE ja es refereixen a aspectes sectorials d'aquesta deguda diligència, en relació amb la fusta (2010) o els minerals procedents de zones en conflicte (2017). L'abril de 2020, el Comissari europeu de Justícia va anunciar el compromís d'introduir normes per a la deguda diligència corporativa en matèria de drets humans i ambientals el 2021. I el passat mes de febrer, el Comitè d'Assumptes Jurídics de Parlament Europeu va aprovar un informe que demana que la Comissió presenti una proposta legislativa sobre la diligència deguda obligatòria en la cadena de subministrament.

Finalment, en l'àmbit català també s'està seguint el tema amb interès. Les iniciatives més significatives són les següents. En primer lloc, per iniciativa de la Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i d'ACCIÓ, es va encarregar al Grup de recerca de la URV *Territori, Ciutadania i Sostenibilitat,* l'elaboració d'una "Proposta d'un codi ètic de respecte dels drets humans i de la igualtat de gènere per a la internacionalització responsable de les empreses catalanes", que es va presentar l'octubre de 2016, com una de les peces que havia de formar part de l'Estratègia catalana d'empreses i drets humans, presentada el setembre de 2017. En segon lloc, el Parlament de Catalunya va aprovar la Resolució 359 / XI , el 3 de novembre de 2016, donant suport a la creació d'un Centre Català d'Empreses i Drets Humans, a proposta de LAFEDE, plataforma formada per 124 organitzacions, com a resultat de la fusió de les antigues federacions catalanes d'ONG per al Desenvolupament, pels Drets Humans i per la Pau. El Parlament va reiterar aquesta posició l'11 d'abril de 2019 i el 25 de juny de 2020. El juliol de 2020 es va registrar la proposta de Llei, amb el suport de JuntsxCat, ERC, PSC, Comuns i CUP. Malauradament les vicissituds que han afectat la política catalana aquests darrers anys, inclosa la celebració de diferents processos electorals, han impedit l'adopció de mesures concretes per part dels successius governs. Finalment, un tercer eix en el que es treballa a Catalunya és el que te a veure amb la contractació pública responsable, que afecta la contractació que fan les administracions públiques. En aquest àmbit el Govern va aprovar un Codi per a una contractació pública socialment responsable en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat i el sector públic dependent (20 juny 2017); es va posar en marxa un Grup de Compra Pública Socialment Responsable, compartit per organitzacions socials i diverses administracions (des 2018); la Generalitat s'ha adherit a la plataforma *Electronics Watch*, que vetlla per la contractació responsable de productes electrònics (2020) i, més recentment, l' Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament ha encarregat de nou al Grup de recerca de la URV *Territori, Ciutadania i Sostenibilitat*, un Estudi sobre l'impacte exterior de la contractació pública

tèxtil de la Generalitat de Catalunya, amb especial èmfasi en els drets humans, l'equitat de gènere i el medi ambient, que va culminar el mes de desembre i es presentarà ben aviat.

Sens dubte el tema de les empreses i els drets humans ens acompanyarà en els proper anys.

Pigrau Solé, A. (2021, 16 de juny).
https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2021/empreses-i-drets-humans/empreses-i-drets-humans-una-visio-panoramica

4.7 Coherència de polítiques: més enllà de la cooperació.

Qui de nosaltres és una persona 100% coherent? Les incoherències, les contradiccions internes són una part essencial de la nostra persona i són a partir d'aquestes que ens analitzem i ens avaluem per tal d'anar millorant i poder aconseguir els nostres objectius de la manera més eficaç i eficient. Quantes vegades hem acabat actuant, sabent que no era l'opció més correcte? Actes tant senzills com la roba que portem, en el moment de la compra, ens trobem amb moltes variables que hem de tenir en compte, algunes entre elles són contradictòries. Si només ens fixem en el preu, possiblement acabarem comprant alguna peça amb moltes probabilitats d'haver estat produïda en un país amb alt risc de vulneració de DDHH. Però, tot i saber-ho, heu acabat adquirint aquella peça en alguna ocasió? No ens culpabilitzem, és molt difícil actuar el 100% d'acord amb els nostres valors i actituds durant tot el temps; només la nostra acció individual, sumada a un conjunt d'accions col·lectives, poden fer la diferència.

Les administracions públiques també estan formades per persones i molts altres actors que, sovint, tenen interessos contraposats (alhora que legítims), representen la diversitat d'opinions, i que acaben determinant les orientacions de les polítiques públiques. La incoherència forma part de l'acció pública igual que a nivell individual. El reconeixement i la consciència d'aquesta incoherència ens pot portar a una acció encaminada a reduir les contradiccions i, encara millor, a maximitzar les sinergies entre les diferents accions polítiques per assolir els objectius fixats.

Perquè parlem de coherència de polítiques per al desenvolupament?

En un món cada vegada més globalitzat i independent, les accions locals tenen impactes en territoris llunyans, impactes que solen acabar afectant més a territoris i persones que es troben en situacions de major vulnerabilitat, sigui amb agressions al medi ambient, vulneració dels drets humans o provocant resistències al desenvolupament.

És responsabilitat de totes reduir al màxim els impactes que la nostra manera de fer produeix, i l'administració no és una excepció. La coherència de polítiques (CPD) és, justament, assumir aquesta responsabilitat de les administracions en el desenvolupament. És, per tant, un principi polític i jurídic que pretén **incorporar la perspectiva del desenvolupament en el disseny, la implementació i l'avaluació de totes les polítiques públiques**.

Parlem de reduir al màxim els impactes però, en el cas de l'administració i les diferents polítiques públiques, podem observar que l'aplicació de la CPD, a més de contribuir al desenvolupament universal, també maximitza l'eficiència en els recursos destinats. Ara com ara, , no podem obviar que el desenvolupament propi és el desenvolupament de tothom, i que no podem deixar a ningú enrere.

Així queda reflectit a la **fita 17.14 dels ODS,** on s'interpel·la tots els països per millorar la CPD com instrument essencial per a la consecució dels ODS en les seves dimensions econòmica, social i mediambiental. La interpel·lació és també a tots els nivells i, per tant, també a les administracions locals a l'hora d'actuar dins dels seus marcs competencials a favor del desenvolupament. De fet, les administracions locals i regionals, en els països desenvolupats, gestionen el 60% de la inversió pública; són l'administració més propera a la ciutadania i de les polítiques més properes, a banda del seu paper d'exemple tant per les empreses com per la ciutadania.

Dimensions de la CPD

El concepte de CPD és relativament recent. Reconegut per primera vegada per la UE en el tractat de Maastricht (1992), i per l'OCDE (2000), la seva importància s'ha acabat reflectint els ODS. Segons l'OCDE, i per anar aterrant el concepte, la CDP és un concepte multidimensional.

- **Dimensió vertical**
  Tots els nivells de l'administració d'una mateixa política han d'estar compromesos amb l'assoliment dels objectius d'una política específica. Alineats i actuant en la mateixa direcció. Té a veure amb l'eficàcia de les polítiques sectorials, reduint les resistències que puguin aparèixer en el desenvolupament de la mateixa.

- **Dimensió horitzontal**
  Les diferents polítiques impulsades per una entitat poden convergir i ser complementàries, sempre i quan hi hagi una visió global de l'acció política. Sense aquesta visió global de les diferents actuacions es poden provocar interferències i obviar les convergències, la qual cosa implica que hi haurà una dedicació dels recursos més ineficient.

- **Dimensió temporal**
  La CPD és una eina política i jurídica que no ha d'estar sotmesa als cicles polítics, sinó que han de ser pensats a llarg termini. Cal un compromís ferm de les diferents opcions polítiques pel desenvolupament d'una major coherència de l'acció local. La manca d'acció en aquest sentit pot anar erosionant la credibilitat de la ciutadania vers l'acció política.

Accions a desenvolupar des del món local

COMPROMÍS POLÍTIC

Per tal de superar les resistències internes, els canvis de cicle, i continuar les interaccions entre les diferents polítiques públiques, cal un **compromís a nivell institucional que impliqui les esferes polítiques, tècniques i administratives de l'administració**. Aquest compromís és recomanable poder-lo deixar en documents de referència de l'entitat com els plans d'actuació municipal i/o el pla director de cooperació, definint compromisos concrets, objectius específics amb programes concrets d'actuació incloent-hi la seva valoració. També, símbol d'aquest compromís, és l'aportació de recursos tècnics, econòmics i humans suficients perquè l'àrea de cooperació tingui múscul suficient per poder generar influència en la resta de l'acció política.

COORDINACIÓ

La reacció necessària de les administracions davant del repte global que suposa l'assoliment dels ODS és similar. Comparteixen objectius i es poden tenir marcs competencials similars. Es cabdal la **coordinació entre les entitats locals i supramunicipals per poder trobar sinergies en les seves actuacions, evitant pràctiques verticals fragmentades**. De la mateixa manera, la coordinació entre diferents entitats pot servir per la generació d'espais en els quals compartir bones pràctiques.

COMPRA PÚBLICA RESPONSABLE (CPR)

La compra i contractació pública representa entre el 14% i el 20% del PIB . En aquest sentit, es considera una **política pública estratègica amb àmplies possibilitats d'introducció d'aspectes ambientals, socials i de bon govern a tot el cicle de vida dels béns i serveis consumits.** L'efectiva aplicació de la CPR significa l'assumpció de la responsabilitat de l'administració en la seva actuació com a consumidora.

TRANSPARÈNCIA

De manera paral·lela, s'han d'anar enfortint els mecanismes de **rendició de comptes i de transparència de l'administració**. L'acció pública ha de poder ser fiscalitzada per la ciutadania, i el primer pas per fer-ho possible és la transparència i accessibilitat a la informació pública. S'ha de poder accedir a la informació de la compra i contractació pública, així com poder sistematitzar la informació dels contractes atorgats i el seguiment dels compromisos adquirits per les organitzacions proveïdores.

EDUCACIÓ PER LA JUSTÍCIA GLOBAL

Les entitats locals han de continuar fomentant l'educació per la justícia global: **sensibilització, formació i recerca, mobilització social i incidència política**. En aquest camp, cal destacar el paper que tenen les ONG i altres entitats sense ànim de lucre, donat el seu coneixement en aspectes concrets del desenvolupament i la seva xarxa relacional a nivell internacional. A més, aquestes col·laboren en la formació d'una ciutadania amb pensament crític i amb capacitat d'incidir en les actuacions públiques.

En una societat que demana respostes ràpides i centrades en els resultats, la CPD ens apel·la a **deixar de ser "resultistes" per tornar a tenir cura del procés** per tal d'aconseguir una major eficiència i eficàcia, sempre tenint en compte que l'objectiu últim és avançar cap a la sostenibilitat econòmica, cultural, ambiental i social.

Portabella, O. (2021, 21 de juny).
https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2021/empreses-i-drets-humans/coherencia-de-politiques-mes-enlla-de-la-cooperacio

4.8 40 anys de moviment solidari a Tarragona.

La solidaritat internacional a Tarragona ve de lluny. Recordem les campanyes contra les agressions dels EUA, país que finança i dirigeix cops d'estat, que dona suport a dictadures com les del Con Sud del continent americà dels anys 70, i també que impulsa conflictes armats o hi participa directament. La solidaritat des de principis del anys 80, amb les lluites dels pobles de Centreamèrica contra els seus règims dictatorials o contra el bloqueig a Cuba, o la campanya contra l'entrada a l'OTAN, són un bon exemple de les moltes activitats fetes en els darrers quaranta anys.

Va ser l'any 1994, enmig d'un ampli teixit de diferents moviments socials, que en brolla amb força un d'impressionant. És el moviment solidari que exigeix complir amb el compromís que fou adoptat per l'Assemblea General de l'ONU l'octubre de 1970, pel qual els països econòmicament desenvolupats dedicarien el 0,7 % del seu PIB com a ajut al desenvolupament dels països empobrits. Un moviment que, a diferència de la majoria, no reivindica res per a cap dels seus components, i que entén aquesta quantitat com una mena de petita restitució de l'espoli a què són sotmesos els països pobres. És un Moviment Solidari, amb majúscules.

Ja en ple dinamisme, és en el marc de la lluita pel 0,7 % que l'octubre del 1994 s'organitzen les acampades a tot l'Estat espanyol (amb molta força, i amb una vaga de fam a Madrid). A Catalunya, cal destacar la gran acampada que es va fer a la Diagonal de Barcelona. Al Camp de Tarragona, activistes d'algunes ONG i entitats solidàries no poden restar d'espectadors, i es posen a la feina invitant tota mena d'entitats.

La convocatòria inicial va ser feta pels Comitès Óscar Romero i per Entrepobles. D'allí sortirà la Coordinadora pel 0,7 %, que va aplegar prop de quaranta entitats, associacions, sindicats, grups juvenils, grups polítics, ONG i entitats solidàries.

Ràpidament es van estendre un seguit d'activitats, com la conferència d'Arcadi Oliveres, membre de Justícia i Pau i un dels principals promotors de la campanya, al saló de plens municipal; la taula rodona pública on es convocaven tots els partits a dir-hi la seva sobre aquesta reivindicació, i la difusió d'un díptic explicatiu i un full on es cridava a l'acampada, que va quedar convocada per al cap de setmana del 19 i 20 de novembre.

Realment feia goig veure el tram des del carrer de Sant Agustí fins al Balcó, ple de tendes de campanya arrenglerades, a un metre l'una de l'altra, a banda i banda de la coca central. Es van organitzar tot tipus d'activitats lúdiques, debats, recollida de signatures, un dejuni i, per cloure, una gran cadena humana per tota la Rambla.

El debat intern dins el moviment era força viu**,** tant aquí com a d'altres indrets, ja que es mantenia la coordinació en l'àmbit de Catalunya i de la resta de l'Estat. Vam arribar ben aviat a conclusions com que el 0,7 % no era pas la solució. El creixent abisme entre el

Nord i el Sud és fruit d'un model polític i econòmic imposat per al nostre benefici; d'un comerç mundial injust; del deute extern il·legítim i impagable que domina els pobles; de l'espoli de recursos… En definitiva, d'un sistema econòmic amb què cal acabar i en què el 0,7 % no és més que un "mentrestant". El demanem per justícia. La cooperació internacional no arriba ni tan sols a restituir una petitíssima part del que els països enriquits els hem robat, que és on hem construït el nostre "desenvolupament".

La realitat mundial no para de donar-nos nous motius per a les campanyes solidàries i contra les guerres. Ara era el conflicte a la zona africana dels Grans Llacs, la tardor de 1996. Un altre cop, dinou entitats tarragonines mantenen concentracions amb espelmes cada dimarts, durant tot el conflicte, als *Despullats* de la Rambla Nova, que a partir d'aquí serà lloc habitual de tot tipus de mobilitzacions. Darrerament, se n'han fet contra els conflictes dels Balcans, Iraq, Síria, Iemen, Palestina, etc.

L'activitat de la Coordinadora pel 0,7 % va continuar. Primer, centrada a demanar-ne a la Generalitat el compliment. Posteriorment, a l'Ajuntament de Tarragona. Tot i que aquest ja va iniciar la cooperació l'any 1994, amb un projecte d'Entrepobles de suport a les comunitats indígenes que van aconseguir sobreviure a les matances de l'exèrcit de principis del anys 80 a Guatemala, el 13 de maig de 1996 el Ple va acordar la creació del Consell Municipal de Cooperació de Tarragona, encara que aquest no es va constituir formalment fins a finals de 1998.

La flama del 0,7 % continuava encesa, però mantenir l'estructura organitzativa d'un ventall tan ampli d'entitats i de tot el Camp de Tarragona, lògicament, és difícil de sostenir, un cop la cresta de l'onada de tanta activitat va afluixar. Va ser així com les entitats solidàries i ONG de la ciutat de Tarragona que continuaven engrescades van començar a plantejar-se la creació d'una coordinadora d'ONG. Ara tocava centrar-se en la interlocució amb la nostra entitat municipal de Tarragona.

El febrer de 1998 es va crear la Coordinadora d'ONG pel Desenvolupament, la Defensa dels Drets Humans i la Pau de Tarragona. El nom va quedar un miqueta llarg. Es volia deixar clar que les ONG dels tres àmbits esmentats teníem molt en comú, sobretot els valors que defensàvem, i que tenia molt de sentit treballar plegats.

Les tràgiques dimensions de les destrosses, humanes i materials, de l'huracà Mitch a Centreamèrica, del mateix 1998, posen la recentment creada Coordinadora en un nou repte. Com sempre, ampliant al màxim el treball unitari, prop de vint entitats vam crear la Plataforma de Solidaritat amb Centreamèrica. La recollida solidària, en pessetes, equivalent a prop de 200.000 euros, és gestionada de manera clara i transparent amb organitzacions populars d'Hondures, Nicaragua, el Salvador, Guatemala i Cuba.

La Coordinadora ha estat sempre un element aglutinador de les reivindicacions solidàries: l'acampada per l'abolició del deute extern del 12 i 13 de març de 2000; la permanent solidaritat amb el poble palestí i també amb el sahrauí; la gran manifestació contra la guerra d'Iraq de 2003; la llarga i constant oposició a la permanència de vaixells

de guerra al nostre port de la mà de la Coordinadora Tarragona Patrimoni de la Pau, o la participació en les campanyes del moviment antiglobalització amb el lema "Un altre món és possible", formen part d'una llista interminable d'activisme, sempre amb un ampli esperit unitari.

Tornant, un altre cop, a la reivindicació del 0,7 % per als països empobrits, i centrats ja en Tarragona, la recentment creada Coordinadora es va plantejar encarar les tasques per aconseguir-lo del nostre Ajuntament, presentant una moció al Plenari. Però abans de debatre-la va haver-hi intents, per part de l'equip de govern, perquè acceptéssim aconseguir gradualment la fita del 0,7 %.

En tot moment, la nostra posició va ser de fermesa. Eren les institucions polítiques —recordem en aquest cas l'ONU— les que el 1970 havien calculat com a mínim aquesta quantitat i recomanaven que els països desenvolupats la donessin. A les ONG no ens tocava fer rebaixes del que els governs representats a les Nacions Unides havien acordat. Ben al contrari, aquesta quantitat ja feia molt de temps que s'hauria d'haver estat donant, i amb el pas del temps havia quedat totalment obsoleta per insuficient. Malgrat tots els nostres esforços, finalment va ser modificada i aprovada el setembre de 1999: es va acordar donar el 0,3 % l'any 2000, el 0,5 % el 2001 i el 0,7 % el 2002.

Els problemes, però, no van acabar aquí. Ara tocava aclarir sobre quines partides del pressupost calia aplicar el 0,7 %. Nosaltres, i tenint en compte que l'Ajuntament de Tarragona ja feia temps que era membre del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, érem partidaris que es fes amb els criteris definits per aquesta institució.

El seguiment de tot plegat, tant des del Consell de Cooperació, que acull la pràctica totalitat d'ONG existents a la ciutat, com amb reunions de la Coordinadora amb els responsables municipals de Cooperació, ha estat constant. Tant el tema de les partides sobre les quals s'ha d'aplicar el 0,7 %, com la seva distribució per conceptes (cooperació, sensibilització, emergències...), han estat elements constants de debat.

S'ha fet feina, però queda molt per fer. El 0,7 % aplicat amb els criteris del Fons Català encara està per arribar. Hi ha hagut molts alts i baixos, condicionats per les èpoques de crisi, pel color de la corporació municipal de cada moment, i sempre per la pressió exercida pel moviment solidari. El més alt i proper al 0,7 % va ser el 0,65 %. Avui, després d'uns quants anys de davallada general i de la desaparició de la cooperació descentralitzada en molts llocs, a Tarragona es mantenen uns nivells propers al 0,5 %.

Cal dir que el Consell Municipal de Cooperació de Tarragona ha estat en tot moment qui ha vetllat per la qualitat i la transparència de la cooperació, així com per la seva distribució entre els projectes presentats en les convocatòries anuals.

Això ha fet possible l'aportació solidària de la població tarragonina, per mitjà de la seva institució municipal, a la cooperació internacional.

Prats, P. Barrios, G (2021, 2 de novembre).
https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2021/levolucio-de-la-cooperacio-a-tarragona/40-anys-de-moviment-solidari-a-tarragona

4.9 El gran repte de reexplicar la cooperació

Des que va començar la cooperació internacional, sempre s'ha comunicat d'una manera o altra. Molt abans de la professionalització dels departaments de comunicació de les ONG, hi havia campanyes del Domund o xerrades dels col·lectius que muntaven brigades solidàries. Sempre ha calgut explicar el context on es treballava, ja fos per denunciar la situació o per recaptar fons.

Hi va haver, però, una crisi internacional que va canviar la manera d'entendre la comunicació de la cooperació: durant la guerra de Biafra de 1968, un grup de metges francesos de Creu Roja, indignats perquè l'organització no denunciava que era el govern nigerià, i no la sequera, el responsable de la fam de la població, van trencar amb la idea de neutralitat i van cridar periodistes perquè ho expliquessin. Així va néixer Metges sense Fronteres. Bernard Kouchner, un dels fundadors, va encunyar la famosa frase "sense imatges no hi ha indignació". Van obrir el camí de la comunicació humanitària i d'emergències, i la van convertir en un dels pilars sobre el qual s'havia de sostenir la seva independència.

Fa dues setmanes, amb motiu de la celebració dels seus 50 anys, l'organització ha projectat a Barcelona *Stop filmin us*, un documental crític amb la imatge que les ONG projecten dels països del Sud. François Dumont, responsable de la comunicació a Espanya, després de reconèixer que periodistes i ONG han instal·lat en l'opinió pública un imaginari reduccionista i negatiu sobre els països empobrits, va explicar que s'han proposat canviar-lo i allunyar-se de la idea del "salvador blanc" i del seu llegat colonial. El camí recorregut per MSF en aquests 50 anys és el que estan fent, en major o menor mesura, i a diferents ritmes, moltes entitats i institucions, i és l'últim exemple de com, **més enllà de la intervenció sobre el terreny, els missatges i l'acció cultural i comunicativa dels actors de la cooperació són part indestriable de la seva missió, i han d'evolucionar per ser coherents amb el seu objectiu últim de transformació dels conflictes i la realitat**. Moltes entitats locals i ajuntaments han començat també a revisar les seves propostes i polítiques comunicatives perquè siguin realment transformadores.

La invisibilitat de les polítiques municipals de cooperació, un problema de fons

La dècada dels 90 va ser la gran dècada de la cooperació municipal. El gran moviment social de solidaritat internacional i la seva demanda del 0,7 van fer saltar pels aires totes les barreres competencials, i a partir de 1994 es va multiplicar el nombre d'ajuntaments amb una partida per a la cooperació internacional. "Inventaven" així, *de facto*, una nova política pública local i un model de cooperació descentralitzada únic a tota l'OCDE. Des de llavors, a Catalunya, els ajuntaments han estat molt més compromesos i regulars en les seves aportacions que el Govern de la Generalitat. Entre 2015-2018, per exemple, el

50 % de l'Ajuda Oficial al Desenvolupament provenia d'ajuntaments o administracions supramunicipals, segons dades del Fons Català de Cooperació.

Lamentablement, però, **la ciutadania desconeix com funciona el sistema de cooperació i el pes i la importància d'aquesta cooperació municipal**. La primera enquesta sobre cooperació del Centre d'Estudis d'Opinió data del 2009, i allà ja es feien evidents tres aspectes rellevants: que la ciutadania donava suport majoritàriament a la cooperació internacional (86,4 %), fins i tot en situació de crisi (68 %); que també estava d'acord amb el fet que els ajuntaments hi destinessin recursos (73,8 %), i que la gran part de la població no tenia ni idea de si ja es feia (80,2 %).

Dotze anys després, les coses no han canviat significativament, com es dedueix d'una altra enquesta del Fons Català de Cooperació publicada aquest mateix any. Poques polítiques públiques tenen un nivell tan alt de suport en el temps: més del 80 % dels catalans creuen avui que s'han de destinar recursos als països empobrits, i més de la meitat de les persones enquestades estaria d'acord amb augmentar la despesa en cooperació del seu ajuntament fins a assolir el 0,7 %. Paral·lelament, però, un 44 % de la població no sap que hi ha polítiques de cooperació, i, 27 anys després de les acampades pel 0,7, només un terç de la població sap què significa aquesta xifra.

Tots els ajuntaments que han començat a preguntar pel tema s'han trobat amb realitats similars. Hi ha un suport majoritari a la cooperació, però desconeixement també majoritari del treball que fan les ONG locals o el consistori al respecte. El 2015 es va fer evident de nou, però, aquest esperit solidari. Amb la crisi d'acollida de refugiats, molts ajuntaments s'hi van bolcar i hi van destinar recursos, i van comprovar que la resposta de la ciutadania era molt positiva. Sembla evident, doncs, que **no s'han fet prou esforços per comunicar la cooperació local, i que aquest desconeixement és un obstacle que cal superar per poder explorar i aprofitar les seves potencialitats**.

Quina comunicació s'ha fet des dels municipis?

A què es deu aquest desconeixement? Tot i que les raons són múltiples, una de les fonamentals, pel que fa al context comunicatiu, és que el lideratge públic de les ONG i la seva necessitat de fons han condicionat el discurs, que s'ha fet en un doble sentit: d'una banda, s'ha consolidat un imaginari sobre la cooperació excessivament vinculat a l'ajuda humanitària i les grans ONG, quan ni una cosa ni l'altra són representatives de la cooperació catalana; i de l'altra, han augmentat desproporcionadament la burocràcia i el treball administratiu per obtenir subvencions, cosa que ha mantingut bona part del personal de les entitats allunyada del treball de carrer i més activista, i també de les tasques de comunicació, raó per la qual el tema no ha traspassat el cercle dels convençuts. En el cas de la cooperació municipal, amb moltes entitats voluntàries, s'ha d'afegir, a més, que el relat i les maneres de funcionar s'han estancat, i que en molts casos el teixit social ha envellit i s'ha vist superat per un entorn molt professionalitzat i digitalitzat.

Tampoc la majoria de polítics hi han apostat. S'hi han sumat el desinterès, la crisi econòmica i l'avanç de la ultradreta, i s'ha estès la percepció, mai sostinguda en dades pròpies, que la ciutadania no entendria que es destinessin diners a cooperació, la qual cosa ha significat en molts casos que, malgrat destinar recursos a projectes, no se'n destinessin a explicar-ho. Com diu Miquel Carrillo en un informe on ho analitzava, pitjor que els atacs han estat les accions "de deconstrucció o de no defensa" de la cooperació, molt sovint vinculades a canvis de govern i al desig de marcar un perfil diferent de l'anterior. Com que en molts ajuntaments la principal font d'informació és l'ajuntament mateix, la conseqüència directa ha estat que els periodistes locals han deixat de rebre informació o han constatat que la seva importància era residual.

En l'àmbit estrictament tècnic, un estudi de 2014 fet per Lafede.cat i la Diputació de Barcelona que analitzava la comunicació de la cooperació de 10 ajuntaments va concloure que, en general, hi havia molt poca visió comunicativa per part de tècnics, polítics i entitats, i molt poca innovació en continguts. La informació depenia, en molts casos, de professionals amb una visió molt tècnica de la rendició de comptes i molt poc periodística. Això contaminava el llenguatge i la manera d'explicar la política i els projectes als webs i les notes de premsa, i els feia poc comprensibles. La majoria d'informacions que apareixien a la premsa local eren sobre diners (concessió de subvencions o activitats de captació de fons), però era difícil trobar informació sobre les raons de fons de les iniciatives o els seus resultats.

Vídeo 2014:
Comunicar la cooperación. Els reptes dels municipis.
https://www.youtube.com/watch?v=-buceTSlW4Y

Entendre i millorar el món des del barri

Catalunya destina més del 25 % de la seva Ajuda Oficial al Desenvolupament a l'Educació per al Desenvolupament o Educació Transformadora, una de les modalitats més interessants de la cooperació en l'àmbit local. Molts dels petits projectes que es porten a terme tenen més potencial transformador com a eines educatives que com a projectes de cooperació en si mateixos. Amb els diners de la cooperació municipal es pot mantenir una petita escola a qualsevol país del món, però l'efecte es multiplica quan es dedica una part dels recursos també a explicar-ho i a parlar del dret a l'educació a les aules del nostre poble o ciutat, als centres cívics o als mitjans de comunicació locals. **No comunicar la política i els projectes de cooperació local és desaprofitar l'enorme potencial que tenen per ajudar a construir societats cohesionades, compromeses i multiculturals.** Per on comencem?

a) El lideratge polític és essencial. La millor pedagogia a escala interna és que els responsables polítics defensin activament la cooperació. Llavors és molt més fàcil la coordinació interna, també imprescindible. Primer, entre la Regidoria de Cooperació i el Departament de Premsa i Comunicació, i després entre la

Regidoria i totes les altres amb què pot interactuar de manera natural (Joventut, Migracions, Gènere, Cultura, Participació), per tal de treballar el tema de manera transversal i ampliar els àmbits o espais on s'abordi.

b) Tot i que els ajuntaments disposen cada vegada més d'estratègies o planificacions, sovint manquen dades de diagnosi sobre el coneixement o l'opinió de la ciutadania pel que fa a la cooperació o als aspectes relacionats. És important disposar de dades i fer-ne un seguiment regular per orientar les estratègies comunicatives.

c) Un aspecte central és ampliar els coneixements sobre la cooperació i la seva evolució dels diferents actors municipals amb un rol comunicatiu (polítics, tècnics, entitats, periodistes i educadors locals), per allunyar-los dels estereotips i les simplificacions en relació amb els països empobrits i el treball de cooperació. D'altra banda cal, a la vegada, enfortir les capacitats comunicatives dels diferents actors de la cooperació (tècnics diversos de l'administració local i entitats), per tal d'allunyar-los del llenguatge i la lògica tècnica dels projectes i ajudar-los a descobrir nous formats, llenguatges i públics o comunitats locals on puguin arribar, més enllà dels habituals.

d) **Els actors del món local són imprescindibles per renovar el discurs de la cooperació i fer-lo arribar als espais de proximitat**. Un dels grans reptes és trencar amb el relat fortament arrelat, però també fortament colonial, del Nord i el Sud, del "nosaltres" i "ells", en unes societats que ja són diverses i multiculturals. L'Agenda 2030 de Nacions Unides ja va en aquesta línia, igual que el concepte de justícia global, que moltes entitats han adoptat per superar la idea d'un desenvolupament ideal, blanc i occidental. La pandèmia o la crisi climàtica són ja realitats globals que ens permeten entendre les idees d'interdependència i ecodependència, entre països i amb la natura, i els projectes de cooperació poden resultar molt útils per explicar com fer-hi front. Moltes ONG treballen ja, a més, a escala local i global, i és important promoure-ho des dels ajuntaments i donar-ho a conèixer. A Tarragona, per exemple, Enginyeria sense Fronteres té projectes a l'Equador per garantir el dret a l'aigua, i al mateix temps ha elaborat estudis sobre la gestió de l'aigua o les injustícies ambientals a Tarragona.

e) Cal, per últim, dedicar una atenció especial als periodistes i mitjans locals. Malgrat que els costa incloure informacions d'àmbit internacional, amb aquest enfocament local-global dels drets humans és molt més fàcil trobar noves maneres de parlar de la cooperació internacional. Un bon exemple recent ha estat el llibre *Cròniques del Quetzal*, d'Enric Garcia, un recull d'articles publicats al *reusdigital.cat* que expliquen el context dels projectes del Comitè Óscar Romero de Tarragona i Reus a Guatemala.

Canviar la mirada sobre la cooperació internacional i reexplicar-la és urgent i necessari. Afortunadament, cada dia hi ha més interès per aquest tema i més bones pràctiques. L'última campanya de defensa de la cooperació del Fons Català de Cooperació planteja noves i interessants línies de discurs.

Vídeo educació - https://youtu.be/SathNd7j714

Santolino, M. (2021, 17 de desembre). https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2021/lligams-entre-comunicacio-i-cooperacio/el-gran-repte-de-reexplicar-la-cooperacio

5 Glossari Terminològic

Acció Humanitària (AH) 98
Ajuda Oficial per al Desenvolupament (AOD) 99
Coherència de polítiques per al desenvolupament 99
Cooperació descentralitzada 99
Cooperació al desenvolupament 99
Cooperació directa 99
Cooperació financera 1008
Cooperació indirecta 100
Cooperació tècnica 100
Drets Humans 100
Dret internacional dels Drets Humans 101
Educació per al desenvolupament (EpD) 101
Educació per la Justícia Global (EpJG) 101
Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans (EGiBDH) 102
Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS) 102
Persones defensores drets humans 103
Titulars de drets, deures i obligacions 103

Les definicions han estat extretes dels següents documents i diccionaris:

- **Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament** *EGiBDH Enfocament de gènere i basat en drets humans* http://cooperaciocatalana.gencat.cat/web/.content/continguts/que_fem/egibdh/doc-egibdh.pdf

- **AA.VV** (2020). *Guia de cooperació descentralitzada per a càrrecs electes*. Sèrie Administració Local 5, Col·lecció Eines. Barcelona: Diputació de Barcelona

- **Diputació de Barcelona** (2021) *Què són els ODS?* https://www.diba.cat/web/ods/que-son-els-ods (Consultat el 30 de novembre del 2021)

- **Federació Catalana d'ONGD per al Desenvolupament** (2014) *Resum del diagnòstic. L'educació per al desenvolupament sostenible i la solidaritat internacional als centres educatius de Catalunya: reptes i oportunitats en l'apropament entre escola i ONG. https://www.lafede.cat/wp-content/uploads/2014/10/DiagnosticREDDSO_CATALA.pdf*

- **La Fede. Organitzacions per la justícia global**, *Educació per a la Justícia Global* https://www.lafede.cat/ca/educacio-per-a-la-justicia-global/ Consultat el 29/22/2021

- **Oficina Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Drets Humans** (2021) *Respecte els defensors de drets humans* https://www.ohchr.org/SP/Issues/SRHRDefenders/Pages/Defender.aspx Consultat el 30/11/2021

- **Nacions Unides** (2021). Fundamento de las Normas Internacionales de Derechos Humanos. *Declaración Universal de Derechos Humanos*. https://www.un.org/es/about-us/udhr/foundation-of-international-human-rights-law

- **TERMCAT** (2019a) *Diccionari de cooperació al desenvolupament* https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/190

- **TERMCAT** (2019b) *Terminologia dels drets humans* https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/228

Acció Humanitària (AH)
Conjunt d'intervencions destinades a salvar la vida i alleujar el sofriment de les persones afectades per emergències internacionals tals com desastres naturals, conflictes armats, situacions de violència o crisis humanitàries de llarga durada, així com a protegir la seva dignitat i els seus drets en aquests contextos. Inclou també les actuacions amb persones refugiades i desplaçades, les activitats en la primera fase de la rehabilitació, després del desastre, i determinades accions de prevenció i preparació enfront els desastres.

Ajuda Oficial per al Desenvolupament (AOD)
Ajut, generalment recursos econòmics, materials, tècnics o humans, que es destina al desenvolupament de països i territoris del Sud. Quan l'ajut és proporcionat per un organisme públic es parla d'Ajut Oficial al Desenvolupament. (TERMCAT 2019 a)

Coherència de polítiques per al desenvolupament
Integració de la perspectiva del desenvolupament en el conjunt de les polítiques interiors i exteriors d'un govern. La coherència de polítiques per al desenvolupament té com a objectiu assegurar que l'acció exterior d'un govern no entri en contradicció amb els objectius i els resultats de la política de cooperació al desenvolupament. (TERMCAT 2019 b)

Cooperació descentralitzada
Modalitat de cooperació liderada pels governs locals, necessària i complementària a la cooperació bilateral i multilateral, els objectius i instruments de la qual permeten avançar cap a formes de cooperació més simètriques, en què la reciprocitat i l'aprenentatge mutu es converteixin en eixos centrals de les relacions entre governs locals. (AA.VV 2020:79)

Cooperació al desenvolupament
Cooperació internacional destinada a promoure el progrés econòmic i social, el desenvolupament sostenible, la reducció de la pobresa i la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, i a incidir sobre les causes que generen desigualtats. (TERMCAT 2019 a)

Cooperació directa
Consisteix en relacions directes de suport i col·laboració entre autoritats i institucions locals de manera directa, sense que hi hagi actors intermediaris en aquesta relació. Això no implica l'absència de participació d'altres actors en el marc d'aquesta col·laboració, però sí que significa que aquest paper no és d'intermediació o canalització dels recursos. En la cooperació directa, enfront del que habitualment es planteja, actors com les organitzacions de la societat civil, les universitats o altres actors del territori poden

tenir un paper de rellevància en la definició, l'acompanyament, l'assessoria, la dinamització o el seguiment del procés. (AA.VV 2020: 80)

Cooperació financera

La gran majoria de la cooperació descentralitzada respon a la categoria de cooperació financera. Els projectes i programes, instrument per excel·lència d'aquesta cooperació, són dues de les principals eines amb què compta la cooperació financera. És cert que tradicionalment s'ha fet servir el concepte de «cooperació financera» per fer referència a la «cooperació financera reemborsable». No obstant això, la cooperació financera és tota aquella que implica un transvasament de recursos financers, per la qual cosa forma part d'aquesta modalitat tota la cooperació articulada a partir de donacions i subvencions. La cooperació indirecta canalitzada per mitjà d'ONGD, per assenyalar la principal forma que adquireix la cooperació municipal, seria, en conseqüència, cooperació financera. La cooperació financera pot ser no reemborsable (ho és la totalitat de la cooperació local) o reemborsable, en què el soci local ha de retornar una part del finançament. (AA.VV 2020:82)

Cooperació indirecta

És aquella en què un tercer actor assumeix la gestió principal dels recursos i el protagonisme de la intervenció, i en què el principal paper del govern local del Nord és el de finançador. Les dues formes més habituals de cooperació indirecta són el finançament d'actuacions a organitzacions socials (generalment ONGD) i la contribució a estructures i xarxes municipals. No obstant això, no tota la cooperació o l'educació per al desenvolupament a través de xarxes pot considerar-se com a cooperació indirecta, sinó que això dependrà de les característiques de la xarxa i del paper dels municipis que hi hagi dins seu. (AA.VV 2020:81)

Cooperació tècnica

La cooperació tècnica impulsada pels actors locals és aquella que es basa en relacions de suport a partir de transferències i intercanvis no financers ni materials. L'objecte de la cooperació tècnica consisteix en la transferència de coneixements tècnics de rellevància per als processos de desenvolupament impulsats pels actors locals socis. La base d'aquesta cooperació descansa principalment en processos formatius o d'acompanyament desenvolupats per personal tècnic dels municipis. (AA.VV 2020:82)

Drets Humans

Conjunt de drets i llibertats inalienables i inherents a totes les persones, establerts a través de diversos instruments internacionals. (TERMCAT 2019 b)

Dret internacional dels Drets Humans
El dret internacional de drets humans estableix les obligacions que han de complir els Estats. Al passar a formar part de tractats internacionals, els Estats assumeixen deures i obligacions en virtut del dret internacional, i es comprometen a respectar, protegir i promoure els drets humans. L'obligació de respectar suposa que els Estats s'han d'abstenir de restringir els drets humans o d'interferir-ne la realització. L'obligació de protegir exigeix que els Estats protegeixin les persones o grups de persones de les violacions dels drets humans. L'obligació de promoure vol dir que els Estats han d'adoptar mesures positives per facilitar la realització dels drets humans bàsics.
A través de la ratificació dels tractats internacionals de drets humans, els governs es comprometen a posar en pràctica mesures i lleis nacionals compatibles amb els deures i les obligacions inherents a aquests tractats. Per tant, el sistema jurídic intern proporciona la principal protecció jurídica dels drets humans garantits pel dret internacional. Quan els procediments jurídics nacionals no solucionen les violacions de drets humans, hi ha mecanismes i procediments a escala regional i internacional per atendre les denúncies individuals i de grup, amb vista a vetllar perquè es respectin, apliquin i facin complir a escala local les normes internacionals en matèria de drets humans. (Nacions Unides 2021)

Educació per al desenvolupament (EpD)
Procés de coneixement i foment de l'anàlisi crítica de la realitat local i global per generar persones més actives i compromeses en la transformació del món cap a un sistema més just, equitatiu, solidari i sostenible, basat en el respecte dels drets humans i l'assoliment d'una vida digna per a tots els pobles i les persones. (Federació Catalana d'ONGD per al Desenvolupament 2014: 9)

Educació per la Justícia Global (EpJG)
És un paradigma educatiu que proporciona eines per qüestionar i transformar de manera crítica el model social, polític i econòmic existent (treballar sobre les causes que generen desigualtats i conflictes), un model que genera violències estructurals que deriven en greus injustícies socials. Es parteix de la idea de ciutadania global per assenyalar la pertinença a un sol món, i de presa de consciència sobre l'oportunitat que tothom té en la promoció de la justícia social i l'equitat, l'acció transformadora i la generació d'alternatives.

Es tracta de processos educatius que parteixen del reconeixement de la vulnerabilitat de la vida i de l'afirmació de la relació d'interdependència i ecodependència com un element inherent a la naturalesa humana. Aquesta presa de consciència és clau per afavorir un apoderament col·lectiu que posa el focus en les relacions humanes, valora la riquesa i la diversitat de sabers i propicia espais de cura i autocura.

En l'Educació per a la Justícia global és tan important el per què com el com, d'aquí ve la importància de destacar aspectes metodològics rellevants: la necessitat de tenir en

compte tots els contextos d'interrelació de les persones al llarg de la vida (família, comunitat, entorn laboral, etc.) com a espais d'aprenentatge; l'aposta per metodologies actives i participatives que promouen un aprenentatge significatiu (l'oposat al memorístic) i aplicat -des de l'emoció, el cos i la reflexió-; i el foment de l'emancipació crítica, entesa com "l'aprendre a pensar i desenvolupar el coneixement per actuar en favor d'allò que un creu". (La Fede. Organitzacions per la justícia global)

Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans (EGiBDH)
Enfocament en construcció que posa al centre de la cooperació al desenvolupament les persones, les relacions de gènere i els Drets Humans amb la finalitat de transformar les desigualtats existents per així assolir la justícia social i la igualtat efectiva de les dones i els homes.

L'EGiBDH és també un marc conceptual i d'anàlisi, una estratègia, una metodologia i alhora una praxis que cerca analitzar i erradicar les causes estructurals que provoquen vulneració dels Drets Humans, desigualtats i discriminació envers les dones, en tots els àmbits (econòmic, laboral, polític, social, cultural).

L'EGiBDH recull la vessant política de l'enfocament de gènere desenvolupat per la crítica feminista al sistema patriarcal que situa al centre: la sostenibilitat de la vida humana i ambiental, una nova redistribució del treball de cura i productiu, la pau i una vida lliure de violències, els drets sexuals i reproductius i els drets econòmics, laborals i polítics de les dones, entre d'altres.

(...)

L'EGiBDH recull de l'enfocament de drets l'orientació a la promoció i la protecció dels Drets Humans amb especial èmfasi als Drets Humans de les dones. Suposa, per tant, partir dels Drets Humans, individuals i col·lectius, com a marc de referència i situar el seu respecte, protecció i garantia com a fonaments i com a eines de les polítiques i intervencions. (Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament)

Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS)
El 25 de setembre de 2015 va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible, amb els objectius d'erradicar la pobresa, lluitar contra la desigualtat i la injustícia, i posar fre al canvi climàtic, entre altres. Aquesta agenda marcarà l'acció global pel desenvolupament fins a l'any 2030 i, conjuntament amb la resta d'agendes globals, configura un full de ruta d'actuació connectat entre si per a assolir un objectiu comú: el desenvolupament mundial sostenible.

L'Agenda 2030 és una agenda integral i multidimensional —referida a les tres dimensions del desenvolupament sostenible (l'econòmica, la social i l'ambiental)— i

d'aplicació universal, i es desplega mitjançant un sistema de 17 objectius de desenvolupament sostenible, a través dels quals es proposa abordar els grans reptes globals, des de la lluita contra la pobresa o el canvi climàtic fins a l'educació, la salut, la igualtat de gènere, la pau o les ciutats sostenibles. Cada ODS inclou diferents metes (en total 169) que contribueixen al compliment de l'objectiu. (Diputació de Barcelona 2021)

Persones defensores drets humans

Segons l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Drets Humans (OACNUDH) l'expressió "defensor dels drets humans" s'utilitza per descriure la persona que, individualment o juntament amb altres, s'esforça per promoure o protegir aquests drets. Se'ls coneix sobretot pel que fan, i la millor manera d'explicar què són és descriure les seves activitats i els contextos on actuen (...) I continua. La persona que actuï en favor d'un dret (o diversos drets) humà(s) d'un individu o un grup, serà un defensor dels drets humans. Aquestes persones s'esforcen a promoure i protegir els drets civils i polítics i aconseguir la promoció, la protecció i el gaudi dels drets econòmics, socials i culturals. (OACNUDH: 2021)

Titulars de drets, deures i obligacions

En l'EGiBDH, les persones o grups fita deixen de ser beneficiàries de l'ajut per esdevenir **titulars de drets**. Les necessitats de les persones s'interpreten en clau de drets, i es reconeix a la persona com a subjecte actiu dels seus processos i decisions. Els i les **titulars d'obligacions** són els poders públics que han de respectar, protegir i garantir els Drets Humans en totes les seves dimensions. Per la seva banda els i les **titulars de responsabilitats** es consideren els actors privats que no són sector públic (empreses, ONGs, mitjans de comunicació, però també les famílies, les comunitats i les persones individuals). (Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament).

6 Avaluació de la política de cooperació al desenvolupament de Tarragona 2018-2021

Ajuntament de Tarragona

Serveis a la Ciutadania

Conselleria de Cooperació

AVALUACIÓ DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DE TARRAGONA 2018-2021

Desembre 2022

Consultoria d'estudis socials aplicats

LLISTAT D'ACRÒNIMS

ACCD: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
AHE: Ajut Humanitari i d'Emergències
AOD: Ajut Oficial al Desenvolupament
APS: Aprenentatge Servei
CMCISCT: Consell Municipal de Cooperació Internacional i Solidaritat de la Ciutat de Tarragona
EPD: Educació per al Desenvolupament
EPCG: Educació per la Ciutadania Global
FCCD: Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
IDH: Índex de Desenvolupament Humà
PMA: Països Menys Avançats
PNUD: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament
ODM: Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni
ODS: Objectius de Desenvolupament Sostenible

ÍNDEX

1. JUSTIFICACIÓ I MARC METODOLÒGIC 111
2. DIAGNÒSTIC DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ A TARRAGONA 117
   2.1. La institucionalització de la política de cooperació a Tarragona 117
      2.1.1. Evolució històrica de la cooperació a Tarragona 117
      2.1.2 Els recursos econòmics i humans de la cooperació municipalista 119
   2.2 Les línies estratègies de cooperació (2018-2020) 122
   2.3 Modalitats de cooperació 124
      2.3.1 Cooperació directa 126
      2.3.2 Cooperació indirecta 128
      2.3.3 EPCG directa 137
      2.3.4 EPCG indirecta 142
      2.3.5 Ajut Humanitari i d'Emergències-AHE 146
   2.4 La participació de les ONGD a la política de cooperació de Tarragona 151
      2.4.1 La gestió dels recursos de les convocatòries de subvencions a projectes de cooperació i EPCG 151
      2.4.2 El retorn a la ciutadania mitjançant les activitats de sensibilització i EPCG 153
      2.4.3 La dinàmica participativa al CMCISCT 158
   2.5 La comunicació de la política municipal de cooperació 165
      2.5.1 La comunicació de l'ajuntament 165
      2.5.2 La comunicació de les entitats del CMCISCT 170
3. CONCLUSIONS 174
4. RECOMANACIONS 178
5. ANNEXOS 181

ÍNDEX DE TAULES

Taula 1: Prioritzacions identificades durant la sessió de treball (25/02/21) 113
Taula 2: Procés d'elaboració de la diagnosi (2020-2022) 116
Taula 3: Evolució del pressupost de cooperació (2008-2021) 120
Taula 4: Càlcul del 0,7% a partir dels recursos del Capítol IV (2008-2022)..... 121
Taula 5: Distribució de la despesa executada per capítols (2008-2021)..... 122
Taula 6: Línies estratègiques i programes de cooperació (2018-2020) 123
Taula 7: Balanç de l'execució de les Línies estratègiques de cooperació (2018-2020) 123
Taula 8: Distribució de la despesa executada en Cooperació per modalitats (2018-2021) 124
Taula 9: Mitjana de la distribució percentual del pressupost de Cooperació per modalitats (2018-2021)..... 125
Taula 10: Recursos per convocatòria (2018-2021)..... 128
Taula 11: Projectes subvencionats a la convocatòries de projectes de cooperació (2018-2021) ..... **¡Error! Marcador no definido.**
Taula 12: Distribució dels projectes aprovats d'acord amb l'ODS principal (2018-2021) 134
Taula 13: Llistat de sectors d'intervenció presents a les Bases reguladores de subvencions 135
Taula 14: IDH segons l'atribució de recursos de la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació..... 136
Taula 15: Classificació dels recursos de la convocatòria de subvencions (2017-2021) atenent a l'IDH dels països receptors 136
Taula 16: Programació anual d'accions d'EPCG impulsades pel Dept. Cooperació (2018-2021)..... 137
Taula 17: Catàleg d'Activitats d'Educació per al Desenvolupament i la Transformació Social-detall 139
Taula 18: Activitats d'EPCG impulsades pel Dept. Cooperació dintre del catàleg de l'IMET..... 141
Taula 19: Convocatòries anuals a projectes d'EPCG (2008-2021) 143
Taula 20: Resolucions de la convocatòria anual de projectes de sensibilització (2018-2021)..... 143
Taula 21: Nombre de projectes d'AHE per any (2007-2021)..... 146
Taula 22: Projectes d'AHE per ONGD executora i país d'intervenció (2017-2021).... 148
Taula 23: Projectes d'AHE per país d'intervenció (2007-2021) 149
Taula 24: Projectes d'AHE segons l'ONGD executora (2007-2021) 150
Taula 25: ONGD del CMCISCT per recursos obtinguts a través de les convocatòries de projectes de cooperació (2007-2021)..... 152
Taula 26: ONGD del CMCISCT amb projectes d'EPCG presentats a la convocatòria de subvencions (2018-2021)..... 153
Taula 27: Activitats de sensibilització de les ONGD del CMCISCT -detall (2017-2021) 156
Taula 28: Temàtiques de sensibilització de les ONGD del CMCISCT-detall 156
Taula 29: ONGD que formen part del CMCISCT i la Coordinadora d'ONGD de Tarragona..... 159

Taula 30: Participació de les ONGD a les convocatòries de subvencions (2018-2021) 161
Taula 31: Relació de temes tractats a les reunions del CMCISCT (2017-2022) 164
Taula 32: Propostes comunicatives per als actors de cooperació de Tarragona 169
Taula 33: Presència de continguts de les ONGD del CMCISCT a les Xarxes..... 171
Taula 34: Menció de l'activitat a Tarragona per part de l'ONGD a través de les seves xarxes socials 172

ÍNDEX DE GRÀFIQUES

Gràfic 1: Evolució del pressupost de cooperació (2008-2021) 120
Gràfic 2: Evolució del 0,7% sobre els recursos del Capítol IV (2008-2022)..... 121
Gràfic 3: Temàtica dels projectes finançats a la convocatòria anual de subvencions a projectes d'EPCG 2018-2021..... 145
Gràfic 4: Evolució del muntant anual de les subvencions a projectes d'AHE (2017-2021) 147

1. JUSTIFICACIÓ I MARC METODOLÒGIC

La política de cooperació de Tarragona compta amb una llarga trajectòria de treball de la mà del moviment solidari tarragoní que l'ha estat impulsant des de les acampades del 0,7%, a l'octubre de 1994. La institucionalització progressiva ha permès el desplegament de les diferents eines (convocatòries, convenis) i la constitució d'un espai de participació i consulta com és el Consell Municipal de Cooperació Internacional i Solidaritat de la Ciutat de Tarragona-CMCISCT.

Com a tota política madura, en el marc del CMCISCT s'acorda endegar un procés de reflexió i avaluació que ha de conduir a l'elaboració de la primera planificació plurianual de la política municipal de cooperació.

Aquesta avaluació parteix de tot un treball previ (acta CMCISCT 22/02/22) que s'ha anat impulsant des del departament de Cooperació a partir del 2021. En un primer moment, la feina va consistir en una recerca documental per sistematitzar les accions realitzades pel departament de Cooperació. A continuació es va convocar un grup de discussió (25/02/21) en què van participar 13 entitats del CMCISCT per valorar l'aplicació de les Línies estratègiques de Cooperació (2018-2020). Aquesta sessió va servir per definir els temes que s'abordarien en successius grups de discussió:

- Enfocament de Gènere i Drets Humans (12/04/21)
- Educació per la Justícia Global-EPJG (20/04/21 – 01/06/21)
- Comunicació interna (departament de premsa i comunicació) (21/10/21)
- Comunicació externa (mitjans de comunicació de Tarragona) (26/11/21)

Igualment es va comptar amb assessorament per la redacció d'articles d'opinió per als microcicles[1]. Paral·lelament, des del departament de Cooperació s'ha participat en:

[1] https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/microcicles Enfocament de gènere i basat en els Drets Humans: implicacions i reptes (June Orenga, 26/02/21). Coherència de polítiques: més enllà de la cooperació (Onditz Portabella, 21/06/21). Com ha canviat (o no) la cooperació internacional (Miquel Carrillo, 28/10/21). 40 anys de moviment solidari a Tarragona (Pep Prats i Gonçal Barrios, 2/11/21). El repte va més enllà de la cooperació (Josep Alcoceba, 4/11/21). El gran repte de reexplicar la cooperació (Montse Santolino, 17/12/21).

Entitat organitzadora	Estudi/projecte
REDS	Diagnosi sobre corresponsabilitat política i protecció internacional dels Drets Humans des dels governs locals de Catalunya
Associació Catalana per la Pau- ACP	Agenda 2030, persones defensores i cooperació internacional en municipis catalans
FCCD / MUSOL	Anàlisi comparativa dels models de regulació de les subvencions per a projectes de cooperació al desenvolupament a les principals administracions que actuen a Catalunya i ajuntaments amb política pública de cooperació al desenvolupament. També com efectuar una proposta sobre les possibles millores dins dels límits de la llei general de subvencions

Arran del primer grup de discussió (25/02/21) de valoració de les línies estratègiques es va fer una valoració de la política municipal de cooperació resumida en la taula següent que replica l'essència del DAFO:

FEBLESSES No assoliment del 0,7% Falta treball en coherència de polítiques Manca de visibilitat en la feina feta des del departament de Cooperació i el CMC Escassa incidència social de les activitats de sensibilització programades	**AMENACES** Canvi de prioritats en la política municipal Reducció del pressupost Agendes internacionals desvinculades de les polítiques de cooperació municipals
FORTALESES Eficiència en la justificació de les subvencions Modificació de les bases de subvencions (2018) Manteniment dels espais de coordinació, rendiment de comptes i treball en xarxa amb altres entitats Suport a les entitats de cooperació Mantenir la dotació de les convocatòries de projectes en èpoques de crisi Dotar de recursos humans el departament de Cooperació	**OPORTUNITATS** Afavorir espais compartits de trobada i reflexió Aprofundir en el treball en gènere: "que la transversalitat vagi més enllà d'una frase als projectes". Incorporar la mirada de Justícia Global Apropar-nos a altres actors de cooperació Tenir referents en l'àrea d'Educació de l'Ajuntament

Durant la sessió de treball (25/02/21) es van identificar una sèrie d'elements a focalitzar. Aquestes prioritzacions s'han tingut en compte a l'hora d'establir les recomanacions i idees força del proper Pla Local de Cooperació 2023-2025 de Tarragona.

Taula 1: Prioritzacions identificades durant la sessió de treball (25/02/21)

PRIORITZACIONS IDENTIFICADES DURANT LA SESSIÓ DE TREBALL 25/02/21
Incorporació de la perspectiva de gènere i drets humans en les els projectes de cooperació
Priorització de projectes de suport a les organitzacions de dones i de lluita contra les violències de gènere
Treball coordinat amb referents de l'àmbit educatiu a Tarragona: Ajuntament (IMET), Generalitat (Centre de Recursos Pedagògics) o Universitat Rovira i Virgili
Generar espais de trobada i bones pràctiques per fomentar la relació de professorat i ONGD com jornades o espais on poder visibilitzar pràctiques existents i generar futures actuacions.
Seguiment i avaluació de les activitats que s'ofereixen els centres educatius
Generar espais de coneixement compartit
Transversalitzar la cooperació més enllà dels actors clàssics de cooperació (AAVV, entitats esportives, etc.)
Codesenvolupament: tenir present aquest àmbit per implicar en la cooperació altres segments de població exclosos ara i que són un percentatge important de la població,

El procés de revisió del desplegament de la política municipal de cooperació buscava recavar, per una banda, la valoració i l'experiència dels actors de la cooperació, i per una altra, copsar el nivell de coneixement de què disposa la ciutadania.

Així, entre els mesos d'octubre i desembre de 2021 es van realitzar una sèrie d'entrevistes presencials i filmades a membres de les entitats del CMCISCT (Cooperacció, Entrepobles, SETEM, El Sueño de la Campana, i Cooperació Activa Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre) i dos ens externs (URV Solidària, Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya-XCDS). Les persones entrevistades havien de respondre sobre els conceptes de cooperació i justícia global, els desafiaments de la cooperació al segle XXI, les millores administratives esperades en matèria de cooperació, els rols i desafiaments de les ONGD, el treball en xarxa, la cooperació municipalista i la importància de la solidaritat internacional.

Pel que fa a la consulta ciutadana, entre els mesos d'octubre i novembre de 2021 es va realitzar una enquesta online en què participaren 225 persones. Es tracta d'una participació similar a la d'una enquesta per al Pla director de cooperació de Bilbao 2022-2025. Tenint en compte que el volum de població és diferent, es tracta d'un volum de respostes satisfactori. La difusió de l'enquesta es va fer a través del web i les xarxes socials de l'ajuntament de Tarragona i la xarxa de contactes de les ONGD del CMCISCT. El perfil de la persona que respon l'enquesta remet a una dona (60% de les respostes), entre 35-49 anys (44,4%), nascuda a Catalunya (83,1%) que viu a Tarragona (72%), i en concret al centre de la ciutat (42,7%).

La valoració que les persones fan de la política de cooperació municipal representa un 7,18 sobre 10. Els principals resultats apunten a una ciutadania informada sobre

les causes de les desigualtats Nord-Sud (67,7% de les respostes) que identifica l'emergència climàtica, la pobresa i les desigualtats Nord-Sud, i les migracions forçoses com les problemàtiques més rellevants. Un 41% de l'univers de persones enquestades declara conèixer el que són els ODS i el compromís de l'Estat espanyol en destinar el 0,7% del PIB a la cooperació al desenvolupament (62,95%). Tanmateix, només un 50,45% de les persones entrevistades sap que l'ajuntament de Tarragona compta amb una partida pressupostària dedicada a la cooperació al desenvolupament. Per franges d'edat, les persones majors de 35 anys mostren un major nivell de coneixement. Tot i el desconeixement relatiu, el 97,75% de les persones que responen estan d'acord en què l'ajuntament de Tarragona destini part del pressupost a la cooperació al desenvolupament, i un 90,18% aprova que s'augmenti el pressupost. Per altra banda, el 75,48% de les respostes considera no trobar-se prou informades sobre el treball que realitza l'Ajuntament en matèria de cooperació. Cal senyalar el desconeixement relatiu dels agents de cooperació: el 61,33% de les respostes no és capaç d'identificar cap ONGD a la ciutat de Tarragona. Entre les més conegudes destaquen SETEM, Creu Roja i Mans Unides.

Tant per la riquesa de les dades obtingudes, com per la finestra d'oportunitat que representa l'aprovació del Pla Local de Cooperació 2023-2024, es recomana la utilització de les entrevistes filmades al personal de les ONGD com les dades de l'enquesta online, per tal de nodrir una campanya informativa sobre la política municipal de cooperació.

Més endavant, a l'alçada del mes de maig de 2022, s'acorda contractar els serveis d'una consultoria externa per continuar el treball d'avaluació i dinamitzar un procés participatiu per recavar dades qualitatives dels actors de la cooperació municipal.

A partir del mes de juny s'inicia la revisió documental que durarà fins al mes de juliol. Es fa arribar un qüestionari (ANNEX) a les entitats del CMCISCT que fou contestat per 8 entitats[2]. A partir del mes de setembre s'inicia una ronda d'entrevistes a persones voluntàries de les ONGD del CMCISCT i persones tècniques de l'Ajuntament (llistat d'entrevistes a l'ANNEX).

A continuació té lloc la primera de les dues trobades presencials amb els membres del CMCISCT, en què es va repetir l'exercici del DAFO (10/10/22)[3] el qual va aportar els següents resultats:

[2] ACOES Catalunya, Comitè Óscar Romero, Fundació Vicente Ferrer, Enginyeria Sense Fronteres, Cooperació Activa Camp de Tarragona, Assemblea de Cooperació per la Pau, URV Solidària, Entrepobles.

[3] Assistents: Marina Aixalà (ACOES Catalunya), Andrea Milan (Assemblea de Cooperació per la Pau), Francesc Xavier Rius (Comitè Óscar Romero), José Luis Rodríguez (Cooperació Activa Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre), Gonçal Barrios i Salvador Balcells (Entrepobles), Nines Alquézar (Fundació Akwaba), Laura Roman (Fundació Vicente Ferrer), Ignasi Peguero (Fundació Pau i Solidaritat), Teresa Feliu (Mans Unides), Francesc Guirro i Eva Virgili (Departament de Cooperació).

DEBILITATS	FORTALESES
Complexitat de la convocatòria de subvencions Càrrega burocràtica per presentar documentació Falta d'assoliment del 0,7% Envelliment del personal voluntari de les ONGD Conveni amb una sola entitat (SETEM) Retard en l'aprovació del pressupost que provoca retards en el desembors de les subvencions Escassa visibilitat de les accions d'EPCG de les ONGD Escassos recursos per EPCG respecte al total pressupost Escàs ressò de la cooperació als mitjans de comunicació Escassa vinculació del jovent universitari Pèrdua de mètodes d'anàlisi i sensibilitat generacional Difícil delimitar la frontera entre cooperació i EPCG Manca de sensibilitat i coneixement dels polítics per la cooperació Escàs vincle de les ONGD amb el teixit associatiu de TGN Feble coneixement del sistema de cooperació El CMC és un espai formal, poc operatiu i propositiu Falta (re)definir l'objectiu del CMC Falta generar espais de reflexió conjunta de les ONGD La convocatòria de subvencions afavoreix grans ONGD Escàs treball amb altres Dpts de l'Ajunt sobre EPCG. Trànsit incipient cap accions EPCG/recerca/incidència Falta capacitat per fer seguiment tècnic i avaluacions dels projectes de cooperació Manca de cooperació tècnica/transversalitat amb Dpts Ressò de la cooperació limitat al propi Dpt i Joventut	Convocatòries de cooperació i EPCG consolidades Convocatòria de subvencions no massa tecnificada que s'adapta a la realitat del teixit associatiu Marc pressupostari molt important Dues tècniques de plantilla al Dpt de Cooperació Comunicació fluïda entre Dpt Cooperació i ONGD Ampli ventall de formacions Horitzontalitat de la comunicació entre les ONGD i contraparts El CMC agrupa les ONGD, Dpt Cooperació i representants polítics Convocatòria de subvencions de projectes és flexible i permet explorar noves temàtiques Fàcil accés a la web i la documentació/convocatòries Consens polític per mantenir el pressupost de cooperació
AMENACES	**OPORTUNITATS**
Canvis en els països on s'executen els projectes Retallades del pressupost a resultes de la crisi econòmica Complexitat de la participació de les persones voluntàries grans en el CMC Tendència a utilitzar llenguatge tecnificat Manipulació informativa desdibuixa el treball de cooperació Dependència de les subvencions per assegurar les estructures tècniques de les ONGD Desconnexió amb les necessitats i interessos del jovent Creixent desinterès per treballar en xarxa i per les activitats d'EPCG que es fan a Tarragona Canvi de les prioritats de la cooperació per part de l'Estat i la Generalitat ´ Automatismes i resistència al canvi	Possibilitat de combinar presencialitat i virtualitat per afavorir la participació i les cures La necessitat de fer EPCG esdevé urgent i important Bona sintonia amb Dpt Joventut per implicar jovent Marge de creixement pressupostari fins assolir el 0,7% L'existència d'espais de reflexió pot facilitar la creació d'una Cultura de la cooperació Noves activismes (crisi mediambiental, feminismes) El treball al voltant dels ODS EL Pla Local de Cooperació 2023-2025 Aliances amb actors no tradicionals per treballar la Justícia Global Dinamització del CMC més enllà de les convocatòries de subvencions

El segon taller de treball (24/10/22) va servir per fer un retorn de les principals conclusions i la presentació de les idees força que orientaran el futur Pla Local de Cooperació 2023-2024. La sessió també va servir per identificar la missió i visió de la política de cooperació de Tarragona[4].

[4] A la sessió van participar Francesc Xavier Rius (Comitè Óscar Romero), José Luis Rodríguez (Cooperació Activa Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre), Gonçal Barrios i Salvador Balcells (Entrepobles), Nines Alquézar (Fundació Akwaba), Laura Roman (Fundació Vicente Ferrer), Ignasi Peguero (Fundació Pau i Solidaritat), Teresa Feliu i Esther (Mans Unides), Clara Esteve i Stephanie Ascencio (Enginyeria SF), Víctor López (Associació KOLAM), Francesc Guirro, Eva Virgili i Natàlia González (Departament de Cooperació).

A la següent taula es recull de manera esquemàtica el procés d'elaboració de la diagnosi i elaboració del Pla Local de Cooperació de Tarragona 2023-2024, d'acord amb les seves dues etapes i els diferents instruments participatius aplicats:

Taula 2: Procés d'elaboració de la diagnosi (2020-2022)

ETAPA	CONCEPTE	EINA	OBJECTIU	PARTICIPANTS	DATA
GENER 2020 - DESEMBRE 2021	TREBALL DE GABINET	REVISIÓ DOCUMENTAL	SISTEMATITZAR LES DADES DEL DEPT DE COOPERACIÓ	EQUIP TÈCNIC DPT COOPERACIÓ	2020
		REVISIÓ D'ESTUDIS DE REFERÈNCIA			2021
	PARTICIPACIÓ	TALLER DE TREBALL CMCISCT	VALORACIÓ LÍNIES ESTRATÈGIQUES DE COOPERACIÓ 2018-2020 + IDENTIFICAR PRIORITATS	13 ENTITATS CMCISCT	25/02/2021
		GRUPS DE DISCUSSIÓ (4)	APORTAR CONTINGUTS I IMPULSAR REFLEXIÓ AL CMC	ENTITATS DEL CMCISCT + PERSONA ESPECIALISTA	ABRIL-NOVEMBRE 2021
		ENTREVISTES ALS AGENTS DE LA COOPERACIÓ (ENTITATS CMCISCT, URV, XCDS)	RECABAR LA VALORACIÓ DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ	ENCÀRREC EXTERN	OCT-DES 2021
		PARTICIPACIÓ A ESTUDIS D'ENTITATS ESPECIALISTES I SUPRAMUNICIPALS	ESTUDIS IMPULSATS PER REDS, ACP-IAP, FCCD	EQUIP TÈCNIC DPT COOPERACIÓ	2021-2022
		ENQUESTA CIUTADANA ONLINE	COPSAR CONEIXEMENT CIUTADÀ DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ	225 PERSONES	OCT-NOV 2021
	ASSESSORAMENT	REDACCIÓ D'ARTICLES D'OPINIÓ (MICROCICLES)	NODRIR EL DEBAT AL CMC I ARRIBAR A LA CIUTADANIA	ESPECIALISTES + MEMBRES CMC	FEBRER-DESEMBRE 2021
JUNY 2022-GENER 2023	TREBALL DE GABINET	REVISIÓ DOCUMENTAL	SISTEMATITZAR LES DADES DEL DEPT DE COOPERACIÓ	CONSULTOR EXTERN	JUNY-JULIOL 2022

	PARTICIPACIÓ	QÜESTIONARI ONLINE	VALORAR EL DESPLEGAMENT DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ	8 ENTITATS	JULIOL 2022
		ENTREVISTES AGENTS DE LA COOPERACIÓ	VALORAR EXECUCIÓ I POTENCIALITATS DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ	14 ENTREVISTES (LLISTAT ANNEXES)	SET-OCT 2022
		VALIDACIÓ DEL PROCÉS D'AVALUACIÓ	COMUNICACIÓ AMB EL GRUP MOTOR	3 REUNIONS	7/7/2022; 4/10/2022; 29/11/2022
		SESSIÓ DE TREBALL AL CMCISCT	DAFO	9 ENTITATS	10/10/2022
		SESSIÓ DE TREBALL AL CMCISCT	CONCLUSIONS DIAGNOSI + IDEES FORÇA PLA LOCAL	9 ENTITATS	24/10/2022
		SESSIÓ DE TREBALL AMB ELS GRUPS MUNICIPALS	PRESENTACIÓ DELS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ + PLA LOCAL DE COOPERACIÓ	6 GRUPS MUNICIPALS	13/12/2022
		SESSIÓ DE TREBALL AL CMCISCT	PRESENTACIÓ DELS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ + PLA LOCAL DE COOPERACIÓ	11 ENTITATS	28/01/2023

2. DIAGNÒSTIC DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ A TARRAGONA

2.1. La institucionalització de la política de cooperació a Tarragona

2.1.1. Evolució històrica de la cooperació a Tarragona

Els orígens de la política de cooperació a Tarragona es remunten a les mobilitzacions solidàries de 1994 per demanar el 0,7%. Fent-se ressò de les acampades arreu de l'Estat espanyol, a Tarragona es va crear la Coordinadora pel 0,7% que va convocar per al 19-20 de novembre de 1994 una acampada i dejuni voluntari davant de Governació a la Rambla Nova. El Comitè Òscar Romero i Entrepobles van impulsar la crida que va aplegar prop de 40 entitats entre associacions, sindicats, grups juvenils, ONGD i entitats solidàries. A més de l'acampada es van organitzar actes que van donar molta visibilitat a la iniciativa, com ara activitats lúdiques, debats, una recollida de signatures, un dejuni i una gran cadena humana per la Rambla Nova. El monument als Herois de 1811, "els Despullats", ha esdevingut des d'aleshores l'espai de concentració de les mobilitzacions solidàries (conflicte als Grans llacs, Iraq, Síria, etc.).

El reconeixement de l'administració municipal va arribar amb la destinació de recursos a un projecte de cooperació d'Entrepobles a Guatemala, el 1994. Posteriorment, el 13 de maig de 1996, el Ple municipal va acordar la creació del Consell Municipal de Cooperació Internacional i Solidaritat de la ciutat de Tarragona, que es va constituir formalment a finals de 1998. El 2022, el CMCISCT està integrat per 21 ONGD, la URV Solidària i -7 representants dels grups polítics amb representació municipal.

Entre el 2003 i el 2007, el departament de Serveis Socials de l'Ajuntament gestionava la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació. El 2007 es crea la conselleria de Cooperació, s'adscriu una persona tècnica el 2008 i a partir del 2010 es dota el departament de pressupost propi.

L'ajuntament de Tarragona és un dels sis socis fundadors del FCCD[5] (1986), el 2016 Tarragona es convertí també en "Ciutat Amiga de la Infància", el 2021 es va adherir a la campanya anual "European Days of Local Solidarity[6]" impulsada per PLATFORMA[7]. També forma part de la Xarxa d'Alcaldes i Alcaldesses per la Pau[8]. També s'està adherit a la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, la plataforma Ciutats i Governs Locals Units-CGLU, i al projecte "Ciutats defensores de Drets Humans" i la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21.

Paral·lelament, el febrer de 1998 es va crear la Coordinadora d'ONG pel Desenvolupament, la Defensa dels Drets Humans i la Pau de Tarragona, que representa l'espai de coordinació i mobilització del moviment solidari ciutadà. Així, el 1998, arran de l'huracà Mitch a Centramèrica, la Coordinadora va impulsar la creació de la Plataforma de Solidaritat amb Centramèrica, l'acampada per l'abolició del deute extern al març de 2000, o la gran manifestació contra la guerra d'Iraq.

Per últim, el 2019 s'ha creat la Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya-XCDS[9], una entitat de segon nivell que agrupa ONGD, entitats mediambientals i altres moviments de la societat civil del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre.

Cal saber que Tarragona no compta amb una Pla d'Actuació Municipal-PAM sinó que es tracta d'un pla estratègic de ciutat que marcava l'horitzó del 2022[10]. Aquest pla estratègic no inclou malauradament cap referència a la política municipal de cooperació.

[5] Més recentment (acta 4/2/21), entitats del CMCISCT expressen dubtes sobre la conveniència de formar part del FCCD ja que no es percep cap retorn. Des del departament de Cooperació s'expliquen les raons per les quals cal ser-hi (treball en xarxa, participació a projecte Ciutats Defensores dels DDHH, etc.).
[6] https://localsolidaritydays.eu/
[7] https://platforma-dev.eu/
[8] https://wp.granollers.cat/alcaldesperlapau/
[9] https://www.xcd.cat/
[10] http://pla2022.tarragona.cat/documents.html

2.1.2 Els recursos econòmics i humans de la cooperació municipalista

Amb dades del *4rt Estudi de Cooperació Local de Catalunya amb els països del Sud 2006-2007-2008*[11] del FCCD, el 2008 i sobre un univers de 164 ajuntaments catalans, el 69% tenien una partida específica de cooperació. Respecte a l'estructura de gestió municipal de la cooperació al desenvolupament, un 26% dels municipis que van respondre l'enquesta del Fons, comptaven amb regidories específiques nominals, un 11% disposen de regidories nominals que són compartides amb una altra regidoria, i un 26% dels municipis integren els temes de cooperació en una altra regidoria sense cap tipus d'indicació nominal.

L'ajuntament de Tarragona se situa entre els municipis que integren els temes de cooperació en una altra conselleria sense cap tipus d'indicació nominal. En concret, el departament de Cooperació penja de l'Àrea de Serveis a la Ciutadania El conseller delegat de Cooperació també porta Patrimoni i Joventut . El departament de Cooperació disposa de dues tècniques de referència amb dedicació completa.

A banda, les tècniques de cooperació també s'encarreguen dels procediments administratius com ara redactar procediments negociats, convenis o fer el seguiment econòmic. Tanmateix es disposa de tres figures compartides amb el departament de Joventut: a nivell tècnic (Cap de Secció Tècnica de Joventut i Cooperació) i a nivell administratiu (Cap i Auxiliar).

Pel que fa al càlcul del pressupost de cooperació, actualment l'ajuntament de Tarragona només computa dintre del pressupost del 0,7 el Capítol IV (Transferències corrents) que correspon a les subvencions a projectes de cooperació, Educació per la Ciutadania Global (EPCG) i Acció Humanitària i d'Emergència (AHE). D'aquesta manera s'exclou el Capítol II (Despeses de béns corrents) que correspon a la despesa corrent del departament de Cooperació. Sense computar el Capítol II resulta un menor percentatge d'assoliment del 0,7% dels ingressos propis[12].

Per als nostres efectes, hem calculat el pressupost sumant els Capítols IV i II[13], mentre que per mostrar l'evolució del 0,7% hem reproduït la taula elaborada pel departament de Cooperació realitzada sobre els recursos del Capítol IV.

L'evolució del pressupost de cooperació entre el 2008-2021 presenta tres etapes. En la primera etapa (2008-2010) s'observa un increment sostingut dels recursos que assoleixen el registre més alt el 2010 (634.400,66€), per davallar entre el 2011 i el

[11] https://www.fonscatala.org/upload/archivos/20120119_11554t_Estudi_Coop.pdf

[12] El concepte de l'ingrés propi municipal resulta de sumar els capítols 1 impostos directes), el capítol 2 (impostos indirectes), el capítol 3 (taxes i preus públic menys les contribucions especials) i el capítol 5 (ingressos patrimonials).

[13] Capítol 1: Despeses de personal: retribucions, cotitzacions, plans de pensions, etc. Capítol 2: Despeses corrents en compra de béns i serveis: materials, béns fungibles (que es consumeixin en l'any en curs i no ser susceptibles d'inventariar), serveis a contractar i executar dins de l'any en curs. Capítol 4: Transferències corrents i subvencions a entitats, persones, etc.

2014, l'any en què es comptabilitza l'aportació més baixa del període (414.987,75€). A partir del 2015 el pressupost augmenta i actualment presenta uns muntants estables al voltant dels 515.000€.

Taula 3: Evolució del pressupost de cooperació (2008-2021)

ANY	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PRESSUPOST	478.554,09	583.657,42	634.400,66	554.696,96	423.985,99	418.857,18	414.987,75
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	423.099,42	484.517,10	505.000,00	513.999,99	522.267,33	508.000,00	515.000,00

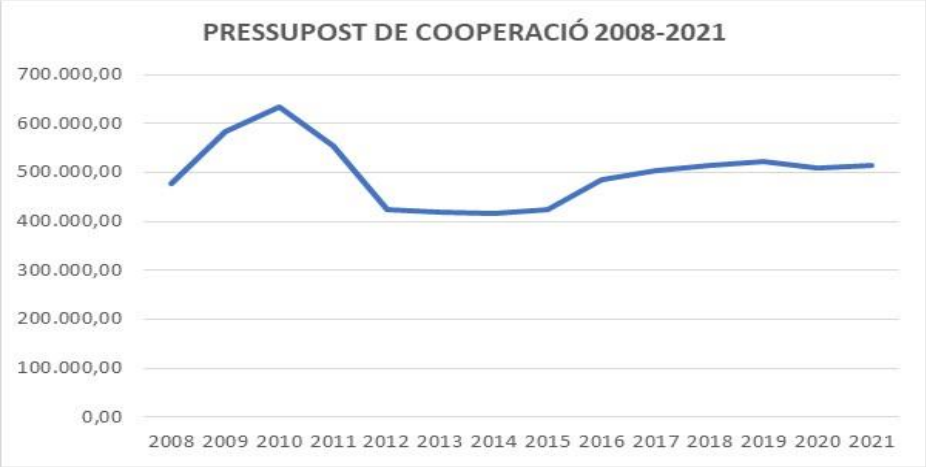

Gràfic 1: Evolució del pressupost de cooperació (2008-2021)

Dintre del sector de la Cooperació, si bé s'accepta no incloure el Capítol I (Despeses de personal) dintre del 0,7%, sí existeix unanimitat en computar els Capítols II i IV dintre del càlcul del 0,7%[14].

La següent sèrie temporal mostra l'evolució del 0,7% municipal, i correspon al càlcul realitzat pel departament de Cooperació on només es computa el Capítol IV (Transferències corrents).

[14] No confondre amb el mètode elaborat per Joaquim Solé Vilanova segons un encàrrec del FCCD, per establir quins són els ingressos propis a efectes del 0,7% (Criteris d'aplicació del 0,7% dels Ingressos Propis municipals, FCCD, 2016)

Taula 4: Càlcul del 0,7% a partir dels recursos del Capítol IV (2008-2022)

ANY	CAPÍTOL IV	%
2008	526.804,71 €	***0,54***
2009	583.657,53 €	***0,56***
2010	634.409,41 €	***0,57***
2011	546.697,94 €	***0,65***
2012	400.000,00 €	***0,44***
2013	400.000,00 €	***0,43***
2014	405.000,00 €	***0,38***
2015	413.100,00 €	***0,38***
2016	450.000,00 €	***0,41***
2017	470.000,00 €	***0,42***
2018	480.000,00 €	***0,43***
2019	490.000,00 €	***0,43***
2020	480.000,00 €	***0,39***
2021	480.000,00 €	***0,41***
2022	495.000,00 €	***0,42***

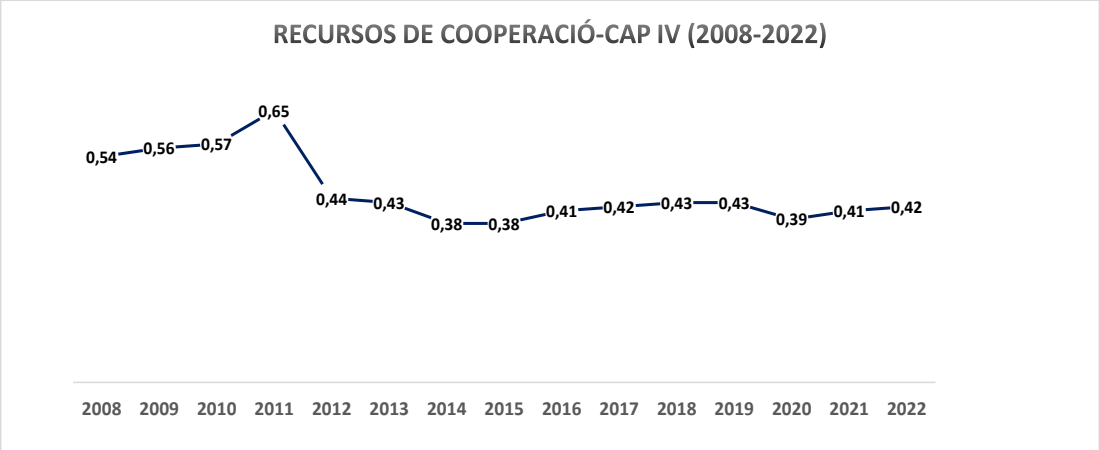

Gràfic 2: Evolució del 0,7% sobre els recursos del Capítol IV (2008-2022)

El desglossament de la despesa executada per capítols, ens permet observar que per al període 2008-2021 la despesa del CAP II (Despeses de béns corrents) ha representat el 7,64% del total del pressupost, mentre que el CAP IV (Transferències corrents) representa el 92,36%.

Taula 5: Distribució de la despesa executada per capítols (2008-2021)[15]

CAPÍTOL	Partides	TOTAL	MITJANA
II	Accions servei de cooperació	444.079,07	6,36%
	Convenis (SETEM)	41.000,00	0,59%
	Programa Persones Refugiades	48.414,95	0,69%
SUBTOTAL		533.494,02	
IV	CI	5.131.914,33	73,51%
	EPD	610.276,91	8,74%
	AHE	537.732,59	7,70%
	FCCD	140.906,58	2,02%
	Altres subvencions	26.699,46	0,38%
SUBTOTAL		6.447.529,87	
TOTAL		6.981.023,89	100,00%

Pel que fa als recursos humans del departament de Cooperació, el 2021 es van informar de canvis en el recurs de suport als serveis tècnics de Cooperació (acta CMCISCT 4/2/21). Fins aleshores el suport consistia en la contractació d'una sola persona auxiliar, mentre que s'ha acordat la contractació d'una segona persona per augmentar la capacitat de gestió del departament de Cooperació. Les dues persones tècniques actuals tenen un perfil de tècnica de cooperació.

El desplegament de la política de cooperació de Tarragona per al període 2018-2021 presenta una dotació estable de recursos humans i econòmics. El 0,7% roman estable al voltant del 0,4% (Capítol IV).

2.2 Les línies estratègies de cooperació (2018-2020)

El departament de Cooperació es va dotar el 2017 d'unes línies estratègiques de cooperació de les quals pengen programes de cooperació.

[15] Entre el 2016-19 els convenis amb SETEM es comptabilitzaven al capítol IV i a partir del 2020 al CAP II.

Taula 6: Línies estratègiques i programes de cooperació (2018-2020)

COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I ACCIÓ HUMANITÀRIA I D'EMERGÈNCIES-AHE	EDUCACIÓ PER LA CIUTADANIA GLOBAL-EPCG I SENSIBILITZACIÓ	PROMOCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ I ARTICULACIÓ ENTRE ACTROS DE LA COOPERACIÓ
CONVOCATÒRIA DE SUBVENCIONS A PROJECTES DE COOPERACIÓ	CONVOCATÒRIA DE SUBVENCIONS A PROJECTES D'EPCG. CONVENIS AMB ENTITATS	COORDINACIÓ I SUPORT DE L'ACCIÓ MUNICIPAL (PARTICIPACIÓ DEL DPT COOPERACIÓ A XARXES)
CONVOCATÒRIA OBERTA I PERMANENT A SUBVENCIONS A PROJECTES D'AHE	ACCIONS EDUCATIVES DEL DPT. COOPERACIÓ (CICLES ANUALS D'ACTIVITATS, SENSIB. REFUGI, CDDH, MICROCICLES, COMUNICACIÓ)	ACOMPANYAMENT I DINAMITZACIÓ DEL CMC
	RECURSOS D'EPCG (CATÀLEG D'ACTIVITATS D'EPD I TRANSF. SOCIAL)	ENFORTIMENT DE LES CAPACITATS ORGANITZATIVES DE LES ENTITATS (ACOMPANYAMENT I FORMACIONS)

El 25 de febrer de 2021 es va fer un exercici de valoració d'aquestes línies estratègiques amb l'objectiu de generar aprenentatges que formarien part d'un procés avaluatiu durant el 2021 que desembocaria en l'elaboració del Pla Local de Cooperació 2023-2024. D'acord amb els indicadors -principalment quantitatius- que es van establir en el moment d'elaborar les línies estratègiques, la valoració resultant va confirmar l'assoliment dels objectius previstos.

Es va fer un retorn a les entitats del CMCISCT (acta CMCISCT 04/02/21) amb el balanç de l'execució de les Línies estratègiques de Cooperació. Un dels punts forts destacats és l'adscripció dels convenis nominatius (SETEM, URV) al pressupost del departament de Cooperació (Capítol II) que com hem vist, fins a l'actualitat, no es comptabilitzava dins del pressupost del 0,7%.

Taula 7: Balanç de l'execució de les Línies estratègiques de cooperació (2018-2020)

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES	ASPECTES A MILLORAR
AUGMENT DEL PRESSUPOST DE LA CONVOCATÒRIA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT	EL PRESSUPOST DE COOPERACIÓ ENCARA ESTÀ LLUNY DEL 0,7%	VISIBILITZAR LES ACCIONS D'EPCG
ELS CONVENIS NOMINATIUS (SETEM, URV) FORMEN PART DEL PRESSUPOST DEL DEPARTAMENT	MANCA DE TRANSVERSALITAT EN COOPERACIÓ ENTRE DEPARTAMENTS DE L'AJUNTAMENT	MANTENIR LA PROGRAMACIÓ ESTABLE DE LES ACTIVITATS DE SENSIBILITZACIÓ
S'HA MANTINGUT LA LINIA DE SUPORT A LES ENTITATS	ESCASSA INCIDÈNCIA CAP A LA CIUTADANIA	TREBALL CONJUNT ENTRE LES ENTITATS DEL CMC (CATÀLEG D'ACTIVITATS D'EPD I TRANSF. SOCIAL)

Des del 2021, en què es va fer el balanç d'execució de les Línies estratègiques de cooperació (2018-2020) no s'ha avançat en la millora d'alguns punts febles identificats (transversalitat, impuls a l'EPCG a través del Catàleg) però s'ha guanyat visibilitat i interacció entre les entitats del CMCISCT a través de l'organització dels microcicles.

2.3 Modalitats de cooperació

Les Línies estratègiques de Cooperació (2018-2020) no marquen percentatges per modalitats d'intervenció per la qual cosa no podem mesurar el seu assoliment o desviació.

D'acord amb les memòries anuals i el seguiment pressupostari que fa el departament de Cooperació, hem desglossat el pressupost per modalitats (Cooperació indirecta, cooperació directa o delegada, EPCG Indirecta, EPCG directa, Ajut Humanitari i d'Emergències-AHE, Quotes). En no tenir agermanaments actius ni intervencions de cooperació tècnica, no s'ha destinat recursos a la modalitat de Cooperació directa. D'acord amb el desglossament per modalitats, el gruix de la partida pressupostària de Cooperació es destina a la modalitat de Cooperació indirecta (convocatòria de subvencions a projectes de cooperació).

Taula 8: Distribució de la despesa executada en Cooperació per modalitats (2018-2021)

CONCEPTE	2018	% s/total	2019	% s/total	2020	% s/total	2021	% s/total
Copoperació indirecta (convoc. subvencions proj. cooperació)	380.137,99 €	73,96%	384.000,00 €	73,53%	384.000,00 €	75,59%	384.000,00 €	74,56%
Cooperació directa o delegada	0,00 €	0,00%	0,00 €	0,00%	0,00 €	0,00%	0,00 €	0,00%
EPCG directa (accions Dpt Cooperació)	28.500,00 €	5,54%	27.776,33 €	5,32%	13.500,00 €	2,66%	20.500,00 €	3,98%
EPCG indirecta (convoc. subvencions proj. sensibilització)	43.862,00 €	8,53%	42.501,51 €	8,14%	48.000,00 €	9,45%	48.000,00 €	9,32%
EPCG indirecta (conveni SETEM Comerç Just)	8.000,00 €	1,56%	8.000,00 €	1,53%	3.000,00 €	0,59%	8.000,00 €	1,55%
Ajut Humanitari i d'Emergències-AHE	47.000,00 €	9,14%	53.489,49 €	10,24%	53.000,00 €	10,43%	48.000,00 €	9,32%
Quotes (FCCD)	6.500,00 €	1,26%	6.500,00 €	1,24%	6.500,00 €	1,28%	6.500,00 €	1,26%
TOTAL	513.999,99 €	100,00%	522.267,33 €	100,00%	508.000,00 €	100,00%	515.000,00 €	100,00%

D'acord amb la taula anterior, s'observa que les oscil·lacions dels percentatges destinats a les diferents modalitats són mínimes ja que es tracta de dotacions estables de les convocatòries de subvencions a projectes de cooperació i EPCG. El 2020, conseqüència de la COVID-19, es van poder fer menys activitats presencials,

per la qual cosa el pressupost executat en EPCG directa i el conveni amb SETEM mostren una disminució dels recursos.

Entre el 2018-2021, una mitjana del 74,41% dels recursos s'han destinat a la modalitat de Cooperació indirecta. Segueix en importància l'EPCG indirecta amb el 10,17% dels recursos i que aplega la convocatòria de subvencions a projectes de sensibilització-EPCG i el conveni amb SETEM per l'organització del dia del Comerç Just i la banca ètica. A continuació, els recursos destinats a l'AHE amb 9,78% del total. En quart lloc arriba l'EPCG directa, amb 4,38% dels recursos, i que contempla les accions de sensibilització que desplega anualment de manera regular el departament de Cooperació. Les quotes al FCCD representen el cinquè capítol de despesa, amb 1,26% dels recursos.

Taula 9: Mitjana de la distribució percentual del pressupost de Cooperació per modalitats (2018-2021)

CONCEPTE	MITJANA 2018-2021
Copoperació indirecta (convoc. subvencions proj. cooperació)	74,41%
Cooperació directa o delegada	0
EPCG directa (accions Dpt Cooperació)	4,38%
EPCG indirecta (convoc. subvencions proj. Sensibilització + conveni SETEM Comerç Just)	10,17%
Ajut Humanitari i d'Emergències-AHE	9,78%
Quotes (FCCD)	1,26
TOTAL	99,80%

Tanmateix, si la valoració es fa en termes de l'actor que gestiona els recursos, les ONGD del CMCISCT gestionarien una mitjana del 94,36% dels recursos totals per al període 2018-2021, ja que a la cooperació indirecta (74,41%) i l'EPCG indirecta (10,17%) s'hauria de sumar el percentatge de l'AHE (9,78%). Per contra, l'Ajuntament gestiona directament només el 4,38% dels fons de cooperació.

Caldria repensar el model de distribució pressupostària per augmentar progressivament la dotació de les diferents modalitats i els volums de recursos gestionats per part dels diferents actors del sistema de cooperació.

2.3.1 Cooperació directa

En no comptar amb cap agermanament actiu amb accions gestionades per alguna entitat o ens supramunicipal a través de conveni (cooperació delegada), ni cap experiència d'assessorament o acompanyament tècnic amb administracions municipals d'algun país del Sud (cooperació tècnica), l'ajuntament de Tarragona no destina cap partida pressupostària a la cooperació directa.

S'ha preguntat a les entitats (qüestionari, juliol 2022) sobre la conveniència d'impulsar la cooperació directa des de l'Ajuntament. Diverses entitats desconeixen les implicacions de la cooperació directa. A banda, hi ha opinions a favor i en contra.

> "La cooperació bilateral directa es una tendència. La local te el valor afegit que respon a una gestió directa que afecta a la ciutadania. Triades les prioritats geogràfiques, aquesta col·laboració intermunicipal facilita la implicació d'altres àrees de l'Ajuntament amb la seva expertesa i és - a mes de complementaria amb la que fa la societat civil- necessària si volem un concepte ampli de cooperació"

> "No, no crec que sigui bona idea. Ho hauria de fer amb tècnics i aquesta labor crec que ja està ben coberta per les ONGs"

> "No crec que ajuntaments de la mida de Tarragona hagin de fer cooperació 'internacional' directa, per molts motius que seria llarg d'explicar aquí. Encara que en moments concrets i puntuals, dins d'una relació municipal com pot ser un agermanament, es pot donar la possibilitat"

La cooperació tècnica directa permet transversalitzar la política de cooperació a l'intern de l'Ajuntament, al temps que contribueix a millorar la imatge i el coneixement de la política de cooperació municipal. Per últim, i molt important, pot ser un element per construir el relat que identifiqui la temàtica de la política municipal de cooperació.

La cooperació tècnica permet posar en valor l'expertesa tècnica de l'administració municipal al temps que suma en l'estratègia d'internacionalització municipal. L'intercanvi consta d'una sèrie d'activitats de capacitació (cursos i tallers) i d'acompanyament de polítiques i actuacions a través d'assistències tècniques. La participació s'opera a través dels departaments o serveis municipals que compartiran experiències desenvolupades a la ciutat: per exemple, planificació i avaluació de polítiques públiques locals, promoció econòmica local, intervenció integrada en zones urbanes i barris degradats, i gestió municipal de la participació ciutadana.

Si ens referim a la transversalitat en el marc de la coherència de polítiques, Quim Brugué recull tres tipus de transversalitats que poden impregnar el model

organitzatiu[16]. Per als nostres efectes destaquem la transversalitat entesa com "corrent principal o *mainstreaming*" per aquelles iniciatives que fan servir un contingut per orientar i/o condicionar les actuacions del conjunt de l'estructura organitzativa. Alguns exemples són els plans d'igualtat, amb el gènere com corrent principal, o les agendes 21, amb la sostenibilitat com corrent principal.

Sense confiança no hi ha transversalitat -i això és extensible als processos per impulsar la cooperació tècnica directa. Per això, qualsevol pla transversal ha de respondre algunes preguntes bàsiques relacionades amb el nivell de coneixement (avantatges i inconvenients, costos i beneficis) i la percepció i els objectius dels participants. Un altre aspecte essencial és la formació i la gestió de la xarxa que sustenta el pla transversal. Cal definir els objectius –que han de ser compartits - i els actors de la xarxa. Per últim, és necessari establir els processos de treball i els recursos, però també les relacions i el lideratge. La creació d'una comissió tècnic-política constituïda pels responsables polítics i tècnics de les àrees involucrades, ajuda a visibilitzar les diferents aportacions, distribuir les tasques i compartir la rendició de comptes.

Existeixen experiències de transversalitat i coordinació al voltant del treball en cooperació i solidaritat, sobretot amb el departament de Joventut, en temes de sensibilització (xerrades sobre tecnologia mòbil, pau, jornades de justícia climàtica). També s'acostuma a cedir espais de Joventut a les ONGD o facilitar l'entrada de les ONGD als centres educatius. Cal tenir compte de les diferents dinàmiques i ritmes de participació dels joves, i estar atents a la temàtica de justícia climàtica i transformacions eco-socials en tant que àmbit d'incidència i mobilització per als joves. Així, en el marc de l'elaboració del Pla Local de Joventut, pel que fa a l'Educació no formal, està previst realitzar un focus grup per identificar temes de confluència amb cooperació/EPCG amb participació de representats del moviment educatiu del lleure.

Preguntades les entitats del CMCISCT sobre quins departaments municipals seria estratègic vincular-s'hi, les entitats aposten sobretot per joventut, educació, igualtat, nova ciutadania, cultura o medi ambient.

> "Totes. Però fonamentals: Joventut i educació (educació nous públics o millor implicació). Immigració: prioritats geogràfiques i implicar el col·lectiu immigrant d'aquestes. Gènere: aportació expertesa. Medi ambient: aportació expertesa. Cultura. L'evolució de la cooperació té cada cop més una veu més estètica, establir sinergies que permetin interactuar amb els seu públic. Altres en funció de les prioritats sectorials triades: sanitat, sanejament aigua, urbanisme, etc."

[16] Transversalidad: del concepto a la práctica, de las ideas a los resultados, IGOP -UAB, pp. 14-15

2.3.2 Cooperació indirecta

La convocatòria de subvencions a projectes de cooperació representa el gruix de la despesa pressupostària en Cooperació. Entre el 2008-2021, el 74,41% del pressupost de cooperació s'ha destinat a dotar la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació.

S'ha revisat les adjudicacions dels projectes aprovats entre 2018-2021 perquè és quan regeixen les bases aprovades el 2018. Les resolucions de les convocatòries es troben penjades al web del departament de cooperació[17].

Entre el 2018-2021 s'ha desemborsat un total de 1.538.906,88€ en les convocatòries anuals a projectes de cooperació. La dotació de la convocatòria anual de subvencions a projectes de cooperació està per sobre dels 380.000€. Pels quatre anys analitzats, s'han aprovat un total 36 projectes amb una mitjana de 42.747,41€ per projecte.

Taula 10: Recursos per convocatòria (2018-2021)

	Nº PROJECTES	MUNTANT DE LA CONVOCATÒRIA	MUNTANT PROMIG PER PROJECTE
2018	8	380.137,99	47.517,24
2019	9	384.000,00	42.666,66
2020	9	384.000,00	42.666,66
2021	10	384.000,00	38.400,00
TOTAL	**36**	**1.532.137,99**	42.812,64

Es tracta d'un atorgament alt per projecte si ho comparem amb el conjunt de convocatòries de subvencions dels municipis catalans. En aquest sentit, Tarragona es mesura amb altres capitals provincials espanyoles, o municipis catalans com Barcelona, amb atorgaments superiors.

En el cas de Tarragona, si ens centrem en el període 2018-2021, sobre el total de 1.532.137,99€ atribuïts a 36 projectes, la mitjana per projecte esdevé 42.812,64€. Al llarg del període, s'observa que la mitjana del muntant disminueix en la mesura que més entitats presenten projectes a la convocatòria de subvencions.

Des del departament de Cooperació s'indica (acta CMCISCT 6/2/20) que el sostre de finançament per projectes de cooperació és de 60.000€ i per projectes que es presenten per primer cop, 40.000€. Per als projectes d'EPCG el topall màxim és de 10.000€ per projecte.

La taula següent recull els projectes subvencionats a les convocatòries entre el 2018-2021.

[17] https://www.tarragona.cat/cooperacio/subvencions/historic-de-convocatories

Taula 11: Projectes subvencionats a la convocatòries de projectes de cooperació (2018-2021)

ANY	ENTITAT	TÍTOL DEL PROJECTE	DESCRIPCIÓ	ÀREA GEOGRÀFICA	MUNTANT ATORGAT	ODS ASSOCIAT
2018	Creu Roja Tarragona	Augment de la resiliencia contra la malnutrició a les zones de salud de Bagata i Nioki.	Distribució alimentària i millora pràctiques higièniques	RD CONGO	39.355,48	2
2018	Enginyeria SF	Empoderament de les comunitats i juntes d´aigua al voltant de la gestió de l´aigua	Formació i sensibilització al voltant de la gestió de l'aigua	EQUADOR	60.000,00	6, 13
2018	Associació Entrepobles	Defensant i reafirmant la identitat de la comunitat indígena de Cantagallo a Lima	Formació i sensibilització en recuperació de la memòria històrica	PERÚ	58.780,66	16
2018	Fundació Pau i Solidaritat	Treball infantil i inclusió social a Trípoli	Formació musical a nens	LÍBAN	46.025,12	10
2018	Mans Unides	Enfortiment de lideratges locals i comunitaris pel dret a l´aigua a Orellana i Sucumbios	Formació per l'enfortiment comunitari	EQUADOR	48.216,88	6
2018	Fundació Musol	Enfortiment i ampliació del accés a l'aigua potable a Esquipulas Palo Gordo, San Marcos	Construcció d'infrastructures d'accés a l'aigua potable i sensibilització	GUATEMALA	51.467,41	6
2018	Fundació Proide	Prevenció de l´embaràs precoç de nenes i adolescents indígenes a Instituts d´Educació Secundària	Sensibilització contra l'embaràs precoç	GUATEMALA	33.988,00	5
2018	Fundació Vicente Ferrer	Promoure el dret a la salut pediàtrica al Districte d´Anantapur	Formació al personal mèdic i compra d'equipaments	ÍNDIA	42.304,44	3

2019	Associació Entrepobles	Mujeres y jóvenes indígenas de las provincias de Cotopaxi y Loja	Formació a dones i joves en sobirania alimentària i DESC	EQUADOR	59.979,61	5, 11
2019	Mans Unides	Enfortiment de lideratges locals i comunitaris pel dret a l´aigua a Orellana i Sucumbios	Formació per l'enfortiment comunitari	EQUADOR	41.448,00	6
2019	Fundació Musol	Enfortiment i ampliació del accés a l'aigua potable a Esquipulas Palo Gordo, San Marcos	Construcció d'infrastructures d'accés a l'aigua potable i sensibilització	GUATEMALA	50.875,07	6
2019	Cooperació Activa Camp de Tarragona i Terres Ebre	Redinamització del cooperativisme a les comunitats rurals de Touba Mboul	Formació cooperativista	SENEGAL	25.067,95	12
2019	Fundació Vicente Ferrer	Apoderament socioeconòmic de 69 dones rurals	Formació agrícola i empreneduria	ÍNDIA	48.142,73	12
2019	Enginyeria SF	Empoderament de les comunitats i juntes d´aigua al voltant de la gestió de l´aigua	Formació i sensibilització al voltant de la gestió de l'aigua	EQUADOR	56.655,49	6, 13
2019	Fundació Pau i Solidaritat	Accés i participació al Sistema integral de veritat, justícia, reparació i no repetició arran dels Acords de Pau a Colòmbia	Promoure la participació i sensibilitzar sobre els mecanismes del Sistema Integral	COLÒMBIA	40.996,35	16
2019	Creu Roja Tarragona	Promoció de l'equitat de gènere i de l'empoderament socioeconòmic de dones al barri George Dimitrov a Maputo	Formació a dones sobre drets sexuals i reproductius	MOÇAMBIC	15.887,98	5
2019	Fundació Proide	Prevenció de l´embaràs precoç de nenes i adolescents indígenes a Instituts d´Educació Secundària	Sensibilització contra l'embaràs precoç	GUATEMALA	44.946,82	5

2020	Fundació Pau i Solidaritat	Garantir la justícia de gènere al Líban	Accés a la justícia i formació sobre drets	LÍBAN	43.379,80	16
2020	Fundació Musol	Enfortiment i ampliació del accés a l'aigua potable a Esquipulas Palo Gordo, San Marcos	Construcció d'infrastructures d'accés a l'aigua potable i sensibilització	GUATEMALA	46.540,20	6
2020	Fundació Vicente Ferrer	Promoure el dret a la salut pediàtrica al Districte d´Anantapur	Formació al personal mèdic i compra d'equipaments	ÍNDIA	35.033,45	3
2020	Mans Unides	Fortalecimiento de las alternatives de producción agroecológicas en 20 comunidades del territorio ancestral Xinka.	Foment de la producció agroecològica	GUATEMALA	42.051,97	12
2020	Associació Entrepobles	Fortalecer la capacidad de incidencia política y organizativa de las mujeres indígenes y campesinas en las regiones de Sololá y Huehuetenango	Formació digital, autogestió i marc jurídic dels DDHH	GUATEMALA	56.374,53	5, 16
2020	Fundació Proide	Prevenció de l´embaràs precoç de nenes i adolescents indígenes a Instituts d´Educació Secundària	Sensibilització contra l'embaràs precoç	GUATEMALA	32.910,44	5
2020	CooperAcció	Enfortint les institucions locals i les associacions femenines en el marc de la promoció de la salut sexual i reproductiva als municipis de Lambidou i Fassoudebe, Cercle de Diema, regió de Kayes	Sensibilització contra l'embaràs precoç i la MGF	MALI	31.692,45	5

2020	Enginyeria SF	Fortalecimiento de las capacidades de los actores norte amazónicos ecuatorianos para el ejercicio del derecho al agua	Promoure l'accés obert a les dades i el maneig de l'aigua	EQUADOR	60.000,00	6, 13
2020	Fundació Sueño de la Campana	"Diviérteme y Aprendo" destinat a infants i joves amb risc d´exclusió social del municipi de San Ramón, Matagalpa	Formació i acompanyament socioeducatiu a infants i famílies	NICARAGUA	36.017,17	4
2021	Fundació Proide	Prevención de la violencia contra las mujeres, niñas y adolescentes, en institutos públicos de educación secundaria de San Marcos	Sesnibilització sobre la violència de gènere	GUATEMALA	35.545,91	5
2021	Associació Entrepobles	Vivas y Libres nos queremos: acompañamiento feminista para favorecer el acceso a la Justicia y a los derechos reproductivos de mujeres y niñas en Ecuador.	Formació i sensibilització en drets sexuals i reproductius	EQUADOR	60.000,00	5
2021	Fundació Musol	Mejora del acceso sostenible al servicio de agua potable en el cantón Tojchina del municipio de San Antonio Sacatepéquez, San Marcos,	Construcció d'infrastructures d'accés a l'aigua potable i sensibilització	GUATEMALA	40.892,48	6
2021	Enginyeria SF	Fortalecimiento de las capacidades de los actores norte amazónicos ecuatorianos para el ejercicio del derecho al agua	Promoure l'accés obert a les dades i el maneig de l'aigua	EQUADOR	46.549,86	6

2021	Mans Unides	Estilos de vida sostenibles e incluyentes en el área protegida parque nacional y área natural de manejo integrado serranía del Iñao, Bolivia	Foment de les pràctiques agropecuàries sostenibles	BOLÍVIA	42.476,75	12
2021	Cooperació Activa Camp de Tarragona i Terres Ebre	Redinamització del cooperativisme a les comunitats rurals de Touba Mboul	Formació cooperativista i foment de l'agroramaderia	SENEGAL	24.014,37	12
2021	Acoes Catalunya	Refuerzo de las habilidades y competencias de la juventud más vulnerable de Honduras	Programa de beques per accedir a la universitat	HONDURES	25.396,56	4
2021	Fundació Vicente Ferrer	Accés a serveis de traumatologia i ortopèdia per a les persones amb discapacitat física de les zones rurals empobrides de l'Estat d'Andhra Pradesh	Compra d'equipaments	ÍNDIA	38.442,67	3
2021	Creu Roja Tarragona	Promoció de la salut pública i una millor gestió mediambiental en els mercats de Inhagóia, Missavene i Mazambana a la ciutat de Maputo.	Sensibilització sobre higiene i prevenció de malalties	MOÇAMBIC	26.459,03	3
2021	Cooperacció	Mujeres jóvenes fortaleciendo alianzas y construyendo una cultura de paz en el municipio de Soyapango	Formació i sensibilització en cultura de pau	EL SALVADOR	44.222,37	16

Predominen els projectes formatius. Dels 36 projectes subvencionats entre el 2018-2021, el 61% -22 projectes- consisteixen en formacions amb components de sensibilització. Destaquen les formacions adreçades a dones i nenes sobre drets sexuals i reproductius (6), al foment de l'agricultura i el cooperativisme (6), formacions sobre drets humans i accés a la justícia (5), formacions vinculades a la gestió de l'aigua (3) o l'enfortiment comunitari (2). També existeixen projectes de construcció d'infraestructures (4), compra d'equipaments (3) o beques escolars (1).

Si atenem a la classificació dels projectes d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible-ODS, s'observa que el 27,7% dels projectes (10) s'adscriuen a l'ODS 6, i el 25% dels projectes (9) a l'ODS 5.

Taula 12: Distribució dels projectes aprovats d'acord amb l'ODS principal (2018-2021)

ODS	Nº PROJECTES
2 FAM ZERO	1
3 SALUT I BENESTAR	4
4 EDUCACIÓ DE QUALITAT	2
5 IGUALTAT DE GÈNERE	9
6 AIGUA NETA I SANEJAMENT	10
10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS	1
12 PRODUCCIÓ I CONSUM RESPONSABLES	5
16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES	4
TOTAL	36

Les Bases reguladores de les subvencions per a projectes de cooperació[18] no estableixen priorització geogràfica o sectorial dels projectes. Les bases inclouen un llistat descriptiu sense priorització entre sectors.

[18] BOPT nº 75, 18/04/2018.

Taula 13: Llistat de sectors d'intervenció presents a les Bases reguladores de subvencions

ABREVIATURA	TIPUS DE PROJECTE
MUN	Suport a les administracions locals i/o d'enfortiment institucional de les mateixes (desenvolupament municipalista)
ORG	Suport organitzatiu a les entitats locals
SAN	Atenció primària de la salut i la sanitat.
EDU-FORM	Educació bàsica i la formació de recursos humans
RUR	Desenvolupament rural integral
PROD	Desenvolupament d'un sector productiu
DDHH	Promoció dels Drets Humans i la democràcia
SOC-LAB	Promoció sociolaboral
M.AMB	Protecció del medi ambient
CULT	Desenvolupament cultural
EQUIP	Subministrament d'equipaments, estris o recursos bàsics

Amb l'elaboració del Pla Local de Cooperació 2023-2024 s'obre una oportunitat per revisar les Bases reguladores de les subvencions per a projectes de cooperació per tal d'establir una priorització geogràfica i sectorial que permeti una major especialització de l'AOD de Tarragona, i una major focalització en la comunicació d'objectius i resultats.

Al redactat de les Bases (10. Prioritats dels projectes internacionals, pàg. 9) s'indica que les prioritats geogràfiques s'establiran a la convocatòria. El text de la Convocatòria de subvencions del 2022 (pàg. 5) estableix les prioritats geogràfiques d'acord amb els països prioritaris al Pla director de l'ACDD 2019-2022 i el Pla director de cooperació de l'AECID 2018-2021. Tots els projectes inclosos a les prioritzacions dels dos plans directors obtenen la mateixa puntuació pel que fa a la priorització geogràfica (2,5 punts). En el cas d'obtenir dos o més projectes la mateixa puntuació per desempatar es tindran en compte els següents criteris: 1) Països preferents i 2) classificació obtinguda en la llista de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà, (8. Admissió i valoració de les sol·licituds, punt 8.8, pàg. 9).

La següent taula mostra el llistat de països on s'ha intervingut a partir dels projectes subvencionats a la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació durant el període 2018-2021.

Taula 14: IDH segons l'atribució de recursos de la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació

PAÍS	POSICIÓ IDH (2020)	Nº PROJECTES	RECURSOS ATRIBUÏTS	% S/TOTAL
EQUADOR	86	8	439.618,72	28,57
PERÚ	78	1	58.780,66	3,82
LÍBAN	92	2	89.404,92	5,81
COLÒMBIA	83	1	40.996,35	2,66
BOLÍVIA	107	1	42.476,75	2,76
NICARAGUA	128	1	36.017,17	2,34
HONDURES	132	1	25.396,56	1,65
EL SALVADOR	124	1	44.222,37	2,87
GUATEMALA	127	10	435.592,83	28,31
ÍNDIA	131	4	163.923,29	10,65
RD CONGO	149	1	39.355,48	2,56
SENEGAL	168	2	49.082,32	3,19
MOÇAMBIC	181	2	42.347,01	2,75
MALI	184	1	31.692,45	2,06
TOTAL		36	1.538.906,88	100,00

El Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament-PNUD elabora una escala que classifica els països en funció del nivell d'assoliment d'una bateria d'indicadors que constitueixen l'Índex de Desenvolupament Humà-IDH. Pel que fa a la destinació geogràfica dels recursos de la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació (2018-2021), s'aprecia que els països amb un IDH mig reben un 48,38% dels recursos, i els països amb un IDH alt, un 43,62% dels recursos.

Taula 15: Classificació dels recursos de la convocatòria de subvencions (2017-2021) atenent a l'IDH dels països receptors

POSICIÓ IDH (2020)	RECURSOS ATRIBUÏTS	% S/TOTAL
1 - 66 Molt alt		
67 - 119 Alt	671.277,40	43,62
120 - 156 Mig	744.507,70	48,38
157 - 189 Baix	123.121,78	8,00
TOTAL	1.538.906,88	100,00

En conjunt, s'aprecia que bona part dels 36 projectes subvencionats entre el 2018-2021 (61%, 22 projectes) consisteixen en formacions amb components de sensibilització. A més, el 92% dels recursos es destinen a parts iguals a intervencions a països amb un IDH alt i mig.

Pel que fa als ODS, predominen els projectes que recolzen l'ODS 6 (Aigua neta i sanejament) i l'ODS 5 (Igualtat de gènere), amb 10 i 9 projectes respectivament. Tanmateix això no resulta d'una especialització derivada de les bases de subvencions, sinó de la tipologia de projectes que presenten les entitats del CMCISCT.
El Pla Local de Cooperació 2023-2024 és una oportunitat per establir els sectors prioritaris d'intervenció i les àrees geogràfiques d'intervenció d'acord amb la missió i visió dels actors de la política municipal de cooperació de Tarragona.

2.3.3 EPCG directa

L'EPCG directa correspon a les accions impulsades directament pel departament de Cooperació. A la taula següent es mostren les activitats programades anualment des del departament de Cooperació, i que representen una despesa mitjana del 4,38% del pressupost de Cooperació pel que fa al període 2018-2021.

Taula 16: Programació anual d'accions d'EPCG impulsades pel Dept. Cooperació (2018-2021)

CONCEPTE
ACCIONS PUNTUALS
DENIP
CICLE D'ACTIVITATS ESTIU
CICLE D'ACTIVITATS TARDOR
PERSONES EN SITUACIÓ DE REFUIG
PROJECTE CIUTATS DEFENSORES DDHH
FORMACIONS A ENTITATS
JORNADES, MICROCICLES

La totalitat del pressupost que gestiona el departament de Cooperació es destina a realitzar activitats d'EPCG directa. Com s'ha argumentat més amunt, es tracta d'un muntant i un percentatge relatiu modest (4,38%), si el comparem amb la despesa d'altres municipis de mida similar.

Un cop a l'any, una de les reunions del CMCISCT serveix per presentar la memòria del departament de Cooperació. En concret, a més de recordar les adjudicacions de les convocatòries de subvencions a projectes de cooperació i sensibilització, es dona el detall de les accions d'EPCG directa que impulsa el departament de Cooperació. Es tracta tant d'accions puntuals com d'activitats transversals que s'organitzen a través de cicles (Primavera, Estiu i Tardor). Parlem d'exposicions, projeccions de pel·lícules, espectacles infantils i per adults, realització de xerrades o tallers de

sensibilització. El 2018 (acta CMCISCT 14/2/19) van haver-hi activitats al voltant de la temàtica d'acollida i refugi, creació de recursos pedagògics (Guia Pedagògica Síria) o formacions (Dret d'asil, Introducció a la perspectiva de gènere als projectes de cooperació, Gestió de projectes, Dimensions de l'EPCG).

El març de 2018, Tarragona s'adhereix al projecte Ciutats Defensores dels Drets Humans-CDDH que cogestionen el FCCD i Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat-CCAR. Es tracta d'un projecte impulsat el 2013 des de l'ajuntament de Sant Boi de Llobregat que busca sensibilitzar l'alumnat de centres educatius i la ciutadania sobre els reptes i vulneracions dels drets humans a través de l'estada a Catalunya d'un grup de defensores de drets humans. Tarragona ha participat a les edicions anuals de primavera des del 2019. A partir del 2021 les dues edicions anuals de primavera i tardor s'han unificat i es duen a terme activitats al llarg de l'any.

A partir de la incorporació de Tarragona al projecte CDDH, des del 2019 es compta amb un cicle de primavera que consisteix en els actes al voltant de l'acollida a Tarragona de les activistes convidades pel projecte CDDH.

Cada any, des del departament de Cooperació, s'impulsen accions de suport a les entitats del CMCISCT en la línia d'enfortir les seves capacitats organitzatives. Al 2020 es va fer una formació sobre EPCG (acta CMCISCT 4/2/21) amb un format virtual (webinar), adreçat a les entitats del CMCISCT i personal docent. El 2021 (acta CMCISCT 22/2/22) les formacions van fer-se al voltant de tres temes: enfortir el desenvolupament, canvi de paradigma d'educació per a la justícia global, i consum responsable.

Cal esmentar el Catàleg d'Activitats d'Educació per al Desenvolupament i la Transformació Social[19]. El departament de Cooperació va impulsar aquest Catàleg abans que existís l'Institut Municipal d'Educació de Tarragona-IMET i contemplava només les activitats de la temàtica de cooperació, pau i drets humans. Els tallers oferts no estaven subvencionats pel departament de Cooperació com és el cas en altres municipis[20], sinó que els pagaven directament els centres educatius.

[19] https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/materials-didactics/cataleg-dactivitats-deducacio-per-al-desenvolupament-i-la-transformacio-social
[20] Per exemple, Castelldefels https://www.castelldefels.org/ca/guiaeducativa/menu.asp?id=1522 Gavà https://www.gavaciutat.cat/ciutat/educacio/guia-educativa Rubí https://www.rubi.cat/ca/temes/educacio/activitats-i-recursos-educatius/activitats-i-recursos-educatius

Taula 17: Catàleg d'Activitats d'Educació per al Desenvolupament i la Transformació Social-detall

TEMÀTICA	ENTITAT PROVEÏDORA	NOM DEL TALLER	COST	NIVELL	FORMAT
REFUGI, MIGRACIONS I DRET D'ASIL	ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU	MIGRANTS O REFUGIATS?	DESPESES TRANSPORT	TOTES LES EDATS	EXPO
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	MIGRACIONS ENTRE PAÏSOS	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	CREU ROJA	THE REAL PURSUIT	GRATUÏTA	MÉS 12 ANYS	TALLER
	FISC	IMMIGRANTS	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	TGN COOP	BALAM	GRATUÏTA	MÉS 12 ANYS	DOCUMENTAL
ODS	ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU	LA DONA AL SUD	DESPESES TRANSPORT	TOTES LES EDATS	EXPO
	FUNDACIÓ VICENTE FERRER	1 MÓN, 17 REPTES	DESPESES TRANSPORT	TOTES LES EDATS	EXPO
RELACIONS SUD/NORD	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	GLOBALITZACIÓ	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	DESIGUALTAT ECONÒMICA I JUSTÍCIA SOCIAL	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	ÀFRICA, CONTINNET MARGINAT	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	FISC	MIRADES	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	MANS UNIDES	VIATGE A ...	GRATUÏTA	9-14 ANYS	XERRADA
	MANS UNIDES	DESASTRES NATURAL GUATEMALA	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	SETEM	QUINES INJUSTÍCIES HI HA AL MÓN?	150-200€	12-17 ANYS	TALLER

EL Catàleg que està penjat al web correspon al 2019. Hi trobem 52 propostes (ANNEX) que corresponen a sis temàtiques (Interculturalitat, gènere i diversitat; Drets Humans i Cultura de pau; Refugi, migracions i dret d'asil; ODS; Relacions Sud/Nord; Consum responsable, Comerç just i Banca ètica) executades pel departament de Cooperació i 12 entitats (Agermanament SF, Fundació Akwaba, Comitè Òscar Romero, Fundació Vicente Ferrer, Mans Unides, Enginyeria SF, Creu Roja, Fundació El Sueño de la Campana, UNICEF, Assemblea de Cooperació per la Pau, FISC i SETEM). El format de les propostes són xerrades, tallers, exposicions, contes, joc de taula i passi de documentals. Quan es tracta de les xerrades i les exposicions són activitats gratuïtes, mentre que els tallers tenen un cost.

Més endavant, i sota l'enfocament de "Tarragona, ciutat educadora", l'IMET ha impulsat el Catàleg de recursos educatius de la ciutat de Tarragona (2021) que engloba totes les activitats educatives que es fan a la ciutat, incloses les de cooperació. Des del departament de Cooperació s'ha prioritzat el catàleg de l'IMET perquè el contacte de l'IMET amb els centres educatius és més directe, i per tant, el catàleg inicial del departament ha quedat desactualitzat.

Mitjançant un cercador, els centres educatius poden conèixer i contractar directament l'oferta educativa[21]. La majoria de propostes són gratuïtes i ofertes pels diferents serveis municipals. Des del departament de Cooperació s'hi han aportat quinze activitats. Tretze activitats sota la temàtica "Cultura de pau, drets humans i cooperació", i quinze -les tretze anteriors, més dues de diferents- sota la temàtica "Sostenibilitat i ODS". Cinc de les activitats estan ofertes des del departament de Cooperació, una activitat (Camins escolars) per l'IMET, i la resta per part de les entitats. Totes són gratuïtes excepte l'activitat "La maleta dels contes" que realitza Agermanament SF. El cercador és de nova creació (2022) per la qual cosa encara no es disposa d'un recull del nombre d'activitats sol·licitades pels centres.

[21] https://www.tarragona.cat/educacio/institut-municipal-deducacio/projecte-educatiu-de-ciutat/recursos-educatius/resultats?temes_educatius=1

Taula 18: Activitats d'EPCG impulsades pel Dept. Cooperació dintre del catàleg de l'IMET

PROVEÏDOR	TÍTOL DE L'ACTIVITAT	COST	PÚBLIC DESTINATARI	TIPUS D'ACTVITAT
ENGINYERIA SF	AUKA, LA GRANOTA AMAZÒNICA	GRATUÏTA	FINS A 12 ANYS	CONTE I EXPO
ENGINYERIA SF	JOC DE L'AIGUA	GRATUÏTA		JOC
ENGINYERIA SF	EMERGÈNCIA CLIMÀTICA: UNA QÜESTIÓ DE JUSTÍCIA I DDHH	GRATUÏTA		XERRADES
TGNA COOP	ELS DRETS DELS INFANTS	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
TGNA COOP	SÍRIA, LA PARAULA DE L'EXILI	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
TGNA COOP	BALAM	GRATUÏTA	MÉS 12 ANYS	DOCUMENTAL
TGNA COOP	ALPES, LA ÚLTIMA SALIDA	GRATUÏTA		EXPO
TGNA COOP	CIUTATS DEFENSORES DELS DDHH	GRATUÏTA		
MANS UNIDES	XERRADES	GRATUÏTA		XERRADES
COMITÈ ÒSCAR ROMERO	XERRADES	GRATUÏTA		XERRADES
AGERMANAMENT SF	LA MALETA DELS CONTES	PAGAMENT		CONTES
OXFAM	DENIP	GRATUÏTA		XERRADES
COOPERACIÓ ACTIVA DEL CAMP DE TGNA I TE	REPENSAR L'ÀFRICA I GLOBALITZAR LA JUSTÍCIA SOCIAL	GRATUÏTA		XERRADES
COOPERACIÓ ACTIVA DEL CAMP DE TGNA I TE	EN BABACAR VOL QUEDAR-SE AL POBLE I VIURE AL CAMP	GRATUÏTA		CONTES
FUNDACIÓ PAU I SOLIDARITAT	ESCAPE ROOM SOBRE ELS ODS	GRATUÏTA		JOC
INSTITUT MUNICIPAL D'EDUCACIÓ-IMET	CAMINS ESCOLARS	GRATUÏTA		

La revisió de les sol·licituds dels centres educatius pot donar pistes de l'interès dels centres educatius envers els tallers de la temàtica de cooperació, pau i drets humans. Igualment, es podria fer un sondeig als centres educatius per identificar altres temàtiques d'interès que s'adaptin als seus currículums educatius, i valorar el cost que suposaria oferir-les gratuïtament per part d'entitats especialistes. En definitiva, es tracta d'impulsar el vincle entre el departament de Cooperació i els centres educatius per incrementar la sensibilització en l'àmbit de l'EPCG.

Fora interessant creuar les propostes incloses al Catàleg d'Activitats d'Educació per al Desenvolupament i la Transformació Social, amb els tallers amb temàtica de cooperació, drets humans i pau, del Catàleg de recursos educatius de la ciutat de Tarragona, per identificar aquelles temàtiques que el Catàleg de l'IMET no cobreix i valorar la possibilitat d'oferir-les, a la llum de les sol·licituds dels centres educatius.

Dos d'aquests tallers han estat presentats a la convocatòria de subvencions a projectes de sensibilització al 2018 (Com vivim? convivint: per una escola i un món sostenible – Fundació Akwaba; Descobrim el món a 4 potes – Fundació El Sueño de la Campana). A les convocatòries de sensibilització (2019-2021) també hi ha projectes aprovats que consisteixen en tallers a centres educatius que haurien d'integrar-se a les activitats del Catàleg.

Es va demanar a les entitats del CMCISCT (qüestionari, juliol 2022) la valoració sobre les accions d'EPCG directa. El departament de Cooperació rep una valoració positiva unànime.

> "Resposta de públic feble, com a tot arreu. S'ha d'insistir. Exposició al Mercat Central, si, i a l'Eroski i les Gavarres si cal"

> "Positiva, però cal cercar vies de difusió i alternatives per arribar a més públic"

2.3.4 EPCG indirecta

La modalitat d'EPCG indirecta inclou la convocatòria anual de subvencions a projectes de sensibilització-EPCG i el conveni del departament de Cooperació amb SETEM per realitzar anualment la Festa del comerç just i la banca ètica[22].

Pel que fa al conveni amb SETEM, entre el 2016-2021 s'hi han destinat un total de 41.000€, cosa que suposa el 0,59% del pressupost contemplat per cooperació entre el 2008-2021.

Entre el 2018-2021 l'EPCG indirecta representa el 10,17% del total del pressupost. De manera desglossada, el 8,86% correspon a la dotació de la convocatòria de subvencions a projectes de sensibilització-EPCG i el 1,3% al muntant dels convenis signats amb SETEM.

[22] https://www.ccma.cat/324/tarragona-celebra-el-mes-del-comerc-just-i-leconomia-social-amb-mes-de-vuit-activitats/noticia/3162310/
https://www.tarragona.cat/tarragonaimpulsa/noticies/noticies-2022/tarragona-organitza-un-seguit-dactivitats-per-celebrar-el-mes-del-comerc-just-i-leconomia-social-i-solidaria

Amb un horitzó temporal més ampli, entre el 2008-2021, el 8,75% del pressupost de cooperació s'ha destinat a la convocatòria de subvencions a projectes de sensibilització. S'han aprovat 87 projectes amb un total de recursos destinats de 610.276,91€, la qual cosa dona 7.014,68€ per projecte.

Taula 19: Convocatòries anuals a projectes d'EPCG (2008-2021)

Convocatòria	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EPD	47.192,64	50.601,59	41.542,66	34.766,51	40.000,00	40.000,00	40.500,00
Nº proj.	6	7	6	7	7	7	6
Convocatòria	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
EPD	41.310,00	45.000,00	47.000,00	43.862,00	42.501,51	48.000,00	48.000,00
Nº proj.	6	6	6	5	6	7	5

Entre el 2018-2021, període en què regeixen les bases de la convocatòria de subvencions a projectes d'EPCG, s'han aprovat 23 projectes. La dotació de les quatre convocatòries anuals de subvencions ha representat 182.363,51€, la qual cosa significa una mitjana de 7.928,85€ per projecte.

La taula següent recull els 23 projectes d'EPCG subvencionats entre el 2018-2021.

Taula 20: Resolucions de la convocatòria anual de projectes de sensibilització (2018-2021)

ANY	ENTITAT	TÍTOL PROJECTE	DESCRIPCIÓ	MUNTANT ATORGAT
2018	Fundació Akwaba	Com vivim? Convivint: per una escola i un món sostenible i amb cultura de pau- 2a fase	Resolució de conflictes dintre de la comunitat educativa	10.000,00 €
2018	Fundació Vicente Ferrer	Espais de reflexió crítica per construir una ciutadania solidària i compromesa amb el desenvolupament sostenible	Sensibilització sobre desigualtats i discriminacions socials a l'Índia	10.000,00 €
2018	Fundació El Sueño de la Campana	Descobrim el món a 4 potes, l´educació vers la solidaritat a l´escola	Sensibilització amb alumnes de cicle inicial d'Educació Primària	4.000,00 €
2018	Enginyeria sense fronteres	Un accés universal i una gestió més justes de l´aigua i l´energia a Tarragona i el Sud Global	Sensibilització sobre el dret humà a l'aigua	10.000,00 €
2018	Assemblea de Cooperació per la Pau	Les Dones al Sud: visions des de l´Agneda 2030 i els ODS.	Sensibilització sobre la situació de les dones als països empobrits	9.862,00 €
2019	Fundació El Sueño de la Campana	Descobrim el món a 4 potes, l´educació vers la solidaritat a l´escola	Sensibilització amb alumnes de cicle inicial d'Educació Primària	3.098,40 €
2019	Comitè Òscar Romero	Mirades del món	Sensibilització sobre diversitat i migracions a infants de tercer de primària	9.860,00 €
2019	Fundació Akwaba	Fem Eco: connectem, el gènere i el medi ambient a l'escola i al món. 1a fase	Sensibilització sobre justícia ambiental amb perspectiva de gènere	10.000,00 €
2019	Assemblea de Cooperació per la Pau	Juguem per la pau. Històries per la cohesió social i l'educació per la pau	Sensibilització sobre els orígens de les desigualtats	5.380,22 €
2019	Enginyeria sense fronteres	Un accés universal i una gestió més justes de l´aigua i l´energia a Tarragona i el Sud Global (Fase II)	Sensibilització sobre el dret humà a l'aigua	7.323,00 €
2019	Catalunya amb ACNUR	Escoltem a les persones refugiades: Educació pel desenvolupament sobre refugi i asil	Sensibilització sobre refugi i desplaçament forçat	6.839,89 €
2020	Assemblea de Cooperació per la Pau	TRANSgredint la norma! Escoles contra la LGTBIfòbia"	Sensibilització sobre LGTBiFòbia	6.223,00 €
2020	Comitè Òscar Romero	Mirades del mon fase 2	Sensibilització sobre diversitat i migracions a infants de tercer de primària	5.171,00 €
2020	CooperAcció	Economia feminista i ecofeminisme: apoderament i autonomia de les dones, territori i incidència política per la sostenibilitat de la vida	Sensibilització sobre l'economia feminista i DESC de les dones	8.806,00 €
2020	Creu Roja Tarragona	L' Agenda 2030 i els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible: un repte compartit	Sensibilització sobre l'Agenda 2030 a la URV	6.690,00 €
2020	Catalunya amb ACNUR	Agents de canvi social - Refugi i Agenda 2030	Sensibilització sobre refugi i Agenda 2030	5.240,00 €
2020	Enginyeria sense Fronteres	Un accés universal i una gestió més justes de l'aigua i l'energia aTarragona i el Sud Global. Fase III	Sensibilització sobre el dret humà a l'aigua	5.870,00 €
2020	Fundació Akwaba	Fem Eco: connectem el gènere i el medi ambient a l'escola i al món- 2a fase	Sensibilització sobre justícia ambiental amb perspectiva de gènere	10.000,00 €
2021	Enginyeria sense Fronteres	Lectura ecofeminista dels conflictes ambientals tarragonins	Sensibilització sobre el dret humà a l'aigua	9.702,95 €
2021	Assemblea de Cooperació per la Pau	TRANSgredint la norma! Joves contra LGTBIfòbia	Sensibilització sobre LGTBiFòbia	9.891,61 €
2021	Cooperacció	Economies per a la sostenibilitat de la vida: pràctiques de cura del territori, apoderament i autonomia, des de les veus de les dones tarragonines	Sensibilització sobre l'economia feminista i DESC de les dones	9.517,00 €
2021	Fundació Akwaba	COMunitats: relacions sostenibles a l'escola i al món-1a fase	Sensibilització sobre drets humans emergents (no discriminació, desenvolupament sostenible)	10.000,00 €
2021	Comitè Òscar Romero	Mirades del món - Sensibilització, drets de la infància i igualtat de gènere a la comunitat educativa a través del'art	Sensibilització sobre diversitat i migracions a infants de tercer de primària	8.888,44 €

Les bases reguladores de les subvencions a projectes d'EPCG[23] prioritzen les següents temàtiques (3. Finalitat de les subvencions): Relacions Nord-Sud, antiracisme i diversitat cultural. Educació per la Pau. Promoció del comerç just, el consum responsable i la banca ètica. Promoció dels drets humans. Acollida i refugi. ODS. Es contempla el finançament de projectes adscrits a les quatre dimensions de l'EPCG (educació, sensibilització, formació, recerca i incidència).

Entre les temàtiques dels 23 projectes finançats, destaquen els drets de les dones i drets LGTBI (5), el dret a l'aigua (4), la diversitat (4) i la cultura de pau (4).

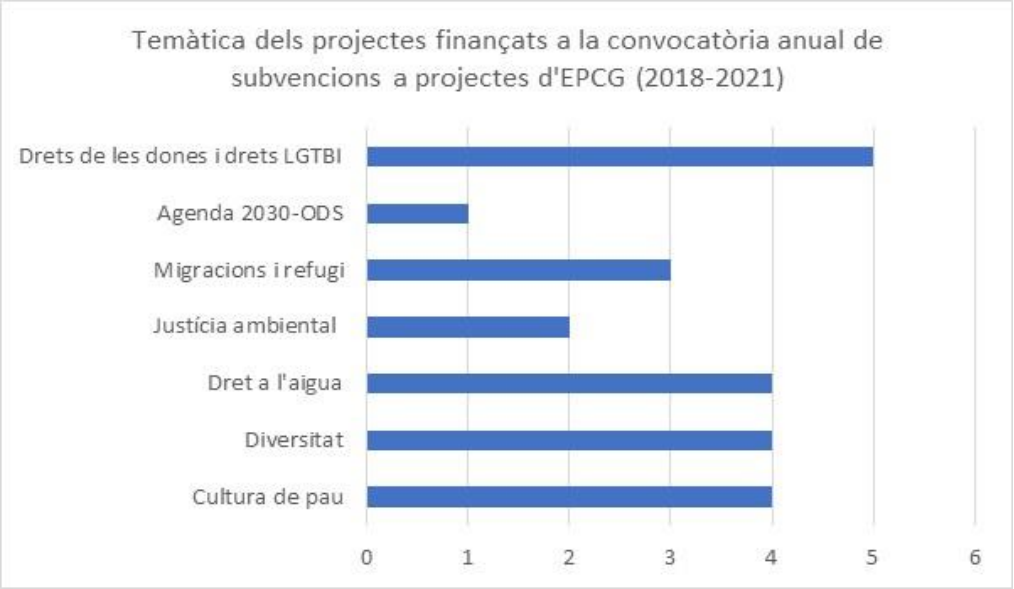

Gràfic 3: Temàtica dels projectes finançats a la convocatòria anual de subvencions a projectes d'EPCG 2018-2021

Una formula que es repeteix en diversos projectes (Comitè Óscar Romero, Comitè Català de l'ACNUR, etc.) és la realització de tallers a centres educatius, en una formula que seria més pròpia de tallers oferts en el marc del Catàleg d'Activitats d'Educació per al Desenvolupament i la Transformació Social o del Catàleg de recursos educatius de la ciutat de Tarragona. Cal saber que la contractació i finançament del tallers oferts als catàlegs recau en els centres educatius, per la qual cosa el finançament dels tallers a través de la convocatòria d'EPCG de l'ajuntament permet a les entitats assegurar la seva realització. En aquest sentit les entitats escullen els centres educatius on realitzar els tallers a comptes de ser els centres educatius que escullen els tallers d'acord amb les seves necessitats.

Caldria veure si no seria més convenient acotar la convocatòria a projectes d'EPCG que no consistissin en realitzar tallers a les escoles, i a canvi dotar el Catàleg de recursos educatius de la ciutat de Tarragona de recursos econòmics per oferir tallers que suposen un cost per a l'Ajuntament.

[23] BOPT nº75, 18/04/2018

Alguns anys (2018, 2019) ha existit subexecució de la convocatòria de subvencions a projectes de sensibilització per no presentació de projectes per part de les entitats de cooperació. Així, el 2018 es van gastar 43.862€ dels 47.000€ inicialment previstos. Els 3.138€ restants es van passar a la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació (acta CMCISCT 30/07/18).

Quan no s'exhaureixen els recursos de la convocatòria de subvencions a projectes d'EPCG, els recursos sobrers es traspassen a la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació o d'AHE. Es podria aprofitar la presència al CMCISCT d'una entitat especialista en EPCG (Fundació Akwaba) per impulsar el treball i l'aprenentatge sobre la formulació i execució de projectes d'EPCG.

2.3.5 Ajut Humanitari i d'Emergències-AHE

El pes pressupostari de la modalitat d'AHE durant el període 2018-2021 va ser de 9,78% dels recursos. És la tercera partida pressupostària, després de la Cooperació indirecta (74,41%) i l'EPCG indirecta (10,17%).

La taula següent mostra les aportacions als projectes d'AHE aprovats anualment entre el 2007-2021.

Taula 21: Nombre de projectes d'AHE per any (2007-2021)

ANY	Nº PROJECTES	MUNTANT
2007	4	51.124,43 €
2008	2	14.129,96 €
2009	4	43.190,68 €
2010	4	61.332,28 €
2011	6	52.569,52 €
2012	2	32.950,00 €
2013	2	37.900,00 €
2014	1	30.375,00 €
2015	1	41.275,50 €
2016	1	45.000,00 €
2017	2	47.000,00 €
2018	2	47.000,00 €
2019	3	53.489,49 €
2020	2	53.000,00 €
2021	2	48.000,00 €
TOTAL	**38**	**658.336,86 €**

Entre el 2007-2021 s'han finançat 38 projectes d'AHE amb un total de 658.336,86€ que corresponen a 23 projectes d'emergència, 14 adreçats a població refugiada i un projecte a reconstrucció i rehabilitació (ANNEX). Es tracta de 17.324,9€ de mitjana per projecte.

Entre 2007-2016 es van aprovar 27 projectes d'AHE per un muntant total de 409.838,37€. Això fa una mitjana de 15.179,2€ per projecte. Entre el 2017-2021 s'han aprovat 11 projectes per un total de 248.498,49€, és a dir, 22.590,77€ per projecte de mitjana.

S'observa que els darrers cinc anys (2017-2021), la mitjana per projecte d'AHE aprovat (22.590,77€) és superior a la mitjana per projecte (17.324,9€) per tot el període entre 2007-2021. En termes de la consecució de la intervenció d'AHE a terreny, una major dotació de recursos pot ser beneficiosa ja que permet cobrir les necessitats identificades.

És important dotar de recursos les convocatòries de projectes d'AHE en termes de generar major impacte a terreny, però es troben a faltar accions de sensibilització i comunicació associades a les subvencions a projectes d'AHE. En aquest sentit, el suport de l'Ajuntament a les accions d'AHE esdevé invisible per la ciutadania.

Gràfic 4: Evolució del muntant anual de les subvencions a projectes d'AHE (2017-2021)

A la taula següent s'observen els onze projectes d'AHE subvencionats entre 2017-2021 i s'indica l'ONGD executora i el país d'intervenció. Predominen els projectes d'atenció a la població refugiada (6), de salvament marítim a la Mediterrània (4) i un projecte de mitigació dels efectes de la COVID-19.

Taula 22: Projectes d'AHE per ONGD executora i país d'intervenció (2017-2021)

ANY	ENTITAT	TÍTOL DEL PROJECTE	PAÍS	MUNTANT ATORGAT
2017	Comitè Català ACNUR	Ajuda a la població refugiada Síria a Jordània	Jordània	40.000,00 €
2017	OPEN ARMS	Tasques rescat a la Mediterrània Central	Mediterrani	7.000,00 €
2018	Comitè Català ACNUR	Rehabilitació d'habitatges per a la població siriana refugiada al Líban	Líban	32.916,67 €
2018	OPEN ARMS	Tasques de salvament marítim al Mediterrani Central	Mediterrani	14.083,33 €
2019	Comitè Català ACNUR	Assistència d'Emergència per a la població desplaçada al nord de Nigèria, arran del conflicte amb Boko Haram	Nigèria	36.377,74 €
2019	Associació Más Cerca	Ayuda de emergencia para refugiados/as nicaragüenses en Costa Rica	Costa Rica	6.062,00 €
2019	OPEN ARMS	Missions 69 i 70: Protecció per presència, rescat humanitari i comunicació d'emergència a la Mediterrania	Mediterrani	11.058,75 €
2020	Comitè Català ACNUR	Protecció i assistència a població desplaçada i retornada en Síria	Síria	37.602,59 €
2020	Assemblea de Cooperació per la Pau (ACPP)	Millora de la protecció i informació de la salut, higiene de dones embarassades i lactants, nenes, adolescents i durant la COVID-19	República Dominicana	15.397,41 €
2021	OPEN ARMS	Protecció per presència, rescat humanitari i comunicació d'emergència a la Mediterrània	Mediterrani	16.522,45 €
2021	Comitè Català ACNUR	Reconstrucció d'habitatges per a població retornada a Síria	Síria	31.477,55 €

Si ens centrem exclusivament en el país d'intervenció, podem observar que els principals països receptors de l'AHE de Tarragona han estat Síria, Jordània i Líban que totalitzen 284.272,31€. És a dir, 43,18% del total dels recursos de l'AHE entre el 2007-2021 s'han destinat a mitigar les necessitats de la població refugiada siriana.

Segueix Haití amb 70.332,28€ (terratrèmol 2010 i altres emergències), Palestina amb 59.168,79€ i diversos països amb 75.830,9€.

Taula 23: Projectes d'AHE per país d'intervenció (2007-2021)

PAÍS	MUNTANT ATORGAT
Diversos països	75.830,90 €
Colòmbia	3.526,00 €
Costa Rica	6.062,00 €
El Salvador	15.242,58 €
Haití	70.332,28 €
Jordània	81.275,50 €
Kènia	31.000,00 €
Líban	77.916,67 €
Mali	4.950,00 €
Mèxic	10.490,00 €
Nigèria	36.377,74 €
Palestina	59.168,79 €
Perú	6.000,00 €
RD Congo	5.129,96 €
Rep. Dominicana	25.666,81 €
Sàhara Occ.	9.900,00 €
Síria	125.080,14 €
Vietnam	14.396,89 €
TOTAL	**658.346,26 €**

Pel que fa als projectes d'AHE atenent a l'ONGD executora, s'observa que la primera entitat receptora fou el Comitè Català de l'ACNUR amb 264.650,05€, Creu Roja amb 80.365,43€ i el FCCD amb 61.828,56€. El Comitè Català de l'ACNUR ha gestionat el 40,2% dels recursos d'AHE entre 2007-2021, seguit de la Creu Roja amb el 12,2% i el 9,4% el FCCD.

Taula 24: Projectes d'AHE segons l'ONGD executora (2007-2021)

ENTITAT	MUNTANT ATORGAT
OPEN ARMS	48.664,53 €
AECID	6.000,00 €
Assemblea de Cooperació per la Pau (ACPP)	53.666,81 €
Associació Catalana per la Pau	4.950,00 €
Associació Entrepobles	15.242,58 €
Associació Más Cerca	6.062,00 €
Associació Voluntaris Protecció Civil Tarragona	9.000,00 €
CCASPS	9.900,00 €
Col·lectiu Maloka Colòmbia	3.526,00 €
Comitè Català ACNUR	264.650,05 €
Creu Roja	80.365,43 €
Farmamundi	30.375,00 €
Fons Català de Cooperació	61.828,56 €
Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria - FISC	12.529,96 €
Mans Unides	14.396,89 €
Mediterrània - Centre d'Iniciatives Ecològiques	10.490,00 €
MicroFONS de Catalunya per la cooperació al desenvolupament	7.198,45 €
Pallassos Sense Fronteres	19.500,00 €
TOTAL	**658.346,26 €**

No existeixen criteris per l'elecció de l'entitat receptora dels recursos destinats a l'AHE. Els recursos s'han atorgat tant a ens supramunicipals (FCCD, AECID), com entitats pertanyents o no al CMCISCT. Les entitats del CMCISCT que han rebut fons destinats a l'AHE són l'Assemblea de Cooperació per la Pau, Entrepobles, el Comitè Català amb l'ACNUR, la Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria-FISC i Mans Unides.

En termes de prioritització de la política municipal de cooperació, caldria valorar la conveniència de destinar el 9,78% del pressupost anual a AHE mentre que l'EPCG directa només rep el 4,38% dels recursos. Els atorgaments d'AHE són discrecionals, tenen escassa visibilitat local i no hi ha capacitats per fer-ne seguiment, mentre que l'EPCG directa equival al pressupost gestionat pel departament de Cooperació i és la modalitat amb major visibilitat de la política municipal de cooperació.

2.4 La participació de les ONGD a la política de cooperació de Tarragona

El sistema de cooperació municipal de Tarragona s'articula al voltant de l'acció de les ONGD i el departament de Cooperació. Com s'ha vist, les ONGD són les principals gestores de l'AOD municipal, a través de la gestió dels recursos de les convocatòries de subvencions a projectes de cooperació i EPCG. Interessa conèixer el retorn que se'n fa a la ciutadania mitjançant les activitats i iniciatives de sensibilització i EPCG, i la dinàmica participativa al CMCISCT.

2.4.1 La gestió dels recursos de les convocatòries de subvencions a projectes de cooperació i EPCG

Ens centrarem primer en la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació, la principal eina de participació a la política municipal de cooperació. Entre el 2007 i 2021 les entitats del CMCISCT han rebut un total de 5.647.303€ per un total de 128 projectes de cooperació. La mitjana per projecte pel total del període representa 44.119,55€.

A continuació trobem el llistat de les ONGD del CMCISCT en relació amb els recursos obtinguts per la presentació de projectes a la convocatòria anual de subvencions entre 2007-2021.

Taula 25: ONGD del CMCISCT per recursos obtinguts a través de les convocatòries de projectes de cooperació (2007-2021)

ENTITAT	RECURSOS	% s/TOTAL
ACOES	25.396,56 €	0,45%
AGERMANAMENT SF	53.550,00 €	0,95%
AJUNT ST BOI	4.950,00 €	0,09%
ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU	183.376,78 €	3,25%
ENGINYERIA SF	782.756,42 €	13,86%
ENTREPOBLES	886.190,90 €	15,69%
COL·LECTIU MALOKA COLÒMBIA	30.850,00 €	0,55%
COMITÈ DE SOLIDARITAT ÒSCAR ROMERO	18.481,56 €	0,33%
COPERACCIÓ	75.914,82 €	1,34%
COOPERACIÓ ACTIVA CAMP DE TGAN I TE	49.082,32 €	0,87%
CREU ROJA TGNA	248.964,86 €	4,41%
FUND. AKWABA	7.024,41 €	0,12%
FUND. INT. DE SOLIDARITAT COMPANYIA DE MARIA-FISC	400.408,80 €	7,09%
FUND. MUSOL	713.383,90 €	12,63%
FUND. PAU I SOL.	275.196,30 €	4,87%
FUND. PROIDE	229.952,80 €	4,07%
FUND. SUEÑO DE LA CAMPANA	173.635,76	3,07%
FUND. VICENTE FERRER	557.319,29 €	9,87%
LA CUCULMECA	140.333,33 €	2,48%
MANS UNIDES	503.716,47 €	8,92%
OXFAM INTERMÓN	286.817,72 €	5,08%
TOTAL	5.647.303,00 €	100,00%

Quatre entitats apleguen més del 50% del pressupost total de les convocatòries de subvencions a projectes de cooperació entre 2007-2021. Es tracta d'Entrepobles (15,69%), Enginyeria SF (13,86%), Fundació MUSOL (12,63%), i Fundació Vicente Ferrer (9,87%) que concentren totes quatre el 52,05% del pressupost total. Si afegim tres entitats més, Mans Unides (8,92%), la Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria-FISC (7,09%) i Oxfam-Intermón (5,08%) s'assoleix el 73,14%.

Tot i que és compatible presentar projecte de cooperació i d'EPCG el mateix any per la mateixa ONGD, només nou ONGD de les 21 que composen el CMCISCT han realitzat projectes d'EPCG entre el 2018-2021.

Taula 26: ONGD del CMCISCT amb projectes d'EPCG presentats a la convocatòria de subvencions (2018-2021)

ENTITAT	Nº PROJECTES
FUND. AKWABA	4
FUND. VICENTE FERRER	1
FUND. SUEÑO DE LA CAMPANA	2
ENGINYERIA SF	4
ACPP	4
COMITÈ ÒSCAR ROMERO	3
COMITÈ CATALÀ ACNUR	2
COOPERACCIÓ	2
CREU ROJA TGNA	1
TOTAL	23

A part de les entitats especialistes en EPCG (Fundació Akwaba, Comitè de Solidaritat Òscar Romero), i dues entitats de perfil mixt (Assemblea de Cooperació per la Pau, Enginyeria SF) que han presentat projectes d'EPCG cada any, la resta d'entitats del CMCISCT aposten poc per presentar projectes a la convocatòria de subvencions a projectes d'EPCG. La dotació mitjana per projecte representa 7.928,85€, una quantitat digna si es compara amb altres convocatòries municipal de subvencions a projectes d'EPCG.

2.4.2 El retorn a la ciutadania mitjançant les activitats de sensibilització i EPCG

Les entitats del CMCISCT, juntament amb el departament de Cooperació, representen els principals actors impulsors d'activitats d'EPCG a Tarragona.

A l'apartat 3d) Finalitat de les subvencions, de les Bases de subvencions de Cooperació al Desenvolupament Internacional[24], s'indica que els projectes hauran de "fomentar i promoure la cultura de la solidaritat i la cooperació internacional a la nostra ciutat. Paral·lelament a l'execució del projecte en el país escollit, aquestes bases pretenen impulsar i valorar les accions de sensibilització i difusió a la ciutat de Tarragona, i l'activitat realitzada per l'entitat sol·licitant per donar a conèixer el

[24] BOPT nº 75, 18/04/2018

projecte subvencionat a la ciutat". Per altra banda, a l'apartat 5.7 Finançament i despeses subvencionables A.11. Despeses de sensibilització a Tarragona, se senyala que es "podran incloure les despeses de sensibilització per les quals es podrà imputar fins a un 2% de la subvenció atorgada per l'Ajuntament. En cas de que no hi hagi costos directes de l'activitat d'EPCG a la ciutat (activitat que és obligatòria), caldrà que l'entitat beneficiària elabori un certificat sobre la realització d'aquesta, indicant com s'ha realitzat (voluntariat, espais i/o materials propis...) i allò previst per la seva posterior justificació en el propi projecte (fonts de verificació, etc.)".

Per tant, les bases recullen que l'obligatorietat de realitzar una activitat de sensibilització-EPCG a Tarragona per donar a conèixer el projecte subvencionat a la ciutat. Igualment, l'entitat beneficiària de la subvenció a projecte de cooperació caldrà que presenti un certificat sobre la realització de l'activitat de sensibilització.

Per altra banda, els criteris de valoració de les bases de subvencions a projectes de cooperació puntuen 15/100 l'arrelament local (participació de l'entitat a diferents espais, participació al CMCISCT i realització d'activitats de sensibilització a Tarragona) mentre que els criteris tècnics del projecte suposen el 85/100 de la puntuació.

Interessa conèixer la tipologia de les accions de sensibilització que fan les ONGD del CMCISCT a Tarragona (qüestionari, juliol 2022). Les entitats enumeren un ampli ventall d'activitats amb un format més o menys habitual: exposicions, cinefòrum, activitats esportives, xerrades, tallers als centres educatius, conta-contes, murals o cartelleria, campanyes, cursos, seminaris, recerca, jornades, assessorament col·lectiu, accions amb gent gran, etc.

Es va preguntar sobre els aspectes millorables de les estratègies de sensibilització de les entitats del CMCISCT. Entre les respostes, conviuen dues visions complementàries. Per una banda, la mancança de recursos humans disponibles i coneixedors de les noves tecnologies, i per una altra, la necessitat percebuda de permear nous àmbits temàtics tot i buscant els punts en comú. Altres respostes senyalen la necessitat d'una major focalització (barris, jovent, mitjans de comunicació).

> "Més visibilització en espais sectorials (salut, educació, agricultura, etc.), per atreure col·laboracions i es tingui en compte la nostra expertesa en accions on puguem tenir entrada"

> "Falta de persones voluntàries que puguin fer-se càrrec de les activitats, és complicat per disponibilitat horària"

Respecte al públic meta de les entitats del CMCISCT, aquelles que han respost el qüestionari senyalen majoritàriament el jovent (4/7) o la ciutadania en general (1/7). Dues respostes identifiquen públic segmentats com la comunitat universitària o la diàspora africana, i les estratègies per apropar-s'hi.

"Necessitem seguir ser un referent dins de la diàspora. Mostrar-los que anem consolidant projectes. El repte: atreure també perfils joves -mes preparats tècnicament- a qui els sedueixi el missatge. Orgull Afro i reconeixement en la nostra manera de treballar, liderant la lluita pels drets, i evitant el recurs clàssic a l'Africa pobre. 2. Públic "conscienciat" (no generalista) que entengui que defensem coses semblants aquí i allà. L'educació i sanitat publica, la sobirania alimentaria i condicions dignes de treball, control i transparència dels qui exerceixen el poder... tot incorporant les particularitats d'aquesta lluita en el context senegalès. 3. Públic generalista que vulgui apropar-se a Àfrica, amb tot el bagatge de carrega cultural i prejudicis d'Occident, per obrir-se a una mirada del continent, menys catastrofista i mes humana"

"Com a entitat pública dedicada a la formació, el públic objectiu és la comunitat universitària (estudiants, personal docent i investigador i personal d'administració i serveis), que representa més de 15 mil persones"

Seria enriquidor poder compartir experiències sobre formats i públics, amb les peces comunicatives associades, de les activitats de sensibilització dels diferents membres del CMCISCT.

Un cop revisades les temàtiques de sensibilització, interessa conèixer la tipologia de projectes de sensibilització impulsats per les ONGD del CMCISCT. Concretament, parlem tant de projectes finançats en el marc de la convocatòria pública de subvencions a projectes de sensibilització -vist a l'apartat de l'EPCG indirecta-, com de les accions d'EPCG que impulsen les entitats amb fons propis d'acord amb el compromís per l'atorgament de projectes de cooperació a la convocatòria de subvencions.

Hem aplegat les activitats de sensibilització que realitzen les ONGD del CMCISCT i les hem classificat en tres tipus (ANNEX). Per una banda, aquelles activitats organitzades l'any anterior a la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació a la qual es presenten. En segon lloc, les activitats organitzades conjuntament amb altres entitats l'any anterior a la convocatòria de subvencions a projectes a la qual es presenten, i en tercer lloc, l'activitat de sensibilització prevista en el marc del projecte, que com hem vist pot cobrir-se amb fons del projecte (2% màxim).

Taula 27: Activitats de sensibilització de les ONGD del CMCISCT -detall (2017-2021)

ENTITATS	ANY	ACTIVITATS ORGANITZADES L'ANY ANTERIOR A LA CONVOC. I DIFERENTS A LES REQUERIDES PEL PROJECTE SUBVENCIONAT	ACTIVITATS ORGANITZADES CONJUNTAMENT AMB ALTRES ENTITATS (darrers 2 anys)	ACTIVITAT PREVISTA EN EL PROJECTE
ENTREPOBLES	2017	Presentació Fòrum Memòria Històrica. 14-16/01/2016 Presentació "Hija de la laguna" 25/02/2016 Xerrada defensa de la terra i l'aigua. 3/03/2016	2016 Desconnecta't del Capitalisme. Fira Comerç Just 2016 Davant la impunitat corporativa, Sobirania Popular. Gira pels Conflictes ambientals Tarragona. Volt Oligotòxic	Xerrada: "Dones defensores de drets humans. Veus de resistència a Llatinoamèrica". Participació al seminari de la Universitat Rovira i Virgili: "Defensa i Resistencia. La protecció de les persones defensores del medi ambient". Publicació i presentació a Tarragona de llibre: "Dones i conflictes eco-territorials" de Rocio Silva Santiesteban
EL SUEÑO DE LA CAMPANA	2020	Un pont entre Catalunya i Nicaragua Projecte d'intercanvi educatiu a escoles i Instituts Descobrim el món a quatre potes Projecte de sensibilització dirigit a escoles	2018 Un Pont entre Tarragona i Nicaragua. Col·legi Mare Nostrum. 2018 Conte Solidari "La llave que abre el corazón". Col·legi Mare Nostrum - Port d 2019 Conte Solidari "La llave que abre el corazón". Col·legi Mare Nostrum - Biblioteca 2019 Coneixem Nicaragua	"Un pont entre Tarragona i San Salvador" intercanvi educatiu entre jovens del projecte Diveiérteme y Aprendo de Nicaragua i de l'Escola Mare Nostrum de Tarragona
CREU ROJA	2017	Xerrada "La cooperació és una manera de viure" Commemoració Dia mundial del refugiat Dia Mundial del la Creu Roja i la Mitja Lluna DENIP al projecte NN del Creu Roja-Joventut	No n'hi ha	Actuación de la compañía Impacta't, especializada en teatro social, fórum i Sesión informativa en la Sala Kesse sobre los resultados que estaba obteniendo el proyecto en Santa Cruz de la Sierra y las principales líneas de actuación del mismo.
PAU I SOLIDARITAT	2019	Trobada Institucional amb representants de la contrapart FENASOL	No n'hi ha	Visita a l'Ajuntament de Tarragona, concretament amb el conseller de Patrimoni, Joventut i Cooperació, Hermán Pinedo Sánchez i l'equip tècnic de la regidoria de Cooperació i Solidaritat. Acte híbrid «Colòmbia: Veritat, Justicia, Reparació i No Repetició» celebrat a la seu de CCOO de Catalunya
	2020	Exposició "Cooperació Sindical: Solidaritat i Compromís"	No n'hi ha	Taula rodona per visibilitzar la situació de les dones en l'àmbit laboral, social i econòmic al Liban

A partir de la revisió de les activitats de sensibilització de les ONGD del CMCISCT entre el 2017-2021, s'observa que les temàtiques de sensibilització es repeteixen any rere any i en ocasions durant el mateix any existeixen actes de la mateixa temàtica impulsats per diverses ONGD. S'evidencia, doncs, la descoordinació pel que fa a la programació de les accions i les temàtiques de sensibilització.

Taula 28: Temàtiques de sensibilització de les ONGD del CMCISCT-detall

TEMÀTICA	ENTITATS
EMERGÈNCIA CLIMÀTICA	ENTREPOBLES 2021, FUND. MUSOL 2018, ENG SF 2019, 2020
NICARAGUA	EL SUEÑO DE LA CAMPANA 2020, ENTREPOBLES 2021
DONA	ENTREPOBLES 2019 (DONES I CONFLICTES ECOTERRITORIALS), CREU ROJA 2019 (VIOLÈNCIA DE GÈNERE), FUND PAU I SOLIDARITAT 2017,2018, 2020 (DONA I TREBALL), FUND MUSOL 2020-2021 (DONA I ODS), COOPERACCIÓ 2021 (ESCOLA POPULAR ECOFEMINISTA)
COLÒMBIA	COOPERACCIÓ 2020, FUND PAU I SOLIDARITAT 2019
SOBIRANIA ALIMENTÀRIA	MANS UNIDES 2019, ENTREPOBLES 2019

Caldria fer una anàlisi més aprofundida -activitat per activitat- per veure si les activitats realitzades es fan amb recursos propis i per iniciativa de l'entitat, o només es fan activitats pel requeriment de les bases de subvencions i amb els recursos contemplats per fer sensibilització en el marc del projecte (2%). Igualment, s'hauria d'esbrinar què s'entén per activitats conjuntes ja que a moltes de les activitats consignades com a "conjuntes" no es veu participació de cap altra entitat del CMCISCT o la temàtica està relacionada amb la presentació d'una entitat. Sí que són activitats celebrades en un marc col·laboratiu aquelles realitzades en el marc de la Festa del Comerç Just, els dies internacionals, les festes de Sant Magí, la diada de Sant Jordi o actes impulsats per la Coordinadora d'ONG de Tarragona.

Tot aquest exercici de consulta de les accions de sensibilització busca valorar l'arrelament o implantació de l'entitat a la ciutat. Valorem l'arrelament per la capacitat de crear aliances i col·laboració amb les entitats del teixit associatiu ampli, la realització d'activitats de sensibilització adaptades a la ciutat o barri -en oposició a l'activitat que es realitza amb el mateix format i contingut als diferents municipis on l'ONGD rep finançament- i la visibilització de l'activitat de l'entitat a la ciutat mitjançant l'elaboració de peces comunicatives (notícies, audiovisuals) difosos a mitjans de comunicació locals o amb etiquetatge de les xarxes socials de l'ajuntament de Tarragona.

Al qüestionari enviat al juliol de 2022 -8 entitats participants-, les respostes sobre l'organització d'activitats de sensibilització són diverses. Algunes entitats expliquen la seva vinculació amb clubs esportius (Club esportiu Alliberadrenalina i Club Natació Tarraco, en la Caminada de la Llum 2022), centres cívics (centre cívic Sant Pere i Sant Pau, per una exposició fotogràfica), col·legis professionals per organitzar esdeveniments (Cursa Solidària de la URV), suport en temes de migració (Col·legi d'Advocats), donació d'equipament informàtic per projecte SustainComp URV (empreses) o participacions a nivell personal (Castells, ajut a gent gran, medi ambient, actes a petició dels organitzadors).

En aquest sentit, es troba a faltar a les reunions del CMCISCT un major protagonisme de les entitats, ja sigui per explicar el que fan individualment en termes de sensibilització o per proposar accions conjuntes fent-se ressò de les accions de la Coordinadora d'ONG de Tarragona -com ara la Setmana dels Drets Humans- o en ocasió dels dies internacionals o les festivitats locals.

Hem trobat una menció a una reunió del CMCISCT (acta CMCISCT 30/07/18) on es proposa la inclusió de les activitats de les entitats al web municipal per donar difusió i crear un catàleg de recursos comú a les entitats i afavorir el treball en xarxa. Alternativament es proposa activar a partir de l'octubre de 2018 un grup de treball obert per coordinar les accions que es fan a la ciutat.

Fora convenient establir marcs de coordinació a l'intern del CMCISCT pel que fa a la programació de les temàtiques de sensibilització que anualment s'impulsen a través de les activitats de les ONGD. La creació d'un grup de treball d'EPCG per fer

autoformació, compartir coneixements i bones pràctiques, permetria millorar la qualitat i impacte de les intervencions d'EPCG a la ciutat.

2.4.3 La dinàmica participativa al CMCISCT

El teixit associatiu solidari de la ciutat de Tarragona s'aglutina al voltant de la Coordinadora d'ONG de Tarragona per al Desenvolupament, la Defensa dels Drets Humans i la Pau. Es tracta d'un espai de coordinació de segon nivell que no està constituït formalment com associació i que agrupa 16 entitats (veure taula següent).

Per la seva banda, el CMCISCT de Tarragona representa l'espai de treball i participació que s'emmarca en el desplegament de la política municipal de cooperació de Tarragona[25]. L'ajuntament de Tarragona va crear l'any 1998 el Consell Municipal de Cooperació, i actualment està integrat per vint-i-dos entitats, a més dels representants dels set partits polítics al consistori municipal (Ciutadans, CUP, ECP, ERC, Junts per Tarragona, PP, PSC).

Vint-i-una ONGD, més la URV Solidària en tant que entitat observadora, integren el CMCISCT. Les entitats que integren de manera estable el CMCISCT són les següents: ACOES Catalunya, Agermanament SF, Assemblea de Cooperació per la Pau, Enginyeria SF, Cooperacció, Entrepobles, Associació Kolam, Associació Utinam, Comitè de Solidaritat Òscar Romero de Tarragona i Reus, Cooperació Activa al Camp de Tarragona, Creu Roja Tarragona, Fundació Akwaba, Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria-FISC, Fundació Sueño de la Campana, Fundació Pau i Solidaritat, PROIDE, Fundació Vicente Ferrer, Mans Unides, Mare Terra Fundació Mediterrània, Associació ECCIT, i SETEM.

La Fundació Musol i Catalunya amb l'ACNUR (Comitè Català amb l'ACNUR) no formen part del CMCISCT. No és obligatori ser membre del CMCISCT per rebre subvencions, tot i que dona una major puntuació en la valoració dels projectes.

Del total de 22 ONGD que integren el CMCISCT, hi ha 5 entitats locals (Associació Utinam, URV Solidària, Cooperació Activa Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre, Fundació El Sueño de la Campana, i Mare Terra Fundació Mediterrània). La resta d'entitats són delegacions d'ONGD d'abast català o estatal.

Moltes de les entitats que composen el CMCISCT estan també presents a la Coordinadora d'ONG de Tarragona. A la taula següent, s'ha destacat en groc les entitats menys actives.

[25] https://www.tarragona.cat/cooperacio/cooptgn/cmcs

Taula 29: ONGD que formen part del CMCISCT i la Coordinadora d'ONGD de Tarragona

ENTITATS PERTANYENTS A LA COORDINADORA D'ONGD DE TARRAGONA (15)	ENTITATS PERTANYENT AL CMCISCT
AMICS DEL POBLE SAHRAUÍ	ACOES CATALUNYA
AMNISTIA INTERNACIONAL	AGERMANAMENT SENSE FRONTERES
ASSOCIACIÓ LLATINOAMERICANA	ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU
COMITÈ DE SOLIDARITAT ÒSCAR ROMERO DE TARRAGONA I REUS	ENGINYERIA SENSE FRONTERES
CREU ROJA ESPANYOLA A TARRAGONA	COOPERACCIÓ
CUCULMECA	ENTREPOBLES
ENGINYERIA SENSE FRONTERES	ASSOCIACIÓ KOLAM
ENTREPOBLES	ASSOCIACIÓ UTINAM
FUNDACIÓ PER LA PAU	URV SOLIDÀRIA
MEDICUBA	COMITÈ CATALÀ ACNUR
SODEPAU	COMITÈ DE SOLIDARITAT ÒSCAR ROMERO DE TARRAGONA I REUS
PATRIMONI PER LA PAU	COOPERACIÓ ACTIVA AL CAMP DE TARRAGONA
PROIDE	CREU ROJA ESPANYOLA A TARRAGONA
SCALA MÓN	FUNDACIÓ CATALANA AKWABA
SETEM CATALUNYA	FUNDACIÓ INTERNACIONAL DE SOLIDARITAT COMPANYIA DE MARIA-FISC
	FUNDACIÓ MUSOL
	FUNDACIÓ PRIVADA EL SUEÑO DE LA CAMPANA
	FUNDACIÓ PRIVADA PAU I SOLIDARITAT
	FUNDACIÓ PROMOCIÓ I DESENVOLUPAMENT (PROIDE)
	FUNDACIÓ VICENTE FERRER
	MANS UNIDES
	MARE TERRA FUNDACIÓ MEDITERRÀNIA
	FUNDACIÓ ECCIT
	SETEM CATALUNYA

Per altra banda, a la demarcació de Tarragona s'està constituint la Xarxa de Cooperació al Desenvolupament del Sud de Catalunya[26] que integraria les entitats solidàries del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre.

Una altra perspectiva per valorar la participació de les ONGD, a més de la seva pertinència a la Coordinadora d'ONGD de Tarragona és la presentació de projectes a les diferents convocatòries de subvencions:

[26] https://www.xcd.cat/

Taula 30: Participació de les ONGD a les convocatòries de subvencions (2018-2021)

ENTITAT	LOCAL/DELEGACIÓ	PERTANY A LA COORD. ONGD TGNA?	CONVOC. COOPERACIÓ	CONVOC. EPD	CONVOC. AHE
ACOES CATALUNYA	DELEG.	NO	2021		
AGERMANAMENT SENSE FRONTERES	DELEG.	NO			
ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU	DELEG.	NO		2018-2021	2020
ENGINYERIA SENSE FRONTERES	DELEG.	SÍ	2018-2021	2018-2021	
COOPERACCIÓ	DELEG.	NO	2020-2021	2020-2021	
ENTREPOBLES	DELEG.	SÍ	2018-2021		SÍ
KOLAM	DELEG.	NO			
ASSOCIACIÓ UTINAM	LOCAL	NO			
URV SOLIDÀRIA	LOCAL	OBSERVADORS			
COMITÈ CATALÀ ACNUR	DELEG.	NO		2019-2020	2017-2018, 2020-2021
COMITÈ DE SOLIDARITAT ÒSCAR ROMERO DE TARRAGONA I REUS	DELEG.	SÍ		2019-2021	
COOPERACIÓ ACTIVA AL CAMP DE TARRAGONA	LOCAL	NO	2019, 2021		
CREU ROJA ESPANYOLA A TARRAGONA	DELEG.	SÍ	2018, 2019, 2021	2020	SÍ
FUNDACIÓ CATALANA AKWABA	DELEG.	NO		2018-2021	
FUNDACIÓ INTERNACIONAL DE SOLIDARITAT COMPANYIA DE MARIA-FISC	DELEG.	NO			SÍ
FUNDACIÓ MUSOL	DELEG.	NO	2018-2021		
FUNDACIÓ PRIVADA EL SUEÑO DE LA CAMPANA	LOCAL	NO	2020	2018-2019	
FUNDACIÓ PAU I SOLIDARITAT	DELEG.	NO	2018-2020		
FUNDACIÓ PROMOCIÓ I DESENVOLUPAMENT (PROIDE)	DELEG.	SÍ	2018-2021		
FUNDACIÓ VICENTE FERRER	DELEG.	NO	2018-2021	2018	
MANS UNIDES	DELEG.	NO	2018-2021		SÍ
MARE TERRA FUNDACIÓ MEDITERRÀNIA	LOCAL	NO			SÍ
OXFAM INTERMON	DELEG.	SÍ			
SETEM CATALUNYA	DELEG.	SÍ	Festa Comerç Just - conveni		

Si atenem a la freqüència de les reunions del CMCISCT, per al període analitzat (2017-2022), s'observa una mitjana de 2,3 reunions anuals del CMCISCT (2017: 3, 2018: 2, 2019: 2, 2020: 2, 2021: 2, 2022: 3). A una reunió del CMCISCT (acta CMCISCT 6/2/20) es va demanar a les entitats assistents si calia fer més reunions del CMCISCT: "dos a l'any va bé o calen més?".

També a la mateixa reunió del CMCISCT (acta CMCISCT 6/2/2020), s'aclareix la figura de la Comissió Permanent-CP inactiva des de 2016. La seva funció era treballar les propostes d'AHE. Es recorda la dificultat per trobar-se. No es té cap proposta de treball específica des del departament de Cooperació ni les entitats mostren interès per reactivar-la. Entre el 2017-2018 es van activar grups de treball per elaborar les noves bases de cooperació però no la CP (acta CMCISCT 5/7/17). S'acorda activar els grups de treball quan es requereixin però no la CP.

El primer reglament de funcionament del CMCISCT va ser aprovat 1 d'abril de 1998 i publicat al BOPT el 29 d'agost de 1998. El reglament actual va ser aprovat en el Consell Plenari del 15 de juny de 2013 i publicat al BOPT al juliol d'aquest any. Aquest reglament definia explícitament els òrgans de govern i flexibilitzava el nombre de reunions, ja que en el reglament anterior les reunions ordinàries havien de ser un cop cada 2 mesos.

Pel que fa a assegurar la presència efectiva de les entitats al CMCISCT, se segueix la tramitació que estableix l'article 3.6. de les Normes de Funcionament del Reglament del CMCISCT. Així, el departament de Cooperació va iniciar el 2021 quatre procediments de baixa en el CMCISCT a entitats que tenien més de dues absències consecutives sense excusar-se (acta CMCISCT 4/2/21).

Arran del qüestionari traslladat a les entitats del CMCISCT (juliol 2022), algunes entitats consideren que les dinàmiques participatives són millorables si es comparen amb les existents al sí de la Coordinadora d'ONG de Tarragona.

> "Penso que s'haurien de crear més espais d'intercanvi d'experiències i crec que cal incorporar noves generacions de gent jove. El treball en xarxa de totes les entitats també és millorable"

> "La critica aniria més cap a les entitats, més pendents de "que hi ha de lo meu" que d'entendre el consell com un espai compartit des d'on promoure la solidaritat i la cooperació a la ciutat"

> "Falta participació i implicació per part de totes les entitats. Potser caldrien dinàmiques en petit grup, per tal d'afavorir que tothom pugui parlar. Caldria més participació i treball en conjunt amb altres ONG, tal com fem dins la Coordinadora"

La presència de la Coordinadora d'ONG de Tarragona, amb una raó de ser semblant a la del CMCISCT, podria desincentivar l'esperit propositiu al si del CMCISCT, amb unes reunions més de tràmit vinculades a aspectes administratius i no tant estratègics o de treball en xarxa.

> "Solen estar vinculades a la rendició de comptes, al pressupost o a la convocatòria de projectes. Hi ha poc espai per al debat o el diàleg. Però cal tenir en compte que a Tarragona hi ha una Coordinadora on ja es tracten els temes de debat. D'altra banda, tenint en compte les pressions polítiques i econòmiques existents, és normal centrar les reunions en temes pressupostaris"

D'acord amb la taula següent, s'aprecia que la major part de temes tractats a les reunions del CMCISCT tenen a veure amb informacions relatives al pressupost i la convocatòria de subvencions de cooperació (14), la presentació de les accions d'EPCG del dept. de Cooperació (10), aspectes del funcionament del CMCISCT i el dept. de Cooperació (Altes i baixes d'entitats, canvis polítics o tècnics al dept. de Cooperació, comissió permanent, Pla local de Cooperació, elaboració de les bases de subvencions) (6).

Taula 31: Relació de temes tractats a les reunions del CMCISCT (2017-2022)

DATA	PRINCIPALS TEMES DE L'ORDRE DEL DIA
25/1/2017	Presentació Memòria 2016 i repartiment del pressupost 2017. Informe sobre l'acollida de població siriana refugiada (Taula d'acollida).
8/2/2017	Repartiment del pressupost 2017. Dotació de les convocatòries de cooperació i EPD
5/7/2017	Informe comissió avaluadora dels projectes de les convocatòries de cooperació i EPD 2017. S'informa sobre l'elaboració de les bases de subvencions noves 2018 i la possibilitat de participar-hi.
30/7/2018	Informació sobre les resolucions de les convocatòries de subvencions a projectes de cooperació i EPD 2018.
14/2/2019	Presentació Memòria 2018, repartiment del pressupost 2019 i dotacions de les convocatòries de cooperació i EPD. Informació de les accions d'EPD del dept de Cooperació i informació de curs sobre estratègies per comunicació de la Conselleria de Joventut.
13/6/2019	Informacions sobre les convocatòries de subvencions de cooperació i EPD 2019.
6/2/2020	Presentació Memòria 2019, repartiment del pressupost 2020 i dotacions de les convocatòries de cooperació i EPD. Es recorda la figura de la Comissió Permanent.
4/2/2021 (online)	Presentació Memòria 2020. Presentació de la valoració de les línies de treball 2018-2020. S'explica la casuística dels recursos humans del dept. de Cooperació. Repartiment del pressupost de cooperació 2021.
3/6/2021 (online)	Informacions sobre les convocatòries de subvencions de cooperació i EPD 2021. Presentació programació d'estiu d'EPD directa, projecte CDDH. Informacions sobre la participació a la Comissió de Coordinació amb els Ens Locals. Altes i baixes d'entitats del CMC. Presentació moció per demanar anul.lació del bloqueig econòmic i polític a Cuba.
22/2/2022	Canvis en el dept. de Cooperació. Presentació Memòria 2021. Informacions sobre el pressupost 2022. Recordatori del procés d'elaboració del Pla Local de Cooperació. Repartiment del pressupost i dotacions de les convocatòries de cooperació i EPD 2022.

En línies generals, s'observa que durant el període 2017-2022 no s'ha aprofitat suficientment el potencial del CMCISCT com a espai propositiu i de reflexió al voltant de les necessitats identificades que es van plasmar en les Línies estratègiques de Cooperació 2018-2020, en particular la tercera línia: Promoció de la participació i articulació entre els actors de la cooperació. Aquest fet apel·la a la corresponsabilització dels membres del CMCISCT.

La creació de grups de treball estables (EPCG, comunicació), la revisió del format de l'Ordre del Dia de les reunions del CMCISCT (bloc informatiu, bloc d'intercanvi, bloc d'aprovació), l'elaboració d'un pla de treball anual del CMCISCT (calendarització anual de les reunions, tallers formatius, repartiment de tasques, etc.) i la reactivació de la Comissió Permanent, podria servir per promoure el treball en xarxa, el coneixement mutu, i la millora de la qualitat de la participació.

2.5 La comunicació de la política municipal de cooperació

2.5.1 La comunicació de l'ajuntament

Al 2018 es reforma el web municipal i es creen subapartats per penjar descripcions i informacions. El departament de Cooperació té perfils propis de xarxes socials[27].

L'apartat de cooperació del web municipal presenta sis pestanyes diferents[28]: COOP TGN, Subvencions, Educació per al Desenvolupament, Entitats, Participa i Directes. A sota de les pestanyes, hi ha hi ha unes finestres mòbils amb pastilles de les activitats destacades i les darreres notícies. Les notícies estan actualitzades[29].

Hi trobem un article de fons de l'entitat Cooperació Activa Camp de Tarragona (30/06/22) sobre el Codesenvolupament al Camp de Tarragona: dues dècades de trajectòria històrica[30], dins del microcicle "Mirades i realitats del continent africà".

La pestanya COOP TGN compta amb cinc subpestanyes: Qui som? Què fem? Consell Cooperació, Butlletí Electrònic, Activitats.

La subpestanya Qui som? [31] presenta l'acció del departament de Cooperació i les dades de contacte i els perfils de xarxes socials. S'inclouen també enllaços que remeten a les webs de lafede.cat, ACCD, AECID, EUROPEAID, etc. La subpestanya Què fem?[32] presenta les línies estratègiques, la distribució del recursos de cooperació i els tres àmbits d'actuació (cooperació, EPCG, AHE). S'adjunten les memòries del departament de Cooperació (2018-2021). La subpestanya Consell Cooperació[33] explica els objectius del CMCISCT, els membres del CMCISCT, les normes de funcionament i l'enllaç de la sol·licitud per formar-ne part. La subpestanya Butlletí electrònic[34] recorda l'objectiu de difondre les iniciatives de cooperació impulsades des de l'Ajuntament i el teixit associatiu solidari, i dona la possibilitat de

[27] Facebook @cooperaciotarragona / Twitter @TgnCooperacio / Instagram @cooperacio_tarragona
[28] https://www.tarragona.cat/cooperacio
[29] Revisió feta el 25/07/22. Notícia sobre el Festival Itinerant de Cinemes Africans (7/7/22) https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2022/mirades-i-realitats-del-continent-africa/ficac-fricanitzar-les-pantalles-i-mirades-de-catalunya
[30] https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2022/mirades-i-realitats-del-continent-africa/codesenvolupament-al-camp-de-tarragona-dues-decades-de-trajectoria-historica
[31] https://www.tarragona.cat/cooperacio/cooptgn/qui-som
[32] https://www.tarragona.cat/cooperacio/cooptgn/que-fem-1
[33] https://www.tarragona.cat/cooperacio/cooptgn/cmcs
[34] https://www.tarragona.cat/cooperacio/cooptgn/butlleti

consultar els butlletins enviats i de subscriure's. La subpestanya Activitats[35] està lleugerament desactualitzada. Per exemple, l'enllaç amb les informacions del projecte Ciutats Defensores dels DDHH remet a l'edició de tardor 2019[36].

La pestanya Subvencions presenta sis subpestanyes: Subvencions, Acció Humanitària, Cooperació Internacional, Educació per al Desenvolupament, Convenis, Històric de projectes finançats.

La subpestanya Subvencions s'expliquen les tres convocatòries impulsades pel departament de Cooperació (Cooperació al Desenvolupament, EPCG i AHE). A la subpestanya Cooperació[37] hi ha penjades les bases reguladores, la convocatòria, la sol·licitud i el formulari. Igual per les subpestanyes EPCG[38] i AHE. A la subpestanya Conveni hi ha penjat el conveni amb SETEM[39]. A la subpestanya Històric de projectes finançats surten les resolucions de les convocatòries entre el 2010-2021[40].

La pestanya Educació per al Desenvolupament-EPCG disposa de sis subpestanyes: Exposicions, Centre de recursos, Materials didàctics, Microcicles, Ciutats Defensores, Comerç Just i Economia Social i Solidària.

La subpestanya Exposicions[41] acull tres exposicions gratuïtes prestables (Alpes, última salida. Els drets de la infància. Síria, la paraula de l'exili) amb una descripció de cada exposició, les característiques tècniques i el formulari de sol·licitud de préstec. Entre el 2018-2021 es van prestar als centres educatius i CRAE: Alpes, última salida (6). Els drets de la infància (3). Síria, la paraula de l'exili (3) La subpestanya Centre de recursos de cooperació, pau i drets humans[42] ens remet als materials disponibles a l'Espai Jove Kesse, amb un cercador del fons documental. La subpestanya de Materials didàctics[43] remet a les Fitxes de treball dels drets i deures dels infants -descarregables-, els Contes Cooperactius -de lectura als centres cívics i amb un cercador del catàleg-, el Catàleg d'Activitats d'Educació per al Desenvolupament i la Transformació Social[44], i la Guia didàctica Síria.

La subpestanya Microcicles[45] recull els onze microcicles realitzats entre el 2020-2022: Mirades i realitat del continent africà[46], Justícia ambiental i transicions

[35] https://www.tarragona.cat/cooperacio/cooptgn/activitats
[36] https://www.tarragona.cat/cooperacio/cooptgn/activitats/ciutats-defensores-dels-drets-humans cddh 2019
[37] https://www.tarragona.cat/cooperacio/subvencions/cooperacio-internacional-2020
[38] https://www.tarragona.cat/cooperacio/subvencions/educacio-per-al-desenvolupament-2020
[39] https://www.tarragona.cat/cooperacio/subvencions/subvencions-nominatives
[40] https://www.tarragona.cat/cooperacio/subvencions/historic-de-convocatories
[41] https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/exposicions
[42] https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/centre-de-recursos-de-cooperacio-pau-i-drets-humans
[43] https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/materials-didactics
[44] https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/materials-didactics/cataleg-dactivitats-deducacio-per-al-desenvolupament-i-la-transformacio-social
[45] https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/microcicles
[46] https://www.tarragona.cat/cooperacio/noticies/noticies-2022/mirades-i-realitats-del-continent-africa/comencem-un-nou-microcicle-mirades-i-realitats-del-continent-africa

ecosocials, Lligams entre comunicació i cooperació[47], L'evolució de la cooperació a Tarragona, Empreses i drets humans, Feminismes, Comerç Just i consum responsable, Actuem per la justícia global; Migració, desplaçament forçat i refugi; Ciutats defensores dels drets humans[48], i Siria, 9 anys de crisi humanitària. La subpestanya Ciutats Defensores[49] mostra els continguts del projecte (audiovisual de CCAR) i les informacions de l'edició en curs i de les anteriors. Per últim, la subpestanya Comerç Just i Economia Social i Solidària[50] presenta les activitats que es realitzen a Tarragona durant el mes de maig (2022) al voltant del Comerç Just i Economia Social i Solidària.

La pestanya Entitats compta amb una única subpestanya "Catàleg d'entitats[51]" que desplega el llista de les entitats de la ciutat de Tarragona amb una breu descripció dels objectius, les dades de contacte i les xarxes socials[52]. La fitxa és millorable. No hi ha imatges de projectes de les entitats. Podria afegir-se més informació sobre els països on s'intervé i la tipologia de projectes, quan es va fundar i socis a Tarragona.

La pestanya Participa presenta tres subpestanyes: Informar-se, participar i actuar[53] -amb una entradeta per fomentar els valors i el compromís-, Enllaços d'interès i Ucraïna. La subpestanya d'Enllaços d'interès[54] remet a uns enllaços amb entitats sectorials (Administracions, Coordinadores d'ONGD, Organismes internacionals, Xarxes i moviments socials, Centres d'estudi i formació). Per últim, la subpestanya "Ucraïna" ofereix informacions de la campanya de suport a la població ucraïnesa refugiada. A més de les pastilles per col·laborar amb les entitats que intervenen a terreny, es recomana no enviar ni roba ni medicaments, i en un enllaç s'explica el per què.

La pestanya DIRECTES recull les gravacions d'activitats del cicle d'estiu del 2020: Contes populars del Carib[55], Circ Esperança -interculturalitat-, El Cel -contacontes de refugi-, Xerrada Apatridia[56] -realitzada pel Comitè Català amb l'ACNUR-, Tarda amb Cooperació -xerrada de Stop Mare Mortum amb reflexions sobre refugi i desplaçament forçat.

Per penjar les notícies al web, les informacions de cooperació es traspassen al departament de Premsa i Comunicació.

---

47 https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/microcicles/lligams-comunciacio-cooperacio

48 https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/microcicles/ciutats-defensores

49 https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/ciutats-defensores

50 https://www.tarragona.cat/cooperacio/educacio-per-al-desenvolupament/comerc-just-i-ess
La ciutat de Tarragona celebra durant el mes de maig el Mes de l'Economia Social i Solidària-ESS i el Dia Internacional del Comerç Just (14 de maig).

51 https://www.tarragona.cat/cooperacio/entitats/cataleg-dentitats

52 https://www.tarragona.cat/cooperacio/entitats/cataleg-dentitats/creu-roja

53 https://www.tarragona.cat/cooperacio/participa/informar-se-participar-i-actuar

54 https://www.tarragona.cat/cooperacio/participa/enllacos-dinteres

55 https://www.tarragona.cat/cooperacio/directes/cuentos-populares-del-caribe

56 https://www.tarragona.cat/cooperacio/directes/Xerrada_Apatridia

El departament de Cooperació fa seguiment del desplegament de les Línies estratègiques de Cooperació (2018-2020). El 2020, l'any del confinament per la COVID-19, es van realitzar 87 activitats educatives i de sensibilització, i 674 accions de comunicació. L'efecte de la pandèmia va suposar una disminució de les accions presencials d'EPCG que s'ha compensat per un augment de les accions comunicatives (acta CMCISCT 4/2/21.)

Amb l'objectiu d'enfortir les capacitats comunicatives dels actors de cooperació, tant el departament de Cooperació de l'Ajuntament, com les ONGD del CMCISCT, es va realitzar una formació[57] que va concretar-se en la recomanació d'una sèrie d'accions de treball.

S'aconsella incorporar en la planificació comunicativa del departament de Cooperació, d'acord amb les capacitats tècniques i la priorització interna, algunes d'aquestes accions de treball identificades arran de la formació en comunicació.

En sintonia amb l'eix "Defensa de les polítiques de cooperació", i l'acció 1.2 "Impulsar campanyes de la defensa de la cooperació", es recomana, tal com s'ha esmentat més amunt, la utilització de les entrevistes filmades al personal de les ONGD com les dades de l'enquesta online (octubre-desembre 2021), per tal de nodrir una campanya informativa sobre la política municipal de cooperació.

A continuació es recull el llistat d'accions de treball (19) que deriven dels sis eixos d'acció:

[57] Reptes i oportunitats comunicatives de la cooperació internacional, Montse Santolino, 6/10/2021.

Taula 32: Propostes comunicatives per als actors de cooperació de Tarragona

EIXOS DE TREBALL	ACCIONS DE TREBALL
Defensa de les polítiques de cooperació	1.1- Fomentar el **diàleg amb altres polítiques municipals** per fomentar una ciutadania diversa i multicultural 1.2- Impulsar **campanyes de la defensa de la cooperació** des del Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat de Tarragona
Millorar l'estratègia comunicativa	2.1.- Enfortir la relació amb el departament de premsa i comunicació 2.2.-Replantejar el relat sobre la cooperació i explicar més i millor els projectes i resultats 2.3.- Planificar els continguts noticiables i presència regular a l'agenda informativa municipal dels cicles de cooperació 2.4.- Donar a conèixer als grups polítics municipals i als tècnics i tècniques de les àrees les polítiques de cooperació (objectius i resultats) 2.5.- Transversalitzar la cooperació als altres serveis, especialment al Servei de Ciutadania, Educació, Cultura i Mediambient 2.6.- Incorporar la cooperació com un valor de marca ciutadana. Posar en valor el lema "Tarragona ciutat d'horitzons. Compromesos amb la justícia global i la solidaritat".
Reforçar les capacitats comunicatives dels actors de cooperació	3.1.- Elaborar un **pla de formació** (personal tècnic municipal i de les entitats) 3.2.- Augmentar la visibilitat i la tasca informativa de les entitats subvencionades a través de les convocatòries de subvencions.
Narratives de la cooperació	4.1.-Treball conjunt amb **Nova Ciutadania** 4.2.- Incorporar enfocament **Global/Local** per entendre la interdependència i ecodependència i com des de la cooperació es pot fer front a molts dels problemes actuals. 4.3.- Buscar oportunitats a **l'agenda estatal i/o catalana** per incloure els temes de cooperació
Millorar eines i canals de de comunicació del departament de Cooperació	5.1.- **Web**: Millorar el contingut, l'estructura i els menús de presentació 5.2.- **Xarxes socials**: Elaborar estratègia de xarxes i establir aliances amb altres xarxes municipals.
Relació amb els mitjans	6.1.- Potenciar **testimonis, entrevistes i visites** de persones del Sud global a la ciutat 6.2.- Elaborar una **bossa d'experts locals** del sector de cooperació 6.3.- Buscar **nous formats o fórmules de col·laboració** 6.4.- Elaborar propostes regulars a mitjans coneixent les diferents línies editorials

2.5.2 La comunicació de les entitats del CMCISCT

Fora d'alguna entitat com Entrepobles o la URV Solidària que concreten les activitats de sensibilització executades a Tarragona i difoses pels mitjans de comunicació locals, la majoria de les entitats que han contestat el qüestionari (juliol 2022) declaren tenir una presència modesta als mitjans de comunicació locals i no concreten les activitats de sensibilització realitzades i difoses a Tarragona.

Hem revisat les webs de quinze entitats del CMCISCT i la difusió de la seva activitat a Tarragona a les xarxes socials[58]. Es tracta de les entitats més actives en termes de presentació de projectes a les convocatòries de subvencions a projectes de cooperació i EPCG.

[58] https://cooperacioactivacamptarragona.wordpress.com/
https://www.facebook.com/cooperacioActivaTerresEbre/
https://www.cruzroja.es/principal/web/provincial-tarragona
https://www.facebook.com/entrepoblestgn/
https://www.mansunides.org/delegacion/tarragona
https://www.facebook.com/esftarragona/
https://esf-cat.org/que-fem/grup-tarragona/grup-tarragona-enginyeria-sense-fronteres/
https://m.facebook.com/assembleadecooperacioperlapau.catalunya/photos/hi-tornem-amb-lexposici%C3%B3-migrants-o-refugiats-fugint-de-la-viol%C3%A8ncia-a-am%C3%A8rica-c/1981940491870412/
http://www.comitesromero.org/tarragona/index1.htm
https://www.musol.org/ca/buscar.html?searchword=tarragona&searchphrase=all
https://www.setem.org/catalunya/actualitat/noticies/resum-20-anys-de-som-comerc-i-banca-etica-tarragona/#
https://fundacionvicenteferrer.org/es/instituciones-publicas
https://m.facebook.com/fundacionvicenteferrer/photos/gm.886975401679652/10157464843837103/?type=3&source=44
https://pauisolidaritat.org/
https://www.cooperaccio.org/ca/qui-som/base-social/
https://www.cooperaccio.org/ca/?s=Tarragona&submit=Search
https://www.cruzroja.es/principal/web/provincial-tarragona
https://www.facebook.com/lacampanatgn/
https://fundacioakwaba.cat/?s=tarragona&lang=ca
https://www.facebook.com/CatalunyaambACNUR/photos/dem%C3%A0-dimarts-11-de-mar%C3%A7-a-les-19-h-us-esperem-a-tarragona-al-di%C3%A0leg-dones-refugi/677994595572295/

Taula 33: Presència de continguts de les ONGD del CMCISCT a les Xarxes

ENTITAT	PRESÈNCIA A XXSS VINCULADA A TGNA
Assemblea de Cooperació per la Pau	Post al facebook 2018
Comitè Català amb l'ACNUR	Post al facebook 2014
Comitè Òscar Romero	web exclusiva Tgna, desactualitzada 2016
Cooperació Activa Camp de Tgna i TE	Wordpress, facebook amb notícies exclusives Tgna
Cooperacció	Al web notícies: Participació Fira ESS 2022, Escola Popular Economia Feminista
Creu Roja Tgna	cap menció
Enginyeria SF	Facebook delegació Tgna
Entrepobles	Facebook delegació Tgna
Fund. Akwaba	Al web notícies: Campanya Educativa Fem Eco, artivisme Escola Torreforta
Fund. Pau i Solidaritat	cap menció
Fund. Musol	Al web notícia de presentació d'un documental 2016
Fund. Sueño de la Campana	Facebook Tgna desactualitzat 2018
Fund. Vicente Ferrer	Al web "Ajunt. Tgna" surt a llistat donants. Al facebook surt trobada Moncho Ferrer 2019
Mans Unides	Web delegació Tgna amb notícies
SETEM	notícia 20 anys Festa Comerç Just a Tgna

La Fundació Musol i el Comitè Català amb l'ACNUR no formen part del CMCISCT.

Taula 34: Menció de l'activitat a Tarragona per part de l'ONGD a través de les seves xarxes socials

MENCIÓ DE LA PRESÈNCIA DE L'ONGD A TARRAGONA	Nº ENTITATS
NOTÍCIES DESACTUALITZADES	4
NOTÍCIES ACTUALITZADES	3
XARXES SOCIALS SENSE CAP MENCIÓ	2
FACEBOOK/WEB EXCLUSIVA TGNA	4
FACEBOOK/WEB EXCLUSIVA TGNA DESACTUALITZADA	2
TOTAL	15

En conjunt, la visibilització que fan les ONGD de la seva activitat a Tarragona és modesta. Només quatre entitats tenen web o facebook exclusiu per Tarragona i actualitzat. Tres entitats pengen notícies actualitzades al seu web general sobre la seves accions a Tarragona. La resta d'entitats (6) o bé tenen notícies o webs/facebook desactualitzats o bé no fan cap menció a la ciutat d'on reben subvencions de convocatòries públiques (2).

Una altra acció estratègica per tal de revertir aquesta insuficient visibilització del retorn ciutadà per part de les ONGD, i en la línia de l'acció de treball 3.2 "Augmentar la visibilitat i la tasca informativa de les entitats subvencionades a través de les convocatòries de subvencions" (Taula 32), seria l'obligatorietat d'estipular a les bases de subvencions els mitjans de difusió i les accions comunicatives previstes per explicar la feina feta a Tarragona (accions d'EPCG) o a terreny. La memòria d'activitats de l'entitat o delegació recolliria aquestes accions comunicatives. A final d'any, quan s'elabori la memòria d'activitats del departament de Cooperació, les entitats del CMCISCT aportaran el recull de les seves activitats locals.

Quan es demana valorar el grau de coneixement ciutadà sobre la política de cooperació i les raons del desconeixement (qüestionari, juliol 2022), algunes respostes afirmen que cal estar més actius a xarxes socials o dominar el llenguatge del públic meta per poder ser més coneguts. També es conclou que la part de la ciutadania sensibilitzada, sí que coneix el treball solidari. S'assenyala la poca facilitat dels mitjans a l'hora de comunicar informacions sobre solidaritat.

Una entitat opina que el missatge solidari ha de ser transversal per interessar a públics diferents del públic tradicional ja sensibilitzat. L'emissor ha d'adaptar el seu missatge i buscar altres veus que difonguin el seu relat perquè se senten reconegudes/incloses en aquest relat.

> "Per entrar-hi has de "curt-circuitar". Irrompre en l'espai d'algun altre. Transversalitat. Coherència de les polítiques. Cerquen això, amb el risc de perdre pes i perspectiva. Hem de deixar de difondre màrqueting (vendre el

> que fem) per incloure comunicació d'altres actors. Per sortir d'escoles. Què pot aportar la gent gran al que fem (residències) i que ho relatin ells. Un club esportiu. Un esplai o una associació de joves. Es treball de base. La dimensió transversal es la cooperació, les entitats i agents aportem expertesa i vehiculem aquesta "energia col·lectiva" en els projectes que fem"

Un altre instrument de comunicació són les mocions per fer incidència política. La incidència política és el conjunt d'accions destinades a influenciar la presa de decisions d'un ens o administració impulsor d'una política determinada. Les mocions són una eina a través de la qual l'Ajuntament es pronuncia sobre qüestions que cauen fora del seu àmbit de competències però que, per la seva importància, es justifica la pressió realitzada des de l'àmbit institucional. Aquestes mocions estan vinculades amb campanyes que es porten a terme des del municipi o bé sobre temes d'actualitat. Tant l'Ajuntament com les ONGD poden estar a l'origen de la iniciativa de presentar una moció que per últim s'ha d'aprovar al Ple municipal.

A partir de la lectura de les actes del CMCISCT, només hem trobat una informació sobre mocions aprovades. Es tracta de l'aprovació de la moció (maig 2021) per demanar l'anul·lació del bloqueig econòmic i polític a Cuba, i es demana si està penjada al web de l'Ajuntament (acta CMCISCT 3/6/21).

Les mocions i els manifestos, al voltant dels temes d'actualitat política i econòmica, representen una oportunitat per visibilitzar el posicionament de les ONGD i fer pedagogia entre la ciutadania. Les ONGD del CMCIST podrien aprofitar més aquesta eina que, a més, els permetria tenir major projecció pública.

3. CONCLUSIONS

EL PLA LOCAL DE COOPERACIÓ 2023-2024 COM OPORTUNITAT

La política de cooperació de Tarragona malgrat comptar amb una llarga trajectòria es dota per primer cop d'una eina de planificació plurianual per definir una estratègia que ordeni i multipliqui l'impacte de les intervencions de cooperació a terreny, així com de les accions d'EPCG a Tarragona.

PRESSUPOST DE COOPERACIÓ

El desplegament de la política de cooperació de Tarragona per al període 2018-2021 presenta una dotació estable de recursos humans i econòmics. El 0,7% roman estable al voltant del 0,4% (Capítol IV).

Des del 2015 el pressupost (CAP II + CAP IV) ha augmentat i actualment presenta uns muntants estables al voltant dels 515.000€. Per al període 2008-2021 la despesa del CAP II (Despeses de béns corrents) ha representat el 7,64% del total del pressupost, mentre que el CAP IV (Transferències corrents) representa el 92,36%.

En termes de la gestió dels recursos, les ONGD vinculades a la sistema de cooperació de l'ajuntament de Tarragona gestionarien una mitjana del 94,36% dels recursos totals per al període 2018-2021, ja que a la cooperació indirecta (74,41%) i l'EPCG indirecta (10,17%) s'hauria de sumar el percentatge de l'AHE (9,78%). Per contra, l'Ajuntament gestiona directament només el 4,38% dels fons de cooperació.

MODALITATS DE COOPERACIÓ

Cooperació indirecta
Entre el 2018-2021, una mitjana del 74,41% dels recursos s'han destinat a la modalitat de cooperació indirecta. Segueix en importància l'EPCG indirecta amb el 10,17% dels recursos i que aplega la convocatòria de subvencions a projectes de sensibilització-EPCG i el conveni amb SETEM per l'organització del dia del Comerç Just i la banca ètica. A continuació, els recursos destinats a l'AHE amb 9,78% del total. En quart lloc arriba l'EPCG directa, amb 4,38% dels recursos, i que contempla les accions de sensibilització que desplega anualment de manera regular el departament de Cooperació. Les quotes al FCCD representen el cinquè capítol de despesa, amb 1,26% dels recursos.

Cooperació directa
En no comptar amb cap agermanament actiu amb accions gestionades per alguna entitat o ens supramunicipal a través de conveni (cooperació delegada), ni cap experiència d'assessorament o acompanyament tècnic amb administracions municipals d'algun país del Sud (cooperació tècnica), l'ajuntament de Tarragona no destina cap partida pressupostària a la cooperació directa.

La cooperació tècnica directa permet transversalitzar la política de cooperació a l'intern de l'Ajuntament, al temps que contribueix a millorar la imatge i el coneixement de la política de cooperació municipal. Per últim, i molt important, pot ser un element per construir el relat que identifiqui la temàtica de la política municipal de cooperació.

EPCG directa
La totalitat del pressupost que gestiona el departament de Cooperació es destina a realitzar activitats d'EPCG directa. Durant el període 2018-2021, la despesa mitjana del pressupost de Cooperació ha estat del 4,38%, un percentatge relatiu modest, si el comparem amb la despesa d'altres municipis de mida similar.

Per fomentar la relació amb els centres educatius a través de l'EPCG, el departament de Cooperació va impulsar el Catàleg d'Activitats d'Educació per al Desenvolupament i la Transformació Social amb una oferta d'activitats de la temàtica de cooperació, pau i drets humans. Amb la creació del Catàleg de recursos educatius de la ciutat (2021) per part de l'Institut Municipal d'Educació de Tarragona-IMET, el catàleg del departament de Cooperació ha quedat desactualitzat.

EPCG indirecta
Entre el 2018-2021 l'EPCG indirecta representa el 10,17% del total del pressupost. De manera desglossada, el 8,86% correspon a la dotació de la convocatòria de subvencions a projectes de sensibilització-EPCG i el 1,3% al muntant dels convenis signats amb SETEM.

Entre el 2008-2021, el 8,75% del pressupost de cooperació s'ha destinat a la convocatòria de subvencions a projectes de sensibilització. S'han aprovat 87 projectes amb un total de recursos destinats de 610.276,91€, la qual cosa dona 7.014,68€ per projecte. Entre les temàtiques dels 23 projectes presentats, destaquen els drets de les dones i drets LGTBI (5), el dret a l'aigua (4), la diversitat (4) i la cultura de pau (4).

A part de les entitats especialistes en EPCG (Fundació Akwaba, Comitè de Solidaritat Òscar Romero), i dues entitats de perfil mixt (Assemblea de Cooperació per la Pau, Enginyeria SF) que han presentat projectes d'EPCG cada any, la resta d'entitats del CMCISCT aposten poc per presentar projectes a la convocatòria de subvencions a projectes d'EPCG. La dotació mitjana per projecte representa 7.928,85€, una quantitat digna si es compara amb altres convocatòries municipal de subvencions a projectes d'EPCG.

Ajut Humanitari i d'Emergències
El pes pressupostari de la modalitat d'Ajut Humanitari i d'Emergències-AHE durant el període 2018-2021 va ser de 9,78% dels recursos. Entre el 2007-2021 s'han finançat 38 projectes d'AHE amb un total de 658.336,86€ que corresponen a 23 projectes d'emergència, 14 adreçats a població refugiada i un projecte a reconstrucció i rehabilitació. Es tracta de 17.324,9€ de mitjana per projecte.

És important dotar de recursos les convocatòries de projectes d'AHE en termes de generar major impacte a terreny, però es troben a faltar criteris pel que fa a les accions de sensibilització i comunicació associades a les subvencions a projectes d'AHE. En aquest sentit, el suport de l'Ajuntament a les accions d'AHE esdevé invisible per la ciutadania.

PRIORITATS SECTORIALS I ODS DELS PROJECTES DE COOPERACIÓ FINANÇATS

Dels 36 projectes finançats a les convocatòries de subvencions entre el 2018-2021, el 61% -22 projectes- consisteixen en formacions amb components de sensibilització. Destaquen les formacions adreçades a dones i nenes sobre drets sexuals i reproductius (6), al foment de l'agricultura i el cooperativisme (6), formacions sobre drets humans i accés a la justícia (5), formacions vinculades a la gestió de l'aigua (3) o l'enfortiment comunitari (2). També existeixen projectes de construcció d'infraestructures (4), compra d'equipaments (3) o beques escolars (1).

Si atenem a la classificació dels projectes d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible-ODS, s'observa que el 27,7% dels projectes (10) s'adscriuen a l'ODS 6, i el 25% dels projectes (9) a l'ODS 5.

PRIORITATS GEOGRÀFIQUES DELS PROJECTES DE COOPERACIÓ FINANÇATS

El Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament-PNUD elabora una escala que classifica els països en funció del nivell d'assoliment d'una bateria d'indicadors que constitueixen l'Índex de Desenvolupament Humà-IDH. Pel que fa a la destinació geogràfica dels recursos de la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació (2018-2021), s'aprecia que els països amb un IDH mig reben un 48,38% dels recursos, i els països amb un IDH alt, un 43,62% dels recursos.

EL FINANÇAMENT DE PROJECTES MITJANÇANT LES ONGD

Les ONGD vinculades al sistema de cooperació de l'ajuntament de Tarragona han gestionat una mitjana del 94,36% dels recursos totals per al període 2018-2021, ja que a la cooperació indirecta (74,41%) i l'EPCG indirecta (10,17%) s'hauria de sumar el percentatge de l'AHE (9,78%).

Quatre entitats apleguen més del 50% del pressupost total de les convocatòries de subvencions a projectes de cooperació entre 2007-2021. Es tracta d'Entrepobles (15,69%), Enginyeria SF (13,86%), Fundació MUSOL (12,63%), i Fundació Vicente Ferrer (9,87%) que concentren totes quatre el 52,05% del pressupost total. Si afegim tres entitats més, Mans Unides (8,92%), la Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria-FISC (7,09%) i Oxfam-Intermón (5,08%) s'assoleix el 73,14%. Si ens centrem en el període 2018-2021, sobre el total de 1.538.096,87€ atribuïts a 36 projectes, la mitjana per projecte esdevé 42.724,91€.

RETORN A LA CIUTAT

A partir de la revisió de les activitats de sensibilització de les ONGD del CMCISCT entre el 2017-2021, s'observa que les temàtiques de sensibilització es repeteixen any rere any i en ocasions durant el mateix any existeixen actes de la mateixa temàtica impulsats per diverses ONGD. S'evidencia, doncs, la descoordinació pel que fa a la programació de les accions i les temàtiques de sensibilització.

PARTICIPACIÓ

A partir de la consulta de les actes de les reunions del CMCISCT, s'observa que durant el període 2017-2022 no s'ha aprofitat suficientment el potencial del CMCISCT com a espai propositiu i de reflexió al voltant de les necessitats identificades que es van plasmar en les Línies estratègiques de Cooperació 2018-2020, en particular la tercera línia: Promoció de la participació i articulació entre els actors de la cooperació. Aquest fet apel·la a la corresponsabilització dels membres del CMCISCT.

La presència de la Coordinadora d'ONG de Tarragona, amb una raó de ser semblant a la del CMCISCT, podria desincentivar l'esperit propositiu al si del CMCISCT, amb unes reunions més de tràmit vinculades a aspectes administratius i no tant estratègics o de treball en xarxa.

COMUNICACIÓ

El web municipal del departament de Cooperació és una eina de comunicació útil, atractiva i actualitzada amb notícies d'actualitat referides al conjunt dels actors de la política municipal de cooperació.

La comunicació que fan les ONGD de la seva activitat a Tarragona és modesta. Només quatre entitats tenen web o facebook exclusiu per Tarragona i actualitzat. Tres entitats pengen notícies actualitzades al seu web general sobre la seva presència a Tarragona. La resta d'entitats (6) o bé tenen notícies o webs/facebook desactualitzats o bé no fan cap menció a la ciutat d'on reben subvencions de convocatòries públiques (2).

MOCIONS I MANIFESTOS

Les mocions i els manifestos, al voltant dels temes d'actualitat política i econòmica, representen una oportunitat per visibilitzar el posicionament de les ONGD i fer pedagogia entre la ciutadania. Les ONGD del CMCISCT desaprofiten el poder de les mocions. A partir de la lectura de les actes del CMCISCT, només hem trobat una informació sobre mocions aprovades. Es tracta de l'aprovació de la moció (maig 2021) per demanar l'anul·lació del bloqueig econòmic i polític a Cuba.

4. RECOMANACIONS

Pressupost

Incrementar el pressupost de cooperació durant el període d'execució del Pla Local de Cooperació 2023-2024 amb l'objectiu d'assolir el 0,7% dels ingressos propis.

Socialitzar els criteris del càlcul del 0,7% per tal de crear consens en la inclusió dels Capítol II (Despesa de béns corrents), amés del Capítol IV (Transferències corrents).

Revisar el model de distribució pressupostària per augmentar progressivament la dotació de les diferents modalitats i els volums de recursos gestionats per part dels diferents actors del sistema de cooperació.

En termes de prioritització de la política municipal de cooperació, caldria valorar la conveniència de destinar el 9,78% del pressupost anual a AHE mentre que l'EPCG directa només rep el 4,38% dels recursos. Els atorgaments d'AHE són discrecionals, tenen escassa visibilitat local i no hi ha capacitats per fer-ne seguiment.

Model de cooperació

Revisar les Bases reguladores de les subvencions per a projectes de cooperació per tal d'establir una priorització geogràfica i sectorial que permeti una major especialització de l'AOD de Tarragona, i una major focalització en la comunicació d'objectius i resultats.

Elaboració d'una memòria anual del departament de Cooperació que inclogui les activitats de les entitats del CMCISCT (execució de projectes a terreny i accions d'EPCG a Tarragona).

Incorporar l'avaluació i el seguiment dels projectes a terreny part de l'equip tècnic del departament de Cooperació. Fomentar els projectes de continuïtat en el marc de les bases de subvencions de la convocatòria de projectes de cooperació, i vincular les visites de seguiment als projectes de continuïtat.

Cooperació tècnica directa

Acotar el concepte de la cooperació tècnica directa. Establir un protocol de seguiment dels projectes de cooperació tècnica directa. Identificar les fortaleses dels departaments municipals susceptibles de desplegar accions de cooperació tècnica directa.

Explorar les oportunitats de la cooperació tècnica directa amb l'acompanyament d'un ens supramunicipal (Fons Català) i amb la participació dels membres del CMCISCT.

EPCG

Actualització de les Bases de subvencions a projectes de sensibilització-EPCG per tal d'acotar les prioritzacions temàtiques i la promoció de la concertació de projectes de sensibilització-EPCG.

Promoure la concertació de les accions de sensibilització associades a la subvenció de la convocatòria de projectes de cooperació a través del foment d'aliances: 1 entitat CMCISCT + 1 entitat CMCISCT + 1 entitat del teixit associatiu no vinculat a la cooperació de Tarragona.

Destinar més recursos a la modalitat d'EPCG directa. Es tracta del pressupost gestionat pel departament de Cooperació i és la modalitat de cooperació que dota de major visibilitat a la política municipal de cooperació.

Augmentar la relació amb els centres educatius a partir d'incrementar la participació al Catàleg de recursos educatius de la ciutat de Tarragona, gestionat per l'IMET. Revisar les sol·licituds pels tallers del Catàleg de l'IMET per identificar l'interès dels centres educatius envers els tallers de la temàtica de cooperació, pau i drets humans. Sondejar els centres educatius per identificar altres temàtiques d'interès que s'adaptin als seus currículums educatius, i valorar el cost que suposaria oferir-les gratuïtament per part d'entitats especialistes.

Impulsar el treball i la formació sobre l'EPCG a partir d'un grup de treball i el lideratge de les entitats especialistes (Fundació Akwaba). L'objectiu rau en la millora de la qualitat i impacte de les intervencions d'EPCG a la ciutat.

Establir marcs de coordinació a l'intern del CMCISCT pel que fa a la programació de les temàtiques de sensibilització que anualment s'impulsen a través de les activitats de les ONGD.

Consell Municipal de Cooperació - CMCISCT

La creació de grups de treball estables (EPCG, comunicació), la revisió del format de l'Ordre del Dia de les reunions del CMCISCT (bloc informatiu, bloc d'intercanvi, bloc d'aprovació), l'elaboració d'un pla de treball anual del CMCISCT (calendarització anual de les reunions, tallers formatius, repartiment de tasques, etc.) i la reactivació de la Comissió Permanent, podria servir per promoure el treball en xarxa, el coneixement mutu, i la millora de la qualitat de la participació.

Web municipal

Revisar alguna subpestanya del web municipal. La subpestanya Activitats[59] està lleugerament desactualitzada. Per exemple, l'enllaç amb les informacions del

[59] https://www.tarragona.cat/cooperacio/cooptgn/activitats

projecte Ciutats Defensores dels DDHH remet a l'edició de tardor 2021[60]. La pestanya Entitats compta amb una única subpestanya "Catàleg d'entitats[61]" que desplega el llista de les entitats del CMCISCT amb una breu descripció dels objectius, les dades de contacte i les xarxes socials[62]. La fitxa és millorable. No hi ha imatges de projectes de les entitats. Podria afegir-se més informació sobre els països on s'intervé i la tipologia de projectes, quan es va fundar i socis a Tarragona.

Comunicació

Elaboració d'una memòria anual del departament de Cooperació que incorpori les activitats de les ONGD del CMCISCT. Es tracta d'un treball col·laboratiu on les ONGD subministraran continguts, dades d'impacte i fotografies de les seves activitats.

Tan per la riquesa de les dades obtingudes, com per la finestra d'oportunitat que representa l'aprovació del Pla Local de Cooperació 2023-2024, es recomana la utilització de les entrevistes filmades al personal de les ONGD com les dades de l'enquesta online, per tal de nodrir una campanya informativa sobre la política municipal de cooperació.

Incorporar en la planificació comunicativa del departament de Cooperació, d'acord amb les capacitats tècniques i la priorització interna, algunes de les accions de treball identificades arran de la formació en comunicació[63].

Per tal de revertir la insuficient visibilització del retorn ciutadà per part de les ONGD, i en la línia de l'acció de treball 3.2 "Augmentar la visibilitat i la tasca informativa de les entitats subvencionades a través de les convocatòries de subvencions" (Taula 32), es recomana estipular a les bases de subvencions els mitjans de difusió i les accions comunicatives previstes per explicar la feina feta a Tarragona (accions d'EPCG) o a terreny. La memòria d'activitats de l'entitat o delegació recolliria aquestes accions comunicatives. A final d'any, quan s'elabori la memòria 'activitats del departament de Cooperació, les entitats del CMCISCT aportaran el recull de les seves activitats locals.

Transversalitat i foment de l'activisme jove

Explorar les confluències i les accions conjuntes amb diversos departaments municipals al voltant de la dinamització del jovent (foment de l'activisme dels joves, foment del voluntariat social comunitari, campanya de ciutat d'EPCG, etc.)

Contribuir a impulsar l'activisme dels joves universitaris a partir d'un espai de treball conjunt amb el Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona i la URV.

[60] https://www.tarragona.cat/cooperacio/cooptgn/activitats/ciutats-defensores-dels-drets-humans cddh 2019
[61] https://www.tarragona.cat/cooperacio/entitats/cataleg-dentitats
[62] https://www.tarragona.cat/cooperacio/entitats/cataleg-dentitats/creu-roja
[63] Reptes i oportunitats comunicatives de la cooperació internacional, Montse Santolino, 6/10/2021.

5. ANNEXOS

5.1 Qüestionari ONGD CMCISCT TARRAGONA

NOM DE L'ONGD

PLA LOCAL DE COOPERACIÓ - POLÍTICA DE COOPERACIÓ

- Per a què ha de servir el proper Pla Local de Cooperació 2023-2025?
- Què prioritzaries per al proper Pla Local de Cooperació 2023-2025?

EDUCACIÓ PER LA CIUTADANIA GLOBAL - SENSIBILITZACIÓ

- Com valores les accions d'Educació per la Ciutadania Global-EPCG que fa el departament de Cooperació?
- Quin tipus d'accions de sensibilització fa la teva entitat a Tarragona?
- Quin és el teu públic meta amb les accions de sensibilització? Per què?
- Quins aspectes són millorables de l'estratègia de sensibilització de la teva entitat?

COMUNICACIÓ

- Creus que la ciutadania coneix el treball en cooperació que es fa a Tarragona? Si respons NO, per què? Què s'hauria de fer per què la ciutadania conegués el treball en cooperació?
- Quantes notícies de la teva entitat han sortit a la premsa, radio, TV, etc. el darrer any?
- Teniu web, blog, facebook, canal youtube? Quants seguidors teniu a twitter, facebook, instagram?

COOPERACIÓ DIRECTA - TRANSVERSALITAT

- Quines àrees de l'Ajuntament seria convenient que col·laboressin amb el departament de Cooperació de l'ajuntament de Tarragona? Per què?
- Creus que l'ajuntament hauria d'impulsar projectes de cooperació tècnica directa? Per què?

TREBALL EN XARXA - PARTICIPACIÓ

- En el darrer any has col·laborat amb entitats tarragonines del teixit associatiu no solidari? SI/NO Quin tipus d'activitats heu organitzat?
- Has presentat algun projecte de cooperació/sensibilització conjuntament amb una altra entitat del Consell de Cooperació de Tarragona?
- Com valores la dinàmica de participació i les temàtiques tractades a les reunions del Consell de Cooperació? Alguna recomanació de millora?

5.2 Projectes d'AHE per ONGD executora i país d'intervenció (2007-2016)

ANY	ENTITAT	TÍTOL DEL PROJECTE	PAÍS	MUNTANT ATORGAT
2007	Assemblea de Cooperació per la Pau (ACPP)	Primera emergència de 42 famílies dels barris marginals del municipi San Cristobal damnificats per el pas de la tormenta Noel	República Dominicana	10.260,00 €
2007	AECID	Ajuts pel terratrèmol del Perú	Perú	6.000,00 €
2007	Creu Roja	Reposició de material humanitari	Altres	24.365,43 €
2007	Mediterrània - Centre d'Iniciatives Ecològiques	Restauració d'hàbitats, neteja, sanejament i millora d'ecosistemes per causa d'inundacions i pluges torrencials	Mèxic	10.490,00 €
2008	Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria - FISC	Ajuda d'emergència per les persones desplaçades i refugiades	RD Congo	5.129,96 €
2008	Fons Català de Cooperació	Campanya Emergència pels Huracans de Cuba i Haití	Haití	9.000,00 €
2009	Mans Unides	Ajuda d'emergència per a les víctimes del tifó Ketsana	Vietnam	14.396,89 €
2009	MicroFONS de Catalunya per la cooperació al desenvolupament	Hospital de Shifa (Gaza)	Palestina	7.198,45 €
2009	Fons Català de Cooperació	Resposta a la Crisi Humanitària de Gaza	Palestina	7.198,45 €
2009	Fons Català de Cooperació	Resposta a la Crisi Humanitària de Gaza	Palestina	14.396,89 €
2010	Associació Voluntaris Protecció Civil Tarragona	Rescat de les víctimes del terratrèmol	Haití	9.000,00 €
2010	Assemblea de Cooperació per la Pau (ACPP)	Millora de l'accés a l'aigua potable, alimentació i estris bàsics de la població damnificada pel terratrèmol	Haití	28.000,00 €
2010	Fons Català de Cooperació	Resposta als efectes del terratrèmol a Haití, fase de reconstrucció	Haití	16.932,28 €
2010	Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria - FISC	Ajut d'emergència pels damnificats del terratrèmol d'Haití	Haití	7.400,00 €
2011	Pallassos Sense Fronteres	Estimulació psicomotriu a la infància desnodrida del camp de refugiats de Dadaab (Kenya)	Kènia	9.230,00 €
2011	Pallassos Sense Fronteres	Ampliació del Projecte: Estimulació psicomotriu a la infància desnodrida del camp de refugiats de Dadaab (Kenya)	Kènia	10.270,00 €
2011	Associació Entrepobles	Apoyo de mitigación a familias afectadas por los desastres de la depresión tropical del 12 de octubre	El Salvador	15.242,58 €
2011	Col·lectiu Maloka Colòmbia	Atenció a dones en situació de desplaçament forçat. Pasto, Departament de Nariño	Colòmbia	3.526,00 €
2011	Fons Català de Cooperació	Emergència Alimentària: Somàlia, Kènia, Etiòpia, Djibouti	Kènia	11.500,00 €
2011	Fons Català de Cooperació	Emergència Centreamèrica per la Tempesta Tropical 12	Guatemala, Hondures, El Salvador, Nicaragua	2.800,94 €
2012	Creu Roja	Compra, transport, preposicionament i/o distribució de material d'AH no alimentària bàsica i estructures d'aixopluc i/o manteniment del magatzem d'AH	Síria	28.000,00 €
2012	Associació Catalana per la Pau	Resposta de la crisi humanitària al Sahel	Mali	4.950,00 €
2013	Creu Roja	Compra, transport, preposicionament i/o distribució de material d'AH no alimentària bàsica i estructures d'aixopluc i/o manteniment del magatzem d'AH	Síria	28.000,00 €
2013	CCASPS	Resposta a la Crisi Humanitària als campaments de refugiats de sahrauís de Tindouf	Sàhara Occidental	9.900,00 €
2014	Farmamundi	Ajuda d'emergència Franja de Gaza	Palestina	30.375,00 €
2015	Comitè Català ACNUR	Distribució de cupons per al consum de gas entre famílies sirianes a Jordània	Jordània	41.275,50 €
2016	Comitè Català ACNUR	Assistència en matèria d'habitatge per a la població refugiada síria al Líban.	Líban	45.000,00 €

5.3 Catàleg d'Activitats d'Educació per al Desenvolupament i la Transformació Social

TEMÀTICA	ENTITAT PROVEÏDORA	NOM DEL TALLER	COST	NIVELL	FORMAT
INTERCULTURALITAT, GÈNERE I DIVERSITAT	AGERMANAMENT SF	CONTES AFRICANS	50,00 €	FINS A 12 ANYS	TALLER
	AGERMANAMENT SF	EL BAGUL MISTERIÓS	50,00 €	FINS A 12 ANYS	TALLER
	FUNDACIÓ AKWABA	NI UNIFORMES NI ETIQUETES: INTERCULTURALITAT I GÈNERE	140,00 €	12-17 ANYS	TALLER
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	PERSONES SENSE SOSTRE	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	FUNDACIÓ AKWABA	NI UNIFORMES NI ETIQUETES: COM MIREM LA DIVERSITAT	660,00 €	FINS A 12 ANYS	TALLER
	FUNDACIÓ VICENTE FERRER	TEATRE KAMISHINBAI	GRATUÏTA	FINS A 12 ANYS	TALLER
	FUNDACIÓ VICENTE FERRER	MANDALA IGUALTAT	GRATUÏTA	12-17 ANYS	TALLER
	MANS UNIDES	ELS AUTÈNTICS SUPERHEROIS	GRATUÏTA	5-12 ANYS	CONTE
	MANS UNIDES	LA FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	MANS UNIDES	EL MÓN EN FEMENÍ	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	TGN COOP	CONTES COOPERATIUS	GRATUÏTA	FINS A 12 ANYS	LLIBRES
DRETS HUMANS I CULTURA DE PAU	FUNDACIÓ AKWABA	COM VIVIM? CONVIVINT: PER UNA ESCOLA I UN MÓN SOSTENIBLE	GRATUÏTA	FINS A 12 ANYS / 12-17 ANYS	TALLER
	FUNDACIÓ AKWABA	EL VIATGE DE KONAN	140,00 €	FINS A 12 ANYS	CONTE
	ENGINYERIA SF	AUKA, LA GRANOTA AMAZÒNICA	CONSULTAR	FINS A 12 ANYS	CONTE I EXPO
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	VIOLACIÓ DELS DRETS HUMANS	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	ÈTICA EN LA POLÍTICA	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	CREU ROJA	CIUTAT 10: EL JOC DELS DDHH A LA CIUTAT	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	JOC DE TAULA
	FUND. EL SUEÑO DE LA CAMPANA	DESCOBRIM EL MÓN A 4 POTES	GRATUÏTA	FINS A 12 ANYS	TALLER
	MANS UNIDES	ESMERALDAS, CACAU PER LA SOBIRANIA ALIMENTÀRIA	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	UNICEF	A L'ESCOLA FORA DE PERILL	GRATUÏTA	FINS A 12 ANYS / 12-17 ANYS	TALLER
	TGN COOP	ELS DRETS DELS INFANTS	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
REFUGI, MIGRACIONS I DRET D'ASIL	ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU	MIGRANTS O REFUGIATS?	DESPESES TRANSPORT	TOTES LES EDATS	EXPO
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	MIGRACIONS ENTRE PAÏSOS	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	CREU ROJA	THE REAL PURSUIT	GRATUÏTA	MÉS 12 ANYS	TALLER
	FISC	IMMIGRANTS	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	TGN COOP	SÍRIA, LA PARAULA DE L'EXILI	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	TGN COOP	BALAM	GRATUÏTA	MÉS 12 ANYS	DOCUMENTAL
ODS	ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU	LA DONA AL SUD	DESPESES TRANSPORT	TOTES LES EDATS	EXPO
	FUNDACIÓ VICENTE FERRER	1 MÓN, 17 REPTES	DESPESES TRANSPORT	TOTES LES EDATS	EXPO
RELACIONS SUD/NORD	ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU	A LA RECERCA DEL DESENVOLUPAMENT	DESPESES TRANSPORT	12-35 ANYS	TALLER
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	EXPERIÈNCIES AL SUD GLOBAL	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	UN ALTRE MÓN ÉS POSSIBLE?	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	GLOBALITZACIÓ	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	DESIGUALTAT ECONÒMICA I JUSTÍCIA SOCIAL	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	ÀFRICA, CONTINNET MARGINAT	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	FISC	MIRADES	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	MANS UNIDES	VIATGE A ...	GRATUÏTA	9-14 ANYS	XERRADA
	MANS UNIDES	DESASTRES NATURAL GUATEMALA	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	SETEM	QUINES INJUSTÍCIES HI HA AL MÓN?	150-200€	12-17 ANYS	TALLER
CONSUM RESPONSABLE, COMERÇ JUST I BANCA ÈTICA	COMITÈ ÒSCAR ROMERO	CONSUM RESPONSABLE	GRATUÏTA	14-17 ANYS	XERRADA
	FISC	DESIGUALTAT, FISCALITAT I PARADISOS FISCALS	GRATUÏTA	TOTES LES EDATS	EXPO
	MANS UNIDES	PER QUÈ MALBARATEM TANTS ALIMENTS?	GRATUÏTA	8-10 ANYS	XERRADA
	MANS UNIDES	TREBALL INFANTIL	GRATUÏTA	10-14 ANYS	XERRADA
	MANS UNIDES	EL DESAFIAMENT DE LA FAM	GRATUÏTA	11-14 ANYS	XERRADA
	MANS UNIDES	EL DESAFIAMENT DE LA FAM	GRATUÏTA	6-12 ANYS	EXPO
	SETEM	EL CONSUM RESPONSABLE	150-200€	TOTES LES EDATS	TALLER
	SETEM	NEGOCIEM LA DIGNITAT	150-200€	TOTES LES EDATS	TALLER
	SETEM	TÈXTIL. LA TRAÇABILITAT IMPOSSIBLE	150-200€	TOTES LES EDATS	TALLER
	SETEM	ELECTRÒNICA. QUÈ HI HA DARRERE DELS MÒBILS?	150-200€	12-17 ANYS	TALLER
	SETEM	LA BANCA CONVENCIONAL VS LES FINANCES ÈTIQUES	150-200€	12-17 ANYS	TALLER
	SETEM	EINES PER PRACTICAR UNA ECONOMIA QUE ENS ENRIQUEIX A TOTES	150-200€	12-17 ANYS	TALLER
	SETEM	L'ESTENEDOR DE LES INJUSTÍCIES	150-200€	TOTES LES EDATS	TALLER

5.4 Llistat de persones entrevistades

Nom	Càrrec	Institució/Entitat	Data	Lloc
Eva Virgili, Natàlia Gonzàlez	Tècnica de cooperació, Tècnica de sensibilització (Equip tècnic de cooperació)	Ajuntament de Tarragona	8/6/2022	virtual
Eva Virgili, Natàlia Gonzàlez	Equip tècnic de cooperació	Ajuntament de Tarragona	7/7/2022	virtual
Eva Virgili, Natàlia Gonzàlez, Estefania Asensio Eng SF, José Luis Rodriguez Coop Activa Camp de Tgna, Joan Fuster URV Solidària, Xavier Rius Òscar Romero, Gonçal Barrios Entrepobles	Grup de seguiment de l'avaluació del PLCT	Ajuntament de Tarragona	7/7/2022	virtual
Judit Ferrándiz	Tècnica mitjana, Institut Municipal d'Educació-IMET	Ajuntament de Tarragona	9/9/2022	virtual
Núria Bota	Membre	Una finestra al món	15/9/2022	virtual
Gonçal Barrios	Membre	Entrepobles-Camp de Tarragona	15/9/2022	virtual
Joan Fuster	Coordinador Àrea Impacte Social, Cooperació i Voluntariat	URV Solidària	20/9/2022	virtual
Jose Luis Rodríquez Regueira	Membre	Cooperació Activa al Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre	20/9/2022	virtual
Francesc Guirro, Isaac Fernández, Georgina López	Cap Secció Tècnica de Joventut i Cooperació; Tècnic Especialista en Joventut i Coordinador de l'Espai Jove Kesse; Cap Tècnica de Programes del Departament de Joventut	Ajuntament de Tarragona	20/9/2022	virtual
Toni Martí	Cap de gestió tècnica de Cultura	Ajuntament de Tarragona	27/9/2022	virtual
Nines Alquézar, Núria Gómez	Tècniques d'EPJG	Fundació Akwaba	30/9/2022	virtual
Eva Virgili, Natàlia Gonzàlez, Francesc Guirro	Tècnica de cooperació, Tècnica de sensibilització, Cap Secció Tècnica de Joventut i Cooperació	Ajuntament de Tarragona	4/10/2022	virtual
Eva Virgili, Natàlia Gonzàlez, Francesc Guirro, Estefania Asensio Eng SF, José Luis Rodriguez Coop Activa Camp de Tgna, Xavier Rius Òscar Romero, Gonçal Barrios Entrepobles	Grup de seguiment de l'avaluació del PLCT	Ajuntament de Tarragona	4/10/2022	virtual
Aitana de la Varga, Víctor Merino	Professors URV	CEDAT	7/10/2022	qüestionari escrit

5.5 Activitats organitzades per les entitats amb projectes subvencionats

5.5 Activitats organitzades per les entitats amb projectes subvencionats

ENTITATS	ANY	ACTIVITATS ORGANITZADES L'ANY ANTERIOR A LA CONVOC. I DIFERENTS A LES REQUERIDES PEL PROJECTE SUBVENCIONAT	ACTIVITATS ORGANITZADES CONJUNTAMENT AMB ALTRES ENTITATS (darrers 2 anys)	ACTIVITAT PREVISTA EN EL PROJECTE
ENTREPOBLES	2017	Presentació Fòrum Memòria Històrica. 14-16/01/2016 Presentació "Hija de la laguna" 25/02/2016 Xerrada defensa de la terra i l'aigua. 3/03/2016	2016 Desconnecta't del Capitalisme. Fira Comerç Just 2016 Davant la impunitat corporativa, Sobirania Popular. Gira pels Conflictes ambientals Tarragona. Volt Oligotòxic	Xerrada: "Dones defensores de drets humans. Veus de resistència a Llatinoamèrica". Participació al seminari de la Universitat Rovira i Virgili: "Defensa i Resistencia. La protecció de les persones defensores del medi ambient". Publicació i presentació a Tarragona de llibre: "Dones i conflictes eco-territorials" de Rocio Silva Santiesteban
EL SUEÑO DE LA CAMPANA	2020	Un pont entre Catalunya i Nicaragua Projecte d'intercanvi educatiu a escoles i Instituts Descobrim el món a quatre potes Projecte de sensibilització dirigit a escoles	2018 Un Pont entre Tarragona i Nicaragua. Col·legi Mare Nostrum. 2018 Conte Solidari "La llave que abre el corazón". Col·legi Mare Nostrum - Port d 2019 Conte Solidari "La llave que abre el corazón". Col·legi Mare Nostrum - Biblioteca 2019 Coneixem Nicaragua	"Un pont entre Tarragona i San Salvador" intercanvi educatiu entre jovens del projecte Diveiérteme y Aprendo de Nicaragua i de l'Escola Mare Nostrum de Tarragona
CREU ROJA	2017	Xerrada "La cooperació és una manera de viure" Commemoració Dia mundial del refugiat Dia Mundial del la Creu Roja i la Mitja Lluna DENIP al projecte NN del Creu Roja-Joventut	No n'hi ha	Actuación de la compañía Impacta't, especializada en teatro social, fórum i Sesión informativa en la Sala Kesse sobre los resultados que estaba obteniendo el proyecto en Santa Cruz de la Sierra y las principales líneas de actuación del mismo.

	2018	"La Cooperació és una manera de viure" "Dia Mundial del Refugiat" "Crisi de les persones refugiades a Grècia" "Dia Mundial de la Creu Roja i la Mitja Lluna Roja" "DENIP" al projecte "INN" de CR-Joventut	No n'hi ha	Exposición "Protegint la humanitat, acabar amb la indiferència" que fue expuesta del 15 al 31 de octubre de 2018 en la Ciudad de Tarragona
	2019	Campanya de sensibilització contra la violència cap a les dones i a favor del seu empoderament i protagonisme "1 de cada 3...Movem fitxa! " Exposició "Protegir la Humanitat, Acabar amb la Indiferència",	"davant de la crisi el valor de les persones" The real persuit sobre els processos de migracions forçades XX edició del seminari Dret Internacional Humanitari	Producción de material audiovisual i difusió a xarxes socials i canals de Creu Roja Realització de 3 vídeos temàtics cobrint les principals línies estratègiques abordades al llarg del projecte i donant a conèixer la situació de vulnerabilitat que viuen les dones a Moçambic.
	2021	No les vam comptabilitzar perquè res tenien a veure amb cooperació	Seminari DDHH i DIH Espectacle de titelles "Tan se val d'on venim"	Realització infografia sobre el projecte de millora de salut pública a tres mercats de maputo a través de les xarxes socials. Treball col·laboratiu entre el personal expatriat a Moçambic i voluntariat de Tarragona
PAU I SOLIDARITAT	2017	Exposició "Treballadores del món. Avancem cap a la igualtat de gènere"	No n'hi ha	Visita a l'Ajuntament de Tarragona,de la delegació libanesa, FENASOL.
	2018	Estada de l'exposició "Treballadores del Mön. Avancem cap a la igualtat de gènere"	No n'hi ha	Exposició Solidaritat i compromís
	2019	Trobada Institucional amb representants de la contrapart FENASOL	No n'hi ha	Visita a l'Ajuntament de Tarragona, concretament amb el conseller de Patrimoni, Joventut i Cooperació, Hermán Pinedo Sánchez i l'equip tècnic de la regidoria de Cooperació i Solidaritat. Acte híbrid «Colòmbia: Veritat, Justicia, Reparació i No Repetició» celebrat a la seu de CCOO de Catalunya

	2020	Exposició “Cooperació Sindical: Solidaritat i Compromís”	No n'hi ha	Taula rodona per visibilitzar la situació de les dones en l'àmbit laboral, social i econòmic al Liban
ENGINYERIA SF	2017	Xerrada "Conflictes ambientals a Tarragona" Presentació estudi "¿Paz para quien? Defensa del territorio y la minería a Colombia Taller infantil "la problemática del agua" Taller per joves " Extractivisme i aigua"	2016 Festa del Comerç Just 2016 Cinefòrum "La sal de la tierra" 2016 Cinefòrum "Las damas azules" 2016 Cinefòrum "Contracstes de la explotación petrolera"	No trobades
	2018	"Conflictes ambientals a Tarragona ¿PAZ PARA QUIÉN? DEFENSA DEL TERRITORIO Y LA MINERÍA EN COLOMBIA LA PROBLEMÀTICA DE L'AIGUA EXTRACTIVISME I AIGUA	2017 FIRA: Festa del comerç just i la banca ètica 2017 CINEFÒRUM: La sal de la tierra Aaedat URV 2016 FIRA: Festa del comerç just i la banca ètica 2016 CINEFÒRUM: La damas azules 2016 CINEFÒRUM: Contrastes de la explotación petrolera	Encuentro con Damián Gallardo Martínez, activista indígena de Oaxaca (México) e impulsor de proyectos de educación comunitaria y defensa del territorio. Así mismo, hemos participado en actos que ya son un clásico para las voluntarias de Enginyeria Sense Fronteres, como un taller en la Pequeña imaginada que este año constó del “Juego del agua”. Colaboramos con la Asociación de Alumnas y Exalumnas de Derecho Ambiental de Tarragona en la realización del taller en la Universitat Rovira i Virgili de “Cambio climático y crisis humanitaria. Juega, toma decisiones y aprende”.
	2019	Jornades “La Revolució del béns comuns: enfortint el control popular del territori a Tarragona” Estudi: “Injustícia ambiental a Tarragona: un anàlisi de conflictes i resistències al territori” Taller a la petita iMAGInada “LA PROBLEMÀTICA DE L'AIGUA”, agost de 2018	2018 Taller La petita Imaginada "La problemática del aigua" 2018 Festa del Comerç just	Tallers infantils: “JOC DE L'AIGUA” i AUKA, LA GRANOTA AMAZÒNICA”

	2020	Estudi: “La gestió dels sediments a la conca de l’Ebre. Aproximacions jurídiques per a la seva protecció”.	2019 Taula de Pobresa Energètica de Tarragona i Reus 2019 Realització del taller “Què hi ha darrere de la teva factura?”, 2019 Taller sobre pobresa energètica i assessorament col·lectiu 2019 Participació a les Jornades “El paper de la ciutadania en l’agenda 2030. Apodera’t. 2019 Participació en el taller “Canvi climàtic i crisi humanitària. Juga, pren decisions i aprèn” 2019 Realització del taller “Estratègies per Lluitar contra la Pobresa Energètica a Catalunya” 2019 Trobada i Xerrada amb Damián Gallardo Martínez, activista indígena de Oaxaca 2019 Representació de l’obra de teatre “L’Apagada. Ni set, ni fred, ni foscor” 2019 Realització del taller “APE, context i pobresa energètica” 2019 Taller a la petita iMAGInada “Auka , la granota amazònica” i Joc de l’Aigua 2018 Festa del Comerç Just i la Banca Ètica del Camp de Tarragona. 2018 Participació en els actes en motiu del “Dia Internacional de l’Eliminació de la Violència contra la Dona”	Tallers infantils: “JOC DE L’AIGUA” i AUKA, LA
	2021	Estudi “La defensa de la gestió pública i democràtica de l’aigua. Anàlisi i eines per el debat a Tarragona”.	2020 Assessorament col·lectiu 2020 Formació oberta i on line “La regulació dels lloguers i accés als serveis bàsics”	Tallers infantils: “JOC DE L’AIGUA” i AUKA, LA
MUSOL	2017	Distribució conte per nens i nenes "Valeria" a escoles.	2017 presentació exposició "Canvi climàtic, desenvolupament i ODS"	Enviament del videojoc "Aigua i sanejament als quatre vents" a escoles de primària.

	2018	Exposición de cambio climático, desarrollo y ODS ". Realizada del 17 al 31 de julio de 2017, en el Ateneu de Tarragona. Participación en la celebración de la edición del VIII del Socio del Ateneu de Tarragona presentando la exposición de cambio climático, desarrollo y ODS. El 23 de julio de 2017. VIII del Socio del Ateneu de Tarragona presentando la exposición de cambio climático, desarrollo y ODS. El 23 de julio de 2017.	No n'hi ha	Se realizaron las siguientes acciones: 1.Traducción y adaptación técnica para su disponibilidad en la web de MUSOL del videojuego "Agua y saneamiento a los cuatro vientos" donde una niña llamada Juana tiene que salvar distintos obstáculos para acceder al agua potable y al saneamiento. El juego, disponible en http://www.musol.org/saneamientocat/, fue difundido por correo electrónico a los centros docentes de primaria de Tarragona. 2. Adaptación al catalán e impresión del cuento sobre los Objetivos de Desarrollo Sostenible "El viatge de Na Marina", enviado a 60 centros docentes de primaria de toda Cataluña.
	2019	Teleconferencia expertos en género con la participación de CEDESCO. Envío por correo ordinario del cuento Na Marina Formación a voluntaria experta en género participante en los proyectos de MUSOL en Senegal.	Taller en teleconferencia de formulación de políticas públicas municipales para la equidad de género y la promoción de las lenguas indígenas en Torotoro (Bolivia), con los concejales y las concejalas del municipio de Torotoro y con expertos municipalistas catalanes en género y en valorización de lenguas y culturas minorizadas. 2017 (URV)	Taller robòtica educativa a la biblioteca pública en el marc del projecte "Biblioyeques sostenibles" sobre accés aigua potable
	2020	Exposición fotográfica “Género y ODS”	El que descriuen no correspon	Activitat biblioteca pública "Booktubers"
	2021	Exposición fotográfica “Género y ODS”	No n'hi ha	Treball amb dos centres educatius. Exposició i conta contes "Valeria" a través del conte els infants reben informació sobre Guatemala i el dret humà a al'aigua
	2017	Formulari vell no he localitzat la informació	Formulari vell no he localitzat la informació	Formulari vell no he localitzat la informació

FUNDACIÓ VICENTE FERRER	2018	Exposicins "Dones, Força, Canvi" i "Drets Sexuals i Reproductius".2018 Xerrada "Drets Sexuals i Reproductius a l'Índia rural".2018 Sant Jordi Stand de roses de comerç just a la Rambla Nova, abril 2017-2018 "Imaginant noves històries de dones a través del Kamishibai: Projecte d'intercanvi educatiu amb la Professional School d'Anantapur" Trobada SHAKTHI: La força del canvi	2017 i 2018 Fira de Comerç Just i Banca Ètica T 2017 Campanya mandala solidari FVF i La Via T (associació de comerciants de Tarragona) 2018 Presentació Vi Solidari "Per l'Amor de Deu. Somni d'Anantapur"	"Kamishibai, El secret de Vicenç Ferrer" per a alumnes de primària i secundària, a la Ludoteca Eroski, a l'Escola d'Art i Disseny de Tarragona, a l'Institut Martí Franquès, a l' Escola Cèsar August, a l'Escola el Serrallo, a l'Escola Vedruna Sagrat Cor, al Centre Educació Especial Estela, a la Biblioteca Pública de Tarragona, al Club Vaixell (Espai discapacitats Psíquics) i al Col·legi Sant Pau Apòstol. Així com també a diferents centres cívics. Exposició: "Un Món, 17 reptes" al Centre Cívic de Sant Salvador sobre els objectius de desenvolupament sostenible (ODS), explicats a través del projecte de la Fundació Vicente Ferrer a l'Índia. La mostra es centra en 6 ODS: salut (ODS 3), educació (ODS 4), gènere (ODS 5), aigua (ODS 6), ecosistemes (ODS 15) i aliances (ODS 17).
	2019	Xerrada: La revolució de les dones a l'Índia rural Exposició: Drets sexuals i reproductius Exposició: Dones, força i canvi Teatre: Kamishibai La leyenda de Draupadi Xerrada: Mandala Igualtat	Campanya Mandala Solidari La Via T (Associació de comerciants de Tarragona) Presentació Vi Solidari "Per l'amor de Deu.Somni d'Anantapur". Casa Ametller, Teatre del Serrallo Fira de Comerç Just i Banca Ètica.	No es varealitzar a causa COVID 19
	2020	Kamishibai: La llegenda de Draupadi" Tallers Mandala Igualtat Stand Sant Jordi Taller-Experiència de vida a l'Índia Caminada de la llum	2018 Fira Comerç just i Banca Ètica 2018 Presentació Vi Solidari "Per l'amor de Deu. Somni d'Anantapur". 2018 Xerrada, La revolució de les dones a l'Índia rural 2019 Mandala Solidari 2019 Kamishibai - La llegenda de Draupadi	Exposició fotogràfica "Viatge a la ciutat de l'infinit" Xerrades centres educatius

	2021	Taller-Experiència de vida a l'Índia Xerrada Març 2019 Stand Sant Jordi Stand de roses comerç just 2019 Tallers Mandala Igualtat 2019 "Kamishibai: La llegenda de Draupadi" 2019 FIRA DE NADAL Fundació Vicente Ferrer 2020	2019 Mandala Solidari FVF i Fundació Cooperativa Estela 2019 Kamishibai- La llegenda de Draupadi	Exposició fotogràfica "Viatge a la ciutat de l'infinit" Xerrades centres educatius
MANS UNIDES	2018	Campaña de Manos Unidas para la lucha contra el hambre Sopars de la fam i trobades solidàries Activitats de sensibilització, culturals, socials: concerts, exposicions, contacontes, xerrades Formació voluntariat	2018 Diada de Sant Jordi a Tarragona 2018 Festa del Comerç Just i la Banca Ètica a Tarragona	Exposició "Reducció de vulnerabilitats i reforç de les capacitats de resposta de la població i institucions en 21 comunitats de Quetzaltenango i San Marcos"
	2019	Conferència d'Inici de Campanya "Comparteix el que importa". Concert solidari "Only True Gospel" al Teatre Tarragona Exposicions:Cacau per la sobirania alimentària, El desafiament de la fam, El malbaratament alimentari, El món en femení, Treball infantil,.. XXIV Marxa de la Solidaritat. Contacontes	Diada de Sant Jordi a Tarragona (Creu Roja, Oxfam Intermón, Hammada) Festa del Comerç Just i la Banca Ètica a Tarragona (SETEM, Finestra al món, Xarxa ECO, Oxfam Intermón, El sueño de la campana, Fundación Vicente Ferrer, ADICAE, Pam a Pam, URV Solidària, Hammada y Creu Roja)	Repartiment Material Educatiu Publicació de la descripció del projecte a la pàgina web de Mans Unides, també a Facebook, Twitter, Youtube i Instagram Conferència "Batecs de vida a la frontera Sud", a càrrec del jesuita Àlvar Sánchez.
	2020	Sopars de la fam solidaris Activitats de sensibilització i culturals (concert, exposició...) Talelrs centres educatius Formació de voluntariat	2019 Sant Jordi Festa el comerç Just Fira de Nadal	Marxa per la solidaritat Espectacle de Màgia Solidària a càrrec d'Alexis Pardo i explicació projecte

	2021	Sopars de la fam solidaris Activitats de sensibilització i culturals (concert, exposició...) Talelrs centres educatius Formació de voluntariat	2020 II Jornades XCDS 2019 Diada de Sant Jordi a Tarragona 2019 Festa Comerç just	No l'han executat estan pendents de reintegrament
PROIDE	2018	Entrevista a Tarragona Ràdio Encesa solidària el dia del Black Friday per fer de contrapunt i reflexió sobre el nostre consum Esmorzar solidari a La Salle Torreforta DeBAT a La Salle Tarragona	2016 Vermut solidari per al Projecte Fratelli 2016 Concert solidari per aconseguir la plena cobertura de llibres de text a la Xarxa de 70 escoles rurals del nord de Togo 2017 Concert solidari per contribuir en l'Accelerated Learning Programme d'UNICEF amb infants i joves refugiats al Líban	Exposició fotogràfica i audiovisual amb conferenciant, dos cinefòrums amb la població de Tarragona i una entrevista a la ràdio per a sensibilitzar sobre la problemàtica de l'embaràs precoç a Guatemala.
	2019	Xerrada a La Salle Tarragona Concert solidari Festival PROIDE Marxa PROIDE La Salle Tarragona i La Salle Torreforta	Concert solidari per contribuir en l'Accelerated Learning Programme d'UNICEF amb infants i joves refugiats al Líban (Cor Jove de la Schola Cantorum dels Amics de la Catedral)	Sesiones con los alumnos de La Salle Tarragona y Torreforta para sensibilizar sobre la temática. Exposición sobre la temática del proyecto, consta de 12 testimonios con sus 12 fotografías con grupos participantes del proyecto.
	2020	Campanya sensibilització curs 2016-2017 Campanya de sensibilització curs 2017-2018 Campanya sensibilització curs 2018-2019 Campanya sensibilització curs 2019-2020 Presentació de l'exposició sobre el projecte de prevenció de l'embaràs i del video explicatiu del projecte. Presentació de l'exposició i del vídeo realitzat per PROIDE sobre el projecte desenvolupat a Guatemala.	No n'hi ha	Xerrades en línia alumnes secundària escoles La Salle

	2021	Xerrades a les escoles de La Salle a Tarragona Encesa solidària Campanya "Ara i sempre protagonistes del canvi"	No n'hi ha	Activitats als centres educatius. Activitat en execució
Cooperació Activa Camp de Tarragona i Terres Ebre	2019	Erradiquemos la Mutilación Genital femenina. Senegal: la lucha contra la MGF Tallers infantils: quadres de sorra. Festes Sant Magí Santa Tecla	Erradiquemos la Mutilación Genital femenina. Senegal: la lucha contra la MGF (Subdelegación de gobierno en Tarragona/ Confederación de Mujeres en la Igualdad) Jornada Tolerància Zero amb la mutilació genitatal femenina (MGF): més de 15 anys de treball en xarxa. Taula: Expandint la xarxa: les entitats i la MGF(Ajuntament de Tarragona i Secretaria d'igualtat, Migracions i Ciutadania de la GENCAT. Institut Català de les Dones/Associació de Dones immigrades Subsaharianes (ADIS)/ Associació Legki Yakuru de dones Subsaharianes de Banyoles)	Tallers infantils, informació del projecte.
	2021	Catalunya amb el dret internacional, el dret d'asil una garantia per a tothom. Assessorament jurídic i formació en matèria d'estrangeria i drets humans	8è Yo pongo Taller cuina senegalesa Festes Sant Magí- Petita Imaginada. Tallers infantils: quadres de sorra.	Taula rodona sobre la diàspora i el codesenvolupament a Tarragona Tallers infantils " Els reptes del canvi climàtic i el desenvolupament sostenible a l'Àfrica" Jornada: "Cooperant per establir vincles entre el Camp de Tarragona i Senegal"
CooperAcció	2020	1a edició Escola Popular d'Economia Feminista 2a edició Escola Popular d'Economia Feminista Treball monogràfic amb grup motor Tarragona Conversatori "Narrar para vivir" amb lideresa Mayerlis Angarita, de Colombia. Conversatori Miradas Feministas sobre	2018 Fira d'Economia Social i solidària 2018 Acte de conscienciació al carrer "Qui et cuida? A qui cuides"	Sessió d'intercanvi entre associacions de dones migrades d'origen del Sud del Sàhara i personal sòcio-sanitari de la ciutat de Tarragona Entrevistes Ràdio Tarragona

		la Implementación de los Acuerdos de Paz en Colombia		
	2021	2a edició Escola Popular d'Economia Feminista a Reus Documental i col·loqui Cuidar entre terres: qui sosté la vida quan les dones migren	No es van considerar. La descripció no correpon	Marxa exploratòria a la ciutatd e Tarragona per identificar aspectes urbans relacionats amb la percepció d'insegutretat per les dones Xerrada-Debat "Cadenes globals i cures"
ACOES	2021	Parada solidaria a les instal·lacions de Viding Sant Jordi	No en tenen, acabats d'arribar a Tarragona	Participació Fira Solidària Tallers centres educatius

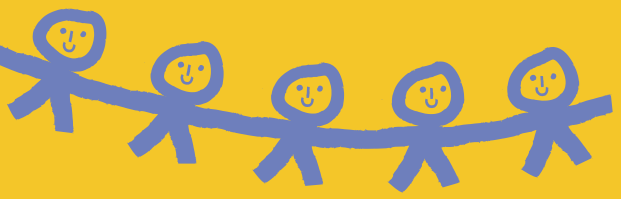

Pla local de Cooperació

TARRAGONA 2023 / 2024

Servei Municipal de Cooperació
Pl. de la Font, 1
Tel. 977 29 61 00
cooperacio@tarragona.cat

També ens podeu seguir a:

tarragona.cat/cooperacio
@cooperaciotarragona
@cooperacio_tgn
cooperacio_tarragona
Cooperació Tarragona